

8. SINIF 1. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

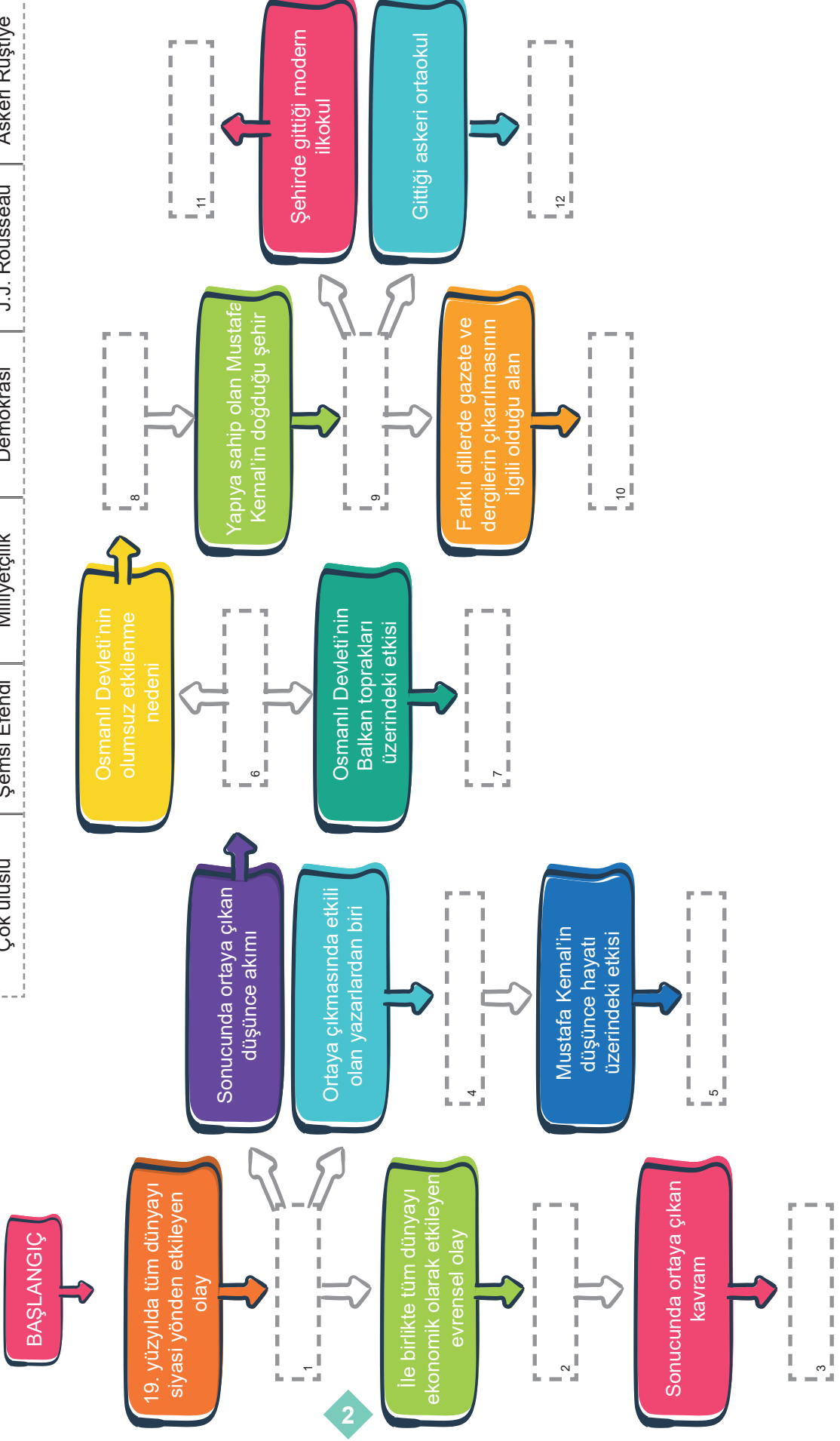
T. C. İNKILAP TARİHİ ve
ATATÜRKÇÜLÜK

Bu kitapçık ADANA Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1. Aşağıda verilen kavramları başlangıç noktasından hareket ederek, ok yönünde uygun şekilde yerleştiriniz.

Sömürgecilik	Kültürel	Sanayi İnkılabı	Selânik	Fransız İhtilali	Azınlık İsyanları
Çok uluslu	Şemsi Efendi	Milliyetçilik	Demokrasi	J.J. Rousseau	Askeri Rüştiye

2. Mustafa Kemal'in aşağıda sol sütunda verilen kişisel özelliklerini sağı sütunda verilen kavramlarla eşleştiriniz. Eşleştirme sonuçlarını kişisel özelliklerin yanındaki boşluklara yazınız.

A Yeniliklere açık bir kişiliğıe sahip olması

B Sözüünü söylemekten sakınmaması

C Karşılaştığı zorluklar karşısına pes etmemesi

Ç Ülkesi için hiçbir fedakârlıktan kaçınmaması

D Düşmanların çokluğıuna rağmen Milli Mücadele'yi başlatması

E Bir amaç etrafında insanları birleştirmesi

F Aldığı kararları uygulamaya koyarken uygun zamanı beklemesi

G Katıldığı savaşları başarılı bir şekilde yönetmesi

H Olayların gelişmesinden sonucunun ne olabileceğini öngörmesi

I Birçok alanda başarı göstermesi

1 Vatanseverlik

2 İnkılapçılık

3 İleri görüşlülük

4 Teşkilatçılık

5 Çok yönlülük

6 Açık sözlülük

7 Askerlik yeteneğı

8 Umutsuzluğıa yer vermemesi

9 Sabır ve disiplin

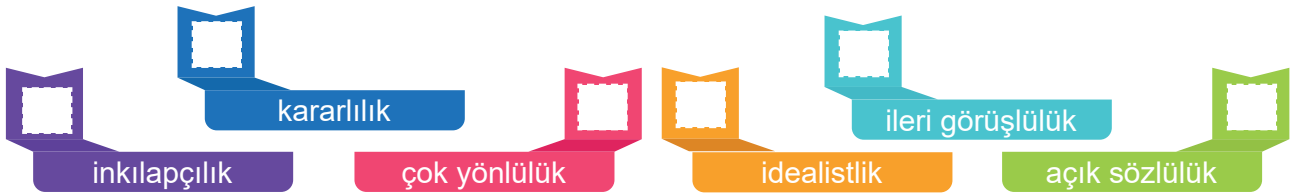
10 Kararlılık

3. Aşağıda verilen cümleler doğru ise cümlenin başındaki kutunun içine “D”, yanlış ise “Y” yazınız. Yanlış olanların doğrusunu cümlelerin altındaki boşluğa yazınız.

- 1) I. Meşrutiyetin ilanı ile Osmanlı halkı ilk kez oy kullanmıştır.
.....
- 2) II. Balkan Savaşı'nın sonucunda Osmanlı Devleti Edirne'yi geri almıştır.
.....
- 3) Balkanlardaki Osmanlı hâkimiyetinin sona ermesi üzerine burada yaşayan gayrimüslimler azınlık durumuna düşmüşlerdir.
.....
- 4) Mustafa Kemal, Şemsi Efendi İlkokuluna başlamış, ardından annesinin isteğine uyarak Mahalle Mektebi'ne devam etmiştir.
.....
- 5) Mustafa Kemal'in Türkçülük fikrini benimsemesinde Ziya Gökalp'in etkisi olmuştur.
.....
- 6) Bütün Türkleri Osmanlı Devleti çatısı altında toplamayı amaçlayan, Yusuf Akçura gibi düşünürler tarafından savunulan fikir akımı İslamcılıktır.
.....
- 7) Mustafa Kemal'in Derne ve Tobruk'ta kazandığı başarılar üzerine İtalyanlar, Osmanlı Devleti'ni barışa zorlamak için Oniki Ada'yı işgal etmiştir.
.....
- 8) Mustafa Kemal ilk askeri başarısını Çanakkale cephesinde göstermiştir.
.....
- 9) Mustafa Kemal, Şam'da görev yaparken Osmanlı Devleti'ni sıkıntılı durumundan kurtarmak amacıyla İttihat ve Terakki Cemiyeti'ni kurmuştur.
.....
- 10) Mustafa Kemal'in farklı düşüncelere saygılı olması, demokratik bir kişilik kazanmasını sağlamıştır.
.....

4. “Makbule Hanım'ın anlattığına göre ana oğul arasında bir tartışma başlıyor. Zübeyde Hanım: “Ben seni asker yapamam. Baban gibi tüccar yapacağım.” diyordu. Mustafa ısrarla: “Ben mutlak asker olacağım. Omzumda basma topu taşıyamam.” diye çıkışıyor ve ayak diriyor. Fakat fayda etmiyor, annesi resmi evrakı mühürlemeyeceğini söylüyor...”

Verilen metinden Mustafa Kemal'in hangi kişilik özellikleri çıkarılabilir? İşaretleyiniz.

5. Balkan Savaşları sonunda Osmanlı Devleti Batı Trakya, Makedonya, Arnavutluk, Ege Adaları ve Oniki Ada'yı kaybetti. Balkanlardaki Osmanlı hâkimiyetinin sona ermesi üzerine burada yaşayan Türkler, azınlık durumuna düştü. Türklerin çeşitli baskılarla karşı karşıya kalması ile Balkanlar'dan Anadolu'ya büyük bir göç hareketi başladı.

Balkan Türklerinin yerinde siz olsanız neler hissederdiniz? Yazınız.

.....

.....

.....

6. Aşağıdaki tabloda Mustafa Kemal'in öğrenim gördüğü okullar ve şehirlere yer verilmiştir. Verilen okulların bulunduğu şehri uygun kutucuğa işaretleyiniz.

Okul	Şehir				
	Selânik	Manastır	İstanbul	Sofya	Şam
Askeri İdadi					
Harp Okulu					
Askeri Rüştiye					
Harp Akademisi					
Mahalle Mektebi					

7. Aşağıdaki tabloda Atatürk'ün sözleri ile kişilik özelliklerine yer verilmiştir. Bu sözleri kişilik özellikleri ile ilişkilendirerek ilgili kutucuğa işaretleyiniz.

Atatürk'ün sözleri	Vatanseverlik	İleri görüşlülük	Yenilikçilik
1) Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır. Ancak Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır.			
2) Hayatta en hakiki mürşit ilimdir.			
3) Sadece ufku değil, ufkun ilerisini de görmek gereklidir.			
4) Memleketi bir çağdan alıp yeni bir çağa götürdük.			

8. Aşağıda ilk sütunda Mustafa Kemal'in fikirlerinden etkilendiği yazarlar verilmiştir. Mustafa Kemal'in etkilendiği alanları ikinci sütundan seçerek yanındaki harfi ilk sütunda boş bırakılan yere yazınız.

Yazarlar	Etkilenme Alanı
I. Namık Kemal	A Milliyetçi düşünme
II. Tevfik Fikret	B Vatan sevgisinin oluşması
III. Ziya Gökalp	C Batı tarzı yenilikler yapma
	D Milli egemenlik

9. • Mustafa Kemal'in yabancı dil bilmesi yabancı gazete ve dergileri okuyabilmesinin yolunu açmıştır.
• Farklı şehirlerde okumuş ve bir subay olarak Osmanlı Devleti'nin farklı bölgelerinde görev yapmıştır.

Bu durumların Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerine sağladığı katkılar neler olabilir? Yazınız.

.....

.....

.....

Aşağıdaki soruların cevaplarını verilen boşluklara yazınız.

10. Mustafa Kemal'in yer aldığı;

- Derne ve Tobruk'ta İtalyanlara karşı mücadele ettiği
- Şerif takma adıyla gönüllü olarak katıldığı
- Teşkilatçılık özelliğinin ön plana çıktığı

savaş hangisidir? Yazınız.

11. Sofya Askeri Ataşeliği yaptığı sırada Mustafa Kemal, davet edildiği baloya İstanbul'dan getirdiği Yeniçeri kıyafetiyle katılmıştır.

Mustafa Kemal'in Yeniçeri kıyafeti ile baloya katılmasının amacı nedir? Yazınız.

12. Harp Okulu ve Harp Akademisi'nde dergi ve gazete çıkarma çalışmaları, arkadaşlarına hitaben konferans niteliğinde konuşmalar yapmış, arkadaşlarını etrafında toplamıştır.

Buna göre Mustafa Kemal Harp Okulu ve Harp Akademisi'nde hangi yeteneklerini geliştirme ortamı bulmuştur? Yazınız.

Aşağıdaki soruların cevaplarını soruların altında bırakılan boşluklara yazınız.

13. Osmanlı Devleti milliyetçilik akımının etkisiyle isyan eden azınlıkların devlete bağlılığını sağlamak için demokratikleşme yoluna gitmiştir. Osmanlının attığı bu demokratikleşme adımlarını yazınız.

- .....
- .....
- .....
- .....

14. Ulus devlet anlayışına dayanan milliyetçilik akımı en fazla Osmanlı Devleti'ne zarar vermiştir. Osmanlı Devleti'nin olumsuz etkilenmesinin sebebini yazınız.

- .....

15. Mustafa Kemal'in teğmen olarak mezun olduğu okulun adını yazınız.

- .....

16. Osmanlı Devleti'nin son döneminde siyasi ve ekonomik bağımsızlığına zarar veren iki önemli unsuru yazınız.

- .....
- .....

17. Osmanlı Devleti'nde azınlık ayaklanmalarını önlemek için Meşrutiyet'in ilan edilmesini savunan ve bu amaca yönelik çalışan aydınlar verilen isim nedir?

- .....
- .....

18. Mustafa Kemal'in ilk görev yeri neresidir?

- .....

19. I. Balkan Savaşı sonunda Osmanlı Devleti'nden en fazla toprağı hangi devlet almıştır?

- .....

20. Aydınlanma Çağının öncüsü olarak kabul edilen ve düşünceleriyle Mustafa Kemal'i de etkileyen yabancı yazarlardan üç tanesini yazınız.

- .....
- .....
- .....

21. Osmanlı devletinin aldığı dış borçları ödeyememesi üzerine alacaklı devletler tarafından 1881 yılında kurulan uluslararası teşkilatın ismini yazınız.

- .....

22. Meşrutiyet dönemindeki yapılan seçimlerde halkın seçtiğı kişilerden oluşan meclisin adı nedir?

- .....

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

23. 1856 yılında Sultan Abdülmecit tarafından, Avrupalıların iç işlerimize karışmasını önlemek amacıyla Paris Antlaşması öncesi gayrimüslimlere verilen hakların genişletildiğı ..... yayınlanmıştır.

24. 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmak amacıyla bir grup Osmanlı aydını tarafından Osmanlı sınırları içinde yaşayan tüm milletleri ayırım gözetmeksizin bir bayrak altında toplama fikrine ..... denir.

25. 18. yüzyıl Avrupa'sında gelişen, kendinden önceki dönemlerin kalıplarından ve ön yargılarından uzak, akla ve bilimsel düşünceye dayalı döneme ..... denir.

26. II. Abdülhamit döneminde önem kazanan devletin heralanda dinî kuralların etkisi altında olmasını ve yeryüzündeki tüm Müslüman ülkeleri tek bayrak altında toplamayı amaçlayan fikir akımı ..... olarak adlandırılır.

27. Mustafa Kemal, annesinin isteğı üzerine ..... adlı sivil ortaokula gitmiştir.

28. Selânik'ten gelen, Mustafa Kemal'in kurmay başkanı olduğı ..... İstanbul'da meşrutiyet rejimini yıkmayı amaçlayan ve Avcı Taburları tarafından başlatılan 31 Mart İsyanı'nı bastırmıştır.

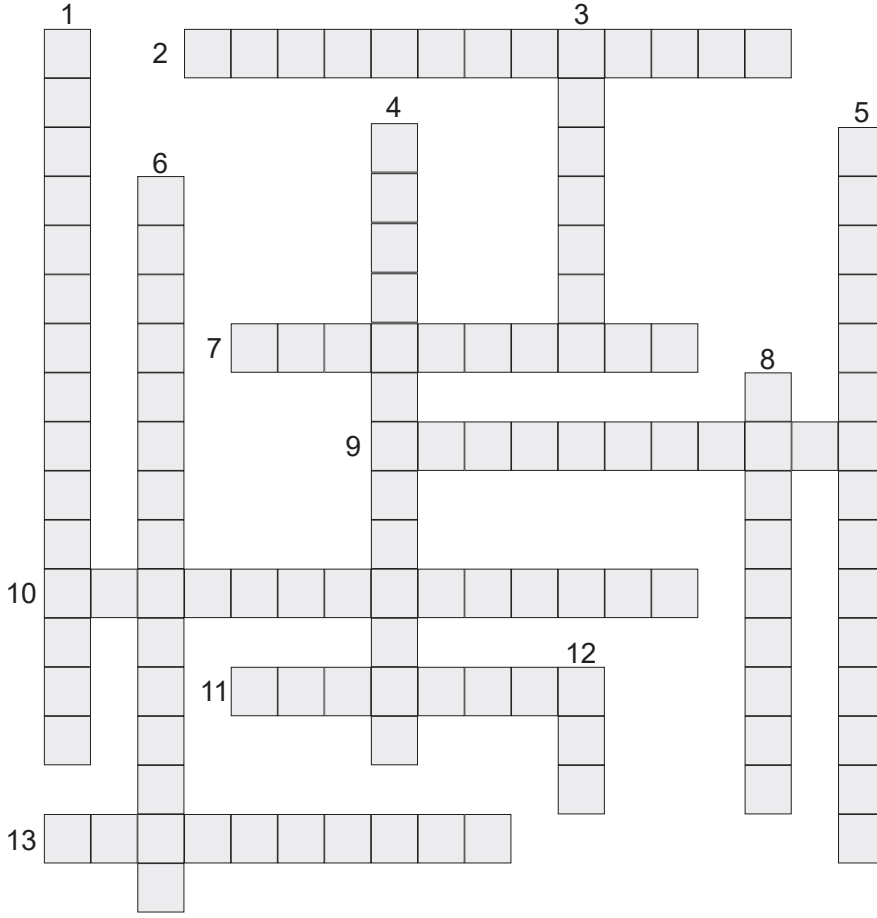
29. Trablusgarp Savaşı sonucunda, İtalya ile Osmanlı Devleti arasında 1912 yılında ..... imzalanmıştır.

30. Kırım Savaşı (1853-1856) sırasında Osmanlı Devleti'nin dış borç aldığı ilk ülke ..... olmuştur.

31. Osmanlı Devleti, Avrupa devletlerinin ve Rusya'nın saldırgan tutumlarından korunmak amacıyla ..... izlemiştir.

32. Avrupa'da meydana gelen icatlar, buluşlar, bilimsel ve teknik gelişmeler sonucunda endüstri alanında yapılan yenilik hamlesine ..... denir.

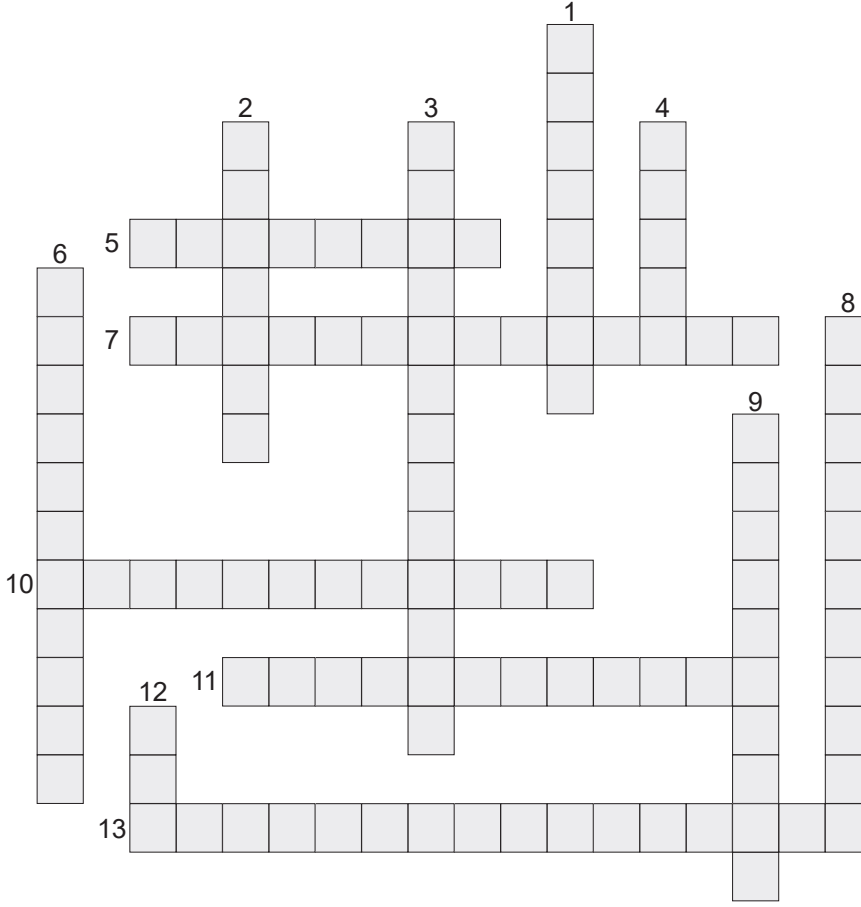
33. Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

SORULAR

- 1839 yılında Sultan Abdülmecid tarafından kabul edilen ve din, dil, ırk ayrımı yapmadan bütün Osmanlı vatandaşlarını kanun önünde eşit kabul eden ferman
- Meşrutiyete karşı çıkarılan 31 Mart ayaklanmasını bastırmak amacıyla Selânik'te hazırlanan ordu
- I. Balkan Savaşına katılmadığı halde II. Balkan Savaşına katılan ülke
- Mustafa Kemal'in Harp okulundan sonra devam ettiği ve kurmay yüzbaşı olarak mezun olduğu okul
15. ve 16. yüzyıllarda Avrupalılar tarafından yeni ticaret yollarının bulunması amacıyla başlatılan ve yeni okyanuslar ile kıtaların bulunmasıyla gerçekleşmiş olan keşifler
- 1789 yılında Fransa'da ortaya çıkan ve tüm dünyaya eşitlik, adalet, hürriyet gibi düşüncelerin yayılmasını sağlayan olay
- Milliyetçilik ve Tükçülük üzerine kaleme aldığı eserlerle Mustafa Kemal'i etkileyen yazar
- Osmanlı Devleti kültür, yönetim, hukuk ve toplumsal alanda Avrupa devletleri gibi modern bir devlet olursa, ülke içindeki gayrimüslimlerin ayrılıktan vazgeçeceğini savunan fikir akımı
- Mustafa Kemal'in Selânik Askeri Rüştiyesinden sonra devam ettiği ve Ömer Naci Efendiden şiir ve edebiyat sevgisini kazandığı okul
- Zübeyde Hanım'ın Mustafa'yı göndermek isteği ilk okul
- Milli egemenlik alanında Mustafa Kemal'i etkileyen Fransız yazar
- Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki son toprağını da kaybettiği anlaşma
- Ümmetçilik olarak da adlandırılan ve ilk olarak 19. yüzyılda İslam liderleri tarafından ortaya atılmış, Müslüman nüfusun fazla olduğu tüm ülkelerin tek bir çatı altında birleştirilmesi düşüncesi

34. Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

SORULAR

1. Mustafa Kemal'in lise eğitimini aldığı şehir
2. Mustafa Kemal'in doğduğu ve çocukluğunu geçirdiği şehir
3. Fransız İhtilali ile ortaya çıkan ve her millete bir devlet fikri
4. Mustafa Kemal'in askeri ateşe olarak görev yaptığı şehir
5. Mustafa Kemal'in Balkan Savaşları sırasında görevli olduğu yer
6. Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrikadaki son toprak parçası ve Mustafa Kemal'in ilk askeri başarısını kazandığı yer
7. Rönesans ve Reform hareketleri sonucunda Avrupa'da meydana gelen icatlar, buluşlar bilimsel ve teknik gelişmeler sonucunda endüstri alanında yapılan yenilik hamlesi
8. 1876 Yılında yürürlüğe giren Osmanlı ve Türk tarihinin ilk anayasası
9. 1876 Yılında Sultan II. Abdulhamit tarafından kabul edilen, padişah ile birlikte halkın seçtiği meclisinde devlet yönetiminde söz sahibi olduğu yönetim şekli
10. Bir devletin, egemenliğini başka topraklar ve halklar üzerinde kurması ya da genişletmesi karşılıksız olarak kendi çıkarları için kullanması
11. Mustafa Kemal'in batıcılık, hak, adalet ve özgürlük fikirlerinden etkilendiği yazarımız
12. Mustafa Kemal'in Harp Akademisini bitirdikten sonra kurmay yüzbaşı olarak göreve başladığı yer
13. Mustafa Kemal'in annesinin isteği ile önce kayıt yaptıırıp daha sonra asker olmak için ayrıldığı okul

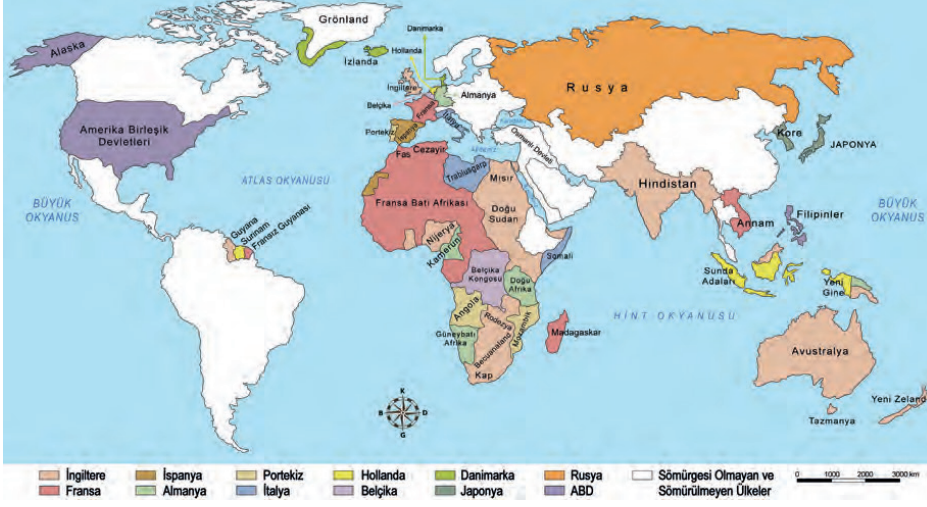
35. Aşağıdaki soruların cevaplarını sözcük avı bulmacasından bularak işaretleyiniz.

1.	Trablusgarp Savaşı sonrasında İtalya ile yapılan antlaşma	
2.	Mustafa Kemal'in doğduğu şehir	
3.	Osmanlı Devleti'nde ortaokula verilen isim	
4.	Avrupa'daki gelişmeleri örnek alan düşünce akımı	
5.	Mustafa Kemal'in ilk görev yeri	
6.	Mustafa Kemal'in en son eğitim gördüğü şehir	
7.	Gülhane Hatt-ı Hümayunu olarak da bilinen ferman	
8.	31 Mart İsyanını bastıran ordunun adı	
9.	Aydınlatma Çağı'nın Fransız yazarlarından biri	
10.	Mustafa Kemal'in askeri ateşe olarak görev yaptığı şehir	

R	A	S	E	L	A	N	İ	K	S	U	J
Ü	F	Ö	B	A	T	I	C	I	L	I	K
Ş	D	A	V	D	B	T	D	D	K	Ş	T
T	M	V	D	S	T	T	F	Y	H	R	O
İ	S	O	F	Y	A	A	Z	H	A	U	Ş
Y	O	L	B	B	D	N	M	R	R	Ü	U
E	C	T	D	Ş	C	Z	N	T	E	R	Ş
D	D	A	Y	A	F	İ	D	R	K	Ş	İ
U	H	İ	Y	M	R	M	D	G	E	M	Ç
A	Z	R	F	S	D	A	T	B	T	L	J
K	E	E	T	İ	S	T	A	N	B	U	L

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları okuyunuz ve cevaplayınız.

1. Aşağıdaki haritada XX. yüzyılın başlarında sömürgeci devletler ve sömürgelerin dağılımı verilmiştir.

Bu haritaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Güney Amerika kıtasının büyük bölümü sömürgeleştirilmiştir.
B) İngiltere; Asya ve Amerika'da sömürgelere sahiptir.
C) Osmanlı Devleti sömürge yarışına katılmamıştır.
D) İtalya'nın Afrika'nın dışında sömürgesi yoktur.
2. Aşağıdaki haritada Trablusgarp Savaşı sırasında İtalya donanmasının hareketi verilmiştir.

Verilen haritaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Osmanlı Devleti Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarında varlığını sürdürmektedir.
B) İngiltere Mısır'ı ele geçirerek Afrika'da tam egemenlik sağlamıştır.
C) Kuzey Afrika'daki Osmanlı egemenliği sona ermiştir.
D) İtalya, hem Avrupa hem de Asya'da yayılmıştır.

3. Aşağıdaki görselde Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılın başlarından itibaren güç kaybetmesine neden olan gelişmeler verilmiştir.

Osmanlı Devleti'nin güç kaybetmesine neden olan gelişmeler

Görselde verilen gelişmeler;

- I. Siyasi
- II. Ekonomik
- III. Eğitim

alanlarından hangileri ile ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız II.   B) I ve II.   C) I ve III.   D) I, II ve III.
4. Aşağıda 20. yüzyıl başlarında Avrupa ve Osmanlı Devleti'nin durumunu gösteren harita verilmiştir.

Haritaya göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Sırbistan, Romanya ve Karadağ bağımsız birer devlettir.
- B) Afrika'nın kuzeyinde Osmanlı egemenliği sınırlıdır.
- C) Trablusgarp ile kara bağlantısı bulunmamaktadır.
- D) Boğazların denetimi İtilaf Devletleri'nin eline geçmiştir.

5.

I. Balkan Savaşı öncesi ve sonrasını gösteren haritalar incelendiğinde savaş sonrası için aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti Balkanlarda toprak kaybına uğramıştır.
- B) Bulgaristan'ın Ege Denizi ile bağlantısı kalmamıştır.
- C) Sırbistan egemenlik alanını genişletmiştir.
- D) Balkanlarda yeni bir devlet kurulmuştur.

6. Fransız İhtilali ile ortaya çıkan ve dünyaya yayılan bu düşünceyle eski rejimin dayandığı toplumsal hiyerarşinin ilkeleri çürümüş, kişisel ve ailesel ayrıcalıklar ortadan kalkmıştır.

Buna göre Fransız İhtilali ile dünyaya yayılan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özgürlük
- B) Adalet
- C) Eşitlik
- D) Laiklik

7. Sanayinin gelişmesiyle fabrikalar kurulmaya başlandı. Sanayileşen ülkeler hammaddeye ihtiyaç duydular ve ürettikleri malları satabilecekleri yeni pazar arayışına girdiler. Güçlü olan devletler, geri kalmış ülkeleri birer hammadde kaynağı ve açık pazar olarak gördüler, onlara ait toprakları sömürgeleştirdiler.

Buna göre Sanayi İnkılabı'nın aşağıdaki hangi alanlarda dünyayı etkilediği söylenebilir?

- A) Ekonomik – Kültürel
- B) Ekonomik – Siyasi
- C) Kültürel – Sosyal
- D) Dini – Sosyal

8. 1789 tarihinde gerçekleşen Fransız İhtilali, tüm dünyaya eşitlik, adalet, özgürlük ve ulusçuluk düşüncelerinin yayılmasına ortam hazırladı. Bu durumdan en çok etkilenenler ise Osmanlı Devleti ile Avusturya - Macaristan İmparatorluğu gibi egemenliği altında farklı ulusları barındıran devletler oldu. Bu devletlerin egemenliğinde azınlık statüsünde yaşayan milletler, milliyetçilik düşüncesinin etkisiyle bağımsızlıklarını kazanmak ve kendi milli devletlerini kurmak için mücadeleye giriştiler. Böylece çok uluslu imparatorluklar dağılma sürecine girdi.

Bu parçada Fransız İhtilali'nin;

- I. birden çok topluluktan oluşan devletleri sarsması,
- II. yeni fikir akımlarının yayılmasına neden olması,
- III. ulus devlet anlayışının yaygınlaşmasına yol açması

etkilerinden hangilerine değinilmiştir?

- A) I ve II.
- B) II ve III.
- C) I ve III.
- D) I, II ve III.

9. Fransız İhtilali ile yayılan milliyetçilik akımı, her milletin kendi devletini kurmasını amaçlamıştır. Bu düşünceye göre imparatorlukların içinde yaşayan her millet kendi ulus devletine sahip olmalıdır. Milliyetçilik akımı hızlı bir şekilde yayılmış ve imparatorlukların dağılmasında etkili olmuştur.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki hangi özelliği milliyetçilik akımından olumsuz etkilenmesine neden olmuştur?

- A) Toprak kayıpları yaşaması
- B) Kapitülasyonlar vermesi
- C) Çok uluslu yapısı
- D) Yönetim şekli

10. 1870'te siyasi birliğini tamamlayan İtalya gelişen sanayisine hammadde sağlamak için Osmanlı idaresinin Trablusgarp halkına kötü muamele yaptığını ve uygarlıktan uzak bıraktıklarını bahane ederek 1911'de Trablusgarp'a asker çıkardı. Ancak işgale İngiltere ve Fransa açıkça destek verirken Rusya çekimser kalmış, Almanya açıkça işgale karşı çıkmıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Büyük devletler arasında görüş ayrılıkları vardır.
- B) İtalya Trablusgarp'ı demokratikleştirmiştir.
- C) Savaş uluslararası bir meseleye dönüşmüştür.
- D) Savaşta sömürgecilik etkili olmuştur.

11. İtalya ile Osmanlı Devleti arasında imzalanan **Uşi Antlaşması'nın;**

- Trablusgarp ile Bingazi İtalya'ya verilecek,
- Oniki Ada geçici olarak İtalya'ya verilecek,
- Trablusgarp halkı dini bakımdan halifeye bağlı kalacak

maddelerine göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Egemenlik alanı genişlemiştir.
- B) Adalarını koruyacak güçte değildir.
- C) Trablusgarp halkı ile kültürel bağları sürdürmeyi amaçlamaktadır.
- D) Toprak kaybetmiştir.

12. XIX. yüzyılda Avrupalı devletlerden yüksek faizle borç alınarak giderler karşılanmaya çalışıldı. İlk kez Kırım Savaşı sırasında alınan borçlar yanlış alanlarda kullanıldı. Devlet, otuz yıl içinde borçlarının faizini dahi ödeyemez hâle gelerek iflas etti. Bunun üzerine alacaklı devletler Düyun-u Umumiye adında uluslararası bir teşkilat kurarak Osmanlı gelir kaynaklarının büyük bir kısmına el koydu.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. İç işlerine müdahale edilmiştir.
- II. Ekonomik sıkıntılar yaşamaktadır.
- III. Gelirlerinde artış olmuştur.
- IV. Egemenlik hakları kısıtlanmıştır.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II.
- B) III ve IV.
- C) I, II ve IV.
- D) I, II, III ve IV.

13. Birçok girişime rağmen sanayileşemeyen ve ekonomisini düzeltemeyen Osmanlı Devleti uzun süren ve genellikle yenilgiyle sonuçlanan savaşların giderlerini karşılayamayınca Kırım Savaşı sırasında ilk kez İngiltere'den borç almıştır. Zamanla diğer Avrupa devletlerinden de borçlanmaya gidilmiştir. Alınan paralar genellikle savaş giderleri ve alt yapı çalışmaları için kullanılmıştır. Osmanlı Devleti borçlarını ödeyemez hâle gelince 1881 yılında Avrupa devletlerinin temsilcilerinden oluşan Düyun-u Umumiye (Genel Borçlar İdaresi) kurulmuş ve Osmanlı Devleti'nin sabit gelir kaynaklarının bazılarına el konulmuştur.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin ekonomik durumu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenemez?

- A) Giderleri karşılamak için iç borç almıştır.
- B) Savaşlar, ekonomisini olumsuz etkilemiştir.
- C) Ekonomisini düzeltmek için çabalamıştır.
- D) Ekonomik bağımsızlığını kaybetmiştir.

14. II. Abdülhamit'in 1876 yılında Meşrutiyeti ilan etmesi ile Türk tarihinin ilk anayasası olan Kanun-u Esasi yürürlüğe girmiştir. Bu anayasa doğrultusunda halk kısıtlı da olsa ilk defa seçme ve seçilme hakkı elde ederek yönetime katılmıştır. Ülke genelinde seçimler yapılarak Mebusan Meclisi açılmıştır. Bu mecliste Müslümanların yanı sıra azınlık vekillerinin temsil edilmesi sağlanarak ülke bütünlüğü korunmaya çalışılmıştır. II. Abdülhamit meclis çalışmaları esnasında vekiller arasındaki uzlaşmazlıkları görmüş ve Osmanlı-Rus savaşını bahane ederek Mebusan Meclisi'ni kapatıp, anayasayı rafa kaldırmıştır.

I. Meşrutiyetin İlanı ile ilgili verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Mebusan Meclisi'nin kapatılma gerekçesi Osmanlı-Rus savaşıdır.
- B) Meşrutiyetin ilanı ile yönetim şeklinde değişiklik yaşanmıştır.
- C) Seçimlere kadın-erkek tüm Osmanlı tebaası katılmıştır.
- D) Milletvekilleri arasında fikir birliği yoktur.

15. Osmanlı Devleti hızla gelişen Avrupa ekonomisi ile her alanda ortaya konan teknik ilerleme ve medeni gelişmelere ayak uyduramamıştır. Bu yüzden Avrupa'ya göre her bakımdan geride kalmış ve bu geri kalmışlıktan kurtulmak için de çeşitli yenilik hareketlerine girişmiştir. İlan edilen Tanzimat ve Islahat Fermanları ile I. ve II. Meşrutiyetin ilanına rağmen, köklü yeniliklere gidilemediği için arzu edilen sonuca da ulaşamamıştır. Öte yandan 1699'dan itibaren devlet devamlı toprak kaybına uğramıştır. Bu kayıpları gidermek için gerekli yenilik ve gelişmeler yapılmadan girilen her yeni savaş da arkası kesilmeyen felaketlere ve daha büyük toprak kayıplarına yol açmıştır.

Bu metne konulabilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Osmanlı'da Fikir Akımları
- B) Osmanlı'yı Kurtarma Çabaları
- C) Osmanlı'da Toprak Kayıpları
- D) Osmanlı Yıkılma Sebepleri

16. Osmanlı Devleti'ndeki bazı aydınlar, "Gayrimüslimlerin Osmanlı Devleti'nden ayrılmaması için kültür, yönetim, hukuk ve toplumsal alanda Avrupa devletleri gibi modern bir devlet olursa, ülke içindeki gayrimüslimler ayrılık fikrinden vazgeçeceklerdir. Böylece devletin dağılması önlenmiş olacaktır." görüşünü savunmuşlardır.

Osmanlı Devleti'ni içinde bulunduğu zor durumdan kurtarmak isteyen aydınların ortaya koydukları bu fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlıcılık
- B) Ümmetçilik
- C) Türkçülük
- D) Batıcılık

17. Birinci Dünya Savaşı öncesi bazı gelişmeler aşağıda verilmiştir;

- Almanya 1871'de Fransa ile yaptığı savaşı kazanarak milli birliğini kazandı.
- İtalya 1870'te millî birliğini sağladı.
- Bir milletler topluluğu olan Avusturya-Macaristan İmparatorluğu Rus milliyetçiliğinin yayılmasına karşı Almanya'yla yakınlaştı.
- Fransa Almanya'ya kaptırdığı Alsas Loren kömür havzasını geri alabilmek için Rusya'yla yakınlaştı.
- İngiltere, sömürgelerini Almanya'ya kaptırmamak için Alman karşıtı her türlü işbirliğine hazırды.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Fransa toprak kaybına uğramıştır.
- B) Avusturya-Macaristan nüfus yapısı itibarıyla milliyetçi kıskırtmalara açıktır.
- C) İtalya, Almanya'ya rakip hale gelmiştir.
- D) Ekonomik çıkarlar ülkeleri yakınlaştırmaktadır.

18. 19. yüzyılın ikinci yarısında siyasi birliklerini sağlamayı başaran İtalya ve Almanya, dünya güçler dengesini değiştirmiştir. Avrupa'nın büyük devletleri bu yeni tehditlere karşı birlikte hareket etme yoluna gitmiştir.

Verilen bilgilerden çıkarılabilecek sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İngiltere Almanya ile anlaşmıştır.
- B) Avrupa'da egemen güç değişmiştir.
- C) Avrupa'da çıkar ortaklıkları kurulmuştur.
- D) Dünya savaşı bir döneme girmiştir.

19. Osmanlı Devleti 19. yüzyıla önemli toprak kayıpları yaşayarak girmiştir. Denge politikası izleyerek ayakta kalmaya çalışan Osmanlı Devleti siyasi, askeri, sosyal ve ekonomik bakımdan oldukça zayıflamıştır. Bu olumsuzlukların yanı sıra başka sorunlarla da karşı karşıya kalmış ve Fransız İhtilali'nin getirmiş olduğu milliyetçilik akımının etkisiyle devletin içindeki azınlıklar isyan etmişlerdir. Bu isyanlar Osmanlı Devleti'nin dağılma sürecini hızlandırmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin dağılma sürecine girmesinde etkili olmamıştır?

- A) Ekonomik sıkıntılar
- B) Toprak kayıpları
- C) Milliyetçilik akımı
- D) Denge politikası

20. 19. yüzyılda Osmanlı Devleti dağılma sürecine girdi. Bunun üzerine Osmanlı aydınları ve devlet adamları dağılmayı önlemeye yönelik çözüm yolları aramışlardır. Namık Kemal ve Ziya Paşa gibi aydınlar devletin sınırları içinde yaşayanları hangi din ve milletten olursa olsun kaynaştırmayı düşünmüşler ve haklar bakımından herkesin eşit olması gerektiğini savunmuşlardır.

Verilen bilgide Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmak için ortaya atılan fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlıcılık
- B) İslamcılık
- C) Türkçülük
- D) Batıcılık

21. Fransız İhtilali ile ortaya çıkan, her ulusun kendi devletini kurma ve geleceğini belirleme hakkı olarak tanımlanan milliyetçilik fikri özellikle çok uluslu devletleri olumsuz etkilemiştir. Bu düşünceden etkilenen azınlıkların ayrılıkçı isyanlarını önlemek için Osmanlı Devleti, Tanzimat ve Islahat Fermanları ile hak ve özgürlükleri genişleterek I. ve II. Meşrutiyet ile halkı yönetime dâhil etmiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. Bünyesinde birden fazla millet yaşamaktadır.
- II. Aldığı tedbirler başarıya ulaşmıştır.
- III. Fransız İhtilali fikirlerinin Osmanlı topraklarında yayılması engellenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

22. Coğrafi keşiflerden sonra " Artık tüm dünyanın ürünleri, zenginlikleri yeni ticaret yollarından, batıya akarken Afrika yoksullaşıyordu."

diyen bir tarihçi aşağıdaki kavramlardan hangisine işaret etmektedir?

- A) Kültürel Etkileşim
- B) Küresel Ticaret
- C) Sömürgecilik
- D) Adalet

23. Fransız ihtilali sonrası başlayan milliyetçilik akımının etkisiyle Osmanlı Devleti'nde yaşayan azınlıklar bağımsızlık talebiyle Osmanlıya karşı isyan hareketlerini başlatmışlardır. Osmanlı Devleti'nde ise devlet adamları azınlıkların bu ayrılıkçı tutumuna karşı farklı dönemlerde bazı önlemler alarak azınlıkların ayrılmasını önlemeyi amaçlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin azınlıklara karşı aldığı önlemler arasında gösterilemez?

- A) Düyun-u Umumiye'nin kurulması
- B) Meşrutiyetin ilanı
- C) Tanzimat Fermanı
- D) Islahat Fermanı

24. Osmanlı Devleti, kuruluşundan 18. yüzyıla kadar dünya devletleri arasındaki güçlü konumunu ve üstünlüğünü sürdürmeyi başardı fakat bu yüzyıldan sonra hem devlet içindeki hem de Avrupa'daki değişikliklerin etkisiyle gücünü kaybetmeye başladı. Ülkenin kötü yönetilmesi, üst üste yaşanan toprak kayıpları ve Avrupa'daki teknolojik gelişmelerin yeterince takip edilmemesi gibi olaylar Osmanlı gibi büyük bir devletin yıkılma sürecini daha da hızlandırdı.

Verilen metinde, Osmanlı Devleti'nin yıkılış sürecini hızlandıran olaylar arasında aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Avrupa'daki gelişmelere kayıtsız kalınması
- B) Ordudaki siyasi görüş ayrılıkları
- C) Ülke yönetimindeki bozulma
- D) Toprak kayıplarının artması

26. Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmak için ortaya atılan fikir akımlarının bazılarının amaçları şunlardır:

- İslami kuralların devlet hayatına tam anlamıyla hakim olmasını sağlamak
- Batının bilim ve tekniğini alarak Osmanlı Devleti'ni geri kalmışlıktan kurtarmak
- Yeryüzündeki bütün Türkleri tek bir yurt ve tek bir bayrak altında birleştirmek

Bu amaçlar arasında aşağıdaki fikir akımlarının hangisine yer verilmemiştir?

- A) Osmanlıcılık
- B) Ümmetçilik
- C) Turancılık
- D) Batıcılık

25. Avrupalı Devletlerin parçalanmayı destekleyici tutumları gayrimüslim halkı cesaretlendirdi. Osmanlı Devleti buna engel olmak için önemli adımlar atmaya başladı. Ancak II. Meşrutiyet'in ilanından kısa bir süre sonra Berlin Antlaşması ile Sırbistan, Karadağ ve Romanya'nın Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsızlıklarını kazanmaları ile Osmanlıcılık fikrinin uygulanamayacağı anlaşıldı.

Bu parçaya göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlıcılık fikri amacına ulaşmamıştır.
- B) Osmanlı Devleti toprak kaybetmiştir.
- C) Berlin Antlaşması ile Osmanlı Devleti üstünlük sağlamıştır.
- D) Azınlıklar Osmanlı Devleti'ne karşı isyan etmiştir.

27. Trablusgarp Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin oldukça zayıfladığının anlaşılması, Balkan devletlerini cesaretlendirmişti. Bütün bu gelişmeler üzerine Yunanistan, Sırbistan, Karadağ ve Bulgaristan ittifak yaparak 1912 yılı Ekim ayında Osmanlı Devleti'ne karşı saldırıya geçti ve I. Balkan Savaşı başladı.

Verilen bilgiye göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Trablusgarp Savaşı Osmanlı Devleti'nin askeri durumunu göstermiştir.
- B) Savaş Balkan Devletleri ile Osmanlı Devleti arasında olmuştur.
- C) Birden fazla devlet Osmanlı Devleti'ne savaş açmıştır.
- D) I. Balkan Savaşı'nda Almanya, Osmanlı Devleti'nin yanında yer almıştır.

28. 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin, uzun süren savaşlardan genellikle yenik ayrılması sonucu, savaş giderleri artmıştır. Bu giderleri ödemekte zorlanan Osmanlı Devleti, Kırım Savaşı sırasında İngiltere'den borç almıştır. Giderler arttıkça borç alınan devlet sayısı ve borç miktarı artmıştır. Zamanla alınan borçlar ödenemez duruma gelmiş, alacaklı devletlerin temsilcilerinden oluşan Düyun-u Umumiye idaresi kurulmuştur. Böylece Osmanlı Devleti'nin düzenli gelir kaynakları Düyun-u Umumiye tarafından denetim altına alınmıştır.

Bu bilgiye göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Ekonomik sıkıntılar yaşamaktadır.
- B) Egemenlik hakları korunmaktadır.
- C) İç işlerine müdahale edilmektedir.
- D) Dış borçlanmaya gidilmiştir.

29. 19. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti'ni dağıltan ve yıkılmaktan kurtarmak için çareler arandı. Bu yüzyıldan itibaren ortaya atılan fikir akımları ve yenileşme çalışmaları sorunları çözemediği gibi toplum içindeki ayrılıkları da ortadan kaldırmaya yetmedi. Bunun nedeni bu fikirlerin toplumun geneline yayılamaması ve milliyetçilik akımının sonucu olarak ortaya çıkan bağımsızlık hareketlerinin giderek hız kazanmasıydı.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti'ni içinde bulunduğu durumdan kurtarmak için çözümler arandığı
- B) Ortaya atılan fikir akımlarının toplum tarafından kabul görmediği
- C) Yenileşme çalışmalarının sorunlara çare olmadığı
- D) Milliyetçilik akımının imparatorlukları olumlu etkilediği

30. Fransız İhtilali ile dünyada yayılmaya başlayan hürriyet, eşitlik, adalet gibi fikirlerden etkilenen ve Jön Türkler olarak bilinen bu grup, azınlık isyanlarını önlemek için farklı bir fikir ortaya koymuştur. Jön Türkler'e göre azınlıkların isyan etmesinin temel nedeni, padişahın ülkeyi tek başına yönetmesidir. Jön Türklerin bu düşüncesi doğrultusunda Osmanlı Devleti'nde I. Meşrutiyet ilan edilmiştir. Türk tarihinin ilk anayasası olarak bilinen Kanun-i Esasi hazırlanmıştır. Anayasaya göre yapılan seçimlerin ardından Mebusan Meclisi açılmıştır.

Bu bilgiye göre Jön Türklerin aşağıdaki verilenlerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Halkın yönetime katılmasını sağlamak
- B) Bağımsız bir ekonomi oluşturmak
- C) Padişahın otoritesini güçlendirmek
- D) Azınlık isyanlarını engellemek

31. "Avrupa'daki ulusçu akımların da etkisiyle Osmanlı'daki azınlıkların milliyetçi ayaklanmalarına karşı tepki olarak doğmuş düşünce akımıdır."

Bu açıklamayı yapan bir tarihçi aşağıdaki fikir akımlarından hangisinden bahsetmektedir?

- A) Osmanlıcılık
- B) İslamcılık
- C) Türkçülük
- D) Batıcılık

32. Ziya Gökalp, Yusuf Akçura, Gasıralı İsmail ve Mehmet Emin Yurdakul gibi aydınların savunduğu bu fikir akımına göre Osmanlı Devleti dini, dili, soyu ve ülküsü bir olan topluma dayanarak ayakta kalabilirdi. Türkçülük akımı, Osmanlı yönetimi altında yaşayan Türkler'e millî bilinç kazandırmayı amaçlamıştır.

Bu bilgide Türkçülük akımı ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Hangi dönemde etkisini yitirmiştir?
- B) Osmanlı Devleti nasıl kurtarılabilirdi?
- C) Kimler tarafından savunulmaktadır?
- D) Ortaya çıkış amacı nedir?

33. 1839 yılında ilan edilen Tanzimat Fermanının bazı maddeleri şunlardır:

- Müslüman ve Hristiyan bütün tebaanın ırz, namus, can ve mal güvenliğinin sağlanması
- Vergilerin, kanunlarla tayin edilmiş usullere göre alınması
- Bir kimsenin suçundan dolayı onun varisleri, çoluğu çocuğu sorumlu değildir.

Buna göre Tanzimat Fermanında aşağıdaki ilkelerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Ceza sorumluluğunun şahsiliği
- B) Kişi dokunulmazlığı
- C) Vergide kanunilik
- D) Hak arama hürriyeti

34. Trablusgarp Savaşı'nda donanmayı arkalarına alan İtalyanlar kıyı kentlerini ele geçirmişler ancak içeri- lere sokulamamışlardı. Türkler, İtalyanların üzerine yürüdüler. Silahlanmış tüm Kuzey Afrika topyekûn Türkler' in arkasındaydı. Kutsal savaş, cihat ilan edil- mişti. Libya'nın her yanından, Sahra Çölü ve Kufrak Vahası'ndan kabileler Müslüman kardeşlerinin yanın- da yer almak için toplanmaktaydılar. Genç subaylar Mustafa Kemal ve Enver'i görmek üzere karargâha koşuyorlardı.

Bu bilgilere göre Trablusgarp savaşında açığa vuran fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlıcılık
- B) Ümmetçilik
- C) Türkçülük
- D) Batıcılık

35.

Osmanlı Devleti; Batı Trakya, Makedonya, Arnavutluk, Ege Adaları ve Oniki Ada'yı kaybetti. Balkanlardaki Osmanlı hâkimiyetinin sona ermesi üzerine burada yaşayan Türkler, azınlık durumuna düştüler. Türklerin çeşitli baskılarla karşı karşıya kalmaları nedeniyle Balkanlardan Anadolu'ya büyük bir göç hareketi başladı. Balkan Savaşları sonrası anavatanına göç eden Türklere ait yukarıdaki görsel, başka bir devletin hâkimiyeti altında yaşamaktansa her ne şartta olursa olsun Anadolu'ya dönme gayretini göstermektedir.

Verilen metne göre;

- I. Türkler, bağımsız yaşamak için yaşadıkları yeri terk etmişlerdir.
- II. Balkanlarda Türk nüfusunda azalma yaşanmıştır.
- III. Osmanlı Devleti toprak kaybetmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

36. Mustafa Kemal 1899 yılında İstanbul Harp okuluna başlamıştır. Bu okuldaki başarısıyla öğretmenlerinin kısa sürede dikkatini çekmiş ve sınıf çavuşluğuna yükselmiştir.

Verilen durumda Mustafa Kemal'in aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) İleri görüşlülük
- B) Vatanseverlik
- C) Açık sözlülük
- D) Liderlik

37. Sosyal Bilgiler Öğretmeni Gamze Hanım öğrencilerine Atatürk'ün doğup ilk çocukluk yıllarını geçirdiği şehir olan Selânik'e gezi düzenlemiştir.

Gezi dönüşü okulda öğrencilerinin gezideki yerlerden hangilerini hatırladığını sorunca bazı öğrenciler cevapları vermişlerdir:

Burcu: Aziz Dimitrious Kilisesi ve Kutsal Havariler Tapınağı

Ahmet: Selânik Yahudi Müzesi ve İtalyan Sinagogu

Merve: Alaca İmaret Camisi

Öğrencilerin verdiği cevaplara göre Selanik ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ticaret yolları üzerinde olması
- B) Modernleşmeye öncü olması
- C) Çok kültürlü olması
- D) Liman şehri olması

38. "Mustafa Kemal'in doğum ayı ya hiç yazılmaz ya da yanlış olarak bir sonbahar ayı gösterilir. Hâlbuki kendisinden işittiğine göre bir ilkbahar günü doğmuş olduğunu, hatta bunun mayıs ayına tesadüf ettiğini söylerdi. Nitekim bir gün Cumhurbaşkanlığı Umumî Kâtibi Hasan Rıza Soyak, Atatürk'e yabancı bir memleketten gelen ve bir ansiklopedi içinde olan mektubu göstermişti. Bunda Atatürk'ün biyografisi isteniyor, aynı zamanda özellikle doğum gününün kaydedilmesi rica ediliyordu. Atatürk bunun üzerine düşündü fakat bu günü kendisi de bilmiyordu ancak annesinden işittiğine göre, bir bahar mevsiminde doğmuş olduğunu hatırladı. Ay ve gün için ise aynen şöyle dediğini hatırlıyorum: "Bu, bir 19 Mayıs günü niçin olmasın."

Yukarıda verilen metne göre Mustafa Kemal'in doğduğu yıllarda Osmanlı Devleti için;

- I. Dağılma dönemini yaşamaktadır.
- II. Nüfus kayıtları sağlıklı tutulmamaktadır.
- III. Çok uluslu bir yapıya sahiptir.

yargılarından hangilerine ulaşılmaktadır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) Yalnız II
- D) I,II ve III

39. Selânik Askerî Rüştiyesinde matematik öğretmeni bir gün: 'Aranızda kimler kendine güvenirse kalsın. Onları müzakereci yapacağım.' demişti. Ayağa öyle öğrenciler kalktı ki bunları gören Mustafa kendini ortaya atmaya cesaret edemedi fakat içlerinden birinin emri altına girecekti. Bu da ağırına gitti. Birden kalktı: "Ben daha iyi yaparım." dedi ve yaptı. O günden sonra sınıfının müzakerecisi oldu.

Yukarıdaki metinde Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğinden bahsedilmiştir?

- A) İleri görüşlülük
- B) Çok yönlü olma
- C) Gerçekçilik
- D) Liderlik

40. "Mahallemizde Binbaşı Kadri Bey adında bir komşumuz oturuyordu. Oğlu Ahmet askerî rüştiyeye devam ediyor ve okul elbiselerini giyiyordu. Onu gördükçe ben de böyle elbise giymeye hevesleniyordum. Sonra sokaklarda subaylar görüyordum. Onların derecesine ulaşmak için takip edilmesi gereken yolun askerî rüştiyeye girmek olduğunu anlıyordum. O sırada annem Selânik'e gelmişti. Askerî rüştiyeye girmek istediğimi söyledim. Annem askerlikten pek korkardı. Asker olmama karşı çıktı. Giriş sınavı zamanı gelince ona sezdirmeden sınavı verdim ve askerî rüştiyeye kaydoldum. Böylece anneme karşı bir oldu bitti yaptım."

Mustafa Kemal'in kendi anlatımından yola çıkarak aşağıdakilerden hangisini küçük yaşta kazandığı söylenebilir?

- A) Komşuluk ilişkilerini önemsemesi
- B) Aile kurumuna önem vermesi
- C) Kararlarının arkasında durması
- D) Memuriyete olan ilgisi

41. “Eğer hitabet hocamız imdadıma yetişmeseydi, ben de şair olup çıkacaktım çünkü hevesim vardı. Asım Efendi bir gün beni çağırdı: “Bak oğlum Mustafa dedi, şiiri filan bırak. Bu iş senin iyi asker olmana mani olur. Diğer hocalarınla da konuştum. Onlar da benim gibi düşünüyorlar. Sen Naci’ye bakma, o hayalperest bir çocuk. İleride belki iyi bir şair ve hatip olabilir fakat askerlik mesleğinde katiyen yükselmez.” Hocamın ne kadar haklı olduğunu hadiseler ispat etti. Çok arzu ettiği hâlde Naci, Erkânıharp (kurmay) zabiti olamadı.”

Metne göre yakın arkadaşı Ömer Naci, Mustafa Kemal’i hangi alanda etkilemiştir?

- A) Geometri
- B) Edebiyat
- C) Felsefe
- D) Tarih

42. “Çocukluğuma dair ilk hatırladığım şey, mektebe gitmek meselesine aittir. Bundan dolayı annemle babam arasında anlaşmazlık vardı. Annem, ilahilerle mektebe başlamamı ve mahalle mektebine gitmemi istiyordu. Gümrük memuru olan babam, o zaman yeni açılan modern tarzda eğitim veren Şemsi Efendi’nin mektebine devam etmemi ve yeni usul üzerine okumamı istemekteydi. Nihayet, babam işi ustalıkla halletti. Evvela mahalle mektebine başladım. Bu suretle annemin gönlü yapılmış oldu. Birkaç gün sonra da mahalle mektebinden çıktım. Şemsi Efendi’nin mektebine kaydedildim.”

Mustafa Kemal ile yapılan bu mülakatta aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Annesi ve babası arasında eğitim konusunda görüş ayrılığı yaşanmıştır.
- B) Öğrencilik yıllarında Osmanlı Devleti’nde eğitim birliği yoktur.
- C) Babası askeri okula gitmesini istemektedir.
- D) Annesi geleneksel eğitimden yanadır.

43. Mustafa Kemal’in eğitim gördüğü okullardan bazıları şunlardır:

Selanik-Şemsi Efendi İlkokulu

Manastır-Askeri İdadı

İstanbul-Harp Akademisi

Verilen bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sivil ve askeri okullarda eğitimine devam etmiştir.
- B) Farklı şehirlerde eğitim görmüştür.
- C) Gelişiminde öğrenim hayatının etkisi vardır.
- D) Askeri okullar Manastır kentinde yoğunlaşmıştır.

44. “...Selânik, dağ eteklerinden yukarıya doğru tırmanan, büyük, durgun körfezinin sularına yayılan ve çevresindeki Roma, Bizans ve Türk surlarının sınırlarını çoktan aşmış, çağdaş Batı ölçütlerindeki rıhtım ve bulvarları boyunca iyice gelişmiş bir kent görünümündeydi. Yıkık istihkâmlarının üzerindeki karmaşık çatıların arasından minareler ve çan kuleleri yükselirdi...

Kent, 1889’da Sırbistan ve Viyana üzerinden demir yoluyla Avrupa’ya bağlanmıştır. Diğer bir demir yolu hattı da kenti, Bulgaristan üzerinden Avrupa’ya ve İstanbul’a bağlamaktaydı. Kentin elektrik ağı 1889’da kurulmuştur. Bu süreçte dokuma fabrikalarında pamuklu ve yünlü kumaş üretilmiş, yabancıların kontrolündeki Düyun-u Umumiye İdaresinin bir bölümü olan ve reji olarak bilinen devlet tekelinin himayesinde önemli ölçüde tütün ihraç edilmiştir.

19. yüzyılın son kırk yılında, Selânik’in nüfusu yetmiş binden yüz binin üzerine çıkmıştır. Bu süreçte Teselya’dan ve diğer yerlerden gelen göçmenler kentin Müslüman nüfusunu artırmıştır.”

Verilen metinde Selanik ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ekonomik faaliyetleri
- B) İnanç özgürlüğü
- C) Askeri yapı
- D) Ulaşım ağı

45. “Güzel söylemek ve yazmak isteği kalıcı idi. İstanbul’daki Harp Okulunda ders aralarında kompozisyon alıştırmaları yapıyorduk. Saati elimize alıyor ‘Bu kadar dakika sen, bu kadar dakika ben söyleyeceğim.’ diye yarışmalar düzenliyor ve tartışmalar yapıyorduk. Okulun öğrencileri arasında okunmak üzere el yazımızla bir okul gazetesi çıkardık. Sınıf içinde küçük bir teşkilatımız vardı. Ben gazetenin yönetim kurulunda idim. Gazetenin yazılarını çoğunlukla ben yazıyordum.”

Buna göre Harp Okulunun Mustafa Kemal’e aşağıdaki hangi yönüne katkı sağladığı savunulabilir?

- A) Hitabet yeteneği
- B) İnkılapçılık
- C) Barışseverlik
- D) İleri görüşlülük

46. Mustafa Kemal bir anısını şu şekilde anlatmıştır:

“Selânik Mülkiye Rüştiyesinde iken mahallemizdeki Binbaşı Kadri Bey’in oğlu Ahmet, askerî rüştiyeye devam ediyor ve askerî üniforma giyyordu. Onu gördükçe ben de böyle giyinmeye hevesleniyordum. Sonra sokaklarda subaylar görüyordum. Subay olmak için önce askerî rüştiyeye girmek gerektiğini anlıyordum. O sırada annem Selânik’e gelmişti. Askerî rüştiyeye girmek istediğimi ona söyledim. Annem asker olmamı istemiyordu. Sınav zamanı ona sezdirmeden rüştiyeye giderek sınava girdim.”

Verilen metinde Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Kararlı bir kişiliğe sahiptir.
- II. Meslek seçiminde çevresi etkilidir.
- III. Karşılaştığı sorunu aşmasını bilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

47. Avrupalı devletlerin gerçekleştirdiği Coğrafi Keşifler’den sonra Akdeniz limanlarındaki ticaret Atlas Okyanusu kıyısındaki limanlara kaymıştır. Gümrük geliri kaybına uğrayan Osmanlı Devleti, Akdeniz ticaretini yeniden canlandırmak için bazı Avrupalı Devletlere ticari ve hukuki kolaylıklar sağlamıştır.

Buna göre aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Avrupalı devletler tarafından Osmanlı Devleti’ne kapitülasyonlar verilmiştir.
- B) Avrupa’da yaşanan gelişmeler Osmanlı Devleti’ni ekonomik yönden olumsuz etkilemiştir.
- C) Coğrafi Keşifler’in temel sonuçları askeri ve siyasi alanda görülmüştür.
- D) Avrupalı devletler Osmanlı Devleti karşısında geri kalmıştır.

48. “Komşumuz Binbaşı Kadri Beydi. Onun oğlu Ahmet askeri okula gidiyordu. Askeri mektep elbiseleri giyyordu. Onu görünce bende böyle elbiseler giymeye hevesleniyordum. Sokaklarda zabıtlar (subay) görüyordum. Onların derecesine varmak için takip edilmesi lazım gelen yolun askeri rüştiyeye girmek olduğunu anladım.”

Mustafa Kemal’in anlatımına göre askerlik mesleğine yönelmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Sosyal çevresi
- B) Öğretmenleri
- C) Babası
- D) Annesi

49. Mustafa ile annesi arasında geçen bir konuşma:

“...Makbule Hanım’ın anlattığına göre ana oğul arasında bir tartışma başlıyor. Zübeyde Hanım ‘Ben seni asker yapamam. Baban gibi tüccar yapacağım!’ diyor. Mustafa ısrarla ‘Ben mutlak asker olacağım. Omzumda basma topu taşıyamam!’ diye çıkışıyor ve ayak diriyor fakat fayda etmiyor, annesi resmi evrakı mühürlemeyeceğini söylüyor...”

Mustafa ile annesi arasında geçen bu konuşma, Mustafa hangi okula başlamadan önce gerçekleşmiş olabilir?

- A) Manastır Askeri İdadisi
- B) İstanbul Harp Akademisi
- C) Selânik Askeri Rüştiyesi
- D) Şemsi Efendi İlkokulu

50. 14 Temmuz 1922 günü Büyük Fransız Devrimi’nin yıl dönümünde Fransız Konsolosluğu’nda konuşan Mustafa Kemal: “Bu devrim Fransız Milletinin sine-sinde parlamış ise de sonuçları dünyayı kaplamıştır. Özgürlük ve bağımsızlık için savaşıyan Türkiye halkının bu konudaki duyarlılığı kuşkusuz daha büyüktür.” demiştir.

Gazi Mustafa Kemal bu sözü ile Fransız İhtilali’nin;

- I. Hürriyetçilik
- II. Milliyetçilik
- III. Evrensellik

yönlerinden hangilerini vurgulamıştır?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

51. Mustafa Kemal’in Harp Akademisinde aldığı eğitim, onun hem vatan, millet ve Türklük fikirlerinin olgunlaşmasında hem de Batı’ya dönük “çağdaşlaşma” düşüncelerinin gelişmesinde önemli bir etkiye sahiptir.

Buna göre, Harp Akademisinde aldığı eğitim, Mustafa Kemal’in kişilik özelliklerinden hangilerinin gelişmesine katkı sağlamıştır?

- A) Vatan ve millet sevgisi - İnkılapçılığı
- B) İleri görüşlülüğü – Çok yönlülüğü
- C) Açık sözlülüğü - İdealistliği
- D) Milliyetçiliği - Kararlılığı

- 52.** I. Selânik Mülkiye Rüştiyesi
II. İstanbul Harp Akademisi
III. Mahalle Mektebi
IV. Şemsi Efendi İlkokulu

Yukarıda yer alan Mustafa Kemal’in öğrenim gördüğü okullardan hangileri askeri okuldur?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) II ve IV.
- D) I, III ve IV.

53. Okuldaki ikinci yılında öğretmenlerinden Yüzbaşı Mustafa, ona sevgi ve yakınlık göstermiştir. Onu yardımcı öğretmen yaparak alt sınıflarla ilgilenmeyle görevlendirmiştir, aynı zamanda Mustafa kendi sınıfının da müzakerecisidir. Onu kendisinden ayırmak için de olgun anlamına gelen ikinci bir isim olarak ona Kemal ismini vermiştir. Bu durum sonrasında o, artık Mustafa Kemal olarak tanınacaktır.

Yukarıdaki metinde Mustafa’nın hangi kişilik özelliğine değinilmemiştir?

- A) Sorumluluk sahibi olmak
- B) İleri görüşlülük
- C) Çok yönlülük
- D) Liderlik

54. Selânik şehrinin bazı özellikleri şunlardır:

- Farklı milletlerin bir arada yaşaması
- İşlek bir limanının olması
- Farklı fikirlere açık bir yer olması

Selânik'in verilen özellikleri aşağıdaki alanlardan hangisi ile ilişkilendirilemez?

- A) Sosyal
- B) Kültürel
- C) Ekonomik
- D) Dini

55. Mustafa Kemal, vatan ve millet sevgisinin oluşmasında Namık Kemal'den; hak, adalet ve özgürlük kavramlarında Tevfik Fikret'ten; Türk milliyetçiliği duygusunda Ziya Gökalp'ten; milli kültür, milli birlik ve beraberlik konularında ise Mehmet Emin Yurdakul'dan etkilenmiştir.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Aydınlanma Çağı düşünürlerinin eserlerini okumuştur.
- B) Vatansever yazarları takip etmiştir.
- C) Milliyetçilik duygusu artmıştır.
- D) Tevfik Fikret'ten etkilenmiştir.

56. Mustafa Kemal'in sınıf arkadaşı Ali Fuat; "Memlekette hürriyet yoktu. Biz genç Harbiyeliler, Fransız İhtilali Beyannamesi'nde insan hak ve hürriyetlerine verilen önemi gizli de olsa okumuş ve öğrenmiştik. Mustafa Kemal'i üçüncü sınıfta meşgul eden önemli şey, işte bu hürriyet meselesi idi." demiştir.

Bu bilgilere göre Fransız İhtilali'nin Mustafa Kemal'i daha çok hangi fikir açısından etkilediği söylenebilir?

- A) Milli Egemenlik
- B) Özgürlük
- C) Adalet
- D) Eşitlik

57. Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisinde öğrenci iken şair Mehmet Emin Yurdakul'un; "**Ben bir Türk'üm, dinim, cinsim uludur.**" mısrasıyla başlayan şiiri okumuş ve bu düşünceleri her zaman önemsemiştir.

Buna göre şairin, Mustafa Kemal'in fikir hayatında;

- I. Milli Egemenlik
- II. Milliyetçilik
- III. Laiklik

düşüncelerinden hangilerinin oluşmasında katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) I ve II.
- D) I, II ve III.

58. Kolağası Mehmet Tevfik Bey değerli ve milliyetçi bir Türk subayıydı. Türk tarihini iyi biliyor ve öğrencilerine tarih zevkini veriyordu. Mustafa Kemal, Türk tarihini bütün genişliği ve derinliği ile kavramış olan hocasından daima saygı ile söz etmiştir. "**Mehmet Tevfik Bey'e minnet borcum vardır, bana yeni bir ufuk açtı.**" demiştir.

Mustafa Kemal'in, Kolağası Mehmet Tevfik Bey'e duyduğu minnetin gerekçesi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) İleriyi görebilmesini sağlaması ve bakış açısını genişletmesi
- B) Akılcı ve bilimsel bir düşünce yapısı kazandırması
- C) İyi bir asker olarak yetişmesini sağlaması
- D) Kültürüne olan bağlılığını güçlendirmesi

59. Mustafa Kemal 1910 yılında orduyu temsilen Picardie'de yapılacak askeri manevraları izlemesi amacıyla Fransa'ya gönderilmiştir. Burada gördüğü uçaklar için, "Uçaklar savaşlarda çok önemli rol oynayacaktır." demiştir. Fransa'da Osmanlı Devleti'ni başarıyla temsil etmiştir.

Mustafa Kemal'in bu parçada geçen sözünden hangi kişilik özelliği çıkarılabilir?

- A) Vatanseverlik
- B) İleri görüşlülük
- C) Çok yönlülük
- D) İnkılapçılık

60. Selânik, önemli bir liman şehri olmanın yanında demir yolu ile de Belgrad, Manastır ve İstanbul gibi önemli şehirlere bağlanmaktaydı. Bu durum Selânik'in hem Batı ile etkileşimini kolaylaştırmış hem de sosyal ve kültürel yönden gelişmesine zemin hazırlamıştır. Avrupa'da çıkarılan gazete, dergi ve kitaplardaki fikirler çok uluslu yapıya sahip olan Selânik üzerinden Osmanlı ülkesine yayılıyordu.

Buna göre Selânik kentinin aşağıdaki özelliklerinden hangisine vurgu yapılmamıştır?

- A) Kültürel yönden gelişmişliğine
- B) Farklı kentlerle bağlantısına
- C) Deniz kıyısında bulunmasına
- D) Askeri açıdan önemi

61. Tevfik Fikret'in ölümünden üç yıl sonra Mustafa Kemal, Aşyan'a çıkarken at biniciliği hocası Emin Bey'e, "Ben inkılap ruhunu ondan aldım. Ziyaret edeceğim yerlerin başında elbette ki Aşyan gelir." der.

Bu sözyle Mustafa Kemal, Tevfik Fikret'in fikirlerinden hangi yönde etkilendiğini ifade etmiş olabilir?

- A) Cumhuriyetçilik
- B) Yurtseverlik
- C) Yenilikçilik
- D) Barışçılık

62. Selânik'te inançlıların namazdan önce yıkanmaları için şart olan kent hamamlarının sayısı oldukça fazlaydı. Yunanistan'ın en büyük, Selânik'in ise ilk Osmanlı hamamı olan "Bey Hamamı (Cennet Hamamı) 1444 yılında inşa edilmiştir. Günümüze kadar ulaşan diğer yapılar ise Louloudadika bölgesindeki "Paşa Hamamı" (Her ikisi de 16. yüzyıla aittir) "Yahudi Hamamı" ve "Yeni Hamam" dır.

Bu metne göre Selânik'te aşağıdaki konulardan hangisinin önemsendiği söylenebilir?

- A) Dış ilişkiler
- B) Mimari
- C) Ticaret
- D) Temizlik

63. Mustafa'nın doğduğu ve çocukluğunun geçtiği Selânik, Osmanlı Devleti'nin Rumeli'deki gelişmiş şehirlerinden biriydi. İşlek bir limana sahip olmasının yanı sıra Avrupa'yla olan demir yolu bağlantısı, şehirde ticari hayatı canlandırmıştı. Türklerle birlikte Rumlar, Sırlar, Yunanlılar, Bulgarlar ve Yahudiler bir arada huzur içerisinde yaşıyorlardı.

Buna göre Selânik şehrinin hangi yapısına değinilmemiştir?

- A) Ekonomik
- B) Etnik
- C) Kültürel
- D) Ulaşım

64. Mustafa Kemal Harp Okulu 1'inci sınıfında, 635 mevcutlu piyade sınıfında bütün derslerden 484 not almış ve 9'uncu olarak ikinci sınıfa geçmiştir. 2'nci sınıfta 420 arkadaşı arasında toplam 522 not alarak ve 11'inci olarak üçüncü sınıfa geçmiştir. 3'üncü sınıfta ise 459 arkadaşı arasında üç yıllık notlarının toplamı üzerinden Harp Okulunu 8'inci olarak bitirmiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'in;

- I. Çalışkanlık
- II. Yaratıcı düşünce
- III. Sabır ve disiplin

kişilik özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) Yalnız III.
- D) I, II ve III.

65. Mustafa Kemal, vatan ve millet sevgisinin oluşmasında Namık Kemal'den; hak, adalet ve özgürlük kavramlarında Tevfik Fikret'ten; Türk milliyetçiliği duygusunda Ziya Gökalp'ten; millî kültür, millî birlik ve beraberlik konularında ise Mehmet Emin Yurdakul'dan etkilenmiştir. Ayrıca Aydınlanma Çağı'nda yaşayan J. J. Rousseau, Montesquieu, Voltaire gibi düşünürlerin eserlerini okuyarak demokrasi, millî egemenlik, özgürlük, eşitlik, hukukun üstünlüğü gibi kavramları içselleştirmiştir.

Mustafa Kemal ile ilgili verilen metne konabilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Okuduğu ve etkilendiği yabancı yazarlar
- B) Çağdaş Türk Edebiyatı'nın öncüleri
- C) Düşünce yapısını etkileyen kişiler
- D) Fikir hayatını etkileyen olaylar

66. Büyük tehlikeler önünde uyanan milletler ne kadar kararlı ise büyük buhranlar içerisinde doğan kahramanlar da o kadar büyük olur. Mustafa Kemal de Osmanlı Devleti'nin dağılmaya yüz tuttuğu bir dönemde dünyaya geldi. Üstelik o, birçok sorunun yaşandığı bir bölgede, Balkanlarda doğdu ve büyüdü. Mustafa Kemal, devletin yaşadığı bu sorunların çocukluğundan itibaren farkına varacak ve büyüdükçe bu sorunların çözümüne yönelik fikirler üretecekti.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Mustafa Kemal memleketin içinde bulunduğu durumun farkındadır.
- B) Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki merkezi otoritesi güçlüdür.
- C) Milliyetçilik akımı Osmanlı Devleti'nin dağılmasında etkili olmuştur.
- D) Yaşanan sıkıntıların temelinde ekonomik nedenler vardır.

67. Bir çok konuda Mustafa Kemal'i etkilediği bilinen Ziya Gökalp ile Mustafa Kemal'in bazı sözleri birbirine paralellik göstermektedir.

Ziya Gökalp: "Umut altın gibidir. Hiçbir yerde paslanmaz. Umut elmas gibidir, hiçbir kesici madde onu kesemez. Umut ruhun gençliğidir. Bu ülke özellikle umutla kurtulacaktır." derken

Mustafa Kemal Atatürk ise: "Umutsuz durumlar yoktur, umutsuz insanlar vardır. Ben hiçbir zaman umudumu yitirmedim." demiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğinin oluşmasında Ziya Gökalp'in etkisinden söz edilebilir?

- A) Ümitsizliğe yer vermemek
- B) Gerçeği arama gücü
- C) Sabır ve disiplin
- D) İdealistlik ve akılcılık

68. Mustafa Kemal, vatan ve millet sevgisinin oluşmasında Namık Kemal'den; hak, adalet ve özgürlük kavramlarında Tevfik Fikret'ten; Türk Milliyetçiliği duygusunda Ziya Gökalp'ten; milli kültür, milli birlik konularında ise Mehmet Emin Yurdakul'dan etkilenmiştir. Ayrıca Aydınlanma Çağı düşünürlerinin eserlerini okuyarak demokrasi, özgürlük, eşitlik, hukukun üstünlüğü gibi kavramları öğrenme fırsatı bulmuştur.

Verilenlere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki hangi bilgiye ulaşılabilir?

- A) Fikir hayatının oluşmasında Türk ve yabancı düşünürlerin etkisi vardır.
- B) Ziya Gökalp milliyetçilik duygularının oluşmasında etkili olmuştur.
- C) Vatan sevgisi konusunda Namık Kemal'den etkilenmiştir.
- D) En fazla Tevfik Fikret'ten etkilenmiştir.

69. Mustafa Kemal'in çocukluk yıllarının geçtiği Selânik şehrinin;

- I. Çok uluslu bir yapıya sahip olması
- II. Batıya açılan bir kapı konumunda olması
- III. Avrupa'da basılan gazete ve dergilerin kolayca temin edilebilmesi

özelliklerinden hangileri Mustafa Kemal'in fikir hayatı üzerinde etkili olmuştur?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

70. Mustafa Kemal yabancı yazarların fikirlerinden de istifade etmiştir. Özellikle Fransız İhtilali'ne zemin hazırlayan Montesquieu ve Jean Jcques Rousseau'nun fikirleri Mustafa Kemal üzerinde etkili olmuştur. Mustafa Kemal "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." sözünü Rousseau'dan esinlenerek söylemiştir.

Buna göre Fransız yazarların Mustafa Kemal'i aşağıdaki hangi alanda etkilediği söylenebilir?

- A) Kültürel
- B) Siyasi
- C) Askeri
- D) Hukuki

71. "Vatan Yahut Silistre" Namık Kemal'in yazdığı ve o dönem büyük etkiler bırakan bir tiyatro eseri idi. Bu eserden sadece halk değil, Mustafa Kemal gibi aydın gençler de etkilenmişti.

Buna göre Mustafa Kemal'in bu eserden aşağıdaki hangi konuda etkilenmiş olması beklenmez?

- A) Milli bağımsızlık
- B) Vatan sevgisi
- C) Azınlık hakları
- D) Millet sevgisi

72. Balkan Savaşlarının sona ermesiyle 1913'te Bulgaristan'ın başkenti Sofya'ya askeri ataşe olarak atanan Mustafa Kemal görevinden fırsat buldukça Bulgaristan'ın sosyal ve kültürel hayatını yakından tanımaya çalışmıştır. Operayı ilk kez burada izlemiş, balo ve davetlere katılmıştır. Bunun yanı sıra Bulgaristan'da yaşayan Türklerin sorunlarıyla yakından ilgilenmiştir. Onların kültürel hayatlarının geliştirilmesi için girişimlerde bulunan Mustafa Kemal, Bulgaristan'da yaşayan Türklerin çıkardığı gazeteleri yakından takip etmiştir. Bulgar meclisinde incelemelerde bulunmuş, Türk milletvekilleri aracılığıyla ülke siyasetinde etkin rol oynamaya çalışmıştır. Bu çalışmalar Bulgaristan'daki Türklerin varlığını korumasını ve millî bilinç temellerinin oluşmasını sağlamıştır.

Buna göre Mustafa Kemal, aşağıdaki alanlardan hangisiyle ilgili faaliyette bulunmamıştır?

- A) Politik
- B) Sanatsal
- C) Kültürel
- D) Ekonomik

73. Mustafa Kemal, gençlik yıllarından itibaren ülkenin sorunlarıyla yakından ilgilenmiştir. Sürekli yerli ve yabancı çok sayıda düşünürün kitaplarını okumuş, notlar almış, analizler yapmıştır. Yabancı dil bilmesi Avrupa'da yaşanan gelişmeleri yakından takip etmesini sağlamıştır. Bu durum sorunlara karşı bakış açısını genişletmiştir. Sorunlara etkili ve kalıcı çözümler bulmaya çalışmıştır.

Yukarıdaki metinde Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangisine değinilmemiştir?

- A) Ülke sorunlarına duyarlı olması
- B) Yenilikçi bir yapıda olması
- C) Gelişime açık olması
- D) İleri görüşlü olması

74. Genç Mustafa'nın okumaya karşı büyük bir ilgisi vardı. Yerli ve yabancı birçok fikir adamını okur ve onların fikirlerini analiz ederdi. Kitapları okurken sayfa kenarlarına notlar alır, kimi zaman kendi fikirlerini de bu notların yanına yazardı. Mustafa Kemal yabancı düşünce adamlarının eserlerinden istifade edebilmek için Fransızca öğrenmişti.

Bu durumun Mustafa Kemal üzerindeki etkisi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Milli tarih bilincine sahip olması
- B) Düşünce hayatının zenginleşmesi
- C) Dış politika yeteneğinin gelişmesi
- D) Askeri tecrübeler kazanması

75. Harp Akademisinden mezun olan Mustafa Kemal, ilk görev yeri olan Şam'a atandı. Burada Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurdu. Manastır'a atandıktan sonra İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne katıldı. 1913 yılında Sofya askeri ataşesi olarak atandı. Burada Osmanlının Batı karşısında geri kalmasının sebeplerini araştırdı.

Bu metne göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İçinde yer aldığı cemiyetlerin kurucusudur.
- B) Ülke sorunlarına karşı duyarlıdır.
- C) Teşkilatçı ve lider bir yapıya sahiptir.
- D) Farklı şehirlerde görev yapmıştır.

76. "... Ordu mensupları cemiyet içinde kaldıkça millete dayanan bir parti kuramayız. Orduyu da zaafa uğratırız. Bugün mensuplarının çoğu İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin üyesi olan 3. Ordu esas itibarıyla modern bir ordu sayılamaz. Ordu ile cemiyet ayrılalım. Cemiyet tam manasıyla siyasi bir parti halinde milletin bünyesinde kök salsın. Ordu da asli vazifesiyle uğraşsın..."

Bu görüşleriyle Mustafa Kemal aşağıdakilerden hangisinin önemini vurgulamıştır?

- A) Ordudaki politik görüş ayrılıklarının zenginlik olduğunun
- B) Cemiyet faaliyetlerinin gizli yürütülmesinin
- C) Ordunun siyasetten uzak durmasının
- D) İttihat ve Terakkinin kapatılmasının

77. Mustafa Kemal, Manastır Askeri İdadisinde okurken;

- Milli birlik ve beraberlik
- Vatan sevgisi,
- Türkçülük,

konularında aşağıdaki düşünürlerin hangisinden etkilendiği söylenemez?

- A) Mehmet Emin Yurdakul
- B) Namık Kemal
- C) Ziya Gökalp
- D) Voltaire

78. Mehmet Emin Yurdakul: Eserlerinde millet ve milli birlik kavramlarını sıkça kullanmıştır.

Namık Kemal: Mustafa Kemal'in vatan ve hürriyet duygularının pekişmesinde rolü büyüktür.

Tevfik Fikret: Mustafa Kemal'de inkılap ruhunun oluşmasında ve gelecekte yapacağı yeniliklerde ilham kaynağı olmuştur.

Bu düşünürlerin Mustafa Kemal'i;

- I. Milliyetçilik
- II. Vatan ve millet sevgisi
- III. Özgürlük ve yenilikçilik

düşüncelerinden hangilerinde etkilediği söylenebilir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

79. 29 Ekim 1911'de İtalya savaşı ilan etmiş ve Trablus-garp'a asker çıkarmıştır. Osmanlı ordusu savaşa denizden ve karadan müdahale edememiştir. Donanmanın çok zayıf olması nedeniyle denizden yardım gönderilememiştir Mısır'ın İngiliz işgali altında bulunması yüzünden karadan da yardım ulaştırılamamıştır.

Bu olaylara şahit olan Mustafa Kemal, Türkiye Cumhuriyetini kurduğunda aşağıdaki hangi alanda da yenilikleri ön planda tutmuş olabilir?

- A) Ekonomi
- B) Sağlık
- C) Askeri
- D) Eğitim

80. Şam'da 5. Ordu'nun emrinde kaldığı üç yıl içinde Suriye'nin hemen her yerini görevle dolaşmış, memleket idaresindeki aksaklıkları, ordunun eğitim ve öğretimindeki eksiklikleri daha da yakından görmüştü. Mustafa Kemal, burada 1906 yılı Ekim ayı içinde güvendiği bazı arkadaşlarıyla gizli olarak Vatan ve Hürriyet Cemiyetini kurdu. Bu arkadaşlarıyla beraber Beyrut, Yafa ve Kudüs'te de kurdukları cemiyeti genişletti. Bir ara gizli olarak Mısır ve Yunanistan yoluyla Selânik'e geçerek burada da Vatan ve Hürriyet Cemiyetinin bir şubmesini açtı ve tekrar Şam'a döndü.

Yukarıdaki metinde Atatürk'ün hangi kişilik özelliğine değinilmiştir?

- A) Memleket sorunlarına karşı duyarlı olma
- B) Bilimi rehber kabul etme
- C) Açık sözlü olma
- D) Alçak gönüllü olma

81. Mustafa Kemal'in, Balkan Savaşları yenilgileriyle ilgili tespitleri şöyledir:

Balkan Savaşları korkunç bir bozgundu. Tarihte hiçbir ordu bu kadar kısa zamanda bu kadar kötü dağılmamıştı. Bunda öncelikle merkezin ordular üzerindeki zaafının, etkisizliğinin, komutanlar ve birlikler arasındaki koordinasyon yokluğunun, ilk hareketlerin hedefsizliğinin, bu nedenle askerin moral çöküntüsü içinde olmasının, bilgisizliğin, yetersizliğin ve en önemlisi, politikanın ordu subayları arasında neden olduğu parçalanmanın önemli rolü olmuştu.

Balkan savaşları yenilgisi ile ilgili;

- I. Planlama eksikliği
- II. Orduya siyasetin karışması
- III. Orduya yeterli bütçenin ayrılmaması

durumlarından hangileri Mustafa Kemal'in tespitleri arasında gösterilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

82. İkinci Meşrutiyet'in ilanından sonra, Meşrutiyet yönetimine karşı çıkanların ve İstanbul'daki ordu mensuplarının da içinde yer aldığı 31 Mart Olayı(13 Nisan 1909) olarak bilinen bu isyanı bastırmak için Selânik'te "Hareket Ordusu" hazırlandı. Komutanlığını Mahmut Şevket Paşa'nın yaptığı bu ordunun kurmay başkanlığını ise Mustafa Kemal üstlendi. Mustafa Kemal, Selânik'te bu ordunun kuruluşunda yer almış ve aynı zamanda bu orduya Hareket Ordusu adını da vermişti. Bu ordunun İstanbul'da uygulayacağı planları ve bildiriye de hazırladı. Hareket Ordusu İstanbul'a ulaştıktan sonra kısa sürede duruma hâkim oldu, isyanı bastırdı.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) 31 Mart Olayı, Osmanlı Devleti'nde yönetime karşı yapılan ilk isyandır.
- B) Mustafa Kemal isyanın bastırılmasında önemli bir rol almıştır.
- C) Mustafa Kemal ülke sorunlarına kayıtsız kalmamıştır.
- D) Hareket Ordusu'nun merkezi Selânik'tir.

83. • Balkan Savaşları sırasında Gelibolu Yarımada-sı'nda görev almış ve bu sayede bölgeyi yakından tanıma fırsatı bulmuştur.

- Bulgaristan'ın başkenti Sofya'da yaptığı askeri ataşelik görevi sırasında yabancı devletlerin temsilcileri ile görüşmeler yapmıştır.
- 31 Mart Vakası İstanbul'da başlayınca Harekât Ordusu Kurmay Başkanı olarak Meşrutiyet ve Meşrutiyet'in getirdiği yenilikleri savunmuştur.
- Osmanlı Devleti Trablusgarp Savaşı'na denizden ve karadan yardım gönderemediği için Trablusgarp'ı savunmaya giden gönüllü subaylardan biridir.

Bu görevlerin Mustafa Kemal'e katkısı aşağıdaki-lerden hangisi olamaz?

- A) Çanakkale Savaşı'nda başarılı olmasında
- B) Dış politika yeteneğini gelişmesinde
- C) Teşkilatçılık özelliğinde
- D) Subaylık yeteneğinin pekişmesinde

84. Mustafa Kemal 31 Mart Vakası'ndan sonra İttihat ve Terakki Cemiyeti üyelerinin aynı zamanda ordu mensubu olması üzerine şu sözleri söylemiştir:

"Ordu mensupları cemiyet içinde kaldıkça millete dayanan bir parti kuramayız. Orduyu da zaafa uğratırız."

Mustafa Kemal'in verilen sözünden hareketle ordu ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılabilir?

- A) Silahların modernleştirilmesi
- B) Asker sayısının artırılması
- C) Savaş gücünü arttırması
- D) Siyasetten ayrılması

85. Mustafa Kemal II. Abdülhamid'in politikalarına ve ülke sorunlarına karşı çözüm bulmak amacıyla arkadaşlarıyla birlikte Şam'da "Vatan ve Hürriyet" cemiyetini kurdu. Cemiyet yoluyla düşüncelerini yaymak isteyen Mustafa Kemal, görev için gittiği Beyrut, Yafa ve Kudüs'te cemiyetin şubelerini kurdu ancak bu şehirlerdeki halkın çoğunluğunun Türk olmayışı, bilinç düzeyinin düşüklüğü ve Rumeli'ye göre okullu subay yoğunluğunun az oluşu gibi nedenler Mustafa Kemal'in hedeflerine ulaşmasında engel olmuştur. Özgürlükçü fikirlerin Balkan coğrafyasına daha kolay yayılabileceği düşüncesiyle Selânik'e gitmeyi ve cemiyet faaliyetlerini burada yürütmeye karar verdi. Bu amaçla 1906 yılında Yafa ve Mısır üzerinden gizlice Selânik'e giderek burada Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'nin bir şubesini kurdu.

Buna göre Mustafa Kemal'de cemiyet faaliyetlerinin Şam'da çok etkili olmayacağı fikrinin oluşmasında;

- I. Beyrut, Kudüs ve Yafa şehirlerinde Türk nüfusun az oluşu
- II. Rumeli'deki halkın bilinç düzeyinin düşük oluşu
- III. Okullu subay oranının Rumeli'ye göre burada daha az oluşu
- IV. Özgürlükçü fikirlerin balkanlarda daha kolay yayılabileceği düşüncesi

nedenlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve III.
- B) I, II ve III.
- C) I, III ve IV.
- D) I, II, III ve IV.

86. Mustafa Kemal, henüz bir kurmay yüzbaşı iken Balkan Savaşı'nın çıkacağına kesin gözüyle bakıyordu. Kendisinin ifadesiyle bunu anlamamak için ya cahil ya da ihanet içinde olmak gerekiyordu. O, bu savaştan güçlü bir şekilde çıkmak için harekât planları yapmış ve bunları hararetle savunmuştu.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliği ön plana çıkmaktadır?

- A) İleri görüşlülük
- B) İnkılapçılık
- C) Sabırlılık
- D) Mantıklılık

87. “Vatan mutlaka selamet bulacak. Millet mutlaka mesut olacaktır çünkü kendi selametini, kendi saadetini, memleketin ve milletin selamet ve saadeti için feda edebilen vatan evlatları çoktur.”

Mustafa Kemal’in bu sözü;

- I. Bağımsızlığa olan inancı
- II. Vatan ve millet sevgisi
- III. Teşkilatçılık

kişilik özelliklerinden hangilerini yansıtır?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

88. İtalya’nın Osmanlı kenti olan Trablusgarp’a saldırmasıyla Osmanlı Devleti Mustafa Kemal’in de aralarında olduğu bazı gönüllü subayları gizlice bu kente göndermiştir. Mustafa Kemal “Şerif” takma ismi ve gazeteci kimliğiyle Trablusgarp’a giderek yerli halkı İtalyanlara karşı örgütlemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinden çıkarılabilecek bir sonuç değildir?

- A) Mustafa Kemal vatani savunmak için zorlukları göze alan bir askerdir.
- B) Osmanlı Devleti İtalya’dan daha geniş topraklara sahiptir.
- C) İtalya Osmanlı Devleti’nin toprağına göz dikmiştir.
- D) Mustafa Kemal’in özelliklerinden biri teşkilatçı olmasıdır.

89. Meşrutiyet rejimine karşı çıkarılan 31 Mart İsyanı’nın Hareket Ordusu tarafından bastırılmasından sonra Padişah II. Abdülhamit tahtan indirildi ve yerine V. Mehmet Reşat geçti. Böylece yönetimde İttihat ve Terakki’nin ağırlığı giderek artmaya başladı. Orduyu da kendi yanlarında çekmeye çalışan ittihatçılar ülkenin kaderine hâkim duruma gelmişlerdi. Mustafa Kemal ise ordunun siyasetten ayrı tutulması fikrini savunduğu için cemiyetin üst düzey yöneticileri ile arası açıldı. İttihat ve Terakki hareketinden ayrılarak askerlik mesleğine yönünlaştı.

Buna göre 31 Mart İsyanı ile ilgili aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal İttihat ve Terakki yönetimi ile görüş ayrılığı yaşamıştır.
- B) İsyanın bastırılmasında yabancı devletlerin etkisi olmuştur.
- C) İttihat ve Terakki’nin yönetimde etkinliği artmıştır.
- D) Osmanlı Devletinde padişah değişikliği yaşanmıştır.

90. Sosyal bilgiler öğretmeni;

“Büyük bir lider, başarılı bir devlet adamı olan Mustafa Kemal’in Millî Mücadele’nin lideri olmasında 1919’a kadar bulunduğu görevler ve edindiği askerî becerilerin etkisi büyük olmuştur.” diye belirtmiştir.

Öğretmenin bu açıklamasına aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilemez?

- A) Trablusgarp halkını İtalyan işgaline karşı örgütlemiştir.
- B) Sofya Askerî Ataşeliği görevini başarıyla yürütmüştür.
- C) Büyük Millet Meclisi’ni açmıştır.
- D) Vatan ve Hürriyet Cemiyeti’ni kurmuştur.

ETKİNLİKLERİN CEVAP ANAHTARI

1.	1. Fransız İhtilali 2. Sanayi İnkılabı 3. Sömürgecilik 4. J.J. Rousseau 5. Demokrasi 6. Milliyetçilik 7. Azınlık İsyanları 8. Çok uluslu 9. Selânik 10. Kültürel 11. Şemsi Efendi 12. Askeri Rüştîye
2.	A-2, B-6, C-10, Ç-1, D-8, E-4, F-9, G-7, H-3, I-5
3.	1-D 2-D 3-Y 4-Y 5-D 6-Y 7-D 8-Y 9-Y 10-D
4.	idealistlik, kararlılık, açık sözlülük
5.	-
6.	Askeri İdadi-Manastır Harp Okulu-İstanbul Askeri Rüştîye-Selanik Harp Akademisi-İstanbul Mahalle Mektebi-Selanik
7.	1- Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır. Ancak Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır. –Vatanseverlik 2- Hayatta en hakiki mürşit ilimdir –Yenilikçilik 3- Sadece ufku değil ufkun ilerisini de görmek gereklidir. –İleri görüşlülük 4- Memleketi bir çağdan alıp yeni bir çağa götürdük. -Yenilikçilik
8.	I-B, II-C, III-A
9.	-
10.	Trablusgarp Savaşı
11.	Milli Kültürü - Türk kültürünü tanıtma
12.	Hitabet-Liderlik-Teşkilatçılık
13.	Tanzimat Fermanı (Gülhane Hatt-ı Hümayunu) Islahat Fermanı Meşrutiyet Kanun-i Esasi
14.	Çok uluslu olması
15.	İstanbul Harp Okulu
16.	Fransız İhtilali Sanayi İnkılabı
17.	Genç Osmanlılar (Jön Türkler)
18.	Şam

19.	Bulgaristan
20.	J. J. Rousseau, Montesquieu, Voltaire
21.	Duyun-u Umumiye
22.	Meclisi Mebusan/ Mebusan Meclisi
23.	Islahat Fermanı
24.	Osmanlıcılık
25.	Aydınlanma Çağı
26.	İslamcılık (Ümmetçilik)
27.	Selanik Mülkiye Rüştiyesi
28.	Hareket Ordusu
29.	Uşi Antlaşması
30.	İngiltere
31.	Denge Politikası
32.	Sanayi İnkılabı
33.	<ol style="list-style-type: none"> 1. TANZİMAT FERMANI 2. HAREKET ORDUSU 3. ROMANYA 4. HARP AKADEMİSİ 5. COĞRAFİ KEŞİFLER 6. FRANSIZ İHTİLALİ 7. ZİYA GÖKALP 8. BATICILIK 9. ASKERİ İDADİ 10. MAHALLE MEKTEBİ 11. ROUSSEAU 12. UŞİ 13. İSLAMCILIK
34.	<ol style="list-style-type: none"> 1. MANASTIR 2. SELANİK 3. MİLLİYETÇİLİK 4. SOFYA 5. GELİBOLU 6. TRABLUSGARP 7. SANAYİ İNKILABI 8. KANUNİESASİ 9. MEŞRUTİYET 10. SÖMÜRGEÇİLİK 11. TEVFİK FİKRET 12. ŞAM 13. MÜLKİYE RÜŞTİYESİ

35.	1. Trablusgarp Savaşı sonrasında İtalya ile yapılan antlaşma	UŞİ
	2. Mustafa Kemal'in doğduğu şehir	SELANİK
	3. Osmanlı Devleti'nde ortaokula verilen isim	RÜŞTİYE
	4. Avrupadaki gelişmeleri örnek alan düşünce akımı	BATICILIK
	5. Mustafa Kemal'in ilk görev yeri	ŞAM
	6. Mustafa Kemal'in en son eğitim gördüğü şehir	İSTANBUL
	7. Gülhane Hatt-ı Hümayunu olarak da bilinen ferman	TANZİMAT
	8. 31 Mart İsyanını bastıran ordunun adı	HAREKET
	9. Aydınlatma Çağı'nın Fransız yazarlarından biridir	VOLTAİRE
	10. Mustafa Kemal'in askeri ateşe olarak görev yaptığı şehir	SOFYA

ÇOKTAN SEÇMELİ TEST

CEVAP ANAHTARI

1. A	31. C	61. C
2. A	32. A	62. D
3. B	33. D	63. C
4. D	34. B	64. A
5. B	35. D	65. C
6. C	36. D	66. A
7. B	37. C	67. A
8. D	38. C	68. D
9. C	39. D	69. D
10. B	40. C	70. B
11. A	41. B	71. C
12. C	42. C	72. D
13. A	43. D	73. D
14. C	44. C	74. B
15. B	45. A	75. A
16. D	46. D	76. C
17. C	47. B	77. D
18. C	48. A	78. D
19. D	49. C	79. C
20. A	50. D	80. A
21. A	51. A	81. B
22. C	52. B	82. A
23. A	53. B	83. C
24. B	54. D	84. D
25. C	55. A	85. C
26. A	56. B	86. A
27. D	57. B	87. A
28. B	58. A	88. B
29. D	59. B	89. B
30. A	60. D	90. C

meb.gov.tr

8. SINIF 1. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

T. C. İNKILAP TARİHİ ve
ATATÜRKÇÜLÜK

Bu kitapçık ANKARA Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

ETKİNLİKLER

ETKİNLİK-1

19. Yüzyılda Osmanlı Devleti

Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşluklara yukarıdaki uygun sözcükleri yazınız.

- 19. Yüzyılın sonlarına doğru Osmanlı Devleti Avrupa'da yaşanan gelişmelerden ciddi şekilde etkilenmeye başladı. 1789'da Fransa'da yaşanan ..... Osmanlı Devletindeki azınlıkların bağımsızlık isteği ile ayaklanmasına neden oldu.
- Osmanlı Devleti askeri, siyasi ve ekonomik anlamda büyük çöküntüler yaşıyordu. Avrupalı devletlerden yüksek faizle borç almış fakat uygulanan yanlış politikalar sonucu aldığı borçların faizini bile ödeyemez hale gelmişti. Bunun üzerine alacaklı devletler 1881 yılında ..... kurarak Osmanlı Devletinin gelir kaynaklarına el koydular.
- Osmanlı Devleti Milliyetçilik akımının etkisiyle artan azınlık isyanlarını önlemek amacıyla demokratikleşme hareketleri başlattı. Önce azınlıkların var olan haklarını yasal güvence altına almak için 1839'da ....., 1856'da Avrupalı devletlerin azınlık haklarını bahane edip iç işlerimize karışmasını önlemek için ..... nı, ve sonra da II. Abdülhamit zamanında..... ilan etti.

ETKİNLİK-2

19. Yüzyılın Sonlarında Osmanlı Devletinde Meydana Gelen Gelişmeler

Türkçülük	Batıcılık	Osmanlıcılık
Kanun-i Esasi	İslamcılık	Milliyetçilik

Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşluklara yukarıdaki uygun sözcükleri yazınız.

- 1789 Fransız ihtilali ile yayılan ..... akımı çok uluslu imparatorlukların parçalanmasına neden oldu.
- ..... fikrini savunan Osmanlı aydınları din, dil, ırk ayrımı yapmaksızın herkesin Osmanlı vatandaşı sayılacağı bir üst kimlik oluşturmayı amaçlamıştır.
- ..... akımının etkisi ile Avrupa'da gelişmeler örnek alınarak devlet modernleştirilmeye çalışıldı.
- II. Abdülhamit ..... adı ile Türk tarihinin ilk anayasasını hazırlattı.
- Müslüman milletleri Osmanlı Halifesi etrafında birleştirmeyi amaçlayan düşünce akımı ..... dır.
- Milliyetçilik akımının etkisiyle ..... fikir akımını savunan aydınlar Türk toplulukları arasındaki işbirliğinin geliştirilmesine önem verdiler.

ETKİNLİK-3

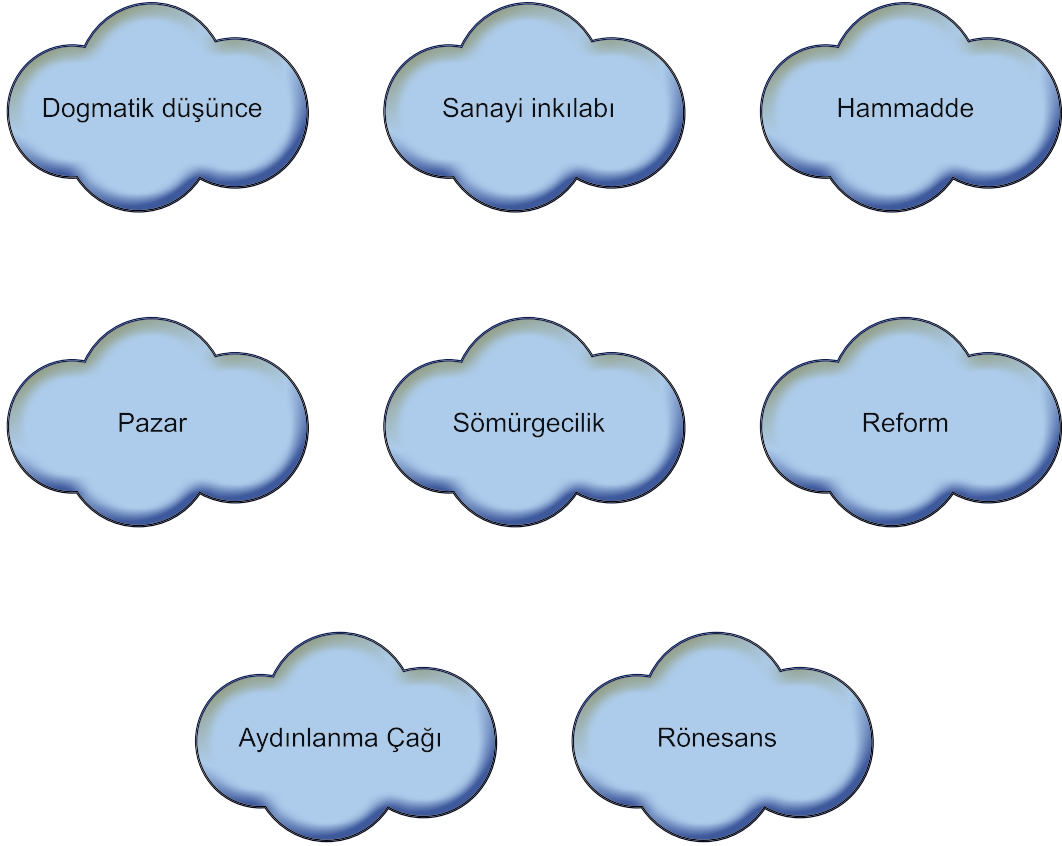
Doğru -Yanlış

Aşağıda verilen cümlelerdeki bilgi doğru ise cümlenin sonundaki "D" bölümüne, yanlış ise "Y" bölümüne çarpı (X) işareti koyunuz.

Maddeler	D	Y
1. Tanzimat ve Islahat Fermanları ile Meşrutiyetin ilanını etkileyen fikir akımı Osmanlıcılıktır.		
2. 31 Mart Vakası monarşik (padişahlık) sistemi yıkmaya yönelik bir isyandır.		
3. Osmanlı fikir akımlarının ortak amacı devleti çöküşten kurtarmaktır.		
4. Meşrutiyet, İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin etkisiyle ilan edilmiştir.		

ETKİNLİK-4

Uyanan Avrupa ve Çöken Osmanlı Devleti

Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşluklara yukarıdaki uygun sözcükleri yazınız.

1. İslam medeniyetinin en parlak devrini yaşadığı ortaçağda Avrupa özgür düşünce ve bilimin gelişmesini engelleyen, kilise söylemlerinin sorgulanmadan doğru kabul edildiği ..... etkisi altında kalmıştır.
2. Avrupa 15. yüzyılda başlayan Coğrafi Keşifler ile yeni yerler keşfetmiştir. Avrupalılar Keşfettikleri bölgelerdeki değerli madenleri ülkelerine taşımış ve giderek zenginleşmiştir. Ekonomik kalkınma ile birlikte bilim, sanat, edebiyat gibi alanlarda da hızlı bir gelişme meydana gelmiştir. Dogmatik düşüncenin sorgulandığı aklın ve bilimin ön plana çıkmaya başladığı bu döneme ..... adı verilmiştir.
3. Katolik kilisenin etkisinden kurtulan Avrupa'nın aklın ve bilimin rehberliğinde hızla gelişmesi bilimsel alanda da hızla ilerlemesini sağlamıştır. Bu döneme ise ..... denilmiştir.
4. Buharlı gemilerin icat edilmesi, dokuma fabrikalarının kurulması ile ilk olarak İngiltere'de 1800'lü yıllarda başlayan bu harekete ..... adı verildi. Böylece küçük el aletlerinin yerini büyük fabrikalar, insan gücünün yerini de makineler almaya başladı. Artan üretim ile birlikte ..... ve ..... ihtiyacı ortaya çıktı. Avrupalı devletler bu ihtiyaçlarını henüz sanayileşmemiş ülkelere karşılamaya başladı. Böylece ..... anlayışı ortaya çıktı.

ETKİNLİK-5

Mustafa Kemal'in Çocukluğu

Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşluklara uygun sözcükleri yazınız.

1. Mustafa Kemal 1881 yılında ..... doğmuştur.
2. Selanik'te ticaretin gelişmesini sağlayan etkenlerden biri de ..... denizine kıyısının olmasıdır.
3. Selanik'te bulunan azınlıklar ..... etkilenip, milliyetçilik akımının etkisiyle isyan çıkarmışlardır. Bunun sebebi ise Selanik'in ..... bir yapıya sahip olmasıdır.
4. Mustafa Kemal "Kemal" ismini ..... adlı okulda almıştır.
5. Mustafa Kemal askeri idadiyi ..... şehrinde bitirmiştir.

ETKİNLİK-6

Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı

Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşluklara uygun sözcükleri yazınız.

1. Mustafa Kemal'in Kurtuluş Savaşı'nın lideri olmasını sağlayan savaş ..... savaşıdır.
2. Mustafa Kemal askeri ataşe olarak ..... şehrine gönderilmiştir.
3. Mustafa Kemal'in ilk askeri başarısı ..... savaşıdır.
4. Mustafa Kemal'in ilk görev yeri ..... şehridir.
5. Mısır ..... tarafından işgal edildiği için Osmanlı devleti Trablusgarp'a karadan yardım gönderememiştir.

ETKİNLİK-7

Haydi Eşleştirelim: Olgular Ve Sonuçlar

Aşağıdaki tablolarda verilen olguların başlarındaki harfleri uygun şekilde sonuçların başlarındaki boşluğa yazarak eşleştiriniz.

I. Bölüm

	OLGULAR		SONUÇLAR
A	Coğrafi Keşifler		II. Meşrutiyet dönemi sona erdi
B	Rönesans		Akıl ve bilim önem kazandı
C	Reform		İtalya kuzey Afrikada'ki son toprağımızı aldı
D	Aydınlanma		Osmanlı Balkanlardan çekildi
E	Sanayi İnkılabı		Kilise baskısı yıkıldı
F	Trablusgarp Savaşı		Avrupa'da sanat, edebiyat gelişti
G	I.Balkan Savaşı		Edirne ve Kırklareli alındı
H	II. Balkan Savaşı		Yeni yerler ve ticaret yolları bulundu
I	31 Mart Vakası		Sömürgecilik yarışı hızlandı

SORULAR

1. Coğrafi Keşifler sonucunda Osmanlı Devleti'nin kontrolündeki İpek ve Baharat yolları önemini kaybetmiş ve Akdeniz ticareti canlılığını yitirmiştir. Bu durum Osmanlı Devleti'nin gelirlerini büyük ölçüde azaltmıştır. Gümrük gelirlerini artırmak isteyen Osmanlı Devleti Avrupalı devletlere kapitülasyonlar vermiştir. Ancak istenilen sonuç elde edilememiştir.

Yukarıda verilen bilgilere göre kapitülasyonlar Osmanlı Devleti'ni hangi alanda olumsuz etkilemiştir?

- A) Siyasi
- B) Askeri
- C) Sosyal
- D) Ekonomik

2. Mustafa Kemal;
- Manastır Askeri İdadisi'nde okurken Fransızca öğrenmiş, arkadaşı Ömer Naci sayesinde edebiyata ilgi duymuştur ayrıca tarih öğretmeni Kolağası Mehmet Tevfik Bey ile de tarih bilincini kazanmıştır.
  - 31 Mart Vakası'ndan sonra ordunun siyasete karışmasının tehlikesini sezmış bu nedenle ordunun siyasetten uzak olması gerektiğini savunmuştur. Nitekim Balkan Savaşları'nda ordu siyasete karıştığı için büyük bir felaketle karşılaşmıştır.

Bu bilgilerden sırasıyla Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Çok yönlülük – İleri görüşlülük
- B) Birleştiricilik – İleri görüşlülük
- C) İdealistlik – Vatanseverlik
- D) Çok yönlülük - Kararlılık

3. Mustafa Kemal 1910 yılında Osmanlı Ordusunu temsilen, Picardi askeri manevralarını izlemek için Fransa'ya gitmiştir. Burada izlediği uçakların Birinci Dünya Savaşı'nın kaderini tayin edeceğini dile getirmiştir.

Yukarıda verilen bilgilere göre Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliği öne çıkmaktadır?

- A) İleri görüşlülüğü
- B) Mücadeleciliği
- C) Örgütleyiciliği
- D) Liderliği

4. Mustafa Kemal Manastır Askeri İdadisinde okurken edebiyata, hitabete, tarihe ve Fransızcaya ilgi duymuş, bu alanlarda kendisini geliştirmiştir.

Yukarıda verilen bilgilerde Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangisi ön plana çıkmaktadır?

- A) Planlı oluşu
- B) İdealist oluşu
- C) Çok yönlülüğü
- D) İleri görüşlülüğü

5. Atatürk'ün hayatı ile ilgili bilgiler:

- 1) Çanakkale cephesinde düşmanın nereden çıkarma yapacağını tahmin etmiştir.
- 2) Trablusgarp savaşında halkı örgütleyip İtalyanlara karşı ilk askeri başarısını kazanmıştır.
- 3) "Yurt toprağı canım sana feda olsun" diyerek zorluklara rağmen mücadeleye devam etmiştir.

Kişilik Özellikleri:

- a-İleri görüşlülüğü
- b-Vatan sevgisi
- c-Mantıklı oluşu
- d-Açık sözlülüğü
- e-Birleştiriciliği ve bütünleştiriciliği

Atatürk'ün hayatı ile ilgili bilgiler ve kişilik özellikleri eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi doğru olur?

- A) 1-a / 2-b / 3-c
- B) 1-d / 2-a / 3-e
- C) 1-a / 2-e / 3-b
- D) 1-c / 2-b / 3-d

6. Tarihçiler 19. yüzyılı Osmanlı Devleti için 'En uzun yüz-yıl' olarak adlandırmışlardır. Bu dönemde ardı arkası kesilmeyen savaşlar devletin dağılış sürecini hızlandırmıştır. İtalya ve Balkan Devletleriyle yapılan savaşlar sonucunda Osmanlı Devleti birçok toprak kaybetmiştir. Durumu düzeltmek için yapılan yenilik çalışmaları devleti kötü gidişten kurtaramamıştır.

Verilen açıklamaya göre aşağıdaki seçeneklerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin sınırları küçülmüştür.
- B) İtalya Trablusgarp topraklarını kaybetmiştir.
- C) Islahat hareketleri başarısızlıkla sonuçlanmıştır.
- D) Osmanlı Devleti bu dönemde birçok devletle savaşmıştır.

7. 19. ve 20. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde Avrupa'daki gelişmelerin etkisiyle demokratikleşme hareketleri meydana gelmiştir. Bu dönemdeki önemli gelişmelerin başında Tanzimat ve Islahat Fermanları, I. ve II. Meşrutiyet dönemleri gelir.

Verilen gelişmelerin amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Azınlıkların Osmanlıya bağlılığını artırmak
- B) Avrupa'daki gelişmelere ayak uydurmak
- C) Dünya siyasetinde etkili olmak
- D) Devleti çöküşten kurtarmak

8. II. Abdülhamit tarafından devlet politikası haline getirilen bu anlayışa göre dünya Müslümanları Osmanlı Halifesi etrafında birleştirilirse Osmanlı Devleti'nin yıkılması önlenabilir.

Açıklaması verilen fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlıcılık
- B) Türkçülük
- C) İslamcılık
- D) Batıcılık

9. 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde, Avrupalı devletlerden yüksek faizle borç alınarak giderler karşılanmaya çalışıldı. İlk kez Kırım Savaşı sırasında alınan borç paraları verimli kullanılamadı. Devlet, otuz yıl içinde borçlarının faizini dahi ödeyemez hale geldi ve ekonomisi iflas etti. Bunun üzerine alacaklı devletler, Osmanlı yönetiminin çağrısıyla bir araya gelerek, Düyûn-u Umûmiye adında uluslararası bir teşkilat kurdular. Osmanlı Devleti'nin gelir kaynaklarının büyük bir kısmına el koyan bu teşkilat vergileri topluyor ve alacaklı devletler arasında paylaştırılıyordu.

Buna göre Düyûn-u Umûmiye'nin kurulmasıyla Osmanlı Devleti'nin hangi alanlarda bağımsızlık haklarının zedelendiği söylenebilir?

- A) Siyasi-Kültürel
- B) Ekonomik-Siyasi
- C) Ekonomik-Sosyal
- D) Ekonomik-Kültürel

10. 1905'te kurmay yüzbaşı rütbesiyle Harp Akademisi'nden mezun olan Mustafa Kemal, staj yeri olarak Şam'a atandı. Burada Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurdu. 1907 yılında merkezi Manastır'da bulunan 3.Ordu Karargahının Selanik şubesine atandı. Selanik'te iken İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne üye oldu. Bu cemiyetin çalışmaları sonucunda yeniden Meşrutiyet ilan edildi. Ancak bir süre sonra Meşrutiyet karşıtları İstanbul'da ayaklanma çıkardılar. 31 Mart Vakası adı verilen isyanı bastırmak için Selanik'te Hareket Ordusu adıyla kurulan ordunun ismini Mustafa Kemal koydu ve kurmay başkanlığını da kendisi yaptı.

Verilen bilgiler Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Liderliği
- B) Kararlılığı
- C) İleri görüşlülüğü
- D) Hakikati arama gücü

11. Fransız İhtilali'nin getirmiş olduğu milliyetçilik akımı çok uluslu devletleri olumsuz etkilemişti. Milliyetçilik akımının en fazla etkilediği devletlerden biri de Osmanlı Devleti oldu. Milliyetçilikten etkilenen azınlıklar Avrupalı devletlerin kışkırtmasıyla isyan etmeye başladılar. Gittikçe şiddetlenen isyanlar devleti dağılma noktasına getirdi. Devleti dağılmaktan kurtarmak isteyen bazı aydınlar çeşitli fikirler geliştirdiler.

Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde verilen fikir akımının açıklaması yanlış ifade edilmiştir?

- A) İslamcılık; Müslüman milletleri Osmanlı halifesinin liderliği etrafında birleştirmeyi amaçlıyordu.
- B) Türkçülük; bütün Türkleri bir çatı altında toplayarak devletin gücünü yeniden toplamayı amaçlıyordu.
- C) Batıcılık; Avrupa ülkelerinin bilimini ve teknolojisini örnek alarak kötü gidişi durdurmayı amaçlıyordu.
- D) Osmanlıcılık; halk arasındaki ırk, dil, din gibi farklılıkları ön plana çıkararak yeni bir devlet kurmayı amaçlıyordu.

12. Osmanlı devlet adamları 19.yy'da devleti dağılmaktan kurtarmak için çeşitli çalışmalar yaptılar. Padişah iradesiyle yayınlanan Tanzimat Fermanı (1839) bunlardan biriydi. Bu fermanla gayrimüslim (Müslüman olmayan) halkın var olan hakları yasal güvence altına alındı.

Buna göre Tanzimat Fermanı'nın yayınlanmasındaki asıl amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Azınlıkların devlete olan bağlılığını artırmak
- B) Avrupa Devletleri'nin saygısını kazanmak
- C) Padişahın otoritesini güçlendirmek
- D) Osmanlı halkını bilinçlendirmek

13. Fransız İhtilali'nin (1789) dünyaya yaydığı düşünce ve akımlardan "Her millete bir devlet" şeklinde ortaya çıkan ve Osmanlı Devleti gibi çok uluslu imparatorlukları olumsuz etkileyen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eşitlik
- B) Adalet
- C) Özgürlük
- D) Milliyetçilik

14. Aşağıda Cumhuriyet ortaokulu 8.sınıf öğrencisi Mustafa, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi sınavında verdiği cevaplar verilmiştir.

1- Sanayileşmiş ülkelerin, geri kalmış ülkelerin kaynaklarını kendi menfaatleri için kullanmalarına kapitülasyon adı verilmiştir.	Y
2- Orta Çağ'da Avrupa'da özgür düşünce ve bilim gelişmemiştir. Kilise hem siyasi hem ekonomik hem de bilimsel faaliyetleri kendi kontrolünde tutuyordu. Kilise söylemlerinin sorgulanmadan doğru kabul edildiği düşünce sistemine, bilimsel düşünce denir.	D
3- Hükümdarlıkla yönetilen bir ülkede hükümdarın başkanlığı altında parlamento yönetimine dayanan hükümet biçimine meşrutiyet denir.	D
4- Fransız ihtilali sonucu ortaya çıkan "Milliyetçilik fikri" çok uluslu imparatorlukları olumsuz etkiledi.	D

Öğrenci, yukarıdaki kaç numaralı soruyu yanlış cevaplandırmıştır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

15. Osmanlılar Kuzey Afrika'daki Trablusgarp, Tunus ve Cezayir için "garp ocakları" tabirini kullanırlardı. Tunus ve Cezayir, Fransa tarafından işgal edilmiş, Osmanlı Devleti'nin elinde sadece Trablusgarp kalmıştı. Sömürgeci İtalya, gelişen sanayisine ham madde ve pazar bulabilmek için Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki son toprağı olan Trablusgarp'a saldırdı. Osmanlı yönetimi, Trablusgarp'ı savunabilmek için bazı subaylarını gizlice bölgeye gönderdi. Aralarında Mustafa Kemal'in de bulunduğu bu subaylar kılık değiştirerek gönüllü olarak Trablusgarp'a gittiler. İtalyanlara karşı halkı örgütleyerek yerel kuvvetlerden güçlü bir cephe kurarak başarıyla direndiler.

Buna göre Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Vatanseverliği ve teşkilatçılığına
- B) Merkeziyetçiliği ve idealistliğine
- C) Çok yönlülüğü ve cesaretine
- D) İleri görüşlülüğü ve açıksözlülüğüne

16. Mustafa Kemal'in eserlerini okuduğu yerli ve yabancı bazı kişiler:

Tevfik Fikret	Batı medeniyetinin örnek alınması gerektiğini savunmuştur. Bu fikirleri Mustafa Kemal üzerinde özellikle inkılaplar yapılırken etkili olmuştur.
Namık Kemal	Vatan sevgisi ve hürriyet gibi konuları coşkun bir şekilde işleyen Namık Kemal, genç Mustafa'nın kalbinde vatan sevgisi ve hürriyet aşkı gibi duyguların yerleşmesine yardımcı olmuştur.
J.J.Rousseau (Russo)	Mustafa Kemal "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" sözünü Rousseau'dan esinlenerek söylemiştir.

Türk ve dünya tarihinde önemli yeri olan bu kişilerin görüşleri Mustafa Kemal'i hangi yönden etkilemiştir?

- A) Eğitim hayatı
B) Askeri hayatı
C) Fikir hayatı
D) Aile hayatı
17. Selanik Mülkiye Rüştiyesindeyken mahallemizdeki Binbaşı Kadri Bey'in oğlu Ahmet askeri rüştiyeye (ortaokul) devam ediyor ve askeri üniforma giyiyordu. Onu gördükçe bende böyle giyinmeye hevesleniyordum. Sonra sokaklarda subaylar görüyordum. Subay olmak için önce askeri rüştiyeye girmek gerektiğini anlıyordum. O sırada annem Selanik'e gelmişti. Askeri Rüştiyeye girmek istediğimi ona söyledim. Annem asker olmamı istemiyordu. Sınav zamanı ona sezdirmeden rüştiyeye giderek sınava girdim.

Verilen metne göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Meslek seçiminde çevresinden etkilendiğine
B) Asker olma konusunda kararsız kaldığına
C) Annesinin, asker olmasına karşı çıktığına
D) Kararlı bir kişiliğe sahip olduğuna

18. 19. yüzyılda yaşanan gelişmeler karşısında ekonomisi gittikçe bozulan Osmanlı Devleti savaş giderlerini karşılamak için 1854 yılında ilk dış borçlanmaya gitmiştir. İngiltere'den alınan ilk borcun ardından diğer Avrupalı devletlerden de dış borç alınmıştır. Alınan borçlar savaş giderleri ve altyapı çalışmaları için harcanmıştır. Zamanla Osmanlı Devleti bu borçları ödeyemez hâle gelmiştir. Avrupalı devletler ise verdikleri borçları tahsil etme yoluna gitmiştir.

Bu bilgilere göre, Avrupalı devletler alacaklarını tahsil etmek için aşağıdakilerden hangisini yapmışlardır?

- A) Meşrutiyet yönetimine geçilmesini sağlamışlardır.
B) Düyun-u Umûmiye'nin kurulmasını istemişlerdir.
C) Islahat Fermanı'nın ilan etmişlerdir.
D) Kanun-i Esasi'yi hazırlamışlardır.

19. Osmanlı Devleti 19. yüzyılda başlayan isyan hareketlerini neticesinde dağılma sürecine girdi. Osmanlı devlet adamları ve aydınlar devletin dağılmasını önlemek amacıyla bazı fikir akımları ortaya attılar. Dağılmayı önlemek amacıyla Şinasi, Namık Kemal ve Ziya Paşa'nın öncülüğünü yaptıkları fikir adamları devletin sınırları içinde yaşayanları din veya millet ayrımı yapmaksızın Osmanlı milleti oluşturmayı amaçladılar.

Metinde anlatılan fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Batıcılık
B) İslamcılık
C) Türkçülük
D) Osmanlıcılık

20. Selanik'in aşağıdaki hangi özelliği Mustafa Kemal'in batıyı daha yakından tanımasına ve kendini geliştirmesine ortam hazırlamıştır?

- A) Çeşitli din ve mezhepten insanların bir arada yaşaması
B) Bölgedeki azınlıkların bağımsızlıkları için ayaklanması
C) Avrupa'da basılan gazete ve dergileri takip edebilmesi
D) Selanik kentinin bir liman şehri olması

21. Fransız İhtilali ile yayılan milliyetçilik akımı bir yandan Osmanlı Devleti'nde azınlık isyanlarına diğer yandan da bir kısım Osmanlı aydınlarında bu fikrin doğmasına zemin hazırlamıştır.

Açıklaması verilen fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Batıcılık
- B) Türkçülük
- C) Ümmetçilik
- D) Osmanlıcılık

22. 17. yüzyılın başlarından itibaren gücünü kaybetmeye başlayan Osmanlı Devleti, 18. yüzyılda ise azınlık isyanları ile mücadele etmek zorunda kalmıştır. Devletin içinde bulunduğu dağılma tehlikesine karşı Osmanlı aydınları tarafından çeşitli fikir akımları ortaya konulmuştur.

Aşağıdaki fikir akımlarından hangisi, hiçbir ayırım gözetmeksizin herkesi eşit kabul ederek azınlıkların devletten ayrılmasını önlemeyi amaçlamaktadır?

- A) Batıcılık
- B) İslamcılık
- C) Türkçülük
- D) Osmanlıcılık

23. Osmanlı Devleti 19. yüzyılda Fransız ihtilalinin etkileri ve yönetimdeki bozulmalara bağlı olarak özellikle azınlık isyanları başta olmak üzere çok sayıda isyanla karşılaşmıştır. Devlet adamları bu isyanları durdurmak amacıyla birtakım yenilikler yapmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu amaca yönelik çalışmalara örnek gösterilemez?

- A) Islahat Fermanı'nın ilanı
- B) Kanun-i Esasi'nin kabulü
- C) Tanzimat Fermanı'nın ilanı
- D) Düyûn-u Umûmiye'nin kuruluşu

24. Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal'in lider olarak benimsenmesinde etkili olan olaylara örnek olarak gösterilemez?

- A) Harp okulunda çıkarılan okul gazetesinin yönetim kurulunda yer alması
- B) Matematik dersinde danışman öğrenci olmayı başarması
- C) Şam'da görevli iken Vatan ve Hürriyet cemiyetini kurması
- D) Fransızcasını geliştirmek için Frerler okuluna gitmesi

25. Bu akıma göre azınlıkların isyan etmesinin temel nedeni, padişahın ülkeyi tek başına yönetmesidir. Onlara göre bir anayasa hazırlanmalı, meclis açılmalı ve bu mecliste azınlıklara da temsil hakkı verilmelidir ve padişah ülkeyi meclisle birlikte yönetmelidir. Ülkede Müslümanlar ve Gayrimüslimler arasındaki eşitsizlikler giderilmeli ve adalet sağlanmalıdır.

Yukarıdaki bilgiler aşağıdaki hangi fikir akımına aittir?

- A) Osmanlıcılık
- B) Türkçülük
- C) İslamcılık
- D) Batıcılık

26. Siyasi birliğini geç kurduğu için sömürge bulma yarışında geri kalan İtalya, sömürge elde etmek için Osmanlı toprağı olan Trablusgarp'a saldırmıştır.

İtalya'nın kendisine hedef olarak Trablusgarp'ı seçmesinin sebebi olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Osmanlı Devletinin eski gücünü yitirmesi
- B) Trablusgarp'ın İtalya'ya daha yakın olması
- C) İtalya'nın Süveyş Kanalının ele geçirmek istemesi
- D) Osmanlının Trablusgarp'ı savunmasının zor olması

27. 19. yüzyılda Osmanlı Devlet adamları ve bazı aydınlar tarafından, azınlıkların devlete bağlılığını artırmak ve devleti dağılmaktan kurtarmak amacıyla;

- Islahat Fermanı
- Tanzimat Fermanı
- I. Meşrutiyet (Kanuni Esasi)

gibi çalışmalar yapılmıştır.

Bu gelişmelerin Osmanlı Devleti'ne aşağıdaki katkılardan hangisini sağladığı söylenemez?

- A) Kanun üstünlüğü sağlanmıştır.
- B) Halk ülke yönetimine katılmıştır.
- C) Devlet dağılma tehlikesinden kurtulmuştur.
- D) Azınlıkların hakları yasal güvence altına alınmıştır.

28. Atatürk, Milli mücadelede milli birliği sağlayan eşsiz bir önder, savaş meydanlarında gerçekçi bir kumandan, demokratik bir devlet kuran siyaset adamıdır. Askerlik, tarih, eğitim, sanat ve ekonomi konularında görüşlerini açıklamakla kalmamış aynı zamanda bu görüşlerini uygulamıştır. Müziğe büyük önem vermesi sebebiyle 1924 de "Musiki Muallime Mektebi" açılmasına öncülük etmiştir. En çok sevdiği spor ise güreştir. Güreşi her yönü ile teşvik ettiği gibi sık sık güreş müsabakalarını da izlemiştir.

Yukarıdaki metinde Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Liderliği
- B) Kararlı oluşu
- C) Çok yönlülüğü
- D) Vatansever oluşu

29. Mustafa Kemal Birinci Dünya Savaşı'nın başlaması üzerine, aktif bir görevde yer almak istediğini, bu nedenle en küçük askeri birlikte dahi görev almayı kabul edeceğini bildirdi. Savaşı istememişti ama savaş kaçınılmaz olunca bir asker için savaşmaktan daha önemli bir görev olmayacağı düşünüyordu. Bunun üzerine 1915 yılı başında 19. Tümen komutanlığına atandı ve Çanakkale Cephesi'nde Anafartalar Grubu komutanı olarak büyük başarılar elde etti.

Verilen bilgilere göre Mustafa Kemal'in kişilik özellikleri ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Geri hizmette görev yapmayı tercih eden bir kişidir.
- B) Vatani için verilen her görevi yerine getiren bir kişidir.
- C) Ülkesinin geleceği için çok çalışması gerektiğine inanan bir kişidir
- D) Masa başında olmaksızın, sahada olması gerektiğine inanan bir kişidir.

30. Mustafa Kemal'in askerlik mesleğini seçmesine dair anısı:

"Selanik Mülkiye Rüştiyesinde iken mahallemizdeki Binbaşı Kadri Bey'in oğlu Ahmet askerî rüştiyeye (ortaokul) devam ediyor ve askerî üniforma giyiyordu. Onu gördükçe ben de böyle giyinmeye hevesleniyordum. Sonra sokaklarda subaylar görüyordum. Subay olmak için önce askerî rüştiyeye girmek gerektiğini anlıyordum. O sırada annem Selânik'e gelmişti. Askerî rüştiyeye girmek istediğimi ona söyledim. Annem asker olmamı istemiyordu. Sınav zamanı ona sezdirmeden rüştiyeye giderek sınava girdim."

Verilen bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Askerlik mesleğinde önemli görevlere gelmeyi amaçlamaktadır.
- B) Geleceğine yönelik kararlarda son sözü kendisi söylemektedir.
- C) Askerlik mesleğini seçerken sosyal çevresinden etkilenmiştir.
- D) İdealist ve kararlı bir kişilik özelliğine sahiptir.

31. Fransız İhtilali tüm dünyada olduğu gibi Osmanlı Devleti'nde de yankı bulmuştur. Özellikle ihtilal sonrasında demokrasi, anayasacılık ve insan hakları gibi kavramların etkisinde kalan aydınlar monarşi rejimine karşı örgütlenmişlerdir. Fransız ihtilali beraberinde getirdiği ulus ulusculuk, ulusal özgürlük ve ulusal egemenlik gibi kavramlarla monarşiyle yönetilen devletleri sarsmış; çok uluslu imparatorlukların dağılma sürecini hızlandırmıştır.

Buna göre Fransız İhtilali ile ilgili,

- I- İmparatorlukları olumsuz etkilemiştir.
- II- Demokratik gelişmelere katkı sağlamıştır.
- III- Çok uluslu devletlerin egemenlik alanları genişlemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III

32. Balkanlarda önemli bir liman şehri olan Selanik, farklı kültürleri bir arada barındırmasının yanı sıra eğitim ve ekonomi alanında da gelişmiştir.

Bu bilgilere göre aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Farklı milletlerin bir arada yaşadığı bir şehirdir.
- B) Sosyal ve kültürel olarak gelişmiş bir şehirdir.
- C) Osmanlı Devleti'nin en gelişmiş şehridir.
- D) Batı ile etkileşime açık bir şehirdir.

33. Mustafa Kemal'in düşünce dünyasının oluşmasında etkili olan bazı yerli ve yabancı aydınlar:

- Mustafa Kemal'in okuyup etkilendiği düşünürlerden biri "Vatan Şairi" olarak tanınan Namık Kemal'dir.
- "Ordunun Destanı" adlı şiirinde Mustafa Kemal'e de yer veren Mehmet Emin Yurdakul eserlerinde vatan, millet ve milli birlik gibi kavramları yoğun bir şekilde işlemiştir.
- Mustafa Kemal yabancı yazarların fikirlerinden de yararlanmıştır." Egemenlik kayıtsız şartsız millettir" sözünü Jean Jockues Rousseau'dan esinlenerek söylemiştir.

Yukarıdaki bilgilere göre;

- I. Mustafa Kemal'in düşünce dünyasının oluşumunda yalnızca yabancı aydınların etkisi olmuştur.
- II. Namık Kemal, Mustafa Kemal'in kalbinde vatan sevgisi ve hürriyet aşkı gibi duyguların yerleşmesinde etkili olmuştur.
- III. Özgürlük, bağımsızlık, adalet, eşitlik gibi düşüncelerin Mustafa Kemal'i etkilemesinde Jean Jockues Rousseau'nun eserleri etkili olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III

34. Mustafa Kemal doğup büyüdüğü Selanik şehri Osmanlı Devleti'nin Batı'ya açılan kapısıydı. Çok uluslu yapıya sahip olan bu şehirde Rumlar, Sırlar, Bulgarlar, Ermeniler ve Türkler bir arada yaşamaktaydı.

Aşağıdakilerden hangisi Selanik'in bu durumuna bakılarak ulaşılacak yargılardan biri değildir?

- A) Etnik yapı çeşitlidir.
- B) Sosyal etkileşim yavaştır.
- C) Kültürel açıdan zengindir.
- D) Avrupa'daki gelişmelere açıktır.

35. Mustafa Kemal, Osmanlı Devlet'inin dağılmaya yüz tuttuğu dönemde birçok olumsuz durumun yaşandığı bir bölge olan Balkanlar'da doğmuş ve büyümüştür. Çocukluğundan itibaren, devletin yaşadığı sorunların farkına varmış ve yaşı ilerledikçe sorunların çözümüne yönelik çözüm önerileri getirmiştir.

Yukarıda verilen metne göre;

- I. Mustafa Kemal'in doğup büyüdüğü bölge karışık ve sorunlu bir yerdir.
- II. Mustafa Kemal'in yetiştiği ortam, fikir hayatını etkilemiştir.
- III. Selanik şehri canlı bir sosyal yaşama sahiptir.

maddelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

36. Ordunun Destanı

Ey, bugüne şahit olan sarp hisarlar!
Ey, kahraman Mehmet Çavuş siperleri!
Ey, Mustafa Kemallerin aziz yeri!
Ey, toprağı kanlı dağlar, yanık yarlar!
Ölümleri tahkir eden şu şahitler
Türk İli'nin hayatını kazandılar
Bu memleket büyüklüğün vatanıdır;
Ellerinde silâhlarla ölenlerin,
Son nefeste ümitlerle gülenlerin,
Hakk'a kurban olanların Turan'dır.

Mehmet Emin Yurdakul'un verilen şiirinden yola çıkılarak, Mustafa Kemal'in fikir hayatında aşağıdakilerden hangisinin gelişmesinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Hürriyet aşkı
- B) İnkılapçılık ruhu
- C) Vatan ve millet sevgisi
- D) Egemenliğin millete ait olması fikri

37. Fransa'da çıkan ihtilal kısa sürede ülkenin geneline yayılarak şiddet hareketine dönüştü. Paris'te halk yönetime el koydu. İhtilalin sonucunda milliyetçilik, adalet, eşitlik ve insan hakları gibi kavramlar ortaya çıktı. Egemenliğin millete ait olduğu vurgulandı. Demokratik anlayış güçlendi ve laik devlet düzenine geçiş gerçekleşti. Fransız İhtilali ile her milletin kendi bağımsız devletini kurma hakkına sahip olduğu vurgulandı. Bu durum, imparatorlukların dağılma sürecine girmesinde etkili oldu.

Fransız İhtilali ile ilgili verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Önemli buluşların gerçekleştiğine
- B) Sanayi İnkılabının başladığına
- C) Çok uluslu devletlerin güçlendiğine
- D) İnsan haklarının geliştiğine

38. • Selanik, Osmanlı Devleti'nin Rumeli'deki gelişmiş şehirlerinden biriydi.

- Selanik'in işlek bir limana sahip olması ve önemli demir yollarının bağlantı noktasında bulunması ticari ve ekonomik hayatın canlanmasını sağladı.
- Selanik, Osmanlı Devleti'nin Batı'yı takip etmesinde bir köprü konumundaydı.
- Selanik'te farklı etnik ve dini kökenden gelen gruplar bir arada yaşıyordu.

Verilenlere göre Selanik ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı'nın Batı'ya açılan kapısı olduğuna
- B) Deniz ticaretinin yapıldığı bir yer olduğuna
- C) Rumeli'nin en önemli şehri olduğuna
- D) Jeopolitik öneme sahip olduğuna

39. "Çocukluğuma ilişkin hatırladığım ilk şey okula gitmek meselesiyle ilgilidir. Bu meselden dolayı annem ile babam arasında bir mücadele vardı. Annem mahalle mektebine gitmemi istiyordu. Gümrük Dairesinde me-mur olan babamsa o zaman yeni açılan Şemsi Efendi okuluna devam etmemden ve yeni yöntem üzerine okumamdan yanayaydı. Sonunda babam işi ustaca çözdü. Önce Mahalle Mektebine başladım. Böylece annemin gönlü yapılmış oldu. Birkaç gün sonra da Mahalle mektebinden ayrılıp Şemsi Efendi okuluna yazıldım"

Buna göre Osmanlı Devleti'nde eğitim-öğretim ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Eğitim - öğretimde birliğin sağlanamadığını
- B) Modern okulların sayısı yeterli olmadığını
- C) Askeri eğitim veren okul bulunmadığını
- D) Kültürel çatışma ortamı oluşmadığını

40. Trablusgarp Savaşı devam ederken Osmanlı Devleti'nin Balkan topraklarını ele geçirmek isteyen Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan ve Karadağ Osmanlı Devleti'ne saldırdılar. I. Balkan Savaşı olarak tarihe geçen bu savaş sonunda imzalanan Londra Antlaşması ile Midye-Enez hattının batısındaki Balkan toprakları Edirne dahil kaybedildi.

Aşağıdakilerden hangisi I. Balkan Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin başarısız olma nedenlerinden biri değildir?

- A) Orduya siyaset karışması
- B) Meşrutiyet'e karşı ayaklanma çıkması
- C) Subaylar arasında irtibat ve iş birliği olmaması
- D) Ordunun ulaşım ve ikmal hatlarının yetersiz kalması

41. 15. yüzyılda Avrupa'da başlayan coğrafi keşifler ile Avrupalı devletler doğu ülkeleri ile doğrudan ticaret yapabilme yolu bulmuştur. Bunun sonucunda o dönemde Osmanlı Devleti'nin kontrolü altında olan İpek ve Baharat Yolları ile Akdeniz limanları önemini kaybetmiştir. Doğu'nun zenginlikleri Batı'ya taşınmıştır. Refah düzeyi yükselen Avrupa da ise akıl ve bilim ön plana çıkmıştır. Rönesans, Reform ve Sanayi İnkılabı gibi bir dizi yenilik yaşanmıştır. Fabrikalaşma ile birlikte artan hammadde ve pazar ihtiyacı nedeniyle sömürgecilik hız kazanmıştır.

Bu gelişmelerin Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Devletin gelir kaynaklarının azalmasına
- B) Ülkede bilimsel çalışmaların hız kazanmasına
- C) Ülkenin Avrupa'nın açık pazarı haline gelmesine
- D) Devlet kurumlarında bozulmalar meydana gelmesine

42. 1876 Yılında Jön Türklerin etkisiyle II. Abdülhamit, bir anayasa hazırlama ve Meşrutiyeti ilan etme sözü alınarak tahta çıkarılmıştır. Tahta çıktıktan sonra sözünü tutarak Kanuni Esasi adıyla Türk tarihinin ilk anayasasını hazırlatmıştır. Anayasa hükümleri doğrultusunda Mebusan Meclisi açılmıştır. Bu mecliste Müslümanların yanında gayrimüslimler de yer almıştır.

Buna göre Meşrutiyet'in ilan edilmesi Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki sonuçlardan hangisini ortaya çıkarmıştır?

- A) Dağılma tehlikesinin önüne geçilmiştir.
- B) Padişahın sınırsız yetkileri kısıtlanmıştır.
- C) Azınlık isyanları ve toprak kayıpları bitirilmiştir.
- D) Milliyetçilik akımının olumsuz etkileri engellenmiştir.

43. Sanayi inkılabının sonuçlarından bazıları şunlardır:

- Küçük atölyeler kapanmış ve fabrikalar kurulmuştur.
- Hammadde ve pazar ihtiyacı artmıştır.
- Üretimin şekli değişmiş ve tarım, ekonomideki önceliğini kaybetmiştir.

Bu sonuçlara göre Sanayi İnkılabının Osmanlı devletine olumsuz etkilerine;

- I. Osmanlı'daki küçük atölyelerin kapanmaya başlaması.
- II. Zaman içinde Osmanlı topraklarının Avrupa devletlerinin hammadde kaynağı haline gelmesi.
- III. Tarımsal üretimde çalışan insan sayısında azalma yaşanması.

gelişmelerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

44. Genç Mustafa'nın okumaya karşı büyük bir ilgisi vardı. Yerli ve yabancı birçok fikir adamını okur ve onların fikirlerini analiz ederdi. Mustafa Kemal yabancı düşünürlerin eserlerinden istifade edebilmek için Fransızca öğrenmişti.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Yabancı gazete ve dergileri takip edebilmiştir.
- II. Batıyı yakından tanıma fırsatı bulmuştur.
- III. Sadece yabancı düşünürlerin fikirlerinden etkilenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

45. Mustafa Kemal;

- İlk görev yeri olan Şam da iken Vatan ve Hürriyet Cemiyetini kurmuştur.
- 31 Mart Vakasından sonra subayların siyasete karışmasının sakıncalarını sezmıştır.
- Annesi istememesine rağmen gizlice askeri rüştiye sınavlarına girmiş ve kazanmıştır.

Buna göre Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangisine ulaşamaz?

- A) İleri görüşlülük
B) Vatanseverlik
C) Çok yönlülük
D) Kararlılık

46. Osmanlı Devleti'nin dış borçlarını ödeyememesi sonucu 1881 yılında Düyûn-u Umûmiye İdaresi kurulmuştur. Genel Borçlar İdaresi olarak da bilinen bu kurum, devletin bazı gelirlerine el koymuş ve borçlar bu gelirlerden tahsil edilmeye başlanmıştır.

Verilenlere göre Düyûn-u Umûmiye'nin kurulması ve faaliyetleri Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki sonuçlardan hangisini ortaya çıkarmış olamaz?

- A) Devletin vergi kaynakları yabancıların kasasına girmeye başlamıştır.
B) Devletin ekonomik bağımsızlığını kaybetmesine neden olmuştur.
C) Devletin kazancı artırılmak için ticari ayrıcalıklar kaldırılmıştır.
D) Devletin ekonomisinin ve idaresinin çöküş süreci hızlanmıştır.

47. Mustafa Kemal Askeri lisedeyken, toplumsal içerikli yenilikçi şiirler yazan, Batı medeniyetinin örnek alınması gerektiğini savunan Tevfik Fikret'in eserlerinden etkilenmiştir.

Tevfik Fikret'in eserleri Mustafa Kemal'in kişilik gelişimine aşağıdaki katkılardan hangisini sağlamıştır?

- A) Milliyetçi ve vatansever bir yapı kazanmıştır.
B) Güçlü ve kararlı bir karakter yapısına ulaşmıştır.
C) Eşitlik, özgürlük gibi kavramlara ilgisi artmıştır.
D) Çağdaş ve inkılapçı bir bakış açısı geliştirmiştir.

48. Mustafa Kemal'in bazı askeri görevleri:

- İtalyanların Trablusgarp'ı işgali üzerine bu bölgeye gönüllü olarak gitmiştir.
- 31 Mart ayaklanmasını bastırmak için kurulan Hareket Ordusu'na katılmıştır.
- Sofya'da askeri ateşe olarak görev yaparken Avrupa şehir yaşamını yakından görmüştür.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yenilik ve demokrasi taraftarı olduğunu göstermiştir.
- B) Ülke topraklarının savunulması için gönüllü olarak çalışmıştır.
- C) Batıyı ve halkın sürdürdüğü hayatı daha iyi tanıma fırsatı bulmuştur.
- D) Görevlerindeki tecrübeleriyle ülkenin kurtuluşunun zor olduğunu görmüştür.

49. 15. yüzyılın ortalarından itibaren hızla gelişen Osmanlı Devleti üç kıtaya yayıldı. Hem karada hem denizlerde büyük bir güce ulaştı. Ancak 17. yüzyıldan itibaren devlet askerî, siyasi ve ekonomik yönden güç kaybetmeye başladı.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin ekonomik gücünü kaybetmesinde en büyük etkiye sahiptir?

- A) Reform
- B) Rönesans
- C) Coğrafi Keşifler
- D) Aydınlanma Çağı

50. Fransız İhtilali'nin ortaya çıkardığı milliyetçilik akımı Osmanlı Devleti'nde ilk olarak Balkanlarda etkili olmuştur.

Bu durumun nedeni olarak

- I. Balkanlarda farklı ulusların yaşaması
- II. Avrupalı devletlerin Balkan halkını kışkırtması
- III. Balkanların coğrafi olarak Avrupa'ya yakın olması

gelişmelerinden hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

51. Mustafa Kemal'in doğduğu ve öğrenim hayatına adım attığı Selanik, farklı ulusların birlikte yaşadığı bir yapıya sahiptir. Osmanlı Devleti'nin Batı'ya yönelik yüzü konumundaki bu liman şehri, Avrupa'da basılan yayınların ilk ulaştığı ve gelişmelerden kolayca haberdar olunabildiği bir yerdir.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi Selanik'in Mustafa Kemal üzerindeki etkilerinden biridir?

- A) Askeri yeteneklerini geliştirmiştir.
- B) Diplomaside tecrübe kazandırmıştır.
- C) Batı'yı yakından takip edebilmesini sağlamıştır.
- D) Siyasete yönelmesine katkıda bulunmuştur.

52. Askeri ortaokulu bitirdiğim zaman merakım oldukça ileri gitmişti. Manastır Askeri İdadisinde matematik pek kolay geldi. Bununla uğraşmayı sürdürdüm. Ancak Fransızca 'da geri idim. Öğretmen benimle pek uğraşmıyor, acı uyarılarda bulunuyordu. Bu uyarılar benim çok gücüme gitti. İlk ev izni zamanında bu duruma çözüm aradım. İki, üç ay gizlice Frerler Okulu'nun özel sınıfına devam ettim. Böylece okul derslerine oranla daha fazla derecede Fransızca öğrendim.

Verilen metinden yararlanılarak Mustafa Kemal hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Matematik dersinde başarılı olduğuna
- B) Azimli ve çalışkan bir öğrenci olduğuna
- C) Yabancı dil sorununu askeri rüştiyede çözdüğüne
- D) Fransızca dersinde yeterince başarılı olmadığına

53. Mustafa Kemal;

- I. Geometri kitabı yazmıştır.
- II. Cumali Ordugâhı kitabını yazmıştır.
- III. Türkiye Cumhuriyeti'ni kurmuştur.
- IV. Tarih spor ve sanatla ilgilenmiştir.

Mustafa Kemal'in verilen kişisel özellikleri yukarıda verilen bilgilerle eşleştirildiğinde seçeneklerden hangisi dışarıda kalır?

- A) Çok yönlülüğü
- B) İleri görüşlülüğü
- C) Askerlik yeteneği
- D) Birleştirici ve bütünleştiriciliği

54. Mustafa Kemal'in doğduğu Selanik, önemli bir liman şehri olmanın yanında demir yolu ile Belgrad, Manastır ve İstanbul gibi şehirlere bağlanmaktaydı. Bu durum Selanik'in hem Batı ile etkileşimini kolaylaştırmış hem de sosyal ve kültürel yönden gelişmesine zemin hazırlamıştır. Avrupa'da çıkarılan gazete, dergi ve kitaplardaki fikirler çok uluslu yapıya sahip olan Selanik üzerinden Osmanlı ülkesine yayılıyordu. Bu yönüyle Selanik, Avrupa'daki gelişmelerin yakından takip edildiği ve Batı ülkeleriyle etkileşimin en yoğun yaşandığı şehirlerden biriydi. Denebilir ki Selanik, Osmanlı Devleti'nin Batı'ya açılan bir penceresi konumundaydı.

Buna göre Selanik'in Mustafa Kemal üzerindeki etkileri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Ülkenin geleceğiyle ilgili fikirler üretmesine yardımcı olması
- B) Zengin bir düşünce yapısına sahip olmasını sağlaması
- C) Farklı kültürlerle karşı hoşgörülü olmasını sağlaması
- D) Askerlik mesleğini seçmesine neden olması

55. Fransız İhtilali'nin (1789) sonuçları Osmanlı Devleti üzerinde de etkili oldu. İhtilalle birlikte hürriyet, eşitlik, demokrasi, adalet ve milliyetçilik gibi fikirler dünyaya yayıldı. Özellikle milliyetçilik fikri çok uluslu imparatorlukları olumsuz etkiledi. Fransızlar milliyetçilik fikrini "Her millete bir devlet" yaklaşımıyla dış politikada bir araç olarak kullandılar.

Buna göre;

- I. Tanzimat Fermanı
- II. Meşrutiyetin ilanı
- III. Islahat Fermanı
- IV. Kanun i Esasi

gibi yeniliklerden hangileri Fransız İhtilali'nden etkilenilerek gerçekleştirilmiştir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I, II ve III
- D) I, II, III ve IV

56. Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek için ortaya atılan fikir akımları:

Osmanlıcılık	Türkçülük
Hangi din ve ırktan olursa olsun Osmanlı Devleti sınırları içinde yaşayanları kaynaştırarak bir "Osmanlı milleti" oluşturma amaçlandığı bu akımla imparatorluğun bütünlüğünü sağlamak hedeflenmiştir.	Devlet; dili, dini, soyu ve ülküsü bir olan topluma dayanarak ayakta durabilir. Bu nedenle Osmanlı Türklerine ulusal bilinç kazandırılmalıdır.
İslamcılık	Batıcılık
Devleti kurtarmak için hangi milletten olursa olsun bütün Müslümanları halifenin etrafında toplamayı amaçlamıştır.	Avrupa'daki gelişmelerin örnek alınarak devletin modernleştirilmesi gerektiğini düşünüyorlardı.

Mustafa Kemal cumhuriyetin ilanından sonra yaptığı inkılaplarda Avrupa'yı örnek almış ancak birebir aynısını taklit etmemiş Türk milletinin karakterine uygun bir şekil vermiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'in düşünce yapısı ve yaptığı inkılaplar fikir akımlarının hangilerinden etkilendiğini gösterir?

- A) Yalnız Türkçülük
- B) Yalnız Osmanlıcılık
- C) Türkçülük ve Batıcılık
- D) Osmanlıcılık ve İslamcılık

57. Osmanlı Devleti'nin Coğrafi keşiflerden sonra gümrük gelirlerini artırmak için uygulamaya koyduğu kapitülasyonlar ekonomiye zarar vermeye başladı. Avrupa'da gelişen Sanayi İnkılabı da Osmanlı Devleti'ni olumsuz etkiledi. Sanayileşen Avrupalı devletler ürettikleri ürünleri kapitülasyonlar sayesinde Osmanlı ülkesine kolaylıkla ihraç ettiler. Osmanlı toprakları uluslararası ortak pazara dönüştü. Osmanlı pazarları Avrupa'dan gelen ucuz ürünlerle doldu. İnsanlar, ucuz ithal mallara yönelince malını satamayan yerli esnaf üretimini durdurdu. Böylece Osmanlı üretimi yavaş yavaş çöktü.

Verilen bilgilere göre Osmanlı Devleti Coğrafi Keşiflerden hangi yönde olumsuz etkilenmiştir?

- A) Siyasi
- B) Askeri
- C) Hukuki
- D) Ekonomik

58. Liderliği Avrupalı devletler, Osmanlı yönetiminin çağrısıyla bir araya gelerek Düyûn-u Umûmiye (Genel Borçlar İdaresi) adında uluslararası bir teşkilat kurdu- lar (1881). Osmanlı gelir kaynaklarının büyük bir kıs- mına el koyan bu teşkilat, vergileri topluyor ve alacaklı devletler arasında paylaşıyordu. Osmanlı Devleti kapitülasyonlar ve Düyûn-u Umûmiye teşkilatının et- kisiyle üretim ve ihracatta olumsuz etkilendiği gibi bu durum ülke yönetimini de zorlaştırmıştır.

Buna göre Düyûn-u Umûmiye'nin kurulması, Osmanlı Devleti'ni;

- I- Ekonomik
- II- Askeri
- III- Siyasi

alanların hangilerinde olumsuz etkilediği söylene- bilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III

59. Mustafa Kemal'in doğduğu 1881 yılını da içine alan 19. Yüzyıl, Osmanlı Devleti'nin dağılmaya yüz tuttu- ğu bir dönemdi. Üstelik Mustafa Kemal'in doğup bü- yüdüğü yer birçok sorunun yaşandığı bir bölge olan Balkanlarda bulunuyordu. Nitekim devletin yaşadığı sorunlar Mustafa Kemal'i etkilemiş, yaşı ilerledikçe bu sorunların çözümü için fikirler üretmiştir.

19. yüzyılda Balkanların durumu göz önüne alındı- ğında bu bölgenin Mustafa Kemal'in fikir haya- tına etkileri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Yabancı gazete ve dergileri de takip ederek fikirle- rini zenginleştirmesi
- B) Görev aldığı şehirlerde bilgisini artırıp düşünce dünyasını geliştirmesi
- C) Vatanın içinde bulunduğu durumu iyi analiz ederek çıkarımlarda bulunması
- D) Yaşadığı bölgedeki hızlı değişimlerin etkisiyle ken- dini dış dünyaya kapatması

60. Mustafa Kemal ilk görev yeri olan Şam'da ülke so- runlarına çözüm bulmak amacıyla Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurmuştur.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili:

- I. Lider
- II. Teşkilatçı
- III. Vatansever
- IV. İleri görüşlü

özelliklerinden hangileri söylenebilir?

- A) I ve II
- B) II ve IV
- C) I, II ve III
- D) I, II, III ve IV

61. Mustafa Kemal 1907 yılından itibaren Manastırda bu- lunan 3. Ordunun Selanik şubesinde görev yapmıştır. Mustafa Kemal Selanik'te iken üyeleri askerlerden oluşan İttihat ve Terakki Cemiyetine üye olmuş fakat askeri görevlilerin siyasi faaliyetlere katılmasından ra- hatsızlık duyduğu için cemiyetten istifa etmiştir

Verilen bilgilere bakılarak Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Ordu ile siyasetin birbirinden ayrılmasını istediği
- B) Ülkenin yönetim şeklini değiştirmek istediği
- C) Ülkeyi askerlerin yönetmesini istediği
- D) Askerlik görevinden ayrılmak istediği

62. Mustafa Kemal'in okula başlama zamanı geldiğinde annesi ve babası arasında bir anlaşmazlık ortaya çıktı. Annesi, Mahalle Mektebi'ne gitmesini istiyordu. Gümrük Dairesinde memur olan babası ise yeni açılan ve modern eğitim yöntemlerini kullanan Şemsi Efendi Okulu'na devam etmesinden yanaydı. Sonunda Mustafa Kemal önce Mahalle Mektebi'ne başlamış ve annesinin gönlü yapılmıştır. Birkaç gün sonra da Mahalle Mektebi'nden ayrılıp Şemsi Efendi Okulu'na başlamıştır.

Verilen bilgilerden hareketle aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ailesi, Mustafa Kemal'in asker olmasını istemektedir.
- B) Osmanlı Devleti'nde eğitim öğretim birliği yoktur.
- C) Ailesinde kararlar konuşularak alınmaktadır.
- D) Ailesi eğitim ve öğretime önem vermektedir.

63. II. Meşrutiyetin ilanı üzerine, meşrutiyet karşıtları tarafından İstanbul'da bir ayaklanma başlatıldı. 31 Mart Vakası diye tarihe geçen bu olay üzerine, İttihat ve Terakki üyesi subaylar Selanik'te "Hareket Ordusu" adında bir ordu hazırladı. Kurmay Başkanlığını Mustafa Kemal'in yaptığı bu ordu İstanbul'a gelerek isyanı bastırdı.

Verilen bilgilere bakılarak aşağıdaki ifadelerin hangisi söylenebilir?

- A) Meşrutiyet yönetimi toplumun her kesimi tarafından kabul görmüştür.
- B) İttihat ve Terakki Cemiyeti ülkenin yönetim şeklini değiştirmiştir.
- C) Hareket Ordusu Osmanlı yönetimi tarafından kurulmuştur.
- D) Mustafa Kemal halkın yönetime katılmasını istemektedir.

64. 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde birçok alanda değişim yaşandığı görülmektedir. Ülkenin yönetimi, sınırları, sosyal ve kültürel yapısı ile teknolojik gelişmeler değişimin yaşandığı belli alanlardır. 19. yüzyılda başlayan bu değişim rüzgârının etkisi 20. yüzyılda da kendisini hissettirmiştir. İç ve dış kaynaklı bütün bu etkiler sonucunda yaşanan olaylar Osmanlı Devletinin kaderini de belirlemiştir.

Buna göre 20. yüzyılda Osmanlı Devletindeki aşağıdaki gelişmelerden hangisi devletin olumsuz etkilenmesine neden olmuştur?

- A) Kaybedilen topraklar nedeniyle yaşanan göçler sonucu şehirlerde nüfusun artması
- B) Şehirlerde elektrik otomobil ve tramvayın günlük yaşamın parçası haline gelmesi
- C) Günlük çıkarılan gazete ve dergi sayesinde basılı yayın sayısının artması
- D) Resim, müzik ve güzel sanatlarda Avrupa'nın etkisinin artması

65. Mustafa Kemal bir gün Sofya bulvarlarındaki bir kafe de otururken kafeye zengin bir köylü girer. Yerel kıyafetler içindedir. Garsonlar bu kılıktaki bir adama hizmet edemeyeceklerini söyleyerek onu göndermeye kalkarlar. Adamın cevabı ilginçtir:

- "Bulgaristan benim kazandığımı ve ürettiğimi yiyerek geçiniyor. Paramı da ödedikten sonra niye buradan gidecekmişim!"

Askeri ataşemiz köylünün bu tavrından çok etkilenir ve yanında ki arkadaşına "Şakir, bizim köylümüzün de bu adamlar gibi kendinden emin olması ve hakkına sahip çıkması gerekir." der.

Verilen metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Mustafa Kemal'in söyledikleri onun monarşiye verdiği önemi göstermektedir
- B) Bulgaristan'ın çok uluslu bir yapıya sahip olması ekonomisini çeşitlendirmiştir.
- C) Mustafa Kemal'in Sofya'daki en önemli görevi halkın yaşayışını gözlemlemektir.
- D) Mustafa Kemal, gördüğü yenilikleri ve farklı düşünceleri dikkate alıp değerlendirmiştir.

66. 1789 yılında Fransa’da ortaya çıkan ve tüm Avrupa’ya yayılan Fransız İhtilali’nin sonuçları Osmanlı Devleti’ni olumlu ve olumsuz yönde etkilemiştir.

Olumlu Etkileri	Olumsuz Etkileri
Vatandaşlık haklarının kazanılması, yargı güvencesi, din ayrımı yapılmaksızın tüm vatandaşlara eşit hakların verilmesi ve demokrasi anlayışının benimsenmesi sağlanmıştır.	Milliyetçilik akımının etkisiyle başlayan azınlık isyanları devletin toprak kaybetmesine neden olmuştur. Çıkan isyanlar sonucunda devlet dağılma sürecine girmiştir.

Fransız ihtilalinin Osmanlı devletine olumlu ve olumsuz etkileri birlikte düşünüldüğünde, çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İsyandar nedeniyle toprak kayıpları yaşanmıştır.
- B) Yargı güvencesi sayesinde hukukun üstünlüğü kabul edilmiştir.
- C) İnsan hakları gelişirken, isyanlar devletin çöküşünü hızlandırmıştır.
- D) Vatandaşlara eşit hakların verilmesi demokrasi bilincini geliştirmiştir.
67. Aşağıdaki haritada 20. yüzyıl başlarında Osmanlı Devleti’nin ve Avrupa’nın sınırları gösterilmiştir.

Buna göre;

- I. Selanik Osmanlı Devleti’nin Avrupa ile bağlantısını sağlayan şehirlerden biridir.
- II. Osmanlı Devleti’nin Afrika’da toprak parçası kalmamıştır.
- III. Akdeniz’deki hakimiyet İngilizlere geçmiştir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I, II ve III

68. Aşağıda Selanik ile ilgili bir harita verilmiştir.

Harita incelendiğinde Selanik şehri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Çeşitli ülkelere ait yayınların toplandığı bir yer olduğuna
- B) Zengin bir kültür yapısına sahip olduğuna
- C) Şehirde Rumların çoğunlukta olduğuna
- D) Bir liman kenti ve ticaret merkezi olduğuna

69. Mustafa Kemal'in görev yaptığı bazı yerler ve bu yerlerdeki görevleri aşağıda verilmiştir.

Şam'da 5. Ordu'nun emrinde kaldığı üç yıl içinde Suriye'nin hemen her yerini görevle dolaşmış, Mustafa Kemal, burada 1906 yılı Ekim ayı içinde güvendiği bazı arkadaşlarıyla gizli olarak "Vatan ve Hürriyet Cemiyeti"ni kurdu.

İstanbul'da 13 Nisan 1909'da bu harekete karşı, gerici çevrelerce desteklenen büyük bir isyan gelişti. Mustafa Kemal, 31 Mart Vak'ası olarak bilinen bu isyanı bastırmak üzere Rume-
li'de oluşturulan Hareket Ordusu'nun Kurmay Başkanlığına getirildi 1909 tarihinde İstanbul'a geldi.

Mustafa Kemal, Balkan Harbi'nden sonra, 27 Ekim 1913 tarihinde Sofya Ataşemiliterliğine atandı. 11 Ocak 1914 tarihinden itibaren Belgrat ve Çetine Ataşemiliterliklerini yürütme görevi de kendisine verildi.

Buna göre Mustafa Kemal'in aldığı görevler ile ilgili;

- I. Osmanlı devletinin farklı şehirlerinde görevler almıştır.
- II. Sadece askeri görevlerinde başarılı olmuştur.
- III. Askeri görevlerinin yanında siyasi görevlerde de bulunmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

ÜNİTE ETKİNLİKLERİ ÇÖZÜMLERİ

ETKİNLİK-1

19. Yüzyılda Osmanlı Devleti

Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşluklara yukarıdaki uygun sözcükleri yazınız.

- 19. Yüzyılın sonlarına doğru Osmanlı Devleti Avrupa'da yaşanan gelişmelerden ciddi şekilde etkilenmeye başladı. 1789'da Fransa'da yaşanan .....**Fransız İhtilali**..... Osmanlı Devletindeki azınlıkların bağımsızlık isteği ile ayaklanmasına neden oldu.
- Osmanlı Devleti askeri, siyasi ve ekonomik anlamda büyük çöküntüler yaşıyordu. Avrupalı devletlerden yüksek faizle borç almış fakat uygulanan yanlış politikalar sonucu aldığı borçların faizini bile ödeyemez hale gelmişti. Bunun üzerine alacaklı devletler 1881 yılında.. **Düyun-u Umûmiye** ...kurarak Osmanlı Devletinin gelir kaynaklarına el koydular.
- Osmanlı Devleti Milliyetçilik akımının etkisiyle artan azınlık isyanlarını önlemek amacıyla demokratikleşme hareketleri başlattı. Önce azınlıkların var olan haklarını yasal güvence altına almak için 1839'da ...**Tanzimat Fermanı**....., 1856'da Avrupalı devletlerin azınlık haklarını bahane edip iç işlerimize karışmasını önlemek için **Islahat Fermanı** nı, ve sonra da II. Abdülhamit zamanında.....**Meşrutiyet**..... ilan etti.

ETKİNLİK-2

19. Yüzyılın Sonlarında Osmanlı Devletinde Meydana Gelen Gelişmeler

Türkçülük	Batıcılık	Osmanlıcılık
Kanun-i Esasi	İslamcılık	Milliyetçilik

Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşluklara yukarıdaki uygun sözcükleri yazınız.

- 1789 Fransız ihtilali ile yayılan .....**Milliyetçilik**..... akımı çok uluslu imparatorlukların parçalanmasına neden oldu.
- ...**Osmanlıcılık**..... fikrini savunan Osmanlı aydınları din, dil, ırk ayrımı yapmaksızın herkesin Osmanlı vatandaşı sayılacağı bir üst kimlik oluşturmayı amaçlamıştır.
- .....**Batıcılık**..... akımının etkisi ile Avrupa'da gelişmeler örnek alınarak devlet modernleştirilmeye çalışıldı.
- II. Abdülhamit .....**Kanun-i Esasi**.... adı ile Türk tarihinin ilk anayasasını hazırlattı.
- Müslüman milletleri Osmanlı Halifesi etrafında birleştirmeyi amaçlayan düşünce akımı ...**İslamcılık**..... dır.
- Milliyetçilik akımının etkisiyle .....**Türkçülük**..... fikir akımını savunan aydınlar Türk toplulukları arasındaki işbirliğinin geliştirilmesine önem verdiler.

ETKİNLİK-3

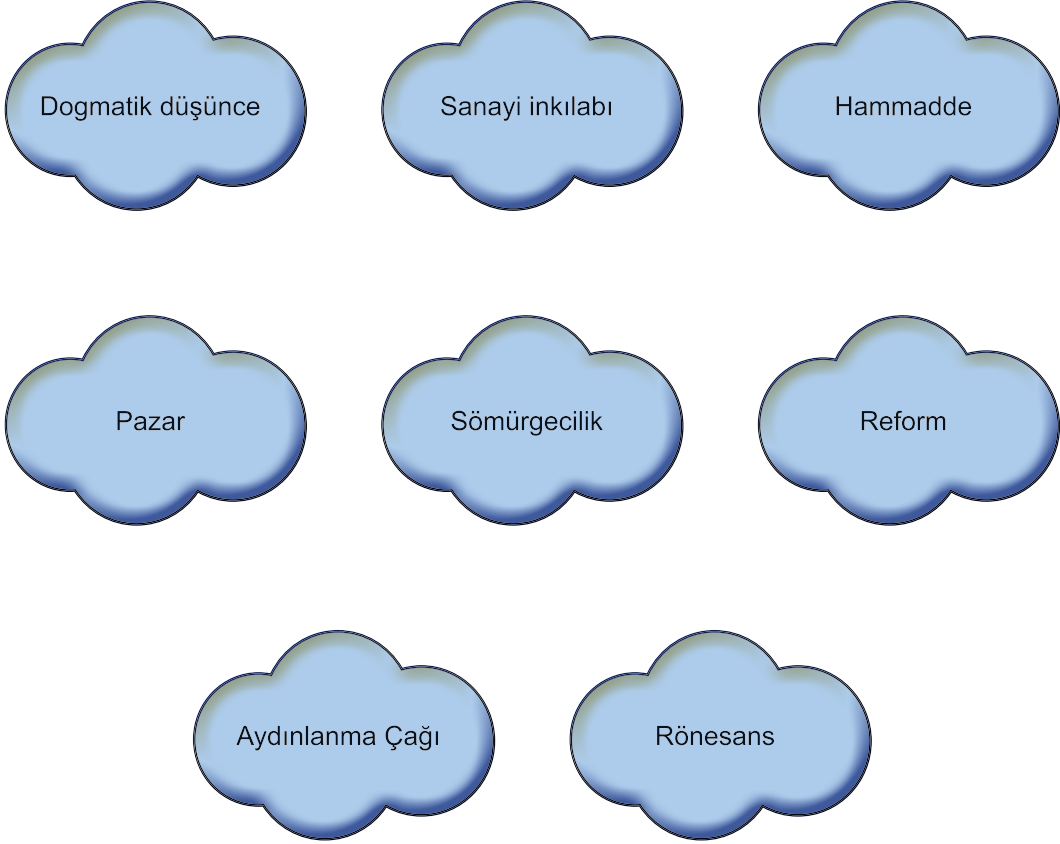
Doğru -Yanlış

Aşağıda verilen cümlelerdeki bilgi doğru ise cümlelerin sonundaki "D" bölümüne, yanlış ise "Y" bölümüne çarpı (X) işareti koyunuz.

Maddeler	D	Y
1. Tanzimat ve Islahat Fermanları ile Meşrutiyetin ilanını etkileyen fikir akımı Osmanlıcılıktır.		X
2. 31 Mart Vakası monarşik (padişahlık) sistemi yıkmaya yönelik bir isyandır.		X
3. Osmanlı fikir akımlarının ortak amacı devleti çöküşten kurtarmaktır.	X	
4. Meşrutiyet, İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin etkisiyle ilan edilmiştir.	X	

ETKİNLİK-4

Uyanan Avrupa ve Çöken Osmanlı Devleti

Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşluklara yukarıdaki uygun sözcükleri yazınız.

1. İslam medeniyetinin en parlak devrini yaşadığı ortaçağda Avrupa özgür düşünce ve bilimin gelişmesini engelleyen, kilise söylemlerinin sorgulanmadan doğru kabul edildiği .....**Dogmatik düşünce**..... etkisi altında kalmıştır.
2. Avrupa 15. yüzyılda başlayan Coğrafi Keşifler ile yeni yerler keşfetmiştir. Avrupalılar Keşfettikleri bölgelerdeki değerli madenleri ülkelerine taşımış ve giderek zenginleşmiştir. Ekonomik kalkınma ile birlikte bilim, sanat, edebiyat gibi alanlarda da hızlı bir gelişme meydana gelmiştir. Dogmatik düşüncenin sorgulandığı aklın ve bilimin ön plana çıkmaya başladığı bu döneme ..... **Rönesans**..... adı verilmiştir.
3. Katolik kilisenin etkisinden kurtulan Avrupa'nın aklın ve bilimin rehberliğinde hızla gelişmesi bilimsel alanda da hızla ilerlemesini sağlamıştır. Bu döneme ise .....**Aydınlanma Çağı**..... denilmiştir.
4. Buharlı gemilerin icat edilmesi, dokuma fabrikalarının kurulması ile ilk olarak İngiltere'de 1800'lü yıllarda başlayan bu harekete ...**Sanayi İnkılabı**..... adı verildi. Böylece küçük el aletlerinin yerini büyük fabrikalar, insan gücünün yerini de makineler almaya başladı. Artan üretim ile birlikte .....**Hammadde**..... ve ...**Pazar**..... ihtiyacı ortaya çıktı. Avrupalı devletler bu ihtiyaçlarını henüz sanayileşmemiş ülkelerden karşılamaya başladı. Böylece ..... **Sömürgecilik**..... anlayışı ortaya çıktı.

ETKİNLİK-5

Mustafa Kemal'in Çocukluğu

Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşluklara uygun sözcükleri yazınız.

1. Mustafa Kemal 1881 yılında .....**Selanik'te**.. doğmuştur.
2. Selanik'te ticaretin gelişmesini sağlayan etkenlerden biri de .....**Ege**..... denizine kıyısının olmasıdır.
3. Selanik'te bulunan azınlıklar .....**Fransız İhtilali'nden**..... etkilenip, milliyetçilik akımının etkisiyle isyan çıkarmışlardır. Bunun sebebi ise Selanik'in .....**çok uluslu**.. bir yapıya sahip olmasıdır.
4. Mustafa Kemal "Kemal" ismini .....**Selanik Askeri Rüştiyesi**.... adlı okulda almıştır.
5. Mustafa Kemal askeri idadiyi .....**Manastır**.... şehrinde bitirmiştir.

ETKİNLİK-6

Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı

Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşluklara uygun sözcükleri yazınız.

1. Mustafa Kemal'in Kurtuluş Savaşı'nın lideri olmasını sağlayan savaş .....**Çanakkale**..... savaşıdır.
2. Mustafa Kemal askeri ataşe olarak .....**Sofya**..... şehrine gönderilmiştir.
3. Mustafa Kemal'in ilk askeri başarısı .....**Trablusgarp**..... savaşıdır.
4. Mustafa Kemal'in ilk görev yeri .....**Şam**... şehridir.
5. Mısır ...**İngilizler**.. tarafından işgal edildiği için Osmanlı devleti Trablusgarp'a karadan yardım gönderememiştir.

ETKİNLİK-7

Haydi Eşleştirelim: Olgular Ve Sonuçlar

Aşağıdaki tablolarda verilen olguların başlarındaki harfleri uygun şekilde sonuçların başlarındaki boşluğa yazarak eşleştiriniz.

I. Bölüm

	OLGULAR		SONUÇLAR
A	Coğrafi Keşifler	I	II. Meşrutiyet dönemi sona erdi
B	Rönesans	D	Akıl ve bilim önem kazandı
C	Reform	F	İtalya kuzey Afrikada'ki son toprağımızı aldı
D	Aydınlanma	G	Osmanlı Balkanlardan çekildi
E	Sanayi İnkılabı	C	Kilise baskısı yıkıldı
F	Trablusgarp Savaşı	B	Avrupa'da sanat, edebiyat gelişti
G	I.Balkan Savaşı	H	Edirne ve Kırklareli alındı
H	II. Balkan Savaşı	A	Yeni yerler ve ticaret yolları bulundu
I	31 Mart Vakası	E	Sömürgecilik yarışı hızlandı

CEVAP ANAHTARI

1. D	21. B	41. B	61. A
2. A	22. D	42. B	62. A
3. A	23. D	43. D	63. D
4. C	24. D	44. B	64. A
5. C	25. A	45. C	65. D
6. B	26. C	46. C	66. C
7. C	27. C	47. D	67. A
8. C	28. C	48. D	68. C
9. B	29. A	49. C	69. B
10. A	30. A	50. D	
11. D	31. C	51. C	
12. A	32. C	52. C	
13. D	33. A	53. B	
14. B	34. B	54. D	
15. A	35. B	55. D	
16. C	36. C	56. C	
17. B	37. D	57. D	
18. B	38. C	58. C	
19. D	39. A	59. D	
20. C	40. B	60. C	

meb.gov.tr

8. SINIF 1. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

T. C. İNKILAP TARİHİ ve
ATATÜRKÇÜLÜK

Bu kitapçık BURSA Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1. BOŞLUK DOLDURMA

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri, verilen kelimelerden uygun olanlarla doldurunuz.

Osmanlıcılık	Yunanistan	Fransız İhtilali	sömürgecilik	Berlin Antlaşması	Sırbistan
İslamcılık	kurmay yüzbaşı	Bulgaristan	Uşi Antlaşması	Sofya Askeri Ateşemiliterliği	Şam 5. Ordu
Trablusgarp	Hareket Ordusu	31 Mart İsyanı	Picardie Manevraları	Romanya	Gelibolu

- a. 1789'da başlayan.....eşitlik, özgürlük, adalet gibi kısa sürede tüm Avrupa'ya yayılan fikirlerin ortaya çıkmasını sağladı.
- b. Milliyetçilik akımının etkisiyle Osmanlı Devleti'ne karşı ilk isyan eden devlet.....'dır. .... ise bağımsızlığını ilan eden ilk devlettir.
- c. Tarihimizde 93 Harbi olarak da bilinen 1877-1878 Osmanlı Rus Savaşı.....ile sona ermiştir.
- d. ....tüm Müslümanları halifenin etrafında toplayarak tekrar Osmanlı Devleti'ni eski gücüne kavuşturmayı hedefleyen fikir akımıdır.
- e. Mustafa Kemal Fransa'da katıldığı ..... tatbikatında uçakların savaşlarda çok önemli rol oynayacağını görmüştür.
- f. .... I. Balkan Savaşı'nda Osmanlı topraklarından en büyük payı alması II. Balkan Savaşına sebep olmuştur.
- g. Mustafa Kemal 1905 yılında İstanbul Harp Akademisini bitirdikten sonra kurmay yüzbaşı rütbesiyle ..... atanmıştır.
- h. Mustafa Kemal, Selanik'te görevliken İstanbul'da ..... çıkmış ve bu isyanın bastırılmasında Hareket ordusunun Kurmay Başkanı olarak görev almıştır.
- i. Mustafa Kemal'in emperyalist güçlere karşı ilk başarısı ..... Savaşı'dır.
- j. Mustafa Kemal'in Balkan Savaşları sırasında ..... 'da görev alması onun ileride gerçekleşecek olan Çanakkale Savaşı öncesi bölgeyi tanımasını sağlamıştır.
- k. I. Balkan Savaşı'na katılmayıp II. Balkan Savaşı'na katılan devlet ..... 'dır.
- l. .... görevi sırasında Mustafa Kemal'in Avrupalı devletlerin temsilcileriyle görüşmesi dış politika ve diplomasi alanında tecrübe kazanmasını sağlamıştır.

2. DOĞRU YANLIŞ

Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların yanına (D), yanlış olanların yanına (Y) koyunuz. Yanlış cümlelerin altına doğrularını yazınız.

No	İfade	Doğru	Yanlış
1	I. Dünya Savaşı öncesi Osmanlı Devleti'ni etkileyen olaylardan biri de Fransız İhtilali'dir.		
2	Osmanlı aydınları Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek için çeşitli fikirler geliştirdiler.		
3	Tanzimat Fermanı ile azınlıklara tanınan hakların Avrupalı devletler tarafından yetersiz bulunması üzerine Meşrutiyet ilan edildi.		
4	Kanun-i Esasi, Türk tarihinin ilk anayasası olarak yayımlandıktan sonra anayasanın bir gereği olarak Mebusan Meclisi açıldı.		
5	Mebusan Meclisi'nde gayrimüslim milletvekili sayısı Müslüman vekil sayısından fazladır.		
6	Mehmet Emin Yurdakul, Tevfik Fikret gibi aydınlar Batıcılık fikir akımının temsilcileridir.		
7	Mustafa Kemal, Fransa'nın Trablusgarp'a saldırması üzerine gönüllü subay arkadaşları ile birlikte gizlice Trablusgarp'a gitti.		

3. EŞLEŞTİRME

Aşağıda verilen kavramları birbirleriyle ilişkili olanları eşleştiriniz.

Milliyetçilik

Ham madde ve
pazar arayışı

Dış borçlar

Tanzimat Fermanı

Kanun-i Esasi

Fransız İhtilali

I. Meşrutiyet

Abdülmecid

Sömürgecilik

Duyun-u Umumiye

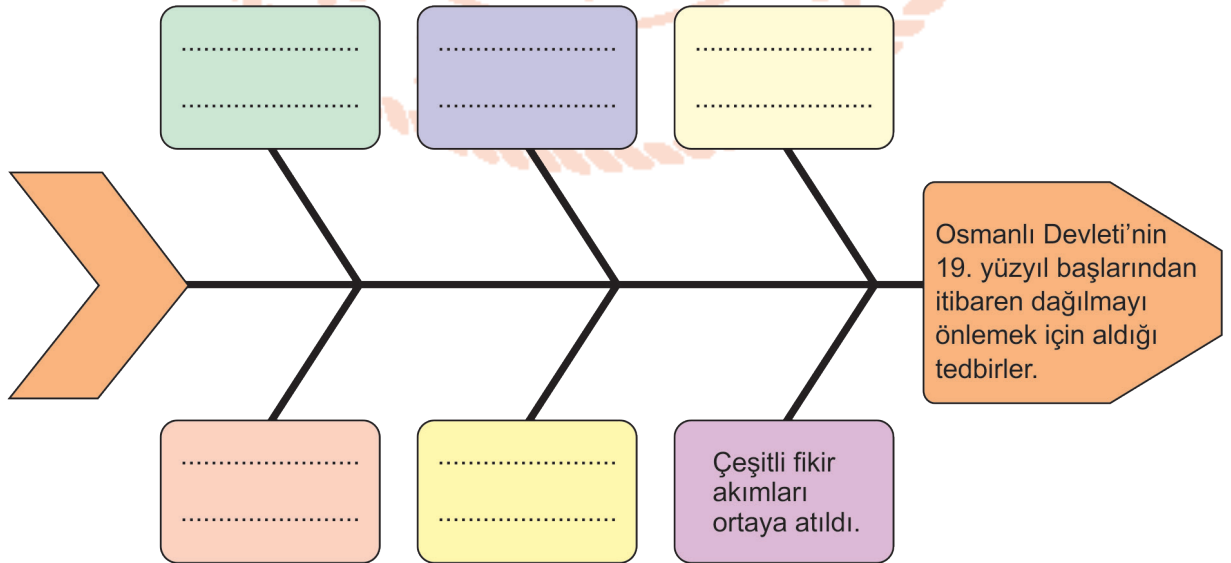
4. KISA CEVAPLI - AÇIK UÇLU SORULAR

Aşağıdaki soruların cevaplarını altındaki boşluklara yazınız.

- I. 19. yüzyıl başlarında Osmanlı Devleti dağılma sürecine girdi. Bu gelişme üzerine devletin parçalanıp dağılmasını önlemek için bazı fikir akımları ortaya çıktı. Bu fikir akımları nelerdir?
.....
- II. Fransız İhtilali sonrası ortaya çıkan milliyetçilik fikri sonrasında Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda kaybettiği son toprak hangisidir?
.....
- III. Osmanlı Devleti'nin aldığı borçları ödeyememesi sonucunda alacaklı devletler tarafından kurulan kurum nedir?
.....
- IV. 18. yüzyılda İngiltere'de başlayan ve kısa sürede bütün Avrupa'ya yayılarak sömürgeciliği ortaya çıkaran gelişme nedir?
.....
- V. Osmanlı Devleti'nde halk ilk defa ne zaman yönetime katılmıştır?
.....
- VI. Osmanlı Devleti'nde Meşrutiyet yönetimini istemeyenlerin çıkarmış olduğu isyan nedir?
.....

5. BALIK KILÇIĞI

Aşağıdaki balık kılçığı diyagramını, Osmanlı Devleti'nin 19. yüzyıl başlarından itibaren dağılmayı önlemek için aldığı tedbirlere uygun olarak doldurunuz.

6. YAPILANDIRILMIŞ GRİD

Verilen kutucuklardaki kelimelerin numaralarını aşağıdaki sorularda boş bırakılan yerlere yerleştiriniz.
(Bir soruya birden fazla numara verilebilir.)

1. Eşitlik	2. Özgürlük	3. İslamcılık	4. Batıcılık
5. Fabrika	6. Adalet	7. Ham madde	8. İnsan hakları
9. Osmanlıcılık	10. Pazar arayışı	11. Türkçülük	12. Sömürgecilik

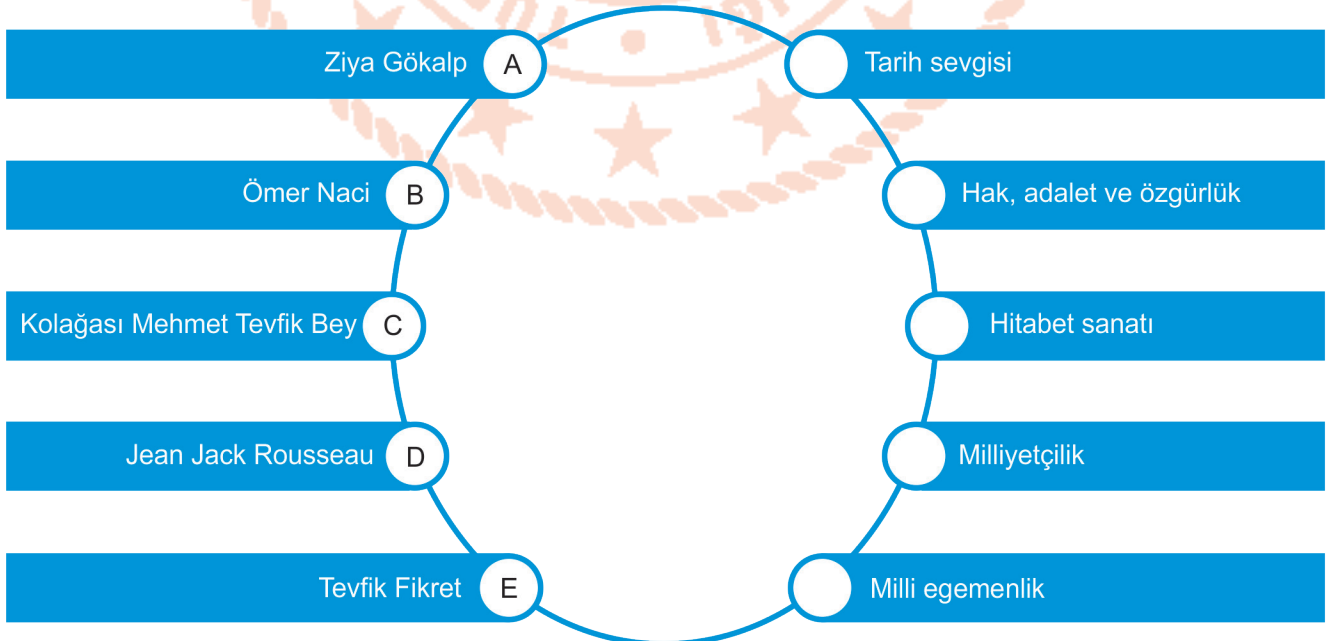
1. Fransız İhtilali ile ilgili kavramlar hangileridir?

2. Sanayi inkılabı ile ilgili olan kavramlar hangileridir?

3. Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek için ortaya atılan fikir akımları hangileridir?

7. EŞLEŞTİRME

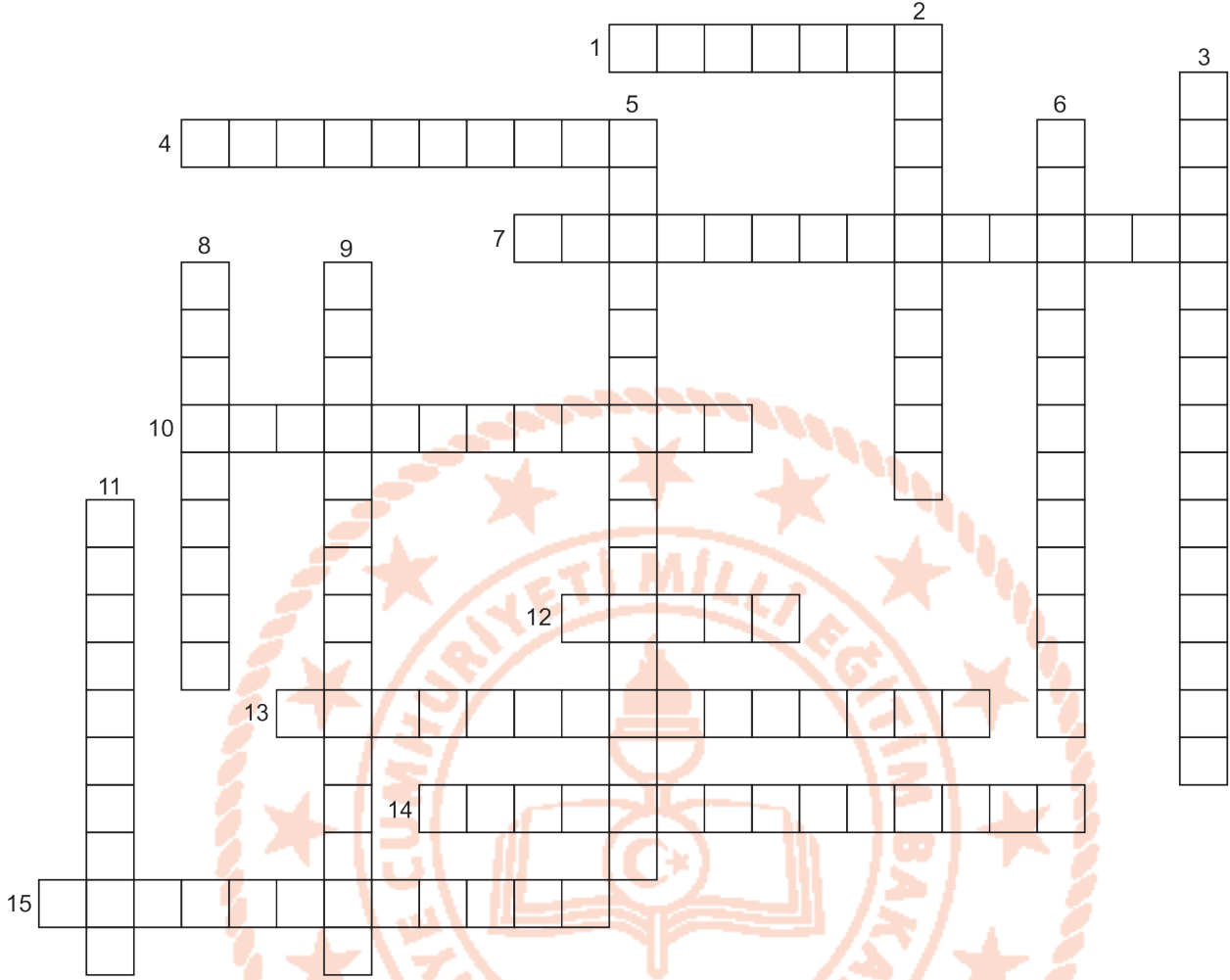
Aşağıda verilen kişilerle, bu kişilerin Mustafa Kemal'i etkilediği ilgi alanı ve fikirleri eşleştiriniz.

8. BULMACA

Aşağıdaki bulmacayı, soruların cevaplarına uygun olarak doldurunuz.

(İki kelimedenden oluşan cevaplarda kelimelerin arasında bir kutu boş bırakılacaktır.)

YUKARIDAN AŞAĞIYA

2. Türk birliğini kurma ideali
3. Avrupa'da 18. yüzyılda gelişen, ön yargı ve ideolojilerden uzak, bilgiye dayalı özgür ve akılcı düşünce dönemi
5. Müslüman ve gayrimüslim ayrımı yapılmaksızın herkesin kanun önünde eşit sayıldığı ferman
6. Fransız İhtilali ile ortaya çıkan her milletin kendi bağımsız devletini kurma düşüncesi
8. Ziya (Gökalp), Yusuf (Akçura), Gaspıralı İsmail ve Mehmet Emin (Yurdakul) gibi aydınların savunduğu fikir akımı
9. Osmanlı Devleti'nin ilk anayasasına dayanarak açılan meclis
11. Müslüman milletlerin Osmanlı halifesinin etrafında toplanması fikri

SOLDAN SAĞA

1. 1856 yılında gayrimüslimlerin haklarının genişletilmesini sağlayan ferman
4. 1876 yılında padişah II. Abdülhamit tarafından kabul edilen yönetim şekli
7. Buhar gücünün makinelerde kullanılması ile İngiltere'de başlayan gelişme
10. Osmanlı Devleti'nin ilk anayasası
12. Osmanlı Devleti'nin 19. yüzyıl başlarında ayakta kalmak için uyguladığı politika
13. Tanzimat Dönemi'nde ve sonrasında yapılan yenilikleri yeterli görmeyen bazı Osmanlı aydınlarına verilen isim
14. Osmanlı Devleti'nin borçlarının ödenmesi için kurulan idare
15. Osmanlı Devleti'nin ilk kez borç aldığı savaş

9. FİKİR AKIMLARI EŞLEŞTİRME

Aşağıda verilen tanımlar ile Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmaya yönelik fikir akımlarını eşleştiriniz. Verilen numaraları fikir akımlarının altındaki kutucuklara yazınız.

1. Osmanlı sınırları içerisinde yaşayan herkesi, hiçbir ayırım yapmadan Osmanlı vatandaşı olarak kabul eden düşünce akımıdır.
2. Mehmet Emin Yurdakul, Ziya Gökalp, Yusuf Akçura gibi aydınların savunduğu fikir akımıdır.
3. İslami kuralların devlet hayatına tam anlamıyla hâkim olmasını ve Müslümanların Osmanlı halifesinin etrafında toplanmasını savunan fikir akımıdır. En önemli temsilcilerinden biri Ahmet Cevdet Paşa'dır.
4. Bu düşünce akımı çeşitli milletlerin Osmanlı birliğinden ayrılması ile başarısız olmuş özellikle Balkan Savaşları sonrasında önemini kaybetmiştir.
5. Dünyadaki bütün Türklerin bir yönetim altında toplanmasını amaçlayan fikir akımıdır.
6. Başlıca temsilcileri Tefik Fikret ve Abdullah Cevdet olan özellikle 18. yüzyıldaki ıslahatlara dayanan fikir akımıdır.
7. I. Dünya Savaşında Arapların Osmanlıya karşı mücadele etmesi üzerine başarısız olduğu kanıtlanan fikir akımıdır.
8. Batı'nın bilim ve tekniğini, yönetim biçimini ve düşünce yapısını alarak Osmanlı Devleti'nin geri kalmışlıktan kurtarılması ve yıkılmasının önlenmesini amaçlayan fikir akımıdır.
9. Bu fikir akımını savunanlar Genç Osmanlılar Cemiyeti adı altında örgütlenmişler ve başlıca temsilcileri Şinasi, Namık Kemal ve Ziya Paşa'dır.

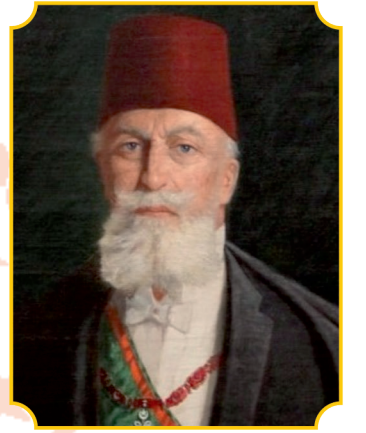
TÜRKÇÜLÜK

OSMANLILIK

BATICILIK

İSLAMCILIK

10. TABLO EŞLEŞTİRME

Aşağıda kavramları ilgili olduğu açıklamalar ile eşleştiriniz.

A	Bulgaristan
B	Trablusgarp
C	Askeri Ateşe
D	Vatan ve Hürriyet
E	Sofya

1	Mustafa Kemal'in ilk askeri başarısı.
2	Mustafa Kemal'in Balkanları incelemek için gönderildiği şehir.
3	I. Balkan Savaşı'nda en fazla toprağı alıp II. Balkan Savaşı'na neden olan devlet.
4	Mustafa Kemal'in Sofya'daki ilk görevi.
5	Mustafa Kemal'in Şam'da kurduğu cemiyet.

ÇOKTAN SEÇMELİ SORULAR

1. Osmanlı Devleti ilk defa Kırım Savaşı sırasında (1854) İngiltere'den dış borç almıştı. Daha sonra diğer devletlerden de borç almış ancak bu borçları ödeyememişti. Bu nedenle Avrupalı devletler alacaklarını tahsil etmek için bir kurum kurdular.

Avrupalı devletlerin kurduğu bu kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kapitülasyon İdaresi
- B) Duyun-u Umumiye İdaresi
- C) Sened-i İttifak
- D) Kanun-i Esasi

2. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı ekonomisine zarar veren olaylardan biri değildir?

- A) Coğrafi keşifler'in başlaması
- B) Kapitülasyonların kaldırılması
- C) Sanayi İnkılabı'nın başlaması
- D) Duyun-u Umumiye İdaresinin kurulması

3. Mustafa Kemal'in meşhur "Ben size taarruz emretmiyorum. Ölmeyi emrediyorum." sözü onun hangi kişilik özelliğine sahip olduğunu gösterir?

- A) Vatanseverlik
- B) İleri görüşlülük
- C) İnkılapçılık
- D) Teşkilatçılık

4. Mustafa Kemal'in başarılarından dolayı albaylığa terfi ettiği savaş hangisidir?

- A) Çanakkale Savaşı
- B) Kurtuluş Savaşı
- C) Trablusgarp Savaşı
- D) Balkan Savaşları

5. "Vatan Şairi" olarak ünlenen bu şair eserlerinde genellikle vatan ve hürriyet konularını işlemiştir. Yazdığı eserler Mustafa Kemal'i derinden etkilemiş ve onda vatan ve millet sevgisinin oluşmasına katkı sağlamıştır.

Mustafa Kemal'i etkileyen ve "Vatan Şairi" olarak bilinen şair kimdir?

- A) Namık Kemal
- B) Ziya Gökalp
- C) Mehmet Emin Yurdakul
- D) Tevfik Fikret

6. Manastır Askerî İdadisindeki tarih öğretmeni Mustafa Kemal'in düşünce yapısını etkileyen en önemli öğretmenlerinden biridir. Bu öğretmen, genç Mustafa Kemal'e millî tarih bilincini aşılamıştır.

Mustafa Kemal'e tarih bilinci aşılayan öğretmen kimdir?

- A) Yüzbaşı Mustafa Bey
- B) Kolağası Mehmet Tevfik
- C) Nakîyüddin Bey
- D) Sait Halim Paşa

7. I. Osmanlı sınırları içerisinde yaşayan tüm milletleri Osmanlı milleti adı altında bir araya getirmeyi amaçlayan fikir akımıdır.

II. Tüm Müslümanları Osmanlı halifesi etrafında toplamayı amaçlayan fikir akımıdır.

III. Dünyadaki bütün Türklerin bir yönetim altında toplanmasını amaçlayan fikir akımıdır.

Yukarıda verilen bilgilerle fikir akımlarını eşleştirdiğimiz takdirde hangi fikir akımı dışarda kalır?

- A) Türkçülük
- B) Ümmetçilik
- C) Osmanlıcılık
- D) Batıcılık

8. Osmanlı Devleti bu işgale doğrudan müdahale edemedi. Mısır, İngiliz işgali altında olduğu için karadan, donanmanın yetersizliğinden dolayı da denizden Trablusgarp'a yardım gönderilemedi. Aralarında Mustafa Kemal'in de bulunduğu genç subaylar, gönüllü olarak bölgeye gittiler. Burada halkı örgütleyerek İtalyanlara karşı büyük bir direniş başlattılar.

Paragrafta Mustafa Kemal'in hangi kişilik özellikleri üzerinde durulmuştur?

- A) Vatanseverlik – İleri Görüşlülük
- B) Kararlılık – Çok Yönlülük
- C) Teşkilatçılık – Kararlılık
- D) Vatanseverlik- Teşkilatçılık

9.

	MUSTAFA KEMAL'İN ASKERLİK HAYATINA DAİR BİLGİLER	OLAYLAR
I	Mustafa Kemal'in emperyalist güçlere karşı ilk başarısını kazanması.	BALKAN SAVAŞLARI
II	Selanik'te bulunan Hareket Ordusu'nda görev alması.	31 MART İSYANI
III	Mustafa Kemal'in Gelibolu ve Balayır'da görev alması.	TRABLUSGARP SAVAŞI
IV	Osmanlı Devleti'ni temsilen Fransa'da gerçekleştiren tatbikata katılması.	PİCARDİ MANEVRALARI

Mustafa Kemal'in askerlik hayatı ve olaylar eşleştirilmiştir. Numaralanmış ifadelerden hangileri birbiri ile yer değiştirirse eşleştirme doğru olur?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve II   D) III ve IV

10. Mustafa Kemal, Selanik Askerî Rüstiyesinde okurken kendisine "Kemal" adını veren ve matematik dersini sevdiiren öğretmeni kimdir?

- A) Yüzbaşı Mustafa Bey
- B) Kolağası Mehmet Tevfik
- C) Nakiyüddin Bey
- D) Sait Halim Paşa

11. Ziya Gökalp, Yusuf Akçura, Gaspıralı İsmail ve Mehmet Emin Yurdakul gibi aydınların savunduğu fikir akımına göre Osmanlı Devleti dini, dili, soyu ve ülküsü bir olan topluma dayanarak ayakta kalabilirdi.

Paragrafta bahsedilen fikir akımı hangisidir?

- A) Osmanlıcılık
- B) İslamcılık
- C) Türkçülük
- D) Batıcılık

12. Mustafa Kemal'in Selanik Askerî Rüstiyesinde okurken sınıf çavuşu olması onun hangi kişilik özelliğini gösterir?

- A) İleri görüşlülük
- B) Vatanseverlik
- C) Liderlik
- D) Kararlılık

13. Büyük bir yıkımla sonuçlanan Balkan Savaşları sonrasında Osmanlı Devleti, daha önce çıkan ayrılıkçı isyanlarla pek çok bölgesini kaybettiği Balkan topraklarını terk etmek zorunda kalmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Balkan Savaşları sonrasında bağımsızlığını elde ederek Osmanlı Devleti'nden ayrılan son Balkan devletidir?

- A) Yunanistan
- B) Sırbistan
- C) Bulgaristan
- D) Arnavutluk

14. İstanbul Harp Akademisinden kurmay yüzbaşı olarak mezun olan Mustafa Kemal, katıldığı savaşlar ve kazandığı başarılarla mareşallik rütbesine kadar yükselmiştir.

Mustafa Kemal aşağıdaki savaşlardan hangisine gönüllü olarak katılmış ve savaş sonrası binbaşılığa yükselmiştir?

- A) Trablusgarp Savaşı
- B) Balkan Savaşları
- C) Çanakkale Savaşı
- D) Kurtuluş Savaşı

15. I. Dünya Savaşı öncesi dünyayı etkileyen iki önemli olay vardı. Bunlardan ilki Fransız İhtilali, diğeri ise Sanayi İnkılabıdır. Fransız İhtilali'nin yaydığı ..... fikri, Osmanlı Devleti gibi imparatorlukları olumsuz etkilemiştir.

Noktalı bölüme hangi ifadenin getirilmesi uygun olur?

A) Özgürlük B) Adalet C) Sömürgecilik D) Milliyetçilik

16. Osmanlı aydınları ve devlet adamları, yaşanan olumsuz gelişmeler üzerine Avrupa devletlerinin Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışmalarına engel olmak ve devletin dağılmasını önlemek amacıyla çalışmalar yapmaya başladılar.

Aşağıdakilerden hangisi bu çalışmalardan biri olamaz?

A) Tanzimat Fermanı
B) Kanun-i Esasi
C) Islahat Fermanı
D) Düyun-u Umumiye

17. Osmanlı Devleti 19. yüzyılda katıldığı savaşların birçoğundan yenilgiyle ayrılmıştır. Bu savaşlar Osmanlı Devleti'nde insan ve toprak kaybının yanı sıra ciddi ekonomik kayıpları da beraberinde getirdi. Ve Osmanlı Devleti ilk kez Avrupa'dan dış borç almak zorunda kaldı.

Osmanlı Devleti son döneminde girdiği aşağıdaki savaşlardan hangisinde ilk kez dış borç almıştır?

A) Kırım Savaşı
B) 1877-1878 Osmanlı Rus Savaşı
C) Trablusgarp Savaşı
D) I. Balkan Savaşı

18. 1789 Fransız İhtilali'nin yaydığı fikirler kısa sürede birçok ülkeye yayıldı. İhtilalin yaydığı fikirlerden Osmanlı Devleti de etkilendi. Bu fikirlerden bazıları Osmanlı Devleti'nde demokratikleşme çabalarına ilham kaynağı olurken, bazıları devletin dağılmasına zemin hazırladı.

Fransız İhtilali'nin yaydığı aşağıdaki fikirlerden hangisinin Osmanlı Devleti'nin dağılmasında etkili olduğu söylenebilir?

A) Milli Egemenlik
B) Hürriyet
C) Milliyetçilik
D) Eşitlik

19. Mustafa Kemal, matematik derslerindeki başarısıyla dikkat çekti. Ancak Fransızcası zayıftı. Fransızca öğretmeni, bu konuda Mustafa Kemal'e uyarılarda bulunuyordu. Bu uyarıları dikkate alan ve dil öğrenmenin meslek hayatı açısından önemini farkında olan Mustafa Kemal, Selânik'te özel bir kursa devam ederek Fransızcasını ilerletmişti.

Mustafa Kemal'i Fransızcasını geliştirmesi için teşvik eden öğretmeni hangi okulda görev yapmaktaydı?

A) Selanik Mülkiye Rüştiyesi
B) Selanik Askeri Rüştiyesi
C) Manastır Askeri İdadisi
D) İstanbul Harp Akademisi

20. Mustafa Kemal, Manastır Askeri İdadisinde Rousseau, Voltaire ve Montesquieu gibi Aydınlanma Çağı Fransız düşünürlerin eserleriyle tanıştı. Aydınlanma Çağı düşünürlerinin eserlerini okuyarak demokrasi, millî egemenlik, özgürlük, eşitlik, hukukun üstünlüğü gibi kavramları öğrenme fırsatı bulmuştur.

Mustafa Kemal'i Fransız düşünürlerin eserleriyle tanıştıran arkadaşı kimdir?

A) Ömer Naci
B) Refet Bele
C) Ali Fuat
D) Ali Fethi

21. Mustafa Kemal, Manastır Askeri İdadisinde okurken yakın arkadaşı Ömer Naci sayesinde güzel konuşmaya, hitabete ilgi duydu ve edebiyata yöneldi.

Askeri İdadide Mustafa Kemal'in askerlik mesleğinden uzaklaşabileceğini düşünerek edebiyata çok fazla yönelmemesini söyleyen öğretmeni kimdir?

A) Yüzbaşı Mustafa Bey
B) Kolağası Mehmet Tevfik Bey
C) Mehmet Asım Efendi
D) Yüzbaşı Nakıyüddin Bey

22. I. İstanbul Harp Akademisinden mezun olan Mustafa

Kemal'in ilk görev yeri Şam 5.Ordu'dur.

II. Osmanlı Devleti'nde I. Meşrutiyet'in ilanı ile halkın tamamı ülke yönetimine katılmıştır.

III. 31 Mart Ayaklanması Selanik'ten gelen Hareket Ordusu tarafından bastırılmıştır.

IV. Mustafa Kemal'in doğup büyüdüğü Selanik şehri çok uluslu bir yapıya sahiptir.

Yukarıda verilen bilgilerden kaç tanesi doğrudur?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

23. Mülkiye rüştiyeleri ve askeri rüştiyeler, ilk olarak Padişah

II. Mahmut döneminde İstanbul'da açılan ve ortaokul seviyesinde eğitim veren kurumlardı. Rüştiyelerden mezun olanlar, o dönemde devletin idari birimleri de dahil olmak üzere çeşitli kurumlarda meslek sahibi oluyorlardı. İlk olarak Selânik Mülkiye Rüştiyesine kaydolan Mustafa burada eğitim görmekten pek memnun kalmadı ve bu okuldan ayrıldı. Çocukluk hayallerini gerçekleştirebilmenin ve çok sevdiği askerlik mesleğine girebilmenin yollarını aramaya başladı.

Paragrafta Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliği üzerinde durulmuştur?

- A) Çok yönlülüğü
B) İleri görüşlülüğü
C) Eğitimciliği
D) Kararlılığı

24. Tarih ve özellikle Türk tarihi, Mustafa Kemal'in ilgi alanlarındandı. Tarih sevmesinde etkili olan öğretmeninden, yıllar sonra "Minnet borcum var, bana yeni bir ufuk açtı." diyerek saygıyla söz etmiştir.

Mustafa Kemal'e tarihi sevdiren öğretmeni kimdir?

- A) Kolağası Mehmet Tevfik Bey
B) Yüzbaşı Mustafa Efendi
C) Kurmay Binbaşı Refik Bey
D) Yüzbaşı Naci Bey

25. Fransızcaya karşı büyük bir ilgi duyan Mustafa Kemal,

Fransızca yayınlanan gazete ve dergileri takip etmiş, Aydınlanma Çağı düşünürlerinin eserlerini okumuştur. Bu sayede Batı'da yaşanan gelişmeleri yakından takip etmiş ve özellikle Fransız İhtilalinin yaydığı fikirlerden etkilenmiştir.

Aşağıda verilenlerden hangisi Mustafa Kemal'i etkileyen Aydınlanma Çağı Fransız düşünürlerden biridir?

- A) John Locke
B) Montesquieu
C) Immanuel Kant
D) David Hume

26. I. Annesinin isteği ile eğitime burada başlamış fakat yarıda bırakmıştır.

II. İlk kez eğitim için başka bir şehre gitmiştir.

III. Devletin başkentinde okuduğu bu okuldan Teğmen rütbesiyle mezun olmuştur.

Yukarıda verilen bilgilerde Mustafa Kemal'in okuduğu okullardan hangisi hakkında bilgi verilmemiştir?

- A) Manastır Askeri İdadisi
B) Mahalle Mektebi
C) İstanbul Harp Akademisi
D) İstanbul Harp Okulu

27. Mustafa Kemal bu okulda okurken arkadaşı Ömer Naci sayesinde, edebiyat ve hitabet sanatına ilgi duydu. Tevfik Fikret ve Namık Kemal'in eserleriyle tanıştı. Yine arkadaşı Ali Fethi'nin (Okyar) aracılığıyla Fransız yazarların eserlerini de okudu.

Yukarıda bahsedilen okul aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şemsi Efendi Okulu
B) Selanik Askeri Rüştiyesi
C) Manastır Askeri İdadisi
D) İstanbul Harp Okulu

28. Aralarında çekişme bulunan çeşitli din ve milliyetten insanların bir arada yaşadığı Manastır'da özellikle Sırlar, Bulgarlar ve Yunanlar kiliseleri aracılığıyla bölgeye hâkim olmak istiyordu. Mustafa Kemal, idadi yıllarında Balkanlardaki bu ayrılıkçı fikirler ile ilgili arkadaşlarıyla yaptığı toplantılarda onları tehlikelere karşı uyarıyordu.

Buna göre Mustafa Kemal'in;

- I. Vatanseverlik
- II. Sanatseverlik
- III. Eğitimcilik

özelliklerinden hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I ve IV

29. Osmanlı Devleti'nde daha çok şehirlerde yaşayan ve sahip olduğu haklarla rahat bir yaşam süren azınlıklar, XIX. yüzyıldan itibaren gerek milliyetçilik akımının etkisi gerekse de Avrupalı büyük devletlerin kışkırtmalarıyla Osmanlı Devleti'ne karşı bağımsızlık mücadelesine giriştiler. İngiltere, Fransa ve Rusya azınlık isyanlarının desteklenmesinde başı çekmekteydi.

Avrupalı devletlerin azınlıkları kışkırtmasında;

- I. Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü bozmak.
- II. Osmanlı'dan kopan topraklarda hâkimiyet kurmak.
- III. Osmanlı'dan ayrılan devletlerin güçlenmesini sağlamak.

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalıştıkları söylenebilir?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

30. Osmanlı aydınları ve devlet adamları, yaşanan olumsuz gelişmeler üzerine Avrupa devletlerinin Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışmalarına engel olmak ve devletin dağılmasını önlemek amacıyla çalışmalar yapmaya başladılar. Bu doğrultuda Padişah Abdülmecid Dönemi'nde 1839'da Tanzimat Fermanı ilan edildi. Fermana göre;

- I. Halkın can, mal ve namus güvenliği sağlanacak
- II. Vergi herkesin gelirin göre alınacak
- III. Mahkemeler açık olarak yapılacak, rüşvet ve iltimas (kayıma) önlenec

Tanzimat Fermanına göre hangi alanda çalışma yapıldığı söylenemez?

- A) Adalet   B) Güvenlik   C) Ekonomi   D) Eğitim

31. Fransız İhtilali ile yayılan milliyetçilik akımı, farklı milletleri bünyesinde barındıran Osmanlı Devleti'nin dağılma sürecine girmesine neden oldu. Özellikle Balkanlardaki Hristiyan topluluklar, milliyetçilik akımının etkisi ve büyük Avrupa devletlerinin de kışkırtmaları sonucu bağımsızlıklarını elde etmek için ayaklanmaya başladılar. Osmanlı Devleti'nde milliyetçiliğin etkisiyle ilk olarak 1804'te Sırlar isyan etti. 1829 Edirne Antlaşması'yla Yunanlar bağımsızlıklarını kazandı. Devam eden dağılma süreci, Osmanlı- Rus Savaşı'nda alınan ağır yenilgi sonrası 1878 yılında imzalanan Berlin Anlaşması ile hız kazandı. Bu antlaşma ile bağımsızlıklarını kazanan Sırbistan, Karadağ ve Romanya Osmanlı Devleti'nden ayrıldılar.

Yukarıda verilen bilgilerden yola çıkarak aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Fransız İhtilali Osmanlı Devleti'nin dağılma sürecine girmesine neden olmuştur.
- B) Osmanlı Devletine ilk isyan eden ve bağımsızlıklarını kazanan Sırlar olmuştur.
- C) Yunanlar Edirne Antlaşması'yla bağımsızlıklarını kazanmıştır.
- D) Berlin anlaşmasıyla birden çok millet Osmanlı Devleti'nden ayrılmıştır.

32. "Üçüncü sınıf kalabalıktı. Bunlardan ancak, pek az bir kısmı harp akademisine girebilecekti. Geri kalanlar tayin edildikleri kıtalara dağıtılacaktı. Mustafa Kemal, muhakkak kurmay subay olacağına inanıyordu. Bir gün;

-Ya kurmay olamazsan, ne yaparsın?
diye yarı ciddi, yarı şaka takılan sınıf arkadaşımız Arif'i derhal susturmuştu:

-Seni bilmiyorum fakat ben muhakkak, kurmay olacağım. Mustafa Kemal kurmay oldu. Arif, mümtaz yüzbaşı olarak okuldan çıktı. "

Yukarıda verilen konuşmadan hareketle Mustafa Kemal'in;

- I. Liderlik
- II. Kararlılık
- III. İdealistik

özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II.
- B) II ve III.
- C) I ve III.
- D) I, II ve III.

33. Aşağıda Mustafa Kemal’le, dayısının köyünde yaşayan bir çoban arasında geçen konuşmaya yer verilmiştir:

– Arkadaş, tabiatla iç içesin, koyunlarını güdüyorsun, özgürsün, belki mutlusun da. Fakat daha aktif bir hayat yaşamayı arzulamaz mısın? Kendine bir hedef seçersin ve hedefine varmak için okula gidersin.

– İyi güzel diyorsun da bizim köyde okul yok ki. Şehirdeki okula gitmeye kalksam, hiç tanıdığımız yok. Orada, kalacak yerim de yok. Zaten babamlar bırakmazlar gideyim. Belki onlar da isterler Ali amir memur olsun ama şu gördüğün koyunların başına bir çoban lazım.

– Bak arkadaş, hayatta insanın eline birtakım fırsatlar geçer. Önemli olan ele geçen bu fırsatları en iyi şekilde değerlendirebilmektir. Bunun için de gayret gereklidir. Eğer biz seçtiğimiz hedefe ulaşmak için yeterli gayreti göstermezsek zaman içinde hedefimize gittikçe yaklaştığımızı değil, bilakis hedefimizden giderek uzaklaştığımızı fark ederiz. Kimsenin kimseye zorla meslek seçtirmesine taraftar değilim. Severe yapilmayan bir iş, bir uğraş, kişiye hayatı anlamsız kılar. Böyle biri de eğer çıkış yolu bulamazsa yani hayatını anlamsızlıktan kurtaramazsa vatanına, milletine gerektiği şekilde faydalı olamaz.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamayız?

- A) Eğitim öğretime büyük önem vermiştir.
- B) Hedeflerine ulaşmak için kararlı davranmıştır.
- C) Çevresindekileri de aydınlatmak istemiştir.
- D) En önemli meslek olarak askerliği görmektedir.

34. “Komşumuz Binbaşı Kadri Bey’di. Onun oğlu Ahmet askeri okula gidiyordu. Askeri mektep elbiseleri giyiyordu. Onu görünce ben de böyle elbiseler giymeye hevesleniyordum. Sokaklarda zabıtlar (subay) görüyordum. Onların derecesine varmak için takip edilmesi lazım gelen yolun askeri rüştiyeye girmek olduğunu anlıyordum. O sırada annem Selânik’e geldi. Askeri rüştiyeye girmek istediğimi söyledim. Annem askerlikten pek korkuyordu. Asker olmama şiddetle engel oluyordu. Kabul imtihanı zamanı gelince ona sezdirmeden kendi kendime askeri rüştiyeye imtihan verdim. Böylece anneme karşı bir emrivaki yaptım.”

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. İdealisttir
- II. Kararlıdır
- III. Yakın çevresinden etkilenmiştir

yorumlardan hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

35. Mustafa Kemal’in askerlik hayatında gösterdiği başarılar, kendisinin ve Türk milletinin geleceğini etkilemiştir. Öğrenim hayatını başarı ile tamamlayan Mustafa Kemal, 1905’te kurmay yüzbaşı rütbesiyle ilk görev yeri olan Şam’daki 5.Ordu’ya atandı. Burada yakın arkadaşlarıyla birlikte “ Vatan ve Hürriyet ” adında gizli bir cemiyet kurdu. Mustafa Kemal Şam’da kurduğu cemiyetin adıyla ilgili niçin hürriyet, niçin vatan gibi sorulara şöyle cevap vermiştir: “... Ancak hür fikirli insanlardır ki vatanlarına faydalı olabilirler, onlardır ki vatanlarını kurtarıp muhafaza etmek kudretine malik olurlar... ”

Mustafa Kemal’in Vatan ve Hürriyet Cemiyeti’nin adıyla ilgili açıklamasını, onun hangi sözü ile ilişkilendirebiliriz?

- A) “ Bir ulus, sımsıkı birbirine bağlı olmayı bildikçe yer yüzünde onu dağıtabilecek bir güç düşünülemez. ”
- B) “ Hürriyet olmayan bir memlekette ölüm ve çöküş vardır. Her ilerleyişin ve kurtuluşun anası hürriyettir.”
- C) “ Ben icap ettiği zaman en büyük hediyem olmak üzere, Türk milletine canımı vereceğim. ”
- D) “Dünyada her şey için, medeniyet için, hayat için, başarı için, en hakiki mürşit bilimdir, fendir.”

36. “Oldum olası, daha İttihat ve Terakki zamanında İttihat ve Terakki Partisi ile aramızda beliren mesele budur. Ordunun siyasetten ayrılması... Yani orduda subay olacak, aynı zamanda bir siyasi partinin üyesi olarak çalışacak, bu olmaz dedik biz... Atatürk bu fikirde idi. Ben o fikirdeydim. Karabekir o fikirde idi. Bunun mücadelesini yapıyorduk. İttihat ve Terakki’nin, hükümetin başında bulunanlar ise ordunun politikadan ayrılmasına imkân görmüyorlardı.”

Yalnızca verilen metinden yola çıkarak I. Balkan Savaşı’nın kaybedilme sebebini hangisi ile ilişkilendirebiliriz?

- A) Ordunun savaşa hazırlıksız olması ve ordunun erken terhis edilmesi
- B) Hükümetin güçsüzlüğü ve Balkanlardaki durumun takip edilememesi
- C) Gerekli askeri gücün sevk edilememesi, silah ve malzemenin yetersizliği
- D) Orduda fikir ayrılıklarının olması ve ordunun siyasete karışması

37. Mustafa Kemal, Meşrutiyet'in ilanı ve sonrasında yapılanları yeterli görmüyordu. Memlekette daha büyük ve köklü değişikliklerin yapılması gerektiğine inanıyordu. Bir süre sonra İttihat ve Terakki Cemiyeti mensuplarıyla fikir ayrılığına düştü. Bu cemiyetin gizli olmaktan çıkarılması ve yasal bir partiye dönüşmesi gerektiğini belirtti. Ayrıca ordunun siyasetten ayrı tutulması fikrini savundu. Mustafa Kemal'in bu konudaki görüşleri şöyledir: Ordu mensupları cemiyet içinde kaldıkça millete dayanan bir parti kuramayız. Orduyu da zaafa uğratırız. Bugün mensuplarının çoğu İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin üyesi olan 3. Ordu esas itibarıyla modern bir ordu sayılamaz. Ordu ile cemiyeti ayırılım. Cemiyet tam manasıyla siyasi bir parti halinde milletin bünyesinde kök salsın. Ordu da asli vazifesiyle uğraşsın..."

Buna göre;

- I. Mustafa Kemal Meşrutiyet sonrası yapılan değişiklikleri yetersiz görmüştür.
- II. İttihat ve Terakki'nin gizli olmaktan çıkarılıp yasal bir hal almasını savunmuştur.
- III. Mustafa Kemal'e göre ordu siyasetten ayrılmalı ve asli göreviyle uğraşmalıdır.
- IV. Millete dayanan bir parti kurulmasının önündeki engelin ordu mensuplarının cemiyet içinde kalması olarak görmüştür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II   B) I, II ve III   C) II, III ve IV   D) I, II, III ve IV

38. XIX. yüzyılın sonlarına doğru siyasi birliğini tamamlayarak Avrupa'da yeni bir güç olarak ortaya çıkan İtalya, ekonomisini hızla geliştirerek dünya siyasetinde söz sahibi olmak istiyordu. Bunun için sömürgeciliğin şart olduğunu düşünen İtalya, dünyadaki önemli sömürgelerin İngiltere, Fransa ve Rusya tarafından paylaşıldığını gördü. Bunun üzerine kendisine coğrafi olarak yakın ve zayıf olan Osmanlı Devleti'nin elinde bulunan Trablusgarp'a saldırdı. İngiltere ve Fransa ise İtalya'nın bu girişimini desteklemiştir. İngilizler, daha önce işgal ettikleri, Mısır üzerinden Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp'a asker göndermesine izin vermemişlerdir.

Trablusgarp Savaşı ile ilgili yukarıdaki bilgilere bakarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İngiltere, Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü korumaktan vazgeçmiştir.
- B) Osmanlı Devleti topraklarını savunmakta zorlanmaktadır.
- C) İtalya bir sömürge İmparatorluğu kurmak istemektedir.
- D) İngiltere ve Fransa Osmanlı'yı kendilerine rakip görmektedir.

39.

Namık Kemal	Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisinde eğitim görürken vatan şairi Namık Kemal'in eserlerini okuyarak onun meşrutiyet sisteminin gerekliliği ve hürriyetin önemi üzerine görüşlerinden etkilendi.
Ziya Gökalp	Mustafa Kemal Ziya Gökalp'in Türk tarihinin bir bütün olarak değerlendirilmesi, gerekliliği halkın yararının gözetilmesi, eğitim ve öğretimin birleştirilmesi, dilin sadeleştirilmesi, din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması gibi görüşlerinden etkilendi.
Tevfik Fikret	Öğrencilik yıllarından itibaren eserlerini takip ettiği Tavfik Fikret, Mustafa Kemal'in çağdaş ve inkılapçı kişiliğinin oluşmasında etkili oldu. Tevfik Fikret'in Sis, Ferda ve Rücu adlı şiirlerini çok seven Mustafa Kemal onun için "Hangi Türk şairi böyle devrimci şiirler yazmıştır?" dedi.

Yukarıda Mustafa Kemal'in etkilendiği Türk düşünürler hakkında bazı bilgiler verilmiştir. Buna göre;

- I. Namık Kemal ve Ziya Gökalp'in eserleri sayesinde Mustafa Kemal'in vatan ve millet sevgisi gelişmiştir.
- II. Mustafa Kemal'in çağdaş Türk devletini oluşturma konusunda yaptığı birçok inkılap Ziya Gökalp'ten etkilendiğinin gösterir.
- III. Mustafa Kemal, Tevfik Fikret'in yazdığı şiirlerden etkilenmiş ve inkılapçı kişiliğinin oluşmasında bu şiirler önemli rol oynamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

CEVAP ANAHTARI

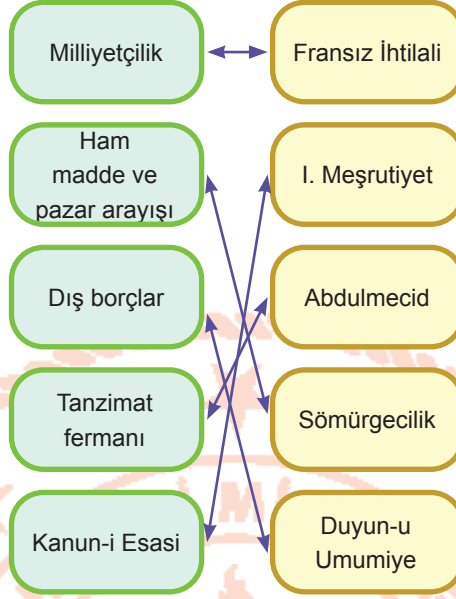
1. BOŞLUK DOLDURMA

- Fransız İhtilali
- Sırbistan, Yunanistan
- Berlin Antlaşması
- İslamcılık
- Picardie Manevraları
- Bulgaristan
- Şam 5. Orduya
- 31 Mart İsyanı
- Trablusgarp
- Gelibolu
- Romanya
- Sofya Askeri Ateşemiliterliği

2. DOĞRU - YANLIŞ

- D
- D
- Y
Tanzimat Fermanı ile azınlıklara tanınan haklar Avrupalı devletler tarafından yetersiz bulunması üzerine Islahat Fermanı ilan edildi.
- D
- Y
Mebusan Meclisi'nde gayrimüslim milletvekili sayısı Müslüman vekil sayısından azdır.
- Y
Mehmet Emin Yurdakul, Tevfik Fikret gibi aydınlar Türkçülük fikir akımının temsilcileridir.
- Y
Mustafa Kemal, İtalya'nın Trablusgarp'a saldırması üzerine gönüllü subay arkadaşları ile birlikte gizlice Trablusgarp'a gitti.

3. EŞLEŞTİRME

4. KISA CEVAP- AÇIK UÇLU

- Türkçülük, İslamcılık, Batıcılık, Osmanlıcılık
- Arnavutluk
- Düyun-u Umumiye
- Sanayi İnkılabı
- 1876 I. Meşrutiyet
- 31 Mart İsyanı

5. BALIK KILÇIĞI

- Tanzimat Fermanı ilan edildi.
- Islahat Fermanı ilan edildi.
- I. Meşrutiyet ilan edildi.
- Mebusan Meclisi açıldı.
- Kanuni esasi ilan edildi.

6. YAPILANDIRILMIŞ GRİD

- 1,2,6,8
- 5,7,10,12
- 3,4,9,11

7. EŞLEŞTİRME

- Milliyetçilik
- Hitabet Sanatı
- Tarih Sevgisi
- Milli Egemenlik
- Hak, adalet ve özgürlük

8. BULMACA

- ISLAHAT
- TURANCILIK
- AYDINLANMA ÇAĞI
- MEŞRUTİYET
- TANZİMAT FERMANI
- MİLLİYETÇİLİK
- SANAYİ İNKILABI
- TÜRKÇÜLÜK
- MEBUSAN MECLİSİ
- KANUNİ ESASİ
- İSLAMCILIK
- DENGE
- GENÇ OSMANLILAR
- DÜYUNU UMUMİYE
- KIRIM SAVAŞI

9. FİKİR AKIMLARI EŞLEŞTİRME

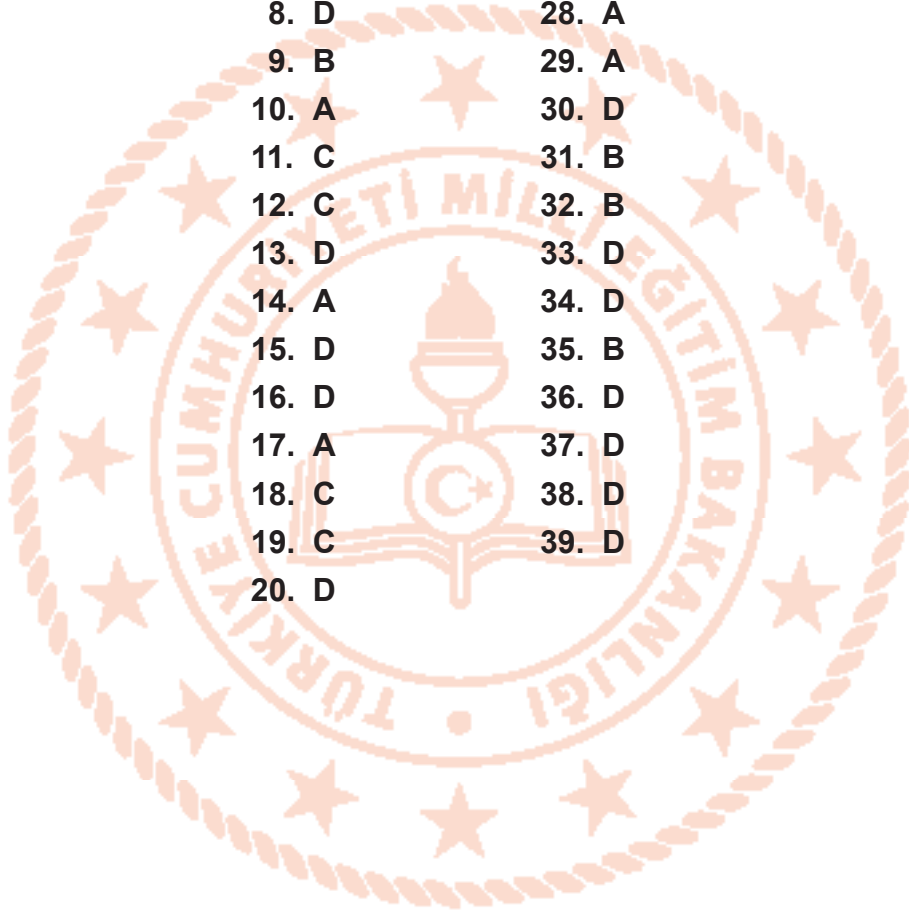
- Türkçülük (2,5)
Osmanlıcılık (1,4,9)
Batıcılık (6, 8)
İslamcılık (3,7)

10. TABLO EŞLEŞTİRME

- A-3
- B-1
- C-4
- D-5
- E-2

ÇOKTAN SEÇMELİ

1. B	21. C
2. B	22. C
3. A	23. D
4. A	24. A
5. A	25. B
6. B	26. C
7. D	27. C
8. D	28. A
9. B	29. A
10. A	30. D
11. C	31. B
12. C	32. B
13. D	33. D
14. A	34. D
15. D	35. B
16. D	36. D
17. A	37. D
18. C	38. D
19. C	39. D
20. D	

meb.gov.tr

8. SINIF 1. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

T. C. İNKILAP TARİHİ ve
ATATÜRKÇÜLÜK

Bu kitapçık ERZURUM Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1. Doğru olan ifadelerin başına 'D', yanlış olan ifadelerin başına 'Y' yazınız.

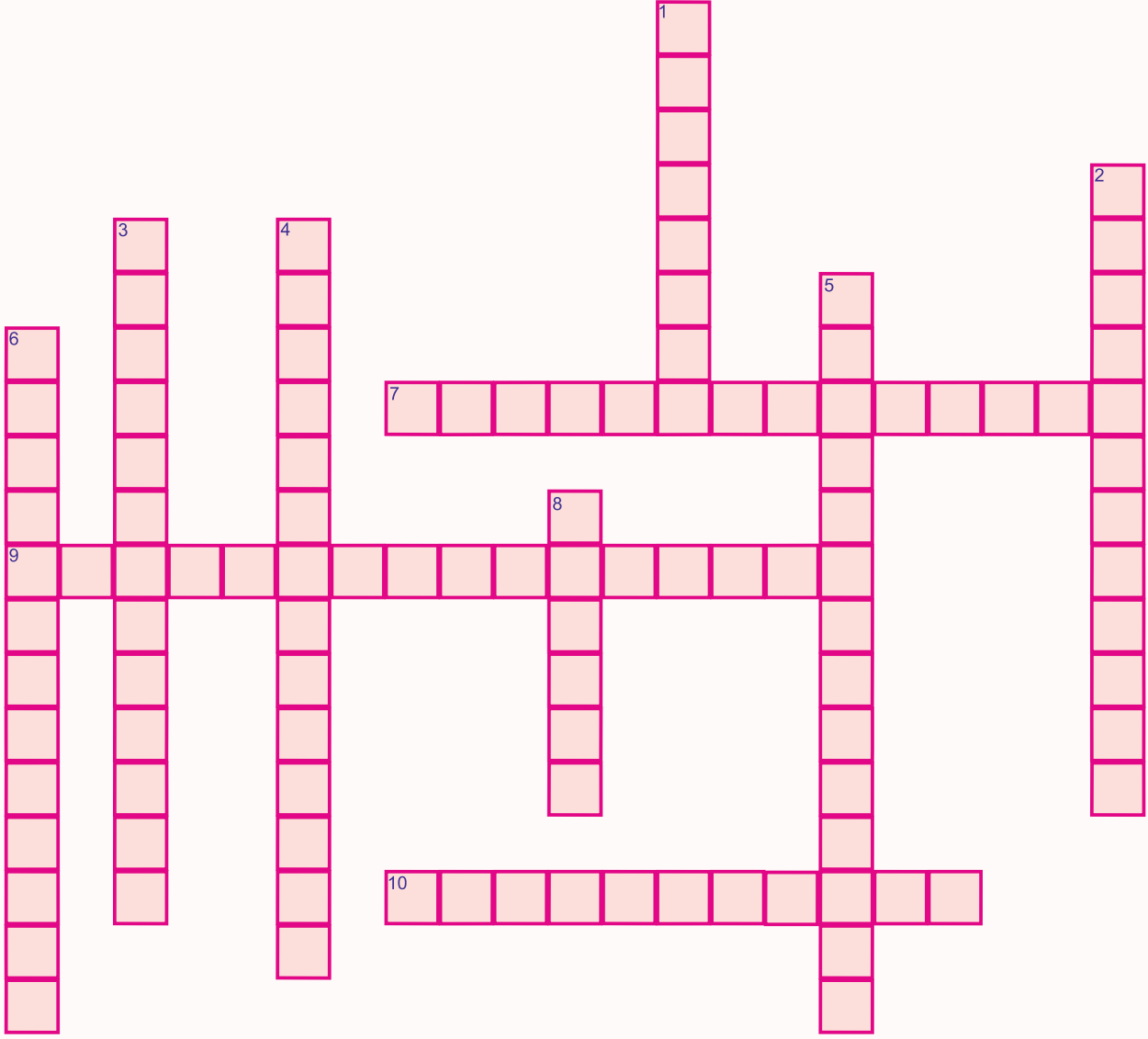
- ☐ Coğrafi keşifler, Avrupa'nın ekonomik olarak kalkınmasında etkili olmuştur.
- ☐ Avrupa'da bilim, sanat ve edebiyat alanındaki gelişmelerin yaşandığı döneme Rönesans denir.
- ☐ Reform ile birlikte Avrupa'da deney ve gözleme dayanan bilimsel gelişmelerin önü açıldı.
- ☐ Orta Çağ'da Avrupa'da akla ve bilime öncelik veren bir anlayış hâkimdi.
- ☐ Aydınlanma Çağı'nda yaşanan bilimsel ve teknolojik gelişmeler Sanayi İnkılabı'nın temellerini atmıştır.
- ☐ Fransız İhtilali ile birlikte özgürlük, eşitlik, demokrasi ve milliyetçilik gibi kavramlar dünyaya yayılmıştır.
- ☐ Milliyetçilik düşüncesi Osmanlı Devleti gibi çok uluslu devletleri olumlu etkilemiştir.
- ☐ Sanayi İnkılabı ile hammadde ve pazar ihtiyacının artması sömürgeciliğin başlamasına neden olmuştur.
- ☐ Sanayi İnkılabı ile insan gücüne duyulan ihtiyaç daha çok artmıştır.
- ☐ Sanayi İnkılabı Osmanlı Devleti'nin ekonomisini olumsuz etkilemiştir.

2. Kutucukta verilen kavramları uygun boşluklara yerleştiriniz.

- Coğrafi Keşifler
- Sanayi İnkılabı
- Rönesans
- Fransız İhtilali
- Sömürgecilik
- Reform

1. .... ile dünyanın bilinmeyen birçok bölgesi tanındı. Avrupa devletlerinin birçoğu zenginleşti ve sermaye birikimi elde ettiler.
2. İngiltere’de başlayan ..... hızla bütün Avrupa ülkelerine yayılmıştır. Osmanlı Devleti bu gelişmeleri takip edemediği için ekonomik olarak çökmüştür.
3. .... ile tüm dünyada adalet, eşitlik ve milliyetçilik düşünceleri doğmuştur. Bu düşünceler çok uluslu bir imparatorluk olan Osmanlı’yı olumsuz etkilemiştir.
4. Hammadde ve pazar arayışına giren devletler sanayisi gelişmemiş devletlerden elde ettikleri ..... ile zenginleşip güçlenmiştir.
5. Yaşanan yeniliklerle zenginleşen Avrupa’da bilim, sanat ve kültür alanında ..... , din alanında ise ..... hareketi gerçekleşmiştir.

3. Aşağıda verilen bulmacayı çözünüz.

1. Avrupa'da sanat, edebiyat ve bilim alanında meydana gelen gelişmedir.
2. Bir devletin, kendi sınırları dışında, başka devletleri siyasal ve ekonomik egemenliği altına alarak yayılması.
3. Meşrutiyet karşıtlarının İstanbul'da çıkardıkları isyanı bastırmakla görevli ordunun adı.
4. Avrupa'da 18. yüzyılda bilgiye dayalı özgür ve akılcı düşünmenin ön plana çıktığı dönem.
5. Buhar gücünün makinelere uygulanması ile üretim teknolojisinde büyük değişikliklerin meydana geldiği dönem.
6. Fransız İhtilali ile oraya çıkan ve her milletin kendi devletini kurması gerektiğini savunan anlayış.
7. I. Meşrutiyet'in ilan edilmesinde etkili olan Jön Türkler olarak da bilinen Osmanlı aydınlarıdır.
8. Katolik kilisesinin bozulması ve dinî amaçlardan uzaklaşması üzerine dinî alanda yapılan yenilikler.
9. II. Meşrutiyet'in ilan edilmesinde etkili olan cemiyet.
10. Osmanlı Devleti'nin ilk anayasası.

4. Aşağıda verilen bilgilerden doğru olanın başına 'D' yanlış olanın başına 'Y' yazınız.

Avrupa'da 18. yüzyılda akla ve mantığa dayalı bilimsel düşüncenin ön plana çıktığı dönem Aydınlanma Çağı olarak adlandırılmıştır.

Osmanlı Devleti'nde anayasal sisteme geçiş ve halkın yönetime katılması ilk olarak Tanzimat Fermanı ile gerçekleşmiştir.

Coğrafi keşifler sonucunda yeni yerler keşfedilmiş, Avrupalı devletler ekonomik olarak zarar görmüştür.

Avrupa'da Rönesans ve Reform'la birlikte skolastik düşünce yerini özgür düşünceye bırakmıştır.

18. yüzyılda gerçekleşen Sanayi İnkılabı sonucunda ucuz ve seri üretime geçilmiş, ham maddeye duyulan ihtiyaç artmıştır.

İslamcılık fikri doğrultusunda dil, din, ırk ayrımı yapılmaksızın Osmanlı toplumu oluşturularak herkes eşit kabul edilmiştir.

Osmanlı'nın Avrupa'ya açılan kapısı Selanik birçok milletin bir arada yaşadığı kültürel anlamda zengin ve çok uluslu bir şehirdir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün Selanik Mülkiye Rüştiyesi'nde okurken sınavlarına gizlice girerek Askerî Rüştiyeyi kazanması onun ileri görüşlü bir lider olduğunu gösterir.

Mustafa Kemal'in kurmay başkanlığını yaptığı Hareket Ordusu'nun İstanbul'a gelerek 31 Mart Ayaklanması'nı bastırması yenilik ve demokrasi yanlısı olduklarını gösterir.

5. Aşağıda güçlü Avrupa'nın doğuşuna sebep olan bazı gelişmeler ve bu gelişmelere ait açıklamalara yer verilmiştir.

1. COĞRAFİ
KEŞİFLER

2. RÖNESANS

3. REFORM

4. AYDINLANMA
ÇAĞI

5. FRANSIZ
İHTİLALİ

6. SANAYİ
İNKILABI

Avrupa'da meydana gelen gelişmelere ait numaraları uygun kutucuğa yerleştiriniz.

Dünya genelinde eşitlik, bağımsızlık, adalet ve milliyetçilik düşüncelerinin yayılmasına sebep olmuştur.

Avrupa'da bilim, sanat ve edebiyat alanındaki ilerlemelerdir.

İnsan aklını merkeze alan düşünce sisteminin yayıldığı dönemdir.

Avrupa'da din alanında meydana gelen değişimdir.

İngiltere'de ortaya çıkmış olup ham madde kaynakları bulmaya ve yeni pazarlar aramaya sebep olmuştur.

Dünyanın bilinmeyen birçok yeri bulundu ve oralardaki değerli madenler Avrupa'ya taşındı.

6. Tabloda verilen açıklamalarla Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerini "X" işaretini kullanarak eşleştiriniz.

AÇIKLAMA	İLERİ GÖRÜŞLÜLÜK	KARARLILIK	BİRLEŞTİRİCİLİK	ÇOK YÖNLÜLÜK	İDEALİSTLİK	VATANSEVERLİK
Türk milletinin ihtiyaçlarından doğan hayallerini gerçekleştirmek için planlı bir şekilde çalışmıştır.						
Trablusgarp'ta İtalyanlara karşı halkı örgütleyerek önemli başarılar elde etmiştir.						
Mustafa Kemal "İstikbâl göklerde dir." sözünü söyledikten yıllar sonra savaş uçaklarının savaşlardaki önemi artmıştır.						
Çanakkale Savaşı'nda yaralandığı halde kahramanca savaşımaya devam etmiştir.						
Annesi askerî okula gitmesini istememiştir. Ancak o annesinden gizlice askerî okul sınavına girerek askerî okulda okumaya başlamıştır.						
Askerlik görevi dışında edebiyat, tarih ve sanatsal faaliyetlerle de ilgilenmiştir.						

7. Verilen kelimeleri boşluklara uygun şekilde yerleştiriniz.

- Osmanlıcılık
- Mantıklılık
- Yunanistan
- Rönesans
- I. Meşrutiyet
- Tefvik Fikret
- Tanzimat Fermanı
- Ziya Gökalp
- Örgütleyicilik
- Türkçülük
- Vatanseverlik

- 1) .....padişahın yetkilerini kısıtlayarak anayasal sisteme geçişi sağlayarak, halkın kısıtlı da olsa yönetime katılımını artırmıştır.
- 2) Dil, din, ırk ayrımı gözetmeksizin bütün milletleri bir araya toplamayı hedefleyen düşünce sistemi.....
- 3) Mustafa Kemal Atatürk Trablusgarp Savaşı'na gönüllü katılarak....., halkı İtalyanlara karşı kışkırtarak .....özellikleriyle ön plana çıkmıştır.
- 4) 16. yüzyılda bilim, kültür, sanat, edebiyat alanında Avrupa'da meydana gelen gelişmelere .....denir.
- 5) ..... milliyetçilik ve Türkçülük üzerine yazdığı eserlerle Mustafa Kemal Atatürk'ün düşünce dünyasının gelişmesine katkı sağlamıştır.
- 6) ..... Osmanlı vatandaşları ve gayrimüslimler arasında eşitlik sağlayarak, halk arasında eşitlik sağlamayı amaçlamıştır.

8. Haritalardan yararlanarak verilen soruları doğru-yanlış şeklinde cevaplandırınız?

D / Y

- Osmanlı Devleti'nde toprak kayıpları yaşanmıştır.
- Yunanistan 2. Balkan Savaşı'na katılmamıştır.
- Balkan Savaşları sonucunda yeni devletler kurulmuştur.
- Balkanlarda sınır değişiklikleri yaşanmıştır.
- Savaştan kazançlı çıkan tek devlet Bulgaristan olmuştur.
- Osmanlı Devleti Ege Adalarını kaybetmiştir.
- Osmanlı Devleti Trakya'nın tamamını kaybetmiştir.

9. Aşağıda Mustafa Kemal ile ilgili verilen durumları inceleyiniz. Kişisel özelliklerini tablodaki boşluklara yerleştiriniz.

AÇIK SÖZLÜLÜK - KARARLILIK - BİLİMSELLİK - AKILCILIK - GERÇEKÇİLİK - İLERİ GÖRÜŞLÜLÜK
ÇOK YÖNLÜLÜK - TEŞKİLATÇILIK - VATANSEVERLİK - LİDERLİK - MANTIKLILIK - BARIŞÇILIK
TUTARLILIK

DURUM	KİŞİLİK ÖZELLİĞİ
Sofya Ataşemiliterliğinde bulunduğu süreçte (1913-1915) arkadaşlarına mektup yollamış ve çok yakın bir zamanda büyük bir silahlı çatışmanın başlayacağını, bunun cihan harbine dönüşeceğini belirtmiştir.	
Manastır Askeri İdadisi'ndeyken 1897 yılında çıkan Türk-Yunan Savaşı'na gönüllü olarak katılmak istemiş, okuldan kaçmıştır.	
Büyük Taarruz'u başkomutan olarak yönetmesi, Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk cumhurbaşkanı olması, bir geometri kitabı yazması ve hitabet yeteneğinin olmasıdır.	
Annesinin rızası olmamasına rağmen asker olmayı kafasına koymuş ve gizlice sınavlara girerek Selanik Askeri Rüştiyesi'ni kazanmıştır.	

10.

MONTESQUIUE
Yöneticileri halk tarafından seçilen yönetim biçimi olan Cumhuriyet idaresinin diğer rejimlere göre en ideali olduğunu belirtmiştir.

J.J.ROUSSEAU
Yasaların uygulanmadığı bir ülkede devletlerin varlığından söz edilemeyeceğini ve yasaların bir toplumda yaşayan bütün bireylere eşit şekilde uygulanması gerektiğini vurgulamıştır.

VOLTAİRE
Tarih ve edebiyat alanında önemli eserler kaleme alarak Avrupa'da meydana gelen "Aydınlanma Çağı"na önemli katkılar sunmuştur.

MEHMET EMİN YURDAKUL
Özellikle milliyetliği, halkçılığı savunan eserler yazmıştır. Toplum ve ülke sorunlarını gerçekçi bir dille ifade etmiştir.

NAMIK KEMAL
Vatan ve millet kavramları üzerinde önemle duran ünlü şair ve yazar Türk milliyetliğinin öncüleri arasında yer almıştır

TEVFİK FİKRET
Devrimci ve idealist fikirleriyle dönemin pek çok aydınını etkilemiştir. Türk edebiyatının Batılılaşmasında büyük pay sahibidir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün fikir hayatının oluşmasında etkili olan düşünürler hakkında bilgi verilmiştir. Bu düşünürlerin özellikleri göz önüne alındığında Mustafa Kemal Atatürk'ü hangi açıdan etkilediklerini tabloda uygun kutucuğa işaretleyiniz.

YAZARLAR	MİLLİYETÇİLİK	VATANSEVERLİK	İNKILAPÇILIK	CUMHURİYETÇİLİK	BİLİMSELLİK AKILCILIK	YURTTAŞLIK BİLİNCİ
MONTESQUIUE						
J.J.ROUSSEAU						
VOLTAİRE						
MEHMET EMİN YURDAKUL						
NAMIK KEMAL						
TEVFİK FİKRET						

11.

Balkan Savaşları Öncesi
Osmanlı Sınırları

I. Balkan Savaşı Sonrası
Osmanlı Sınırları

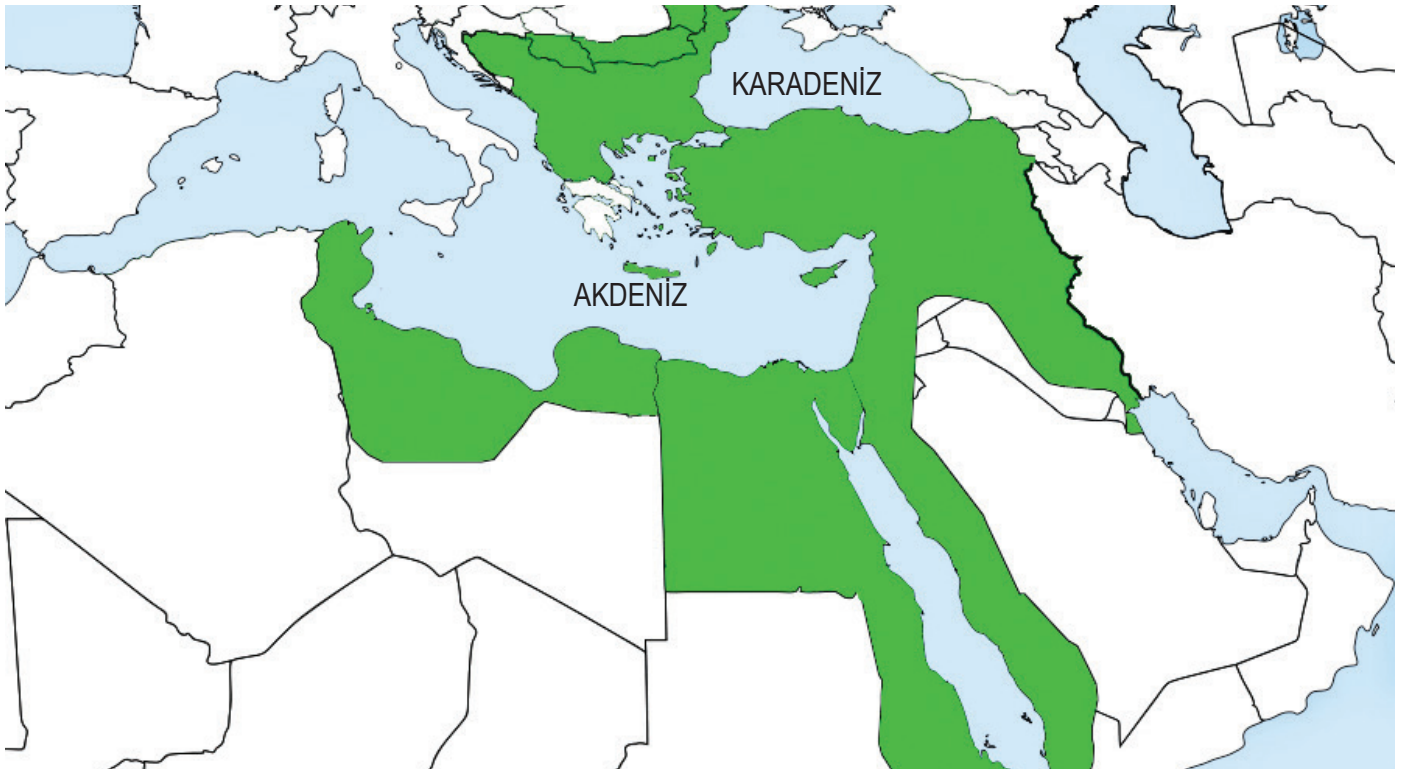

II. Balkan Savaşı Sonrası
Osmanlı Sınırları

Verilen haritalardan hareketle bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti I. Balkan Savaş'ında toprak kaybetmiştir.
- B) Osmanlı Devleti II. Balkan Savaş'ında Edirne'yi geri almıştır.
- C) Balkan Savaşları sonucunda kaybedilen toprakların tamamı geri alınmıştır.
- D) Osmanlı Devleti'nin sınırlarında değişiklikler yaşanmıştır.

12. "19. ve 20. yüzyılda Osmanlı Devleti aydınları kötü gidişatı önlemek amacıyla ortaya birçok fikir akımı atmıştır."

Haritadan hareketle yeşil renkle gösterilen bölgeleri kapsayan fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkçülük
- B) İslamcılık
- C) Osmanlıcılık
- D) Batıcılık

13. 1789 Fransız İhtilali dünyanın birçok ülkesini olumlu ve olumsuz yönde etkilemiştir. Bu etki özellikle eşitlik, hürriyet, adalet ve milliyetçilik alanlarında olmuştur. Osmanlı Devleti de bu ihtilalin etkilerini zamanında sezememiş bu nedenle Fransız İhtilali Osmanlı Devleti'nin iliklerine kadar işlemiş ve devlet düzenini alt üst etmiştir. Aydınlar ve yöneticiler bu ihtilalin etkilerini ortadan kaldırmak için;

- Osmanlılık, Türkçülük ve İslamcılık gibi fikirler ortaya atmışlardır.
- Meşrutiyeti ilan etmiş ve devletin ilk anayasasını hazırlamışlardır.
- Tanzimat Fermanı ve Islahat Fermanı'nı ilan etmişlerdir.

Metinden hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Devlet anayasal düzene geçmiştir.
- B) Demokratik sisteme geçiş yapılmıştır.
- C) Yönetim sistemi değişime uğramıştır.
- D) Siyasî ve sosyal düzen korunmuştur.

14. 20. yüzyıl başlarında sömürge elde etmek isteyen İtalya, Osmanlı toprağı olan Trablusgarp'a saldırdı. Osmanlı Devleti bu toprakları korumak için karadan asker gönderemedi çünkü kara yolu üzerindeki Mısır İngilizlerin elinde bulunuyordu. Donanma zayıf ve bakımsız olduğu için deniz yoluyla da müdahale yapılamadı. Bu durum karşısında Mustafa Kemal'in de aralarında bulunduğu Enver Bey, Ali Fethi Bey gibi subaylar, devletin bilgisi dâhilinde bu toprakları korumak için kendi istekleri ile gizlice Trablusgarp'a gittiler. İtalyanlara karşı yerel kuvvetlerden güçlü bir cephe kurarak başarıyla direndiler.

Paragrafa göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Trablusgarp ile Osmanlı Devleti'nin kara bağlantısı yoktur.
- B) Mustafa Kemal ve arkadaşları bu savaşa gönüllü olarak katılmıştır.
- C) Bu savaş sonucunda İtalya ile Uşi Antlaşması yapılmıştır.
- D) Osmanlı Devleti Trablusgarp'a yardım edecek durumda değildir.

15.

Ben, Osmanlı Hükümdarı Abdülmecid Han.

1839 yılında Osmanlı Devleti'ne ait ilk demokratik belge olan Tanzimat Fermanı'nı ilan ettim. Bu fermanla beraber,

- Herkesin can, mal ve namus güvenliğini sağladım.
- Kimsenin yargılanmadan idam edilmeyeceğinin güvencesini verdim.
- Mal ve mülkün kişilere ait olduğunu ifade ettim.
- Herkesten gelirine göre vergi alınmasını sağladım.

Verilen bilgilere göre,

- Kanun üstünlüğü benimsenmiştir.
- Özel mülkiyet yasallaştırılmıştır.
- Mali ve hukuki alanda yenilikler getirmiştir.
- Halkın yönetime katılımı sağlanmıştır.
- Vergi adaleti sağlanmıştır.

durumlardan hangilerine ulaşılabilir?

- I, II ve IV
- II, III ve V
- I, III ve IV
- I, II, III ve V

16. Tanzimat Fermanı'nın bazı maddeleri verilmiştir.

- Mahkemeler herkese açık hale getirilecek.
- Herkesten kazancına göre vergi alınacak.
- Din, dil, ırk farkı gözetmeksizin Osmanlı vatandaşları kanunlar önünde eşit olacak.
- Can ve mal güvenliği ile namus dokunulmazlığı devletin güvencesi altına alınacak.

Bu bilgiler hangi fikir akımı ile ilişkilendirilebilir?

- Osmanlıcılık
- Türkçülük
- İslamcılık
- Batıcılık

17. Osmanlı Devleti'nin son zamanlarında bazı aydın ve devlet adamları kötü gidişatı önlemek amacıyla birtakım çözüm yolları aramıştır.

Bu amaçla ortaya atılan çözüm yolları:

- I. Osmanlı Devleti içindeki bütün milletler eşit kabul edilerek birlik ve beraberlik içinde yaşayan toplum oluşturulmak istenmiştir.
- II. Çağın fikir ve ihtiyaçlarına uygun bir devlet oluşturulmaya çalışılmıştır.
- III. Osmanlı Devleti içerisinde yaşayanları milli bir ülkü etrafında birleştirmek amaçlanmıştır.
- IV. Halife etrafında toplanarak ülkeyi kurtarmak istemişlerdir.

Verilen öncüller aşağıdaki fikir akımlarından hangileriyle ilişkilidir?

	<u>Batıcılık</u>	<u>İslamcılık</u>	<u>Osmanlıcılık</u>	<u>Türkçülük</u>
A)	II	I	IV	III
B)	II	IV	I	III
C)	III	IV	II	I
D)	III	I	II	IV

18. Avrupa'da yaşanan bazı gelişmeler siyasî, sosyal, dinî ve ekonomik alanlarda etkili olmuştur.

Buna göre,

- I. Coğrafi Keşifler sonucunda Avrupa'ya bol miktarda altın ve gümüş madeni taşındı.
- II. Almanya'da başlayıp Avrupa'ya yayılan Reform hareketi gerçekleşti.
- III. Fransız İhtilali sonucu toplumda eşitlik, adalet gibi düşünceler yayıldı.
- IV. Milliyetçilik akımıyla çok uluslu devletler dağılma sürecine girdi.

Verilen ifadeler ait oldukları alanlarla eşleştirildiğinde hangisi doğru olur?

	<u>SİYASAL</u>	<u>SOSYAL</u>	<u>DİNİ</u>	<u>EKONOMİK</u>
A)	III	II	I	IV
B)	IV	III	II	I
C)	III	II	IV	I
D)	IV	III	I	II

19. Tanzimat Fermanı'nın ilanından sonra Osmanlı'dan Avrupa'ya giden bazı öğrenciler, burada yönetimde kralın yanında halkın seçtiği bir meclisin bulunduğunu gördüler. Jön Türkler (Genç Osmanlılar) adı verilen bu kişiler ülkeye geri döndüklerinde "meşrutiyet" rejiminin Osmanlı Devleti'nde de uygulanmasını istediler. Onlara göre bu rejim ilan edilirse devlet dağılmaktan kurtarılacaktı. Bununla birlikte ülkede ilk kez anayasa ilan edilerek Osmanlı Mebusan Meclisi açılacaktı.

Verilen bilgiden yola çıkarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nde demokratikleşme arayışları vardır.
- B) Bazı Osmanlı aydınları rejim değişikliği istemektedir.
- C) Jön Türkler anayasal faaliyetleri desteklemektedir.
- D) Avrupa'ya giden bazı öğrenciler mutlakiyete ilgi duymuştur.

20.

OSMANLILIK

Osmanlı Devleti'nde yaşayan halkın tamamı ayrım yapılmaksızın eşit haklara sahip olacaktı.

TÜRKÇÜLÜK

Türk kültürü korunacak ve Türk birliği sağlanacaktı.

İSLAMCILIK

İslam dünyasının Osmanlı halifesi etrafında birleştirilmesi amaçlandı.

BATICILIK

Osmanlı Devleti; kültür, yönetim, hukuk ve toplumsal alanda çağdaş bir devlet haline gelecekti.

Görseldeki bilgilerin ortak amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı'yı millî bir devlet haline getirmek.
- B) Tüm İslam coğrafyasını Osmanlı'ya bağlı tutmak.
- C) Çağdaş temellere dayalı yeni bir devlet kurmak.
- D) Osmanlı Devleti'ni parçalanmaktan kurtarmak.

21. (I) Mustafa Kemal'in doğduğu Selanik, işlek bir limanı ve iç kesimlerle demir yolu bağlantısı olan Makedonya'nın en gelişmiş kentiydi. (II) Bu şehir Osmanlı'nın batıya açılan kapısı niteliğindeydi. (III) Şehrin önemli ticaret merkezi oluşu çeşitli din ve etnik yapıya sahip insanların bir arada yaşamasını sağladı. (IV) Birçok fikir akımı şehirde kolayca yayılma imkânı buldu.

Numaralı cümlelerden hangisi Selanik'te milliyetçi isyanların başlamasında daha çok etkili olmuştur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

22. "Manastır Askeri İdadisi'nde Fransızca'da geri idim. Öğretmen benimle çok ilgilenmiyor, sadece bana uyarılarda bulunuyordu. Bu uyarılar çok gücüme gitti. İlk ev izni zamanında çözüm aradım. İki üç ay gizlice Frerler Okulu'nun özel sınıfına gittim. Böylece okuldakilerden daha fazla Fransızca öğrendim. Edebiyata fazla ilgim yoktu. Ömer Naci bizim sınıfa gelmişti. Benden okuyacak kitap istedi. Bütün kitaplarımı gösterdim. Hiçbirini beğenmedi. Kitaplarımı beğenmemesi gücüme gitti. Şiir ve edebiyat diye bir şey olduğunu o zaman öğrendim. Şiir ve edebiyatla ilgilenmeye başladım."

Verilen bilgiye bakarak Mustafa Kemal'in

- I. Kararlılık
- II. Azim
- III. Açık sözlülük
- IV. Çalışkanlık

özelliklerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız IV
- B) I ve II
- C) I, II ve IV
- D) I, II ve III

23. 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde birbirinden farklı müfredatlar uygulayan okullar vardı. Bu okullar içerisinde en yaygın olanı daha çok dinî ağırlıklı eğitim veren medreselerdir. Bunun yanında Avrupa tarzı eğitim veren modern okullar da mevcuttu. Modern eğitim veren okulların büyük kısmı askerî okullardı. Bu okulların dışında azınlıklara ait okullar ve yabancı devletler tarafından açılan okullar da bulunmaktaydı.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı'da farklı müfredatlar uygulanması eğitim seviyesini artırmıştır.
- B) Modern okulların temel amacı asker yetiştirmektir.
- C) Osmanlı Devleti'nde eğitimde birlik sağlanamamıştır.
- D) Bütün eğitim kurumları Osmanlı Devleti'nin denetimi altındadır.

24. “Günümüzde Yunanistan sınırları içerisinde yer alan Selanik şehri Osmanlı’nın batıya açılan kapısı niteliğindedir. Önemli limanlara sahip olmasının yanı sıra demir yolu ağları da bulunan bu şehirde hem ulaşım hem de iş imkânlarının fazla olmasına bağlı olarak çok fazla insan yaşıyordu. Şehrin bu kozmopolit yapısının sonucu olarak, farklı diller, farklı kültürler ve farklı dinler bulunmaktaydı. İşte Mustafa Kemal, 1881 yılında böyle bir şehirde dünyaya geldi. Çocukluğunun büyük kısmını da doğduğu şehir olan Selanik’te geçirdi.”

Selanik şehrinin Mustafa Kemal’in;

- I. Açıksözlü
- II. Hoşgörülü
- III. Demokratik

kişilik özelliklerinden hangilerinin gelişmesine katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III

25. “Güzel söylemek ve yazmak isteği kalıcı idi. İstanbul’daki harp okulunda ders aralarında kompozisyon alıştırmaları yapıyorduk. Saati elimize alıyor ‘Bu kadar dakika sen, bu kadar dakika ben söyleyeceğim.’ diye yarışmalar düzenliyor ve tartışmalar yapıyorduk. Okulun öğrencileri arasında okunmak üzere el yazımızla bir okul gazetesi çıkardık. Sınıf içinde küçük bir teşkilatımız vardı. Ben gazetenin yönetim kurulunda idim. Gazetenin yazılarını çoğunlukla ben yazıyordum.”

Bu sözüne göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hitabete ilgi duymuştur.
- B) Sorumluluk bilincine sahiptir.
- C) Ortak amaç etrafında toplanmışlardır.
- D) Kişisel çıkarları doğrultusunda hareket etmiştir.

26. Mustafa Kemal’in fikir hayatının oluşmasında gittiği okullar, yaşadığı çevre, arkadaşları, öğretmenleri, yerli ve yabancı düşünürlerin katkısı olmuştur. Manastır Askeri İdadisi’nde okurken ‘Vatan Şairi’ Namık Kemal’i, eserlerinde Türkçülüğü ön plana çıkaran Mehmet Emin Yurdakul’u tanıdı. Adalet, eşitlik, özgürlük temalarını işleyen J. J. Rousseau ve Voltaire gibi önemli Fransız yazarların eserlerini okudu. Ayrıca arkadaşı Ömer Naci sayesinde edebiyat ve hitabete, Kolağası Mehmet Tevfik sayesinde tarihe ilgisi arttı.

Metne göre Mustafa Kemal’le ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Fikir hayatının oluşmasında birçok etken vardır.
- B) Yabancı yazarlardan daha çok etkilenmiştir.
- C) Fikir hayatının oluşmasında Manastır Askeri İdadisi etkilidir.
- D) Yakın çevresi çok yönlü kişiliğinin gelişmesine katkı sağlamıştır.

27. Daha rüştiyede bir öğrenciyken okuduğu Namık Kemal'in şiirleri ile vatan sevgisi ve özgürlükçü düşünce zihninde yer etmişti. Mustafa Kemal'e göre Namık Kemal "Türk milletinin yıllardır beklediği ses"ti. Öğrenciyken edindiği vatan sevgisini ilk görev yeri olan Şam'da eyleme dönüştürdü. 1920'de o günleri anlatırken "Hürriyet Cemiyeti adında bir dernek kurduk. Bunu genişletmek için aldığımız önlemler arasında benim çeşitli asker sınıflarında staj yapmak bahanesiyle Beyrut, Yafa ve Kudüs'e gitmem vardı. Böylece hareket ettim. İsimlerini saydığım yerlerde teşkilat yapıldı. Yafa'da daha fazlaca kaldım. Oradaki teşkilat daha güçlü oldu. Ancak Suriye'de istediğim derecede işi oluşturmak imkânsız görünüyordu. Ben de işin Makedonya'da daha seri gideceği kanısı vardım. Oraya gitmek için çözüm düşünmekteydim." demişti.

Metinde Mustafa Kemal'in,

- I. İdealistlik
- II. Örgütleyicilik
- III. Vatanseverlik

kişisel özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

28. Selanik; dağ eteklerinden yukarıya doğru tırmanan, büyük, durgun körfezinin sularına yayılan ve çevresindeki Roma, Bizans ve Türk surlarının sınırlarını çoktan aşmış, çağdaş Batı ölçütlerindeki rıhtım ve bulvarları boyunca gelişmiş bir kent görünümündeydi. Yıkık istihkâmlarının üzerindeki karmaşık çatıların arasından minareler ve çan kuleleri yükselirdi.

Kent, 1889'da Sırbistan ve Viyana üzerinden demir yoluyla Avrupa'ya bağlanmıştı. Diğer bir demir yolu hattı da kenti, Bulgaristan üzerinden Avrupa'ya ve İstanbul'a bağlamaktaydı. Kentin elektrik ağı 1889'da kurulmuştur. Bu süreçte dokuma fabrikalarında pamuklu ve yünlü kumaş üretilmiş, yabancıların kontrolündeki Düyun-u Umumiye İdaresi'nin bir bölümü olan ve reji olarak bilinen devlet tekelinin himayesinde önemli ölçüde tütün ihraç edilmiştir.

Metinden hareketle Selanik ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İnanç özgürlüğü yaşanmıştır.
- B) Farklı kültürlere ev sahipliği yapmıştır.
- C) Sosyal ve siyasî düzeni korunmuştur.
- D) Kültürel etkileşim yoğun olarak yaşanmıştır.

29. Makbule Hanım'ın anlattığına göre ana-oğul arasında bir tartışma başlıyor. Zübeyde Hanım 'Ben seni asker yapamam. Baban gibi tüccar yapacağım!' diyor. Mustafa ısrarla 'Ben mutlak asker olacağım. Omzumda basma topu taşıyamam!' diye çıkışıyor ve ayak diriyor. Fakat fayda etmiyor, annesi resmi evrakı mühürlemeyeceğini söylüyor.

Buna göre Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangisine ulaşılabilir?

- A) Liderliği
- B) Kararlılığı
- C) İleri görüşlülüğü
- D) Vatanseverliği

30. Selanik Askerî Rüştiyesi'nde matematik öğretmeni bir gün:

"Aranızda kimler kendine güveniyorsa kalsın. Onları müzakereci yapacağım." demişti.

Ayağa öyle öğrenciler kalktı ki bunları gören Mustafa, kendini ortaya atmaya cesaret edemedi. Fakat içlerinden birinin emri altına girecekti. Bu da ağırına gitti. Birden kalktı:

"Ben daha iyi yaparım." dedi ve yaptı. O günden sonra sınıfının müzakerecisi oldu.

Parçada Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangilerine vurgu yapılmıştır?

- A) Çok yönlülük- Kararlılık
- B) Teşkilatçılık- Liderlik
- C) Liderlik-Kararlılık
- D) Örgütleyicilik-İdealistlik

31. Mustafa Kemal 1899'da Manastır'dan gelip İstanbul Harp Okulu'na başladı. Bu okuldayken Batı'daki gelişmeleri yakından takip edebilmek amacıyla Avrupa'dan çeşitli dergi ve kitaplar getirtti. Ülke sorunlarını takip ederek kaldığı pansiyonda da Fransızca dersleri aldı. 1902 yılında okulundan teğmen olarak mezun oldu.

Parçaya göre Mustafa Kemal'le ilgili yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Harp okulundayken ülkenin durumunu yakından görme imkânı bulmuştur.
- B) Öğrenim hayatının ilk yıllarında yabancı dil eğitimine önem vermiştir.
- C) Kültürel gelişimine önem vermiş ve Batı'daki yayınları takip etmiştir.
- D) İstanbul Harp Okulu'ndan rütbe ile mezun olmuştur.

32. Selanik, Osmanlı Devleti'nin Batı'ya açılan önemli bir liman kentiydi. Aynı zamanda hem İstanbul hem de Avrupa kentleriyle kara ve demir yolu ulaşım ağı gelişmiştir. Farklı dil, din, ırk ve kültürden insanların bir arada yaşadığı, Avrupa'dan gelen gazete, dergi ve fikirlerin hızlıca yayıldığı bir şehirdi. Farklı kültürlerin bir arada yaşaması özgür bir ortam oluşmasını sağlamıştı. Toplumda Batı kültürü ve Türk Kültürü'nün yansımaları bir arada görülebiliyordu.

Bu bilgilere göre Selanik şehrinin yapısı ile ilgili,

- I. Siyasî
- II. Kültürel
- III. Askerî
- IV. Ekonomik

özelliklerden hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) II ve IV
- C) I, II ve III
- D) II, III ve IV

33. Mustafa Kemal'in sınıf arkadaşı Asım Gündüz, hatıralarında harp okulu yıllarında Mustafa Kemal'i şöyle anlatmaktadır:

"Mustafa Kemal doğup büyüdüğü Selanik'in batıyla daha bağlantılı bulunması sebebiyle olacak ki onun dikkat çeken fikirleri vardı. Etrafına topladığı arkadaşlarla cesaretle konuşuyor, onları güzel konuşmasıyla kısa zamanda tesiri altına alıyordu. Bizlerin okumadığı birçok vatan şiirini sık sık tekrarlıyordu. Namık Kemal'in bütün şiirlerini bir defterde toplamıştı. Bu şiirleri kısa zamanda bütün arkadaşlar defterlerimize yazmış ve ezberlemiştik. Bizler vatan, millet ve Türklük fikirlerini ilk defa harp akademisi sıralarında ondan duymuştuk. Tarih okumak onun için en büyük hevesi ve hırısı idi. Fransızca'yı da onun için çok iyi bilmek istiyordu. Osmanlı tarihini Fransızca eserlerden okuyordu."

Buna göre Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğine ulaşamaz?

- A) Edebiyat sevgisi
- B) Çok yönlülüğü
- C) İleri görüşlülüğü
- D) Tarih sevgisi

Çocukluğuma ilişkin ilk hatırladığım şey, okula gitmek meselesiyle ilgilidir. Bundan dolayı annemle babam arasında aşırı bir mücadele vardı. Annem mahalle mektebine gitmemi istiyordu. Gümrük Dairesi'nde memur olan babam o zaman yeni açılan Şemsi Efendi Okulu'na devam etmem ve yeni yöntem üzerine okumamdan yanaydı. Sonunda babam işi ustaca bir biçimde çözümlledi. Öncelikle alışılmış törenle mahalle okuluna başladım. Böylece annemin gönlü yapılmış oldu. Birkaç gün sonra da mahalle okulundan çıktım. Şemsi Efendi Okulu'na yazıldım.

Mustafa Kemal'in bu cümlelerinden yola çıkarak hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti'nde eğitim öğretim birliği yoktur.
- B) Annesi Mustafa Kemal'in geleneksel eğitim almasını istemektedir.
- C) Mustafa Kemal meslek seçiminde annesinin etkisinde kalmıştır.
- D) Ailesi Mustafa Kemal'in eğitim hayatı hakkında fikir ayrılığı yaşamıştır.

35. Sosyal Bilgiler öğretmeni, görsele göre öğrencilerine Selanik ile ilgili ulaşabilecekleri yargıları sormuştur.

Öğrencilerin cevaplarından,

- I. Bir liman şehridir.
- II. Ulaşım çeşitliliği olan bir şehirdir.
- III. Farklı kültürlerin bir arada yaşadığı bir şehirdir.

hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I, II ve III

36. Mustafa Kemal, annesinin isteği üzerine geleneksel eğitim veren mahalle mektebine başladı. Bu okulda eğitimini tamamlamadan babasının istediği, modern eğitim veren Şemsi Efendi Mektebi'ne geçti. Bu okulu tamamladıktan sonra Selanik Mülkiye Rüştiyesi'ne kaydoldu fakat Mustafa Kemal, asker olmak istiyordu. Bu nedenle annesinin istememesine rağmen gizlice askerî rüştiye sınavlarına girdi ve başarılı oldu. Bunun üzerine annesi Mustafa Kemal'i askerî rüştiyeye kaydetmek zorunda kaldı.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal'in öğrenim hayatı ile ilgili,

- I. Öğrenim hayatı boyunca kendi istediği okullarda öğrenim görmüştür.
- II. Öğrenim göreceği okullar konusunda annesi ile babası arasında görüş ayrılığı vardır.
- III. Öğrenim hayatını sürdürmek istediği okul konusunda kararlı bir tutum sergilemiştir.

çıkarımlardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

37. Atatürk'ün doğup büyüdüğü dönemde Osmanlı Devleti, Fransız İhtilali ile ortaya çıkan eşitlik, özgürlük, milliyetçilik gibi kavramlardan etkilendi. Osmanlı gibi çok uluslu yapıya sahip olan devletler özellikle milliyetçilik düşüncesinden olumsuz etkilendi. Bu etki sonucunda Osmanlı Devleti sınırlarında yaşayan azınlıklar ayaklanarak birer birer bağımsızlıklarını ilan etmeye başladı. Osmanlı Devleti ise bu ayaklanmaları önlemek için meşrutiyet yönetimine geçti ancak bu rejim de iç karışıklıkların önlenmesinde yeterli olmadı.

Verilen bilgilerden hareketle,

- I. İhtilal sonucunda yeni devletlerin kurulduđu,
- II. İhtilalin ulus devletlerin kurulmasında etkili olduğu,
- III. İhtilalin olumsuz etkisine karşı Osmanlı Devleti'nin bazı önlemler aldığı,

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I ve IIII

38. Atatürk, gençlik dönemlerinde Batı'daki dergi, gazete ve önemli düşünürleri yakında takip ederdi. Okul arkadaşlarıyla bir araya gelerek Osmanlı Devleti'nin gidişatıyla ilgili fikir alışverişinde bulunurdu. Kendini iyi bir şekilde yetiştirmek için de çok çalışırdı. Öğrenim hayatı boyunca aldığı eğitim onda ulus ve yurt sevgisi ile Türkçülük fikirlerinin olgunlaşmasını sağladı. Fikirlerini kısa sürede halka duyurmak için arkadaşlarıyla birlikte gazete çıkardı.

Metinde Mustafa Kemal'in kişisel özelliklerinden hangisine ulaşamaz?

- A) Vatansever
- B) Çalışkan
- C) Milliyetçi
- D) Demokratik

39. T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretmeni öğrencilerine: "Mustafa Kemal yerli ve yabancı birçok aydının fikirlerinden etkilenmiştir. Ancak o, bir düşünürün ya da düşünce akımının izleyicisi olarak kalmamış; farklı fikirlerden yararlanarak kendi düşünce dünyasını inşa etmiştir. Bu da Mustafa Kemal'in özgün fikirler üretmesine zemin hazırlamıştır. Bu nedenle Mustafa Kemal'in fikirleri yabancı ideolojilerle açıklanamaz." sözlerini söylemiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'in düşünce dünyasıyla ilgili,

- I. Yabancı ideolojilerden etkilenmemiştir.
- II. Yeni fikir ve görüşlere açık bir kişiliğe sahiptir.
- III. Farklı fikirlerden yararlanarak düşüncelerini oluşturmuştur.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

40.

**Mehmet Emin
Yurdakul**

Milli birlik ve
beraberlik
konularında Mustafa
Kemal'i etkilemiştir.

Tevfik Fikret

Mustafa Kemal'e farklı
bakış açısı kazandırmış,
ayrıca onu vatan ve hür-
riyet üzerine yazdığı
eserleri ile
etkilemiştir.

Ziya Gökalp

Devlet yönetimi ve siyaset
kültürü bakımından Musta-
fa Kemal'i etkilemiştir.

Bu düşünürlerin Mustafa Kemal'e etkileriyle ilgili hangisine ulaşılabilir?

- A) Milliyetçi kişiliğini geliştirmişlerdir.
- B) Politik açıdan gelişmesine katkı sağlamışlardır.
- C) Askeri yeteneğinin gelişmesinde etkili olmuşlardır.
- D) Fikir hayatının gelişmesine katkı sağlamışlardır.

41. Manastır Askerî Lisesi'nde okurken Fransızca dersinden geriydim. Öğretmenim benimle ilgilenmiyor sadece uyarılarda bulunuyordu. Bu uyarılar beni rahatsız etmeye başlamıştı. Fransızcamı geliştirmek için çözüm yolları aradım. Bunun sonucunda gizlice birkaç ay Frerler okulunda özel sınıfa gittim. Bu sayede okuldakinden daha fazla Fransızca öğrendim. Lise yıllarımda edebiyata pek ilgim yoktu, hatta arkadaşım Ömer Naci okuma kitabı istediğinde verdiğim kitapların hiçbirini beğenmedi. Ömer Naci'nin bu davranışı beni rahatsız etti, kendimi edebiyat ve şiir alanında da geliştirme kararı aldım.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili çıkarılacak en kapsamlı yargı hangisidir?

- A) Edebiyat ve şiirde kendini geliştirmiştir.
- B) Yüksek bilgi birikimine sahiptir.
- C) Gerçekçi bir kişiliği vardır.
- D) Azimli ve kararlıdır.

42. Mustafa Kemal'in fikirlerini etkileyen düşünürlerden bazıları verilmiştir.

Montesquieu: Yasama, yürütme ve yargının ayrılması gerekliliğini vurgulamıştır.

Voltaire: İnsan hakları konusundaki düşünceleri ile ünlenmiştir.

J.J.Rousseau: Modern demokrasinin temellerinden biri sayılan Toplum Sözleşmesi öğretisi ile ünlenmiştir.

Namık Kemal: Vatan Şairi olarak bilinir, önemli eserlerinden biri de "Vatan Yahut Silistre"dir.

Mehmet Emin Yurdakul: Milli şair olarak bilinir. Türkçülük akımını savunur.

Tevfik Fikret: Yurt ve ulus sevgisi, özgürlük ve adalet temalı şiirleri ile bilinmektedir.

Ziya Gökalp: Türkçülük üzerine yazdığı eserleri ile bilinmektedir.

Buna göre, Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Vatansever kişiliğinin oluşmasında bazı yerli aydınların etkisi vardır.
- B) Fikirlerinin oluşumunda yabancı düşünürlerin de etkisi vardır.
- C) Güçler ayrılığı ilkesini benimsemesinde yerli düşünürler etkili olmuştur.
- D) Demokratik kişiliğinin gelişmesinde yabancı düşünürler de etkili olmuştur.

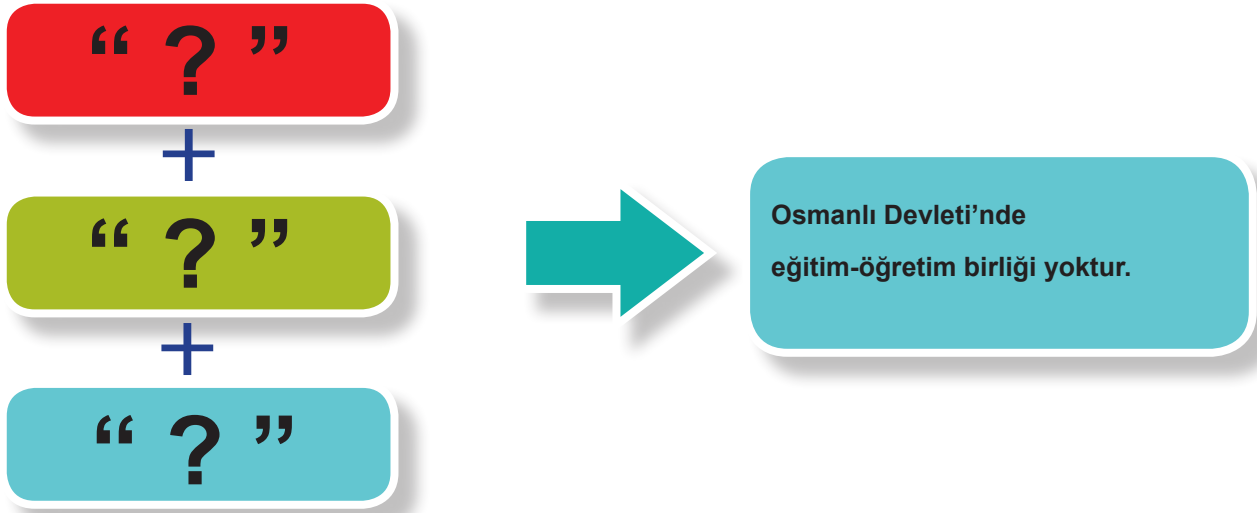
43. Mustafa Kemal ilk görev yeri olan Şam'da görevliyken devlet meseleleriyle ilgilenmeye devam etmiş, "Vatan ve Hürriyet" adıyla gizli bir cemiyet kurmuştur. Daha sonra 3. Ordu Selanik Tümeni Kurmay Başkanlığı'na atanan Mustafa Kemal bu görevdeyken İstanbul'da meşrutiyeti ortadan kaldırmak için 1909'da 31 Mart İsyanı çıkmıştır. Mustafa Kemal'in adını verdiği Hareket Ordusu İstanbul'a gelip isyanı bastırmıştır.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Liderlik özelliği ortaya çıkmıştır.
- B) Ordunun isyanı bastırması yenilik taraftarı olduğunu gösterir.
- C) Devlet meseleleriyle ilk kez Şam'daki öğrencilik yıllarında ilgilenmiştir.
- D) Vatan ve Hürriyet adıyla cemiyet kurması teşkilatçılık özelliğini yansıtır.

44. Osmanlı Devleti eğitim sistemi hakkında bilgiler içeren diyagram verilmiştir.

Diyagramda “?” ile gösterilen yere aşağıdaki bilgilerden hangisi yazılamaz?

- A) Medrese, azınlık okulları, yabancı okullar ve çağdaş eğitim kurumlarının bir arada eğitim vermesi.
- B) Eğitim kurumlarının her birinin müfredatının farklı olmasından dolayı kültürel çatışmanın yaşanması.
- C) Eğitim kurumları arasında yabancı okulların üst düzey bir eğitim vermesi.
- D) Tek bir merkeze bağlı olmayan bu kurumların denetimi arasında farklılıkların olması.

45. J.J. Rousseau'nun “Toplum Sözleşmesi” adlı eserinde Mustafa Kemal Atatürk tarafından altı çizilmiş olan şu satırlar yer alıyordu;

“Egemenlik hiçbir şekilde bırakılamaz ve devredilemez yine o nedene bağlı olarak vekâleten yürütülemez. Egemenlik halkın iradesini içerir.”

Verilen bilgiye dayanılarak Mustafa Kemal'in J.J.Rousseau'dan hangi alanda etkilendiği söylenebilir?

- A) Siyasî
- B) İktisadî
- C) Sosyal
- D) Kültürel

46. Mustafa Kemal Atatürk, 13 Ocak 1921 tarihinde Meclis'te yaptığı konuşmada kendisi daha rüştiye öğrencisi iken kitaplarını okuduğu Namık Kemal'in bir şiirini okumuştur:

"Vatanın bağına düşman dayadı hançerini
Yok mudur kurtaracak bahtı kara maderini"

Bu şiiri okuduktan sonra Mustafa Kemal Atatürk şöyle devam eder:

Vatanın bağına düşman dayasın hançerini
Bulunur kurtaracak bahtı kara maderini

Namık Kemal'in mısralarına verdiği cevap Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) Liderlik
- B) Açık sözlülük
- C) İleri görüşlülük
- D) Ümitsizliğe yer vermemek

47. Türk – İtalyan Savaşı Mustafa Kemal'in ilk savaş deneyimidir. Nitekim Bingazi Umum Kumandanı Yarbay Enver Bey, Millî Savunma Bakanlığı'na 24 Ekim 1912 tarihli yazısında "Mustafa Kemal'in, 18 Aralık 1911'de kendi arzusu ile orduya katıldığını, evvela Derne Şark Kolu Kumandanlığı'nda, daha sonra Derne Kumandanlığı'nda bulunarak, fevkalâde iyi idare ve iktidar gösterdiği gibi gözlerindeki rahatsızlığa rağmen, son zamanlara kadar başarılı hizmette bulunduğunu" rapor etmiştir.

Bu durum Mustafa Kemal'in hangi kişilik özellikleri ile ilişkilendirilebilir?

- A) Liderlik – İleri görüşlülük
- B) Çok cephelilik – Fedakarlık
- C) Fedakarlık – Vatanseverlik
- D) Çok cephelilik – Vatanseverlik

48. "...Ülkesini hürriyet ve demokrasiye kavuşturmak uğrunda savaşıp başarı kazanan büyük Türk önderi hakkındaki engin duygularımı ve hayranlığımı iletmek isterim. Atatürk'ün hayatı ve eseri yalnız Türkiye için değil, dünyanın bütün hür milletleri için ilham kaynağı olmaya devam edecektir."

Metinde Mustafa Kemal'in hangi özelliğine değinilmiştir?

- A) Barışçıl olma
- B) Vatanseverlik
- C) İdealistlik
- D) Evrensellik

49. Mustafa Kemal, ordunun siyasete karışmasının tehlikelerini sezmeye başlamış, bu görüşlerini 22 Eylül 1909'da Selânik'te toplanan İttihat ve Terakki Büyük Kongresi'nde açıkça dile getirmişti. Fakat cemiyetin önde gelenleri onun bu görüşlerini paylaşmadılar. Mustafa Kemal'i Selânik'te bulunan 38. Piyade Alayı'nda görevlendirdiler. Bu atamada amaç, Mustafa Kemal'i başarısızlığa sürüklemek, bu suretle şevk ve hevesini bir ölçüde kırmak idi. Ama Mustafa Kemal, bu görevde de büyük başarılar gösterdi; eskiden olduğu gibi yine kumandanlarının, arkadaşlarının sevgi ve saygısını kazandı. Selânik garnizonundaki subaylar gittikçe onun etrafında toplanıyorlardı.

Buna göre Mustafa Kemal'in

- I. Kararlılık
- II. Açık sözlülük
- III. Liderlik

Kişilik özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

50. Mustafa Kemal, Meşrutiyet'in ilanı ve sonrasında yapılanları yeterli görmüyordu. Memlekette daha geniş ve köklü değişikliklerin yapılması gerektiğine inanıyordu. Bir süre sonra İttihat ve Terakki Cemiyeti üyeleri ile fikir ayrılığına düştü. Bu cemiyetin ordudan ayrılıp yasal bir partiye dönüşmesi gerektiğini belirtti.

Yukarıdaki metinde Mustafa Kemal'in;

- I. Farklı alanlarda da inkılâplar yapılmasını istemiştir.
- II. Saltanatın devam ettirilmesi gerektiğini savunmuştur.
- III. Siyasî ve askerî gücün tek elde toplanmasına karşı çıkmıştır.

Fikirlerinden hangilerini savunduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) I, II ve III

51. İtalya, Trablusgarp'ın geri bırakıldığını iddia ederek Osmanlı'ya karşı 29 Eylül 1911'de fiili bir savaş başlattı. İngiltere ve Fransa'nın da desteğini alan İtalya; Derne, Tobruk ve Bingazi'yi işgal etti. Osmanlı Devleti işgaller karşısında, İngilizler'in Mısır'ı işgal etmesi ve denizde de güçlü bir donanmaya sahip olmaması sebebiyle çaresiz kaldı. Bu çaresizlik karşısında aralarında Mustafa Kemal'in de olduğu bir grup genç subay Trablusgarp'a gitme kararı aldı. Mustafa Kemal, gazeteci kılığında Trablusgarp'a girdi. Genç subaylar yerli aşiretleri İtalyanlara karşı örgütledi. Bu örgütlenme sayesinde İtalyan askerleri ordu ve donanma bakımından üstün olmalarına rağmen Trablusgarp kıyılarından içeri giremedi. Bu başarı aynı zamanda Mustafa Kemal'in ilk savaş deneyimi de oldu. Bu deneyiminde elde ettiği başarı, Milli Mücadele'de en gelişmiş orduları bile yeneceğinin bir habercisi oldu. Ayrıca Trablusgarp Savaşı, Mustafa Kemal'in halk arasında tanınmasının da başlangıcıydı.

Paragrafta verilenlerden hareketle hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti Trablusgarp'a yardım gönderememiştir.
- B) Trablusgarp halkı İtalyan işgaline karşı direnç göstermiştir.
- C) Mustafa Kemal'in liderliği ön plana çıkmıştır.
- D) Trablusgarp düşman işgalinden kurtarılmıştır.

52. Sofya pek çok yabancı konsolosluk merkezinin bulunduğu bir şehirdi. 1913'te Sofya Ataşemiliterliğine atanan Mustafa Kemal burada sık sık üst düzey toplantı ve balolara katılmış, yabancı devlet adamlarıyla, konsoloslarla tanışma ve konuşma imkânı bulmuştur. Özellikle Sofya'daki modern yaşam tarzı Mustafa Kemal'i etkilemiş; Türk toplumunu çağdaş bir yapıya kavuşturma düşünceleri burada oluşmuştur. Aynı zamanda Bulgaristan'da yaşayan Türklerin sıkıntılarını dinlemiş, onların sosyal ve siyasal hayatlarının gelişmesi için çalışmalar yapmıştır.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Milliyetçilik duygularıyla hareket etmiştir.
- B) Sofya'daki sürecinde sosyal etkinliklere de katılmıştır.
- C) Türk toplumunu çağdaşlaştırmak için yenilikler yapmıştır.
- D) Ataşemiliterlik görevindeyken dış politika deneyimi kazanmıştır.

53. Büyüklük odur ki hiç kimseye iltifat etmeyeceksin hiç kimseyi aldatmayacaksın, memleket için gerçek ülkü neyse onu göreceksin, o hedefe yürüyeceksin. Herkes senin aleyhinde konuşacaktır. Herkes seni yolundan çevirmeye çalışacaktır. İşte sen bunda karşı koyuşları yok eden olacaksın. Önüne sayılamayacak güçlükler yığacaklardır. Kimse-den yardım gelmeyeceğine inanarak bu güçlükleri aşacaksın.

Mustafa Kemal Atatürk'ün konuşmasında onun kişilik özelliklerinden hangisi üzerinde durulmuştur?

- A) İleri görüşlülük
- B) Vatanseverlik
- C) Kararlılık
- D) Çok yönlülük

54.

Haritalara göre,

- I- Osmanlı Devleti Avrupa'daki topraklarının tamamını kaybetmiştir.
- II- Savaşlar sonucunda Arnavutluk bağımsızlığını elde etmiştir.
- III- Osmanlı Devleti'nin Yunanistan ile kara bağlantısı kalmamıştır.

çıkarımlardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

CEVAP ANAHTARI

1. D-D-D-Y-D-D-Y-D-Y-D

2.

1. COĞRAFI KEŞİFLER
2. SANAYİ İNKILABI
3. FRANSIZ İHTİLALI
4. SÖMÜRGE
5. RÖNESANS - REFORM

3.

1. Yeniden doğuş anlamına gelen. Avrupa'da sanat, edebiyat ve bilim alanında meydana gelen gelişmeler. (RÖNESANS)
2. Bir devletin, kendi sınırları dışında, başka devletleri siyasal ve ekonomik egemenli altına alarak yayılması. (SÖMÜRGEÇİLİK)
3. Meşrutiyet karşıtlarının İstanbul'da çıkardıkları isyanı bastırmak görevli ordunun adı. (HAREKET ORDUSU)
4. Avrupa'da 18. yüzyılda bilgiye dayalı özgür ve akılcı düşünmenin ön plana çıktığı dönem. (AYDINLANMA ÇAĞI)
5. Buhar gücünün makinelere uygulanması ile üretim teknolojisinde büyük değişikliklerin meydana geldiği dönem. (SANAYİ İNKILABI)
6. Fransız İhtilali ile oraya çıkan ve her milletin kendi devletini kurması gerektiğini savunan anlayış. (MİLLİYETÇİLİK)
7. I. Meşrutiyetin ilan edilmesinde etkili olan Osmanlı aydınlarına verilen isim. (GENÇ OSMALILAR)
8. Katolik Kilisesinin bozulması ve dini amaçlardan uzaklaşması üzerine dini alanda yapılan yenilikler. (REFORM)
9. II. Meşrutiyet'in ilan edilmesinde etkili olan cemiyet. (İTTİHAT VE TERAKKİ)
10. Osmanlı Devleti'nin ilk anayasası. (KANUNİ ESASİ)

4. D-Y-Y-D-D-Y-D-Y-D

5. 5-2-4-3-6-1

6.

1. Türk milletinin ihtiyaçlarından doğan hayallerini gerçekleştirmek için planlı bir şekilde çalışmıştır. (İDEALİSTLİK)
2. Trablusgarp'ta İtalyanlara karşı halkı örgütleyerek önemli başarılar elde etmiştir. (BİRLEŞTİRİCİLİK)
3. Mustafa Kemal "İstikbâl göklerde dir." sözünü söyledikten yıllar sonra savaş uçaklarının savaşlardaki önemi artmıştır. (İLERİ GÖRÜŞLÜLÜK)
4. Çanakkale Savaşı'nda yaralandığı halde kahramanca savaşmaya devam etmiştir. (VATANSEVER)
5. Annesi askerî okula gitmesini istememiştir. Ancak o annesinden gizlice askerî okul sınavına girerek askerî okulda okumaya başlamıştır. (KARARLILIK)
6. Askerlik görevi dışında edebiyat, tarih ve sanatsal faaliyetlerle de ilgilenmiştir. (ÇOK YÖNLÜLÜK)

7.

- 1) I. MEŞRUTİYET
- 2) OSMANLILIK
- 3) VATANSEVERLİK, TEŞKİLATÇILIK
- 4) RÖNESANS
- 5) ZİYA GÖKALP
- 6) TANZİMAT FERMANI

8. D-Y-D-D-Y-D-Y

9.

1. İLERİ GÖRÜŞLÜLÜK
2. VATANSEVERLİK
3. ÇOK YÖNLÜLÜK
4. KARARLILIK

10.

MONTESQUIUE - CUMHURİYETÇİLİK
J.J.ROUSSEAU - YURTTAŞLIK BİLİNCİ
VOLTAİRE - BİLİMSELLİK AKILCILIK
MEHMET EMİN YURDAKUL - MİLLİYETÇİLİK
NAMIK KEMAL - VATANSEVERLİK
TEVFİK FİKRET - İNKILAPÇILIK

11. C	31. B	51. D
12. C	32. B	52. C
13. D	33. C	53. C
14. C	34. C	54. A
15. D	35. C	
16. A	36. C	
17. B	37. D	
18. B	38. D	
19. D	39. C	
20. D	40. C	
21. C	41. D	
22. C	42. C	
23. C	43. C	
24. D	44. C	
25. D	45. A	
26. B	46. D	
27. D	47. C	
28. C	48. D	
29. B	49. D	
30. C	50. C	

meb.gov.tr

8. SINIF 1. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

T. C. İNKILAP TARİHİ ve
ATATÜRKÇÜLÜK

Bu kitapçık MUĞLA Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

Etkinlik 1

Aşağıda verilen ifadeleri okuyarak doğru olanların başına “D” yanlış olanların başına “Y” yazınız.

- (.....) Osmanlı ülkesindeki milliyetçi ayaklanmalar, başta Rusya olmak üzere birçok devlet tarafından desteklenmiştir.
- (.....) Din birliğini güçlendirerek müslümanların devletten ayrılmalarını önlemek isteyen düşünce akımı Turancılıktır.
- (.....) Islahat Fermanı ile bütün azınlıkları adalet, eşitlik ve özgürlük içinde bir arada tutma amaçlanmıştır.
- (.....) Kanunuesasi ile padişahın yetkileri ilk defa kısıtlanmıştır.
- (.....) Sanayileşen Avrupalı devletler hammadde ve pazar arayışına başlamışlardır.
- (.....) I. Meşrutiyet’i, I. Abdülhamit ilan etmiştir.
- (.....) Fransız İhtilali, azınlıkların Osmanlı Devleti’nden ayrılmasını engellemiştir.
- (.....) Kanunuesasi ilk Osmanlı anayasasıdır.
- (.....) Mustafa Kemal’in ailesi Karaman’dan Selanik’e göç etmiştir.
- (.....) Mustafa Kemal’in çocukluğu Manastır şehrinde geçmiştir.

Etkinlik 2

- II. Meşrutiyet’in ilanı
- Sanayi İnkılabı
- Tanzimat Fermanı
- Fransız İhtilali
- Islahat Fermanı
- Kanunuesasi’nin ilanı

Yukarıda verilen tarihi gelişmeleri aşağıdaki kutulara kronolojik olarak sıralayınız.

I	
II	
III	
IV	
V	
VI	

Etkinlik 3

XX. yy. başlarında Avrupa ve Osmanlı Devleti'ni gösteren haritaya bakarak, aşağıda verilen ifadelerden doğru olanların başına "D" yanlış olanların başına "Y" yazınız.

- (.....) İngiltere ve Fransa'nın Afrika'da sömürgeleri vardır.
- (.....) Osmanlı'dan ayrılarak bağımsızlıklarını ilan eden milletler olmuştur.
- (.....) Osmanlı Devleti'nin üç kıtada toprağı bulunmaktadır.
- (.....) Avrupa'da siyasi birlik vardır.
- (.....) Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğü yoktur.

Etkinlik 4

Aşağıda verilen açıklamalar ile ilgili kavramları eşleştiriniz.

Türk halkının ilk defa yönetime katıldığı olay
Sanayileşen devletler arasında rekabete yol açan olay
Avrupa'daki gelişmelerin önünü açan olay
Batıdaki yönetim ve yaşam tarzını Osmanlı ülkesinde uygulamaya çalışan akım
Rusya'nın Balkanlarda izlediği politika

Panslavizm
Batıcılık
I. Meşrutiyet
Sömürgecilik
Coğrafi Keşifler

Etkinlik 5

Trablusgarp	Bulgaristan	Osmanlıcılık	Milliyetçilik
Batıcılık	Kapitülasyonlar	Özgürlük	Mısır

Aşağıda verilen cümlelerde bulunan boşlukları uygun kavramlarla doldurunuz.

- Osmanlı Devleti çok uluslu yapısından dolayı ..... akımından en çok etkilenen devlet olmuştur.
- Osmanlı Devleti 1912 Uşi Antlaşması ile Kuzey Afrika'daki son toprağı olan ..... kaybetmiştir.
- ..... Osmanlı Devleti'ni ekonomik yönden olumsuz etkilemiştir.
- ..... fikrini savunanlar,1876'da Meşrutiyet yönetimine geçilmesini sağladılar.
- ....., 31 Mart Olayı sırasında 1908'de bağımsızlığını ilan etti.

Etkinlik 6

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- Fransız İhtilali'nin dünyaya yaydığı ve çok uluslu imparatorlukların parçalanmasına yol açan fikir hangisidir?
.....
- Osmanlı padişahı II. Abdülhamit'e II. Meşrutiyetin ilan edilmesi için baskı yapan cemiyetin adı nedir?
.....
- Sanayi İnkılabı hangi ülkede başlamıştır?
.....
- Türkleri milli bir duygu ile bir araya getirmeyi amaçlayan ve Milli Mücadele'nin başarıya ulaşmasında da etkili olan fikir akımı hangisidir?
.....
- Avrupa'da 18. yy.'dan itibaren etkili olmaya başlayan, önceki dönemlerin aksine bilgiye dayalı özgür ve akılcı düşünceyi temsil eden döneme ne ad verilir?
.....
- 19. yüzyılda milliyetçilik akımının etkisi ile devletin dağılmaya başlaması üzerine Osmanlı aydınları ülkeyi kurtarmaya yönelik Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük, Batıcılık gibi fikirler ortaya atmışlardır. Amaçları devleti kurtarmak olsa da farklı görüşleri savunmuşlardır. Farklı görüşlerin ortaya çıkmasında fikirleri ortaya atanların ve savunmaların yetişme tarzı etkili olmuştur.

Buna göre ülkenin kurtuluşu için farklı hatta birbirine zıt görüşler ortaya çıkmasının sebebi nedir?
.....
- II. Meşrutiyet döneminde ortaya atılan fikir akımlarından birisi de Osmanlıcılıktır. Bu fikri savunanlara göre Fransız İhtilali sonrası ortaya çıkan milliyetçilik fikri çerçevesinde tüm Osmanlı vatandaşları yasalar çerçevesinde eşit olacak hiç kimseye dilinden dininden ırkından dolayı ayırım yapılmayacaktı. Herkes anayasal güvence altında olacak ve böylece dağılmanın önüne geçilmiş olacaktı.

Buna göre Osmanlıcılık fikrini savunanların öncelikli amacı nedir?
.....

Etkinlik 7

Aşağıda Mustafa Kemal'in eğitim hayatı süresince gittiği okullar ve bu yıllarda yaşadığı bazı gelişmeler karışık olarak verilmiştir. Verilen gelişmelerin harflerini uygun olan okulun kutusuna yazınız.

- A. Matematik öğretmeninden "Kemal" adını aldığı okuldur.
- B. Askerlik mesleğine duyduğu ilgiden dolayı ayrıldığı okuldur.
- C. Annesinin isteği üzerine gittiği okuldur.
- D. Mustafa Kemal'in milliyetçilik duygularının geliştiği okuldur.
- E. Mustafa Kemal'in en son bitirdiği okuldur.
- F. Askerlik mesleğine adım attığı okuldur.
- G. 1902'de teğmen rütbesiyle mezun olduğu okuldur.
- H. Babasının isteği üzerine gittiği okuldur.
- I. Edebiyata ve hitabete ilgi duymaya başladığı okuldur.
- İ. Mustafa Kemal'in askeri idadiden sonra başladığı okuldur.

Harp Okulu	
Selanik Mülkiye Rüştiyesi	
Harp Akademisi	
Şemsi Efendi Mektebi	
Manastır Askeri İdadisi	
Mahalle Mektebi	
Selanik Askeri Rüştiyesi	

Etkinlik 8

Mustafa Kemal'in eğitim hayatında etkili olan kişileri ve bu kişilerin Mustafa Kemal'i hangi alanda etkilediğini eşleştiriniz.

- (.....) Yüzbaşı Mustafa Bey
  - (.....) Kolağası Mehmet Tevfik Bey
  - (.....) Arkadaşı Ömer Naci
  - (.....) Yüzbaşı Nakiyüddin Bey
- A. Hitabet
  - B. Matematik
  - C. Fransızca
  - D. Tarih

Etkinlik 9

Aşağıda verilen ifadeleri okuyarak doğru olanların başına “D” yanlış olanların başına “Y” yazınız.

- (.....) Mustafa'nın doğduğu şehir olan Selanik Osmanlı Devleti'nin Anadolu'daki önemli şehirlerinden biriydi.
- (.....) Mustafa Kemal'in anne ve baba taraflarının soyu geçmişte Anadolu'dan Balkanlara iskan ettirilen Türkmenler'den gelmektedir.
- (.....) Mustafa Kemal'in annesi daha gelenekçi, babası ise daha yenilikçi bir kişiydi.
- (.....) Selanik şehri çok uluslu bir toplum yapısına ve zengin bir kültürel hayata sahipti.
- (.....) Mustafa Kemal'in doğduğu ev günümüzde Makedonya topraklarında bulunmaktadır.
- (.....) Atatürk sevgi, saygı duygularının hakim olduğu bir ailede yetişmiş, aile hayatını medeniyetin ve ilerlemenin esası olarak görmüştür.
- (.....) Atatürk'ün Şemsi Efendi Mektebi'nde gördüğü eğitim batı düşüncesini tanımasında etkili olmuştur.
- (.....) Atatürk'ün küçük yaşta babasını kaybetmesi ve yaşadığı sıkıntılar onun kişiliğinin şekillenmesinde etkili olmuştur.
- (.....) Atatürk'ün Harp Okulu ve Harp Akademisi'nde ülke sorunları ile ilgili düşüncelerini cesaretle arkadaşlarına anlatması inkılapçı kişilik özelliğinden kaynaklanmaktadır.

Etkinlik 10

Mustafa Kemal'in bitirdiği okulları sırasıyla yazınız.

Harp Okulu	Manastır Askeri İdadisi	Mahalle Mektebi	Şemsi Efendi Mektebi
------------	-------------------------	-----------------	----------------------

Selanik Askeri Rüştîyesi	Harp Akademisi	Selanik Mülkiye Rüştîyesi
--------------------------	----------------	---------------------------

I	
II	
III	
IV	
V	

Etkinlik 11

Aşağıdaki olayları ve kavramları çizerek eşleştiriniz.

Atatürk'ün Askeri İdadisi'nde iken Ömer Naci sayesinde ilgi duymaya başladığı alanlar
Mustafa Kemal'in çıkardığı ve 52 sayı yayınlanan gazetenin adı
Mustafa Kemal'in etrafına topladığı arkadaşları ile cesaretle konuşması ve onları tesiri altına alması
Annesinin isteği ile bir süre devam ettiği okulun adı
Mustafa Kemal'in tarih bilincini kazandığı okul

Manastır Askeri İdadisi
Mahalle Mektebi
Minber
Edebiyat ve hitabet
Liderlik

Etkinlik 12

Birlik	Teğmen	Kurmay Yüzbaşı	Çağdaşlık
Milliyetçilik	Çağdaş	Vatansever	Tarih

Aşağıda verilen cümlelerde bulunan boşlukları uygun kavramlarla doldurunuz.

- Askeri okullar dönemin en iyi okulları arasında idi ve ülke sorunlarını çözmek isteyen ..... öğrenciler yetiştiriyorlardı.
- Şemsi Efendi Mektebi diğer okullara göre son derece ..... özellikler taşıyordu.
- Atatürk'ün öğretmenlerinden Kolağası Mehmet Tevfik Bey onda ..... bilincinin oluşmasında etkili olmuştur.
- Mustafa Kemal 1905'te Harp Akademisi'nden ..... olarak mezun oldu.
- XIX. yüzyılda Osmanlı ülkesinde eğitimde ..... söz konusu değildi.

Etkinlik 13

Aşağıda Mustafa Kemal'in fikir hayatına etki eden Türk ve Fransız düşünce adamları ile ilgili bilgiler verilmiştir. Verilen bilgi kime ait ise cümlenin altındaki boşluğa o düşünce adamının ismini yazınız.

Tevfik Fikret

Ziya Gökalp

Namık Kemal

Mehmet Emin
Yurdakul

Voltaire

Montesquieu

J. J. Rousseau

- Milliyetçilik ve Türkçülük üzerine yazdığı eserlerle Mustafa Kemal'in fikirlerini derinden etkilemiştir.

CEVAP

- Yazar ve filozoftur. Özellikle din ve düşünce özgürlüğü, insan hakları ile ilgili düşünceleri ile tanınır.

CEVAP

- "Vatan Şairi" olarak bilinir. Vatan sevgisini işlediği şiirleri ile Mustafa Kemal'i etkilemiştir.

CEVAP

- Kuvvetler Ayrılığı ilkesini ortaya atan ve bunun önemine dikkat çeken düşündürdür.

CEVAP

- Yazar, düşünür ve filozoftur. Modern demokrasiye temel oluşturan toplumsal sözleşme öğretisiyle tanınır.

CEVAP

- Yurt ve ulus sevgisi, özgürlük, adalet kavramlarını işlediği şiirleri ile tanınır. Mustafa Kemal, bu kişi için "Ben inkılap ruhunu ondan aldım." demiştir.

CEVAP

- Türkçülük akımını savunur. Atatürk, bu kişi için "Şiirlerinde bana milli benliğimin gururunu tattıran ilk anlatımı buldum." demiştir.

CEVAP

Etkinlik 14

Aşağıda verilen ifadeleri okuyarak doğru olanların başına “D” yanlış olanların başına “Y” yazınız.

- (.....) Mustafa Kemal sadece Türk fikir adamlarının eserlerini okumuştur.
- (.....) Mustafa Kemal takip ettiği düşünce akımlarının ve düşünürlerin izleyicisi olarak kalmıştır.
- (.....) Mustafa Kemal’in yakından takip ettiği ve eserlerini okuduğu kişilerden biri de Namık Kemal’dir.
- (.....) Fransa’daki ihtilale savundukları düşüncelerle zemin hazırlayan Voltaire, Montesquieu gibi isimler Mustafa Kemal’in fikirlerine olumsuz etki etmişlerdir.
- (.....) Selanik şehrinin, Mustafa Kemal’in düşünce dünyasının oluşmasında ve gelişmesinde etkisi büyüktür.
- (.....) Mustafa Kemal’in farklı tarihlerde farklı yerlerde görev yapması devletin ve toplumun içinde bulunduğu durumu daha iyi anlamasını sağlamıştır.

Etkinlik 15

Mustafa Kemal’in çocukluğunu geçirdiği Selanik için “BATIYA AÇILAN KAPI” denmesinin nedenleri ne olabilir?

.....

.....

.....

Etkinlik 16

Gelibolu	Midye-Enez	Trablusgarp	Çanakkale
teşkilatlandırarak	silahlandırarak	Diplomasi	Demokrasi

Aşağıda verilen cümlelerde bulunan boşlukları uygun kavramlarla doldurunuz.

- Mustafa Kemal 1911’de katıldığı ..... Savaşı’nda ilk savaş deneyimini kazanmıştır.
- Mustafa Kemal 1913’te atandığı Sofya Askeri Ataşe görevinde ..... alanında deneyim kazanmıştır.
- Mustafa Kemal, Derne ve Tobruk’ta yerli halkı ..... düşmana karşı başarıyla savaştı.
- Mustafa Kemal, Balkan Savaşı’nda .....’da görev yapmıştır.
- Osmanlı Devleti, Birinci Balkan Savaşı sonunda ..... çizgisinin batısında kalan toprakları ve Edirne’yi Balkan devletlerine bıraktı.

Etkinlik 17

Aşağıda verilen ifadeleri okuyarak doğru olanların başına “D” yanlış olanların başına “Y” yazınız.

- (.....) Mustafa Kemal askerlik mesleğine Harp Akademisi’ni bitirip genç bir teğmen olarak başladı.
- (.....) Mustafa Kemal Manastır’da görevli iken İttihat ve Terakki Cemiyetine üye oldu.
- (.....) Selanik’te hazırlanan Hareket Ordusu’nun komutanı Mustafa Kemal’di.
- (.....) 31 Mart Olayı, Meşrutiyet yanlıları tarafından çıkartılmıştır.
- (.....) Arnavutluk Osmanlı Devleti’nden ayrılan son Balkan devletidir.
- (.....) Mustafa Kemal’in ilk görev yeri İstanbul’dur.
- (.....) Mustafa Kemal, Selanik Mülkiye mektebinden ayrılarak askeri okula gitmiştir.
- (.....) Mustafa Kemal, iyi derecede Fransızca bilmektedir.
- (.....) 1905 yılında Mustafa Kemal Harp Akademisi’nden mezun olmuştur.
- (.....) Makbule, Mustafa Kemal’in hayatta kalan tek kardeşidir.

Etkinlik 18

Verilen bilgilere göre Atatürk’ün kişilik özelliklerini yazınız.

- Sofya’da askeri ataşe iken Bulgaristan’da yaşayan Türklerin siyasi ve sosyal yapılarının yükseltilmesi için çalışmalar yapması.
.....
- Harp Akademisi’nde el yazması gazete çıkarması, ülke yönetimini sorgulaması, düşüncelerini kimseden çekinmeden cesaretle savunması.
.....
- Trablusgarp Savaşı’na gönüllü olarak katılması.
.....
- İlk görev yeri Şam’da Vatan ve Hürriyet Cemiyeti’ni kurması.
.....
- Çanakkale Cephesi’nde düşmanın nereden çıkartma yapacağını önceden tahmin etmesi.
.....

Etkinlik 19

Verilen bilgilere uygun olan olayı, başlık olarak yazınız.

31 MART OLAYI

ŞAM GÜNLERİ

SOFYA ASKERİ
ATAŞELİĞİ

TRABLUSGARP
SAVAŞI

BALKAN
SAVAŞI

PİCARDİ
MANEVRALARI

SELANİK GÜNLERİ

1910 yılında
Fransa'da
düzenlenen
tatbikata
Osmanlı
Devleti'ni
temsilen
katılmıştır.

Burada gizlice
"Vatan ve
Hürriyet"
cemiyetini
kurmuştur.

Yerel halkı
örgütleyerek
İtalyanlara karşı
başarılı bir
direnış
sergilemiştir.

Selanik'ten
İstanbul'a gelen
Hareket
Ordusu'da
görev almıştır.

Merkezi
Manastır'da
bulunan 3.
Ordu'nun bu
şehirdeki biriminde
görevlendirildi.

Avrupa
devletlerinin
temsilcileriyle
görüştüğü ve
Türklerin
sorunları ile
yakından
ilgilenmiştir.

Edirne ve
çevresinin
kurtarılmasında
aktif bir şekilde
rol oynamıştır.

Etkinlik 20

Mustafa Kemal'in I. Dünya Savaşı'na kadar bulunduğu görevleri kronolojik olarak sıralayınız.

GÖREVLERİ

Balkan Savaşları

Şam 5. Ordu

31 Mart Olayı

Sofya Askeri Ataşeliği

Trablusgarp Savaşı

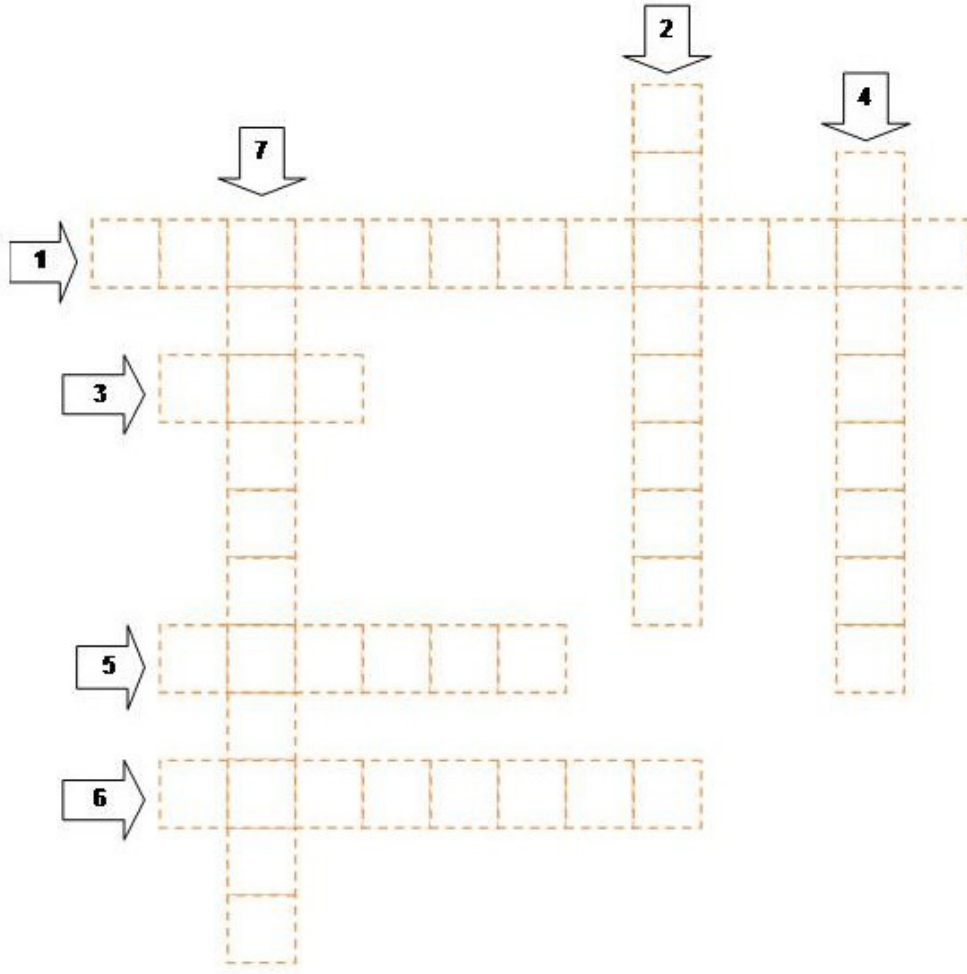
Manastır 3. Ordu

KRONOLOJİK SIRALAMA

--	--	--	--	--	--

Etkinlik 21

Aşağıda verilen bulmacayı çözünüz.

1. İtalyan işgali altındaki Derne ve Tobruk'ta gönüllü olarak savaşması Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğini gösterir?
2. Geleceğe yönelik olarak belli amaçları ve hedefleri olması Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğini gösterir?
3. Mustafa Kemal'in ilk görev yeri neresidir?
4. Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurarak insanları etrafında toplaması Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğini gösterir?
5. Çanakkale ve Suriye'de Mustafa Kemal hangi alanda başarılar elde etmiştir?
6. Mustafa Kemal'in hem öğrenci olarak hem de askeri görevle bulunduğu şehir hangisidir?
7. Mustafa Kemal ilk askeri başarısını nerede elde etmiştir?

TEST 1

1. Osmanlı yönetimi, devletin dağılmaya doğru olan gidişatını önleyebilmek amacıyla 19. yüzyıl içerisinde önce Tanzimat Fermanı'nı ardından da Islahat Fermanı'nı ilan etti. Bu fermanlar, Osmanlı toplumu içerisindeki Müslümanlar ile gayrimüslimler arasında eşitlik sağlamayı amaçlıyordu.

Buna göre, Tanzimat ve Islahat fermanlarının istenen amaçlara ulaşamadığını aşağıdakilerden hangisi gösterir?

- A) Azınlık ayaklanmalarının çıkması
- B) Kanun üstünlüğüne geçilmesi
- C) Demokratik yönetim için adım atılması
- D) Ülkede eğitim birliğinin sağlanamaması

2. Osmanlı Devleti farklı uluslardan meydana gelen bir toplumsal yapıya sahipti. Bu yapı içerisinde dil, din, kültürel özellikler de birbirinden farklıydı. Uzun yüzyıllar birlikte yaşayan halklar içinde 1789 Fransız İhtilali'nden sonra yayılan milliyetçilik akımının etkisiyle isyanlar başlamıştı.

Buna göre, Fransız İhtilali'nin Osmanlı Devleti'ni olumsuz etkilemesinin sebebi nedir?

- A) İnanç özgürlüğünün olması
- B) Avrupa ile kültürel etkileşim halinde olması
- C) Çok uluslu bir yapıya sahip olması
- D) Avrupa ile ticari ilişkilerin gelişmesi

3. Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarabilmek amacıyla ortaya atılan fikir akımlarından biri de İslamcılık fikriydi. Ancak bu fikir akımı yaşanan bazı gelişmeler sonucunda etkili olamamış ve başarısızlığa uğramıştır.

İslamcılık fikir akımının etkisiz olacağı ve devleti kurtaramayacağı hangi gelişme ile anlaşılmıştır?

- A) Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda Kafkas Cephesi'nde başarısız olması.
- B) Balkanlarda yaşayan milletlerin bağımsızlık için isyanlar başlatmaları.
- C) Sanayileşen ülkeler arasındaki sömürge elde etme yarışı.
- D) I. Dünya Savaşı sırasında bazı Arap liderlerinin İngilizler ile iş birliği yapması.

4. 19. yy. içerisinde Osmanlı Devleti'nde yaşanan olumsuz gelişmelerden biri de Düyun-u Umumiye İdaresi'nin açılması olmuştur. 1881 yılında Osmanlı Devleti'nin toprakları üzerinde açılan bu kurum Avrupa devletlerinin temsilcilerinden oluşmaktaydı.

Verilen bu durum Osmanlı Devleti'nin hangi alanda yaşadığı olumsuz gelişmelerin sonucudur?

- A) Hukuk
- B) Ekonomi
- C) Askeri
- D) Eğitim

5. Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek amacıyla devletin sınırları içerisinde yaşayanları hangi din veya milletten olursa olsun kaynaştırarak tek bir millet oluşturmayı amaçlar.

Buna göre, Osmanlı Devleti'ni kurtarabilmek için ortaya atılmış olan fikir akımı hangisidir?

- A) Türkçülük
- B) Batıcılık
- C) İslamcılık
- D) Osmanlıcılık

6. İngiltere'de başlayan sanayileşme daha sonra Avrupa ülkelerine yayıldı. Fabrikalar çoğaldı. Bol ve ucuz mal üretimi sağlandı. Sanayileşen ülkeler için hammadde ve ürettikleri mallar için pazar bulma önemli bir sorun haline geldi.

Buna göre:

- I. Çok uluslu devletler dağılma sürecine girdi.
- II. Sanayileşen ülkeler sömürgeciliğe başlamıştır.
- III. Osmanlı Devleti gibi ülkeler pazar durumuna geldiler.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

7. 1876'da ilan edilen Kanunuesasi ile Osmanlı Devleti'nde yeni bir döneme geçilmiş oldu. Bu yeni dönem, padişahın tek kişi egemenliğinin devam ettiği ancak bu egemenliğin halk tarafından denetlendiği bir yönetim anlayışı getirmiştir. Artık padişah kendi isteklerine göre değil anayasada verilen yetkilere göre ülkeyi yönetebilecekti. Kanunuesasi'ye göre padişah Mebusan Meclisi'ni açma kapama, çıkarılan yasaları onaylama, kişileri sürgüne gönderme gibi yetkilere sahipti.

Buna göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Milli bağımsızlık gerçekleşmiştir.
- B) Padişahın denetlenmesi güçleşmiştir.
- C) Meşrutiyet yönetimine geçilmiştir.
- D) Padişah ve halk yönetimde eşittir.

8. Avrupa'da yaşanan Reform hareketleri insanların hayatlarını etkiledi. Reform bilime verilen değeri ön plana çıkararak dinin etkisinde olmayan özgür bir araştırma ortamının oluşmasına katkı sağladı. Böylece deney ve gözleme dayanan bilimin önü açılmış oldu.

Buna göre, Reform hareketi hangisine yol açmamıştır?

- A) Skolastik düşüncenin yaygınlaşmasına
- B) Bilimin laikleşmesine
- C) Deney ve gözlemin önem kazanmasına
- D) Özgür düşüncenin gelişmesine

9. I. Meşrutiyet'in ilanında aşağıdaki cemiyetlerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Vatan ve Hürriyet Cemiyeti
- B) Jön Türkler (Genç Osmanlılar)
- C) İttihat ve Terakki Cemiyeti
- D) Düyun-u Umumiye

10. Avrupa'nın zenginleşmesini, altın ve gümüş gibi değerli madenlerin Avrupa'da bollaşmasını sağlayan, sermaye birikimini artıran gelişme hangisidir?

- A) Sanayi Devrimi
- B) Rönesans
- C) Fransız İhtilali
- D) Coğrafi Keşifler

11. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin parçalanmasında etkili olmamıştır?

- A) Fransız İhtilali
- B) Sanayi Devrimi
- C) Sömürgecilik
- D) Tanzimat Fermanı

12. I. Fransız İhtilali
II. Sanayi İnkılabı
III. Rönesans
IV. Reform

Yukarıdakilerden hangilerinin sonuçları XIX. ve XX. yy'da devletlerin sınırlarının şekillenmesinde etkili olmuştur?

- A) I ve II.
- B) II ve III.
- C) III ve IV.
- D) I, III ve IV.

13. "Çağdaş batı toplumlarında gelişen düşünce, yönetim biçimi ve yaşam tarzını uygulayarak ülkemizin kalkınmasını sağlamalı ve dağılmayı önlemeliyiz."

Bu görüşü savunan Osmanlı aydınının hangi fikir akımını desteklediği söylenebilir?

- A) Batıcılık
- B) Osmanlıcılık
- C) İslamcılık
- D) Türkçülük

14. Mustafa Kemal'in hayatında eğitim gördüğü şehirlerin, bu şehirlerde yaşadığı olayların, tanıştığı kişilerin etkisi çok büyüktür.

Buna göre, Mustafa Kemal'in eğitim gördüğü şehirler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) İstanbul
- B) Manastır
- C) Sofya
- D) Selanik

15. Mustafa'nın askerlik mesleğine yönelmesinde Selanik sokaklarında gördüğü asker üniformalı kişilerin de etkisi büyük olmuştur.

Buna göre, Mustafa Kemal'in askerlik mesleğini seçmesinde etkili olan faktör hangisidir?

- A) Ailesinin isteği
- B) İçinde bulunduğu çevre
- C) Öğretmenlerinin yönlendirmesi
- D) Ekonomik beklentileri

16. Mustafa Kemal'in öğrenim gördüğü yıllarda Osmanlı Devleti'nde medreseler, batı tarzı eğitim veren okullar, azınlık okulları, askeri okullar bulunmaktaydı. Bunların her biri kendi amaçları doğrultusunda eğitim yapabiliyorlardı.

Buna göre, Osmanlı'daki eğitim sistemi hakkında nasıl bir yorum yapabiliriz?

- A) Osmanlı'da özgür bir eğitim ortamı vardır.
- B) Farklı inançlara öğrenim hakkı tanınmamıştır.
- C) Bu okulların en iyisi askeri okullardır.
- D) Osmanlı Devleti'nde eğitim birliği yoktur.

17. Küçük Mustafa'nın okula başlayacağı zamanlarda aile içerisinde nasıl bir eğitim alması gerektiği konusunda tartışma çıktı. Annesi ilahilerle okula başlamasını ve daha geleneksel, dini ağırlıklı bir eğitim almasını; babası ise daha modern, yeni yöntemlere göre bir eğitim almasını istiyordu. Annesinin isteği doğrultusunda ilk olarak Mahalle Mektebinde okula başladı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Mustafa, ilk olarak babasının istediği okulda eğitime başlamıştır.
- B) Ailesi Mustafa'nın eğitim hayatına önem vermektedir.
- C) Ailede Mustafa'nın eğitimi konusunda görüş ayrılığı vardır.
- D) Selanik'te farklı eğitim veren okullar bulunmaktadır.

18. Atatürk aile hayatını medeniyetin ve ilerlemenin esası olarak görmüş ve bu konuya büyük önem vermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bunun göstergesi olamaz?

- A) Eşiyle beraber yurt gezilerine katılması
- B) Askeri okula giderken annesinin iznini alması
- C) Atatürk'ün Türk Medeni Kanunu'nu hazırlatması
- D) Askeri okul sınavlarına gizlice girmesi

19. Askerlik, Mustafa'nın çocukluğundan beri hayalini kurduğu bir meslekti. Yüce ve onurlu bir görev olarak gördüğü askerliğe ulaşabilmek için eğitim hayatını da askeri okullarda geçirdi.

Buna göre hangisi bu okullardan biri değildir?

- A) Harp Okulu
- B) Mülkiye Rüştiyesi
- C) Askeri İdadi
- D) Harp Akademisi

20. Mustafa Kemal, Manastır'dan sonra öğrenim hayatına devam etmek için İstanbul'a Harp Okulu'na gelmiştir. Burada öğrenim hayatını sürdürürken bir taraftan da siyasi olayları yakından takip etmiş, kötü gidişatı görmüştür. Bu kötü gidişata engel olmak için arkadaşlarıyla toplantılar yapmıştır. Şehrin kültürel yapısı Mustafa Kemal'in hem yerli hem de yabancı basını takip etmesini sağlamıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti'nde olumsuzlukların yaşandığı
- B) Mustafa Kemal'in İstanbul'a askeri okul için geldiği
- C) Mustafa Kemal ve arkadaşlarının yaptığı çalışmaların Osmanlı Hükümetini rahatsız ettiği
- D) İstanbul'un, Mustafa Kemal'in kültür hayatını etkilediği

TEST 2

1. Mustafa Kemal'in doğduğu ve 1896 yılına kadar kaldığı Selanik değişik ırka ve dine mensup Osmanlı halklarının yaşadığı bir şehirdi.

Şehrin bu durumu Mustafa Kemal üzerinde nasıl bir etki yaratmıştır?

- A) Ülke sorunlarıyla ilgilenme
- B) Farklılıklara saygı duyma
- C) Milliyetçi karakter kazanma
- D) Tarih bilinci kazanma

2. Mustafa Kemal'in hayatında ve kişilik özelliklerinin şekillenmesinde öğretmenlerinin özel bir yeri vardır. Onu etkileyen öğretmenler aydın, ülke sorunlarına duyarlı, alanlarına hakim öğretmenlerdi. Derslerde sık sık ülkenin içinde bulunduğu duruma değiniyorlar vatan ve millet sevgisi ile dolu öğrenciler yetiştirmeye çalışıyorlardı.

Bu durumun Mustafa Kemal'e aşağıdaki özelliklerden hangisini kazandırması beklenemez?

- A) Vatansever olma
- B) Ülke sorunlarına duyarlılık
- C) Bilinçli olma
- D) Geleneklere bağlılık

3. Mustafa Kemal bir gazeteye verdiği röportajda "Annem ilahilerle okula başlamamı ve geleneksel mahalle mektebine gitmemi istiyordu. Babam o zamanlarda yeni açılan Şemsi Efendi Mektebine gitmemi ve yeni yöntemlere göre okumamı arzuluyordu. Babam bu işi ustaca çözdü. İlk önce annemin isteği doğrultusunda törenle mahalle mektebine başladım. Bir süre sonra Şemsi Efendi Okulu'na yazıldım." demiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ailesi okumasını istemektedir.
- B) Eğitim birliği yoktur.
- C) Mustafa asker olmayı arzulamaktadır.
- D) Demokratik bir ailesi vardır.

4. Mustafa Kemal'in Harp Akademisi yıllarında fikirlerini cesaretle yaymaya çalıştığı, kendini birçok konuda geliştirmek için büyük çaba sarf ettiği, ülke sorunları ile ilgilendiği bilinmektedir.

Buna göre aşağıdaki faaliyetlerden hangisi bu amaçlara uygun olarak yapılmış olamaz?

- A) Fransızca gazete ve dergileri takip etmesi
- B) Arkadaşları ile el yazması gazete çıkarması
- C) Harp Akademisi'nden beşincilikle mezun olması
- D) Arkadaşları ile konferans niteliğinde konuşmalar yapması

5. Mustafa Kemal, Manastır Askeri Lisesi'nde iken onu en çok etkileyen olay 1897 yılında başlayan Osmanlı – Yunan Savaşı'dır. Osmanlı Devleti başarılı olmasına rağmen masa başında yapılan görüşmelerde istediği sonucu elde edemedi. Bu durum Mustafa Kemal'in vatan sevgisi dolu yüreğinde üzüntüye neden oldu. Çünkü kendisi de bu savaşa gönüllü olarak katılmak istemiş ama başarılı olamamıştı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bağımsız devlet kurma fikri oluşmuştur.
- B) Ülke sorunlarıyla ilgilenmektedir.
- C) Milliyetçilik duygusu gelişmiştir.
- D) Diplomasinin önemini anlamıştır.

6. Şemsi Efendi Mektebi modern bir anlayışa sahipti. Öğrenciler sıralarda oturmakta ve derslere aktif olarak katılabilmekteydi. Derslerde modern araç ve gereçler kullanılmaktaydı. Ders aralarında teneffüs, şehir gezileri gibi uygulamalar vardı. Okul yöneticileri ve öğretmenler zekasını takdir ettikleri Mustafa'dan son derece memnundular.

Buna göre Mustafa Kemal için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Başarılı bir öğrencidir.
- B) Askerliğe ilgi duymaya başlamıştır.
- C) Çağdaş eğitim almaktadır.
- D) Akılcı bir yapı kazanmaktadır.

7. Kişilerin meslek seçiminde çeşitli faktörler etkili olmaktadır. Atatürk'ün doğduğu yıllarda ülke zor günler geçirmekteydi. Milliyetçilik akımının etkisiyle çıkan isyanlar, Avrupa'nın Osmanlı'ya karşı izlediği politikalar neticesinde büyük toprak kayıpları yaşanmaktaydı. Mustafa Kemal bunları gördükçe üzülmüyordu. Ayrıca doğup büyüdüğü Selanik sokaklarında gördüğü üniformalı öğrencileri hayranlıkla izliyordu.

Buna göre Atatürk'ün askerlik mesleğini seçmesinde etkili olan faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yetenek ve becerileri
- B) Ailesinin istekleri
- C) Çevresel etkenler
- D) Örnek aldığı kişiler

8. Mustafa Kemal'in Harp Akademisi'nde aldığı eğitim onun vatan, millet ve Türklük fikirlerinin olgunlaşmasında ve batıya dönük "çağdaşlaşma" düşüncelerinin gelişmesinde önemli bir yere sahiptir. Ayrıca fikirlerini arkadaşlarına da anlatmak istemiş, okulda bu fikirlerini yaymak için onlarla bir gazete çıkarma girişiminde bulunmuştur.

Bu açıklamalara göre Mustafa Kemal'in aldığı eğitimin kişilik özellikleri üzerindeki etkisi ile ilgili hangi yorumu yapmak doğru olmaz?

- A) Çok yönlülüğü ön plana çıkmaktadır.
- B) Vatan ve millet sevgisi gelişmiştir.
- C) Liderlik vasıfları ön plana çıkmaktadır.
- D) Yeniliklere kapalı bir tutumu vardır.

9.

I	Şemsi Efendi Mektebi	Askerlik eğitimine başladığı okuldur.
II	Askeri Rüştîye	Çağdaş batı düşüncesi ile ilk kez tanıştığı okuldur.
III	Askeri İdadi	Tarih bilincinin oluşmaya başladığı okuldur.
IV	Harp Akademisi	Düşüncelerini yaymak için gazete çıkardığı okuldur.

Mustafa Kemal'in okuduğu okullarla ilgili karşısında verilen özelliklerden hangileri doğru değildir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) III ve IV

10. XIX. yüzyılda Osmanlı eğitim sisteminin durumu:

- I. Yabancılar ve azınlıklar ülkenin her tarafında çok sayıda okul açmış kendi çıkarlarına göre eğitim yapıyorlardı.
- II. Bir tarafta eski usulde eğitim yapan mahalle mektepleri ve medreseler diğer taraftan Avrupa usulünde eğitim veren okullar vardı.
- III. Devlet kendi açtığı okullar dışında diğer okulları denetleyemiyordu.
- IV. Okullarda müfredat birliği yoktu. Her okul kendi amaçlarına ve kendi usullerine göre eğitim yapıyordu.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Devlet eğitim kurumları üzerinde kontrol sağlayamamıştır.
- B) Azınlıklar ve yabancılar milliyetçi isyanları destekleyici eğitim yapmaktadır.
- C) Dünya görüşleri ve fikirleri uyuşmayan nesiller yetişmektedir.
- D) Osmanlı eğitim sistemi ülke sorunlarını çözmede etkili olmaya başlamıştır.

11. Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal'in fikir hayatına katkı yapmış unsurlardan biri değildir?

- A) Yaşadığı şehirler
- B) Öğretmenleri
- C) Kaldığı evler
- D) Arkadaşları

12. Mustafa Kemal Türk ve Fransız bir çok yazar ve düşünürü yakından takip etmiş, eserlerini okumuştur. Bu sayede kendi düşünce yapısını meydana getirmiştir.

Buna göre, Mustafa Kemal'in düşünce yapısı ile ilgili olarak hangisine ulaşabiliriz?

- A) Geleneklerine önem vermektedir.
- B) Özgün bir düşünce yapısına sahiptir.
- C) Başka düşünceleri taklit etmiştir.
- D) Sadece yabancı düşünürlerden etkilenmiştir.

13. Aşağıda verilen seçeneklerde Mustafa Kemal'in fikir hayatını etkileyen kişilerden bazıları ve hangi konularda onu etkilediği eşleştirilmiştir.

Bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

A) Tefik Fikret	- Özgürlük ve adalet
B) Ziya Gökalp	- Türkçülük ve milliyetçilik
C) J. J. Rousseau	- Kuvvetler ayrılığı
D) Voltaire	- İnsan hakları

14. Osmanlı'nın Balkanlardaki önemli şehirlerinin başında gelen Selanik çok uluslu bir toplum yapısına sahipti. İşlek bir limanı, Avrupa'nın önemli şehirleri ile demiryolu bağlantısı bulunmaktaydı. Farklı fikir akımlarının etkili olduğu bir şehirdi Selanik. Zengin ve hareketli bir kültürel hayatı vardı şehrin. İşte, Mustafa böyle bir şehirde dünyaya gelmiş, çocukluk yıllarını geçirmiş, ilk ve ortaöğrenimini burada tamamlamıştı.

Bu paragrafta, Mustafa Kemal'in fikir hayatının oluşumuna etki eden hangi unsurdan bahsedilmektedir?

- A) Okuduğu kitaplar
- B) Öğretmenleri
- C) Arkadaş çevresi
- D) Doğup büyüdüğü ortam

15. Mustafa Kemal gerek eğitim hayatı süresince gerekse eğitim hayatından sonraki süreçte sürekli kitap okurdu. Okuduğu kitapları detaylı bir şekilde inceler, notlar alır ve analiz ederdi. Özellikle Fransız yazarların eserlerini okuyup anlayabilmek için Fransızcasını geliştirmeye büyük çaba göstermiştir.

Anlatılan bu durumun Mustafa Kemal'e hangi özelliği kazandırması beklenemez?

- A) İnkılapçı
- B) Gerçekçi
- C) Gelenekçi
- D) Akılcı

16. Mustafa Kemal'in çocukluk ve gençlik yılları Osmanlı Devleti'nin azınlık isyanları ile uğraştığı en buhranlı zamanlarına denk gelmiştir.

Böyle bir ortamın Mustafa Kemal'e;

- I. Milliyetçi duygularının gelişmesi
- II. Yabancı dil öğrenmeye karşı istekli olması
- III. Ülke sorunlarına karşı ilgi duyması
- IV. Askerlik mesleğini seçmek istemesi

gibi durumların hangilerinde etki ettiği söylenebilir?

- A) I ve II.
- B) II ve III.
- C) I, II ve IV.
- D) I, III ve IV.

17. Mustafa Kemal, Harp Okulu'nda ve Harp Akademisi'nde zekâsı, yetenekleri ve üstün kişiliği ile kendisini arkadaşlarına ve hocalarına tanıtmış, onların içten sevgi ve saygısını kazanmıştı. Askerlik derslerine büyük ilgisi yanında matematiğe, edebiyata ve güzel söz söylemeye karşı da merakı ve eğilimi vardı. Harbiye'de ve Harp Akademisi'nde, memleket ve millet davaları ile ilgilenmesi, düşüncelerini cesaretle ifadeden çekinmemesi sebebiyle aydın ve inkılapçı bir subay olarak tanınmıştı.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili olarak;

- I. Kişisel gelişimi ve davranışları tanınmasında etkili olmuştur.
- II. Başarılı bir askerlik hayatı geçirmiştir.
- III. Düşüncelerini gizli yollarla açıklamaya çalışmıştır.
- IV. Çok yönlü bir kişiliğe sahiptir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I ve IV.

18. Mustafa Kemal'in askeri başarılarından hangisi Milli Mücadele'nin lideri olarak kabul edilmesinde daha etkili olmuştur?

- A) Trablusgarp Savaşı
- B) II. Balkan Savaşı
- C) Kafkas Cephesi
- D) Çanakkale Cephesi

19. Manastır, Osmanlı Dönemi'nde Makedonya bölgesinin merkezi olup, konsolosluklar ve ticaret merkeziydi. Milliyetçilik akımının ve batılı devletlerin Osmanlı içişlerine karıştıklarının en net görüldüğü merkezdi. Sırbistan, Bulgaristan ve Yunanistan kiliseleri aracılığı ile bölgeye hakim olmak istiyordu. Yabancı devletlerin Manastır'daki müdahaleleri Mustafa Kemal'in kafasında Türklerin geleceği ile ilgili soru işaretleri uyandırmıştır. Mustafa Kemal Askeri İdadide okuduğu yıllarda vatan şairi Namık Kemal ve eserlerinden etkilenmiş, eserlerinde Türkçülüğü öne çıkaran Mehmet Emin Yurdakul'u tanımıştır. J.J. Rousseau, Voltaire, Didero gibi Aydınlanma Çağı düşünürlerinin eserlerini okumuş, Batılılaşma, Çağdaşlaşma, Laiklik gibi fikirler edinmiştir.

Buna göre Manastır'da bulunduğu yıllarda edindiği izlenimler ve okuduğu eserlerden hangi fikri edinmemiştir?

- A) Meclis sisteminin nasıl işlediğini, meclis taktikleri, iktidar, muhalefet, kanun teklifi, yasa çıkarma konusunda fikirler oluşmaya başlamıştır.
- B) Batının Osmanlı üzerindeki emellerini yakından görmüş dünyadaki gelişmeleri ilk kez fark etmeye başlamıştır.
- C) Milliyetçilik akımının imparatorluklar üzerindeki yıkıcı etkisine şahit olmuş ve Osmanlı Devleti'nin geleceği ile ilgili ilk düşünceler meydana gelmeye başlamıştır.
- D) Aydınlanma Çağı düşünürleri sayesinde akıl ve bilime dayalı düşünce sisteminin temellerini atmaya başlamıştır.

20. Mustafa Kemal, Osmanlı'nın çöküşe doğru gittiği yıllarda birçok önemli askeri görevde bulunmuş bir kişidir.

Mustafa Kemal, aşağıdaki şehirlerin hangisinde askeri görevde bulunmamıştır?

- A) Bingazi
- B) Selanik
- C) Manastır
- D) Şam

TEST 3

1. Mustafa Kemal 1913 yılında Sofya Atışemiliterliği'ne atanmıştı. Sofya'da görev yaptığı günlerde Dünya Harbi'nin de iyiden iyiye yaklaştığı da hissediliyordu. Mustafa Kemal, Sofya'dan İstanbul'a uyarı niteliğinde mektuplar göndererek kesinlikle Almanlara güvenilmemesini, Almanların yanında savaşa girilmemesini, Almanların bu savaştan yenik ayrılacağını söylüyordu.

Verilen durumda, Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğinin ön planda olduğunu söyleyebiliriz?

- A) İdealistlik
- B) Liderlik
- C) İleri görüşlülük
- D) Çok yönlülük

2. Mustafa Kemal, Balkan Savaşları sırasında Gelibolu Yarımadasında görev almıştır.

Üstlendiği bu görev onun ileride hangi savaşta başarılı olmasında etkili olmuştur?

- A) Kafkas Cephesi
- B) Çanakkale Savaşı
- C) Trablusgarp Savaşı
- D) Suriye Cephesi

3. 1911'de İtalyanlar Trablusgarp'ı işgal ettiğinde Osmanlı Devleti buraya ne karadan ne de denizden asker sevkıyatı yapabilmisti. Daha önceden bölgeye geçmiş olan ve orada savaşan subaylardan biri de Mustafa Kemal'di. Mustafa Kemal, özellikle Derne ve Tobruk'ta yerel halkla birlikte İtalyanlara karşı büyük bir direniş göstermişti.

Bu metinde Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğine vurgu yapılmıştır?

- A) Örgütleyicilik
- B) İleri görüşlülük
- C) İdealistlik
- D) Planlılık

4. Mustafa Kemal ilk kez yayılmacılığa karşı örgütlediği yerli halk ile birlikte, başarıyla mücadele etmiş ve düşmanın ilerleyişini başarıyla durdurmuştur.

Yukarıda sözü edilen savaş hangisidir?

- A) Trablusgarp Savaşı
- B) Çanakkale Savaşı
- C) Balkan Savaşları
- D) I. Dünya Savaşı

5. Mustafa Kemal ilk görev yeri Şam'da Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurmuştur.

Bu bilgiye göre Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangisine ulaşamaz?

- A) Teşkilatçılık
- B) Vatanseverlik
- C) Çok yönlülük
- D) Liderlik

6. Osmanlı Devleti I. Balkan Savaşı'nın çıkması üzerine İtalya ile Uşi Antlaşması imzalamış ve arasındaki savaşa son vermiştir. Ayrıca antlaşma ile Oniki Adayı geçici olarak İtalya'ya bırakmıştır.

Osmanlı Devleti'nin böyle bir kararı almasının nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) İtalya'ya savaş tazminatı ödememek
- B) Adaları Yunanistan'a kaptırmak istememesi
- C) İtalya ile ticari ilişkileri geliştirmek
- D) Balkan Savaşı'nda İtalya'nın desteğini almak

7. XX. yüzyıl başlarında siyasi birliğini sağlayarak sanayileşen İtalya sömürge arayışına başlamıştır. Bu sırada İngiltere ve Fransa gibi devletler sömürgecilikte oldukça ileri gitmişlerdi. İtalya bunlarla mücadele edebilecek düzeyde değildi. İtalya, Osmanlı Devleti'nin eski gücünde olmamasından yararlanarak kendisine oldukça yakın olan Trablusgarp'ı ele geçirmek istedi.

Buna göre İtalya'nın Trablusgarp'ı işgal etmek istemesinin nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Gelişen sanayisi için sömürge arayışı
- B) İngiltere ve Fransa'nın çok güçlü olması
- C) Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu durum
- D) Osmanlı Devleti'nin Balkan Savaşı ile meşgul olması

8. 1911'de İtalyanlar Trablusgarp'a saldırdı. Osmanlı Devleti burayı savunmak için asker gönderemedi. Çünkü karadan gönderse Mısır İngiliz işgali altındaydı. Denizden gönderebileceği güçlü bir donanması yoktu. Aralarında Mustafa Kemal'in de olduğu bir grup subay gönüllü olarak gizlice Trablusgarp'a gitti.

Mustafa Kemal'in gönüllü olarak gizlice Trablusgarp'a gitmesi onun hangi kişisel özelliğini gösterir?

- A) Liderlik
- B) Askeri dehası
- C) Vatanseverlik
- D) Disiplinlilik

9. Mustafa Kemal 12-18 Eylül 1910 tarihleri arasında Fransız ve İngiliz askerlerinin ortaklaşa düzenlediği askeri tatbikata gözlemci olarak katılmış ve tespit ettiği gözlem değerlendirmeleri ile dikkatleri çekmiştir. Hazırlamış olduğu raporunda gelecekteki yapılacak bütün savaşlarda hava kuvvetlerinin önemine dikkat çekerek güçlü hava kuvvetlerine sahip ülkelerin daha başarılı olacağını belirtmiştir.

Mustafa Kemal yaptığı bu tespitlerinde hangi kişilik özelliği ön plana çıkmaktadır?

- A) Vatanseverliği
- B) İleri görüşlülüğü
- C) Açık sözlülüğü
- D) Mantıklı oluşu

10. Gelişen sanayisi için sömürge arayan İtalya, 1911'de Osmanlı egemenliğinde bulunan Trablusgarp'a saldırdı. Bu durum karşısında Mustafa Kemal ve bazı genç subaylar, gönüllü olarak gizlice Trablusgarp'a gitmiştir. Mustafa Kemal, Trablusgarp'a vardktan sonra dağınık birlikleri toparlamış, yerli kabileleri teşkilatlandırarak güçlü bir direniş oluşturmuştur. İyi silahlanmış güçlü bir orduya karşı Mustafa Kemal, Trablusgarp'ta kazandığı başarılarından dolayı dönemin gazete ve dergilerine konu olmuştur.

Yukarıdaki açıklamaya göre, Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliklerine sahip olduğunu söyleyebiliriz?

- A) Vatanseverlik - Teşkilatçılık - Askeri deha
- B) Vatanseverlik - Teşkilatçılık - İleri görüşlülük
- C) Milliyetçilik - Teşkilatçılık - Askeri deha
- D) Vatanseverlik - Çok yönlülük - Askeri deha

11. Mustafa Kemal, Ekim 1913'te Sofya Ataşemiliterliğine atandı. Şehirde bir çok yabancı konsolosluk bulunmakta idi. Şehirde tamamen batılı bir yaşam biçimi hüküm sürüyordu. Burada sık sık üst düzey toplantılar, balolar ve davetler düzenleniyordu. Mustafa Kemal bu davetlere katılıyor, Bulgar ve yabancı üst düzey kişilerle tanışma ve konuşma fırsatı buluyordu.

Buna göre;

- I. Batı kültürü hakkında bilgisi artmıştır.
- II. Diplomasi deneyimi kazanmıştır.
- III. Milliyetçilik akımının yıkıcı etkisini görmüştür.
- IV. Dünya siyaseti hakkında fikir edinmiştir.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II.
- B) II ve IV.
- C) I, II ve III.
- D) I, II ve IV.

12. Mustafa Kemal Sofya'da bulunduğu sırada Türklerin yaşadığı yerleri ziyaret etmiş, onların haklarının savunulması ve geliştirilmesi için yoğun çaba sarf etmiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliği çıkarılabilir?

- A) Millet sevgisi
- B) Vatan sevgisi
- C) Açık sözlülük
- D) Planlılık

13. 1916'da ardı arkası kesilmeksizin gerçekleşen Rus taarruzlarını püskürterek Muş ve Bitlis'i kurtaran, Diyarbakır'ı koruyan Mustafa Kemal Paşa, tüm doğu illerinde de saygı görmüştü. Bu saygıdan dolayı peygamberler şehri Urfa'da 1917'de bir caddenin ismi Mustafa Kemal Paşa Caddesi olmuştur.

Yukarıda paragrafta Mustafa Kemal Paşa'nın hangi cephedeki başarısından söz edilmektedir?

- A) Suriye-Filistin
- B) Kafkas
- C) Çanakkale
- D) Galiçya

14. İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin çalışmaları sonucunda padişah II. Abdülhamit, 23 Temmuz 1908'de Kanunuesasi'yi yürürlüğe koyarak II. Meşrutiyet'i ilan etti. Meşrutiyet yönetimine son vermek isteyenler ise 13 Nisan 1909'da İstanbul'da "31 Mart Olayı" adı verilen isyanı çıkarttılar.

Buna göre Osmanlı Devlet yönetimi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez ?

- A) Anayasa yürürlüğe girmiştir.
- B) Saltanat sona ermiştir.
- C) Rejim karşıtı isyan çıkmıştır.
- D) II. Abdülhamit Meşrutiyet'i ilan etmiştir.

15. Mustafa Kemal Atatürk Osmanlı hükümeti emrinde aşağıdaki şehirlerden hangisinde görev yapmamıştır?

- A) İzmir
- B) Sofya
- C) Muş
- D) Çanakkale

16. I. Genç Osmanlılar

II. İttihat ve Terakki Cemiyeti

III. Vatan ve Hürriyet Cemiyeti

IV. Anadolu ve Rumeli Müdâfaa-i Hukuk Cemiyeti

Mustafa Kemal'in, askerlik ve siyasetin birbirinden ayrılması gerektiğini düşündüğü için fikir ayrılığına düşüp ayrıldığı cemiyet verilenlerden hangisidir?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.

18. Mustafa Kemal'in ilk görev yeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul
- B) Çanakkale
- C) Şam
- D) Samsun

19. Mustafa Kemal Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasını kaygıyla izlemiş, Osmanlı İmparatorluğu'nun asla savaşa girmemesi gerektiğini savunmuştur.

Buna göre Mustafa Kemal Atatürk'ün hangi kişilik özelliğine sahip olduğu söylenebilir?

- A) İleri görüşlülük
- B) Liderlik
- C) İdealist olma
- D) Teşkilatçılık

17. "Size ben taarruzu emretmiyorum, ölmeyi emrediyorum. Biz ölünceye kadar geçecek zaman içinde yerimize başka kuvvetler ve başka komutanlar gelebilir."

Mustafa Kemal Atatürk'ün bu sözünde hangi kişilik özelliği ön plana çıkmaktadır?

- A) İnkılapçılık
- B) İleri görüşlülük
- C) Ümitsizliğe yer vermeme
- D) Çok yönlülük

20. Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin sonuçları Osmanlı Devleti'ni ekonomik açıdan olumsuz etkilemiştir?

- A) Fransız İhtilali
- B) Sanayi Devrimi
- C) Tanzimat Fermanı
- D) Kanunuesasi'nin ilanı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ 1. ÜNİTE FASİKÜLÜ CEVAP ANAHTARI

ETKİNLİK 1

D – Y – D – Y – D – Y – Y – D – D – Y

ETKİNLİK 2

I	Sanayi İnkılabı
II	Fransız İhtilali
III	Tanzimat Fermanı
IV	Islahat Fermanı
V	Kanunuesasi'nin ilanı
VI	II. Meşrutiyet'in ilanı

ETKİNLİK 3

D – D – D – Y – D

ETKİNLİK 4

Türk halkının tarihte ilk defa yönetime katıldığı olay	I. Meşrutiyet
Sanayileşen devletlerin arasında rekabete yol açan olay	Sömürgecilik
Avrupa'daki gelişmelerin önünü açan olay	Coğrafi Keşifler
Batıdaki yönetim ve yaşam tarzını Osmanlı ülkesine uygulamaya çalışan akım	Batıcılık
Rusya'nın Balkanlar'da izlediği politika	Panslavizm

ETKİNLİK 5

- Milliyetçilik
- Trablusgarp
- Kapitulasyonlar
- Osmanlıcılık
- Bulgaristan

ETKİNLİK 6

- Milliyetçilik
- İttihat ve Terakki Cemiyeti
- İngiltere
- Türkçülük
- Aydınlanma Çağı

ETKİNLİK 7

HARP OKULU	İ-G
SELANİK MÜLKİYE RÜŞTİYESİ	B
HARP AKADEMİSİ	E
ŞEMSİ EFENDİ MEKTEBİ	H
MANASTIR ASKERİ İDADİSİ	I - D
MAHALLE MEKTEBİ	C
SELANİK ASKERİ RÜŞTİYESİ	F-A

ETKİNLİK 8

B

D

A

C

ETKİNLİK 9

Y – D – D – D – Y – D – D – D – Y

ETKİNLİK 10

I	Şemsi Efendi Mektebi
II	Selanik Askeri Rüştîyesi
III	Manastır Askeri İdadisi
IV	Harp Okulu
V	Harp Akademisi

ETKİNLİK 11

Atatürk'ün Askeri İdadî'de iken Ömer Naci sayesinde ilgi duymaya başladığı alanlar	Edebiyat ve hitabet
Mustafa Kemal'in çıkardığı ve 52 sayı yayınlanan gazetenin adı	Minber
Mustafa Kemal'in etrafına topladığı arkadaşları ile cesaretle konuşması ve onları tesiri altına alması.	Liderlik
Annesinin isteği ile bir süre devam ettiği okulun adı	Mahalle Mektebi
Mustafa Kemal'in tarih bilincini kazandığı okul	Manastır Askeri İdadisi

ETKİNLİK 12

- Vatansever
- Çağdaş
- Tarih
- Kurmay Yüzbaşı
- Çağdaşlık

ETKİNLİK 13

- Ziya Gökalp
- Voltaire
- Namık Kemal
- Montesquieu
- J.J. Rousseau
- Tefik Fikret
- Mehmet Emin Yurdakul

ETKİNLİK 14

Y – Y – D – Y – D – D

ETKİNLİK 15

- Avrupa'nın önemli şehirlerine ulaşım bağlantısının olması
- Batıda yayınlanan dergi, gazete gibi medya unsurlarının bu şehre ulaşabilmesi ve anında batıdaki gelişmelerden haberdar olması
- Selanik'in batıdaki gelişme ve yeniliklere açık bir şehir olması

ETKİNLİK 16

- Trablusgarp
- Diplomasi
- Teşkilatlandırarak
- Gelibolu
- Midye- Enez

ETKİNLİK 17

Y – D – Y – Y – D – Y – D – D – D – D

ETKİNLİK 18

Milliyetçilik - Liderlik - Vatanseverlik - Teşkilatçılık - Askeri deha

ETKİNLİK 19

PİCARDİ MANEVRALARI

1910 yılında Fransa'da düzenlenen tatbikata Osmanlı Devleti'ni temsilen katılmıştır.

ŞAM GÜNLERİ

Burada gizlice "Vatan ve Hürriyet" cemiyetini kurmuştur.

TRABLUSGARP SAVAŞI

Yerel halkı örgütleyerek İtalyanlara karşı başarılı bir direniş sergilemiştir.

31 MART OLAYI

Selanik'ten İstanbul'a gelen Hareket Ordusu'da görev almıştır.

SELANİK GÜNLERİ

Merkezi Manastır'da bulunan 3. Ordu'nun bu şehirdeki biriminde görevlendirildi.

BALKAN SAVAŞI

Edirne ve çevresinin kurtarılmasında aktif bir şekilde rol oynamıştır.

SOFYA ASKERİ ATAŞELİĞİ

Avrupa devletlerinin temsilcileriyle görüşmüş ve Türklerin sorunları ile yakından ilgilenmiştir.

ETKİNLİK 20

- Şam 5. Ordu
- Manastır 3. Ordu
- 31 Mart Olayı
- Trablusgarp Savaşı
- Balkan Savaşları
- Sofya Askeri Ataşeliği

ETKİNLİK 21

- 1- VATANSEVERLİK
- 2- İDEALİST
- 3- ŞAM
- 4- LİDERLİK
- 5- ASKERİ
- 6- MANASTIR
- 7- TRABLUSGARP

TEST 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	C	D	B	D	C	C	A	B	D	D	A	A	C	B	D	A	D	B	C

TEST 2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	D	C	C	A	B	C	D	A	D	C	B	A	D	C	D	D	D	A	A

TEST 3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	B	A	A	C	B	D	C	B	A	D	A	B	B	A	B	C	C	A	B

meb.gov.tr

8. SINIF 1. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

T. C. İNKILAP TARİHİ ve
ATATÜRKÇÜLÜK

Bu kitapçık TRABZON Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1.

Tevfik Fikret, Düyun-u Umumiye, Balkan, İttihat ve Terakki, Ziya Gökalp,
Meşrutiyet karşıtları, Orta Doğu, azınlıklar, Hürriyet ve İtilaf

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere yukarıda verilen kelimelerden uygun olanı yazınız.

- a) Osmanlı Devleti'nin Avrupa'daki gelişmeleri örnek alarak devletin modernleşmesi gerektiğini savunan en önemli isim..... dir/dır.
- b) ..... varlığı Osmanlı Devleti'nin ekonomik bağımsızlığını kaybetmesine neden olmuştur.
- c) Osmanlı Devleti'nde yaşanan azınlık isyanları öncelikle ..... topraklarında etkili olmuştur.
- d) II. Meşrutiyetin ilan edilmesinde özellikle ..... Cemiyeti etkili olmuştur.
- e) 31 Mart İsyanı ..... tarafından çıkartılmıştır.

2.

Bulgaristan, liderlik, Mehmet Tevfik Paşa, Şemsi Efendi Mektebi,
sorumluluk, Mahalle Mektebi, Yunanistan, cesaret, Ömer Naci

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere yukarıda verilen kelimelerden uygun olanı yazınız.

1. Mustafa Kemal'in 1881 yılında doğduğu Selanik günümüzde ..... sınırları içerisinde yer almaktadır.
2. Mustafa Kemal'in çocukluğunda dayısının yanında çiftlik işlerine yardım etmesi onun ..... bilinci kazanmasında etkili olmuştur.
3. Mustafa, annesinin isteği doğrultusunda eğitimine önce ..... 'nde başladı, sonra bu okuldaki eğitimini tamamlamadan ..... kaydoldu.
4. Mustafa Kemal'e Manastır Askeri İdadisi'nde edebiyat ve şiir sevgisini aşıl原因an kişi ..... dir.
5. Mustafa Kemal'in fikirlerini arkadaşlarına anlatması ve bu fikirlerini yaymak için onlarla gazete çıkarması onun daha o dönemde ..... özelliklerinin geliştiğini gösterir.

3. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına "D" yanlış olanların başına "Y" yazınız.

- (....) Avrupa'da yaşanan reform hareketleri özgür düşünce ortamının oluşmasına katkı sağlamıştır.
- (....) Osmanlı Devleti'ndeki demokratikleşme hareketleri devleti içinde bulunduğu durumdan kurtarmıştır.
- (....) Avrupa'da yaşanan bilimsel ve teknik gelişmeler Osmanlı Devleti'ni ekonomik anlamda olumlu etkilemiştir.
- (....) Batıcılık, Osmanlıcılık, İslamcılık ve Türkçülük fikir akımları devletin dağılmasını önlemek amacıyla ortaya çıkmışlardır.
- (....) İttihat ve Terakki Cemiyeti, meşrutiyeti ilan ettirmek için yalnızca ülke içerisinde çalışmıştır.

4. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına “D” yanlış olanların başına “Y” yazınız.

- (....) Avrupa’nın gerisinde kaldığını düşünen Osmanlı Devleti, Batılılaşma hareketleri denilen yeniliklere girişmişlerdir.
(....) Selanik’te Türk okullarının yanında yabancı ve azınlık okullarının da olması, Selanik’in çok uluslu yapısına örnektir.
(....) Fransız İhtilali, Osmanlı topraklarında yaşayan azınlıkların devlete olan bağlılıklarını artırmıştır.
(....) Selanik şehrinin sosyal yapısı kentteki kültürel çeşitliliği ve zenginliği artırmıştır.
(....) Osmanlı Devleti yöneticilerinin meşrutiyeti ilan etmekteki amacı devletin dağılmasını önlemektir.

5. Aşağıdaki tabloda verilen öncülleri karşılayan cevapların başına uygun sayıyı yazın.

1	Islahat Fermanı ile kaldırılan vergi çeşididir.		ANAYASA
2	Milletvekilleriye eskiden verilen isimdir.		MEŞRUTİYET
3	Hükümdarın yanında halk meclisinin de bulunduğu yönetim biçimidir.		MECLİS
4	18. yüzyılda Avrupa’da ortaya çıkan ve her konuda akla öncelik tanıyan düşünce sistemidir.		OLİGARŞİ
5	Toplum düzenini daha iyi hale getirmek için yapılan değişikliklere verilen isimdir.		CİZYE
6	Bir devletin yönetim biçimini belirten, yasama, yürütme ve yargılama güçlerinin nasıl kullanılacağını gösteren, yurttaşların kamu haklarını bildiren temel yasadır.		AYDINLANMA
			MEBUS
			İNKILAP

6. Balkan Savaşları ile ilgili aşağıda verilen cümlelerdeki eksik bilgileri tamamlayınız.

- a- I. Balkan Savaşı sonunda Osmanlı Devleti Balkan devletleri ile ..... Antlaşması imzalamıştır.
b- II. Balkan Savaşı sonrasında Yunanistan ile Osmanlı Devleti arasında ..... Antlaşması imzalamıştır.
c- II. Balkan Savaşı sonrasında Bulgaristan ile Osmanlı Devleti arasında ..... Antlaşması imzalamıştır.
d- I. Balkan Savaşı sonrasında Osmanlı Devleti ..... batısındaki toprakları Balkan devletlerine bırakmak zorunda kaldı.
e- II. Balkan Savaşını fırsat bilen Osmanlı Devleti Bulgaristan’a savaş açarak ..... topraklarını geri almıştır.
f- Osmanlı Devleti, Bulgaristan’a karşı bir cephe açarak Dimetoka, Kırklareli ve ..... Mustafa Kemal’in de katkılarıyla geri aldı.
g- Osmanlı Devleti’nden ayrılan son Balkan devleti .....dır/dir.
h- II. Balkan Savaşı sonunda Balkan devletleri ile ..... Antlaşması imzalanmıştır.

7. Aşağıda Balkan Savaşları ile ilgili verilen bilgiler doğru ise parantez içine “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

- (....) Yunanistan, Sırbistan, Karadağ ve Bulgaristan aralarında ittifak kurup Osmanlı Devleti’ne saldırarak I. Balkan Savaşını başlatmışlardır.
- (....) Balkan Devletlerinin Osmanlı Devleti’ne saldırılarında Arnavutluk’un kışkırtmaları etkili olmuştur.
- (....) I. Balkan Savaşı’ndan en kârlı çıkan devlet Bulgaristan olmuştur.
- (....) II. Balkan Savaşı Balkan Devletlerinin kendi aralarında birleşerek Yunanistan’a savaş açmaları ile başlamıştır.
- (....) I. Balkan Savaşı’nda Yunanistan tarafından işgal edilen tüm Ege Adaları II. Balkan Savaşı sonrası geri alınmıştır.
- (....) Bükreş Antlaşması ile Selanik Yunanistan’a verildi.
- (....) Balkanlardaki Türk nüfusun tamamı II. Balkan Savaşı sonrası azınlık durumundan kurtulmuştur.
- (....) I. Balkan Savaşı Osmanlı Devleti’ne karşı yapılmışken II. Balkan Savaşı Bulgaristan’a karşı yapılmıştır.

8. Aşağıdaki tabloda Atatürk’le ilgili bazı söz ve bilgilerle, Atatürk’ün kişilik özelliklerine yer verilmiştir. Verilen bilgiler ile kişilik özelliklerini eşleştiriniz.

1	Ben icap ettiğİ zaman en büyük hediyem olmak üzere Türk milletine canımı vereceğim.
2	Atatürk’ün iyi bir askerliğinin yanında matematik ve şiirle de ilgilenmesi
3	Şam’da göreve başladığında Vatan ve Hürriyet Cemiyetini kurması
4	Sofya’da bulunduğu yıllarda Birinci Dünya Savaşı’nın başlamasını kaygıyla izlemiş, Osmanlı Devleti’nin savaşa girmemesi gerektiğini kesin bir dille savunmuştu. Bu konudaki düşüncelerini arkadaşı Fethi Bey’e: “... Harbin sonu karanlık. Bu harp bizim harbimiz değil.” şeklinde açıklamıştır.
5	Hareket ordusu ile İstanbul’a gelip Meşrutiyet karşıtları ile mücadele etmesi
6	Ben düşündüklerimi daima halkın huzurunda söylemeliyim. Yanlışım varsa halk beni tekzip eder.
7	“Topyekûn Savaş” anlayışını ortaya koyması
8	Atatürk’ün “Benim her emrim yapılır, çünkü benden yapılmayacak emirler çıkmaz.”

(....)	Açık Sözlülüğü
(....)	İleri görüşlülüğü
(....)	Yenilikçiliğı
(....)	Askeri deha
(....)	Yöneticiliğı
(....)	Teşkilatçılığı
(....)	Çok boyutluluğı
(....)	Vatanseverlik
(....)	Sanatseverliği

9. Verilenlerden hareketle boş bırakılan yere getirilebilecek en uygun cevabı yazınız.

Ortaköy’de bir fırın. Osmanlıca, Ermenice, Latince (İbranice karakterlerle), İngilizce, Yunanca ve Rusça dillerinde tabelalar ve her millete hitap eden ekmek çeşitleriyle dönemin Osmanlı Devleti’nin..... niteliğine işaret edilmektedir.

10.

“Çocukluğuma dair ilk hatırladığım şey, mektebe gitme meselesine aittir. Bundan dolayı annemle babam arasında şiddetli bir mücadele vardı. Annem, ilahilerle mektebe başlamamı ve mahalle mektebine gitmemi istiyordu. Babam, o zaman yeni açılan Şemsi Efendi’nin mektebine devam etmeme ve yeni usul üzere okumama taraftardı. Nihayet babam işi büyük bir beceriklilikle halletti. Evvela merasimle mahalle mektebine başladım. Bu suretle annemin gönlü yapılmış oldu. Birkaç gün sonra da mahalle mektebinden çıktım. Şemsi Efendi’nin mektebine kaydedildim. Az zaman sonra babam vefat etti”.

Mustafa Kemal’in sözlerinden yola çıkarak Osmanlı Devleti’nin eğitim durumu hakkında bilgi veriniz.

.....

.....

.....

.....

.....

11. Mustafa Kemal Atatürk'ün çocukluk ve eğitim hayatıyla ilgili verilen kelimeleri bulmacadan işaretleyiniz.

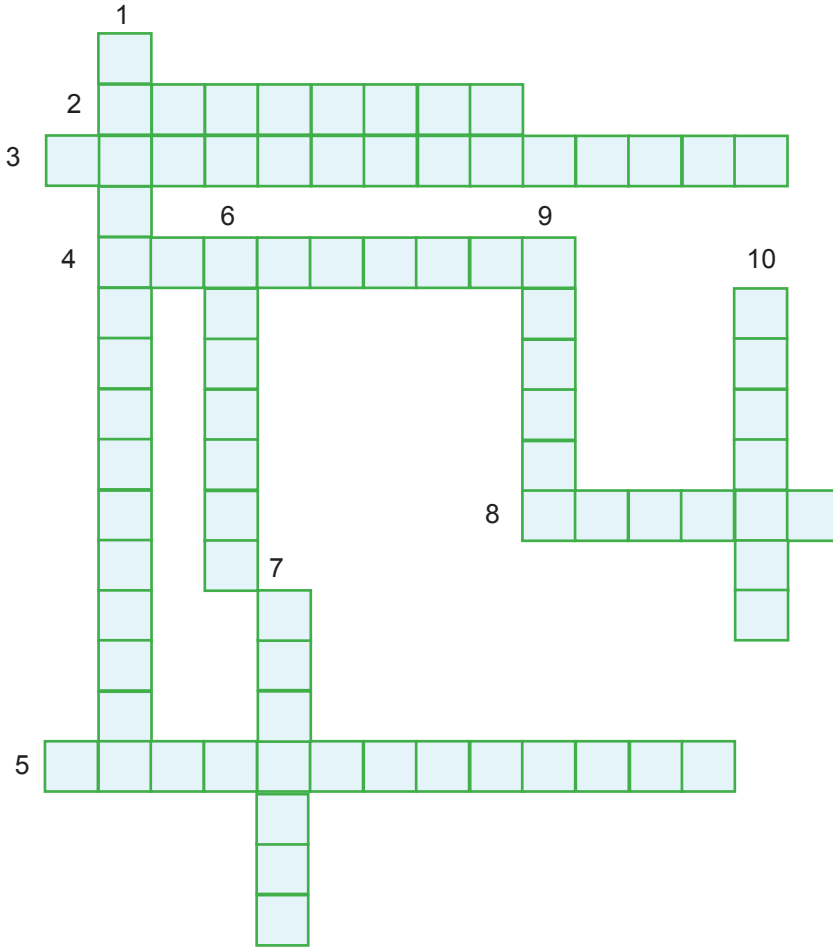
Z	K	E	Z	Ü	J	A	F	J	Z	R	I	T	S	A	N	A	M
Ü	J	G	G	L	I	K	S	X	T	G	T	G	H	F	R	Z	H
B	K	D	J	N	S	M	O	D	S	V	S	G	U	M	İ	I	B
E	A	U	S	Ö	E	V	F	Q	İ	H	Z	B	L	R	S	R	Y
Y	D	A	U	Y	L	P	Y	R	L	M	E	A	U	N	T	İ	C
D	R	E	V	K	A	F	A	M	A	V	R	E	K	E	A	L	C
E	İ	S	W	O	N	U	G	J	E	W	İ	K	O	Q	N	A	S
O	B	S	N	Ç	İ	D	X	J	D	F	A	W	P	K	B	R	Z
R	E	U	A	Z	K	Z	G	R	İ	H	T	P	R	X	U	L	C
A	Y	O	L	Z	A	H	D	G	C	İ	L	J	A	Y	L	W	T
L	C	R	V	J	S	C	I	L	S	C	O	A	H	E	B	V	Ü
D	K	İ	L	R	E	D	İ	L	U	A	V	N	K	Y	I	E	R
E	L	A	K	K	A	N	A	Ç	L	N	U	E	E	İ	S	E	K
J	Z	K	A	R	A	R	L	I	T	R	D	M	O	T	R	B	L
R	G	S	A	İ	D	A	D	İ	A	E	P	Ğ	C	Ş	S	M	Ü
B	A	T	I	C	I	L	I	K	N	M	U	E	E	Ü	W	E	K
M	A	T	E	M	A	T	İ	K	İ	Ö	G	T	B	R	E	P	V
T	L	K	B	K	P	V	J	D	B	A	L	K	A	N	L	A	R

SELANİK
MANASTIR
İSTANBUL
SOFYA
HARP OKULU
TEĞMEN
LİDERLİK
İDEALİST
İDADİ
MATEMATİK
ÇOK YÖNLÜ
RÜŞTİYE
BALKANLAR
BATICILIK

12. Osmanlı Devleti'nin son dönemleri ile ilgili doğru - yanlış etkinliği verilmiştir. İfadeler doğru ise (D) ,yanlış ise (Y) yazınız.

1	20. yy. başlarında Osmanlı Devleti ekonomisi iflas etmiş, Balkanlarda bağımsızlık isyanları yaşanmaktaydı.	
2	Selanik'te farklı dinden ve ırktan insanların bir arada yaşaması, Mustafa Kemal'in hoşgörülü bir kişiliğe sahip olmasına katkı sağlamıştır.	
3	Fikir akımları Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmıştır.	
4	Arap aşiretlerinin Osmanlı Devleti'ne karşı mücadele etmesi İslamcılık fikrinin işe yaramadığını gösterir.	
5	Avrupa'dan yayılmaya başlayan Sanayi İnkılabı el tezgâhlarının önemini arttırmıştır.	
6	Osmanlı Devleti'nin gelirlerine el koyularak Düyun-u Umumiye teşkilatı kuruldu.	
7	Selanik kenti Osmanlı'nın batıya açılan kapısı konumundaydı.	

13. Aşağıda verilen soruların doğru cevaplarını bulmacaya yazınız.

- 1) İmparatorlukların parçalanmasına ve milliyetçilik fikrinin yayılmasına neden olan olay
- 2) Bilim, sanat ve edebiyatta meydana gelen gelişmeler
- 3) Buhar gücünün makinelerde kullanılması ile insan gücünün yerini makine alması
- 4) Kilise fikirlerinin sorgulanmadan kabul edildiği düşünce sistemi
- 5) Ulus Devletlerinin kurulmasını başlatan yeni akım
- 6) Avrupa'da özgür düşüncenin gelişmediği dönem
- 7) Bir devletin siyasi, ekonomik ve sosyal yapısını değiştirmek için yapılan halk hareketi
- 8) Avrupa'da din alanında yapılan düzenlemeler
- 9) Karanlık Çağ Avrupa'sında egemen güç
- 10) Sanayileşmiş devletlerin ham madde ve pazar ihtiyaçlarını karşıladıkları topraklar

14. Aşağıda verilen kelimeleri uygun kutucuklar ile eşleştirerek noktalı yerlere numaraları yazınız

1.

Yeni ticaret
yolları bulundu.

2.

Yeniden doğuş

3.

Kilise baskısı azaldı.

4.

Kol gücü yerine
makine gücü

5.

Eşitlik, özgürlük,
milliyetçilik

Sanayi İnkılabı

Reform

Rönesans

Fransız İhtilâli

Coğrafi Keşifler

15. Aşağıdaki tabloda verilen öncülleri karşılayan cevapların başına uygun sayıyı yazın.

1	Meşrutiyet kaşıtlarının çıkardığı isyan		Düyun-u Umumiye
2	Tüm müslümanları halife etrafında toplamayı amaçlayan fikir akımı		Kanun-i Esasi
3	Alacaklı devletlerin Osmanlı gelirlerine el koymak için kurduğu idare		İslamcılık
4	Padişahın yetkileri ilk kez kanunla sınırlandıran demokratikleşme hareketi		31 Mart Olayı
5	Türk tarihinin ilk anayasası		Tanzimat Fermanı

16. Aşağıda verilen bilgiler doğru ise parantez içine “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

- (....) Manastır Askeri İdadisini başarı ile bitiren Mustafa Kemal, İstanbul Harp Okuluna girdi.
(....) 1870 yılında siyasi birliğini tamamlayan ve sanayisi hızla gelişen İtalya, 1911 yılında Mısır'ı işgal etti.
(....) Balkan Savaşları sırasında, Çanakkale Boğazı'nı askeri açıdan ayrıntılı olarak inceleme fırsatı buldu.
(....) Mustafa Kemal, 1905'te Şam'da 5. Orduya atandı burada arkadaşlarıyla İttihat ve Terakki Cemiyeti'ni kurdu.
(....) I. Meşrutiyet döneminde halk ilk kez seçimlere katılarak sınırlı da olsa yönetimde söz sahibi oldu.

17. Mustafa okul çağına gelince anne ile baba arasında görüş ayrılığı belirdi. Geleneklere bağlı olan annesi onun dinî törenle ilâhîlerle mahalle mektebine gitmesini istiyordu. Babası ise onun yeni açılan ve modern eğitim yapan Şemsi Efendi İlkokulunda eğitim görmesini arzu ediyordu. Neticede baba olayı diplomatça çözümledi. Mustafa önce ilâhîlerle, dinî törenle mahalle mektebine başladı, birkaç gün sonra da oradan alınarak Şemsi Efendi Mektebine yazıldı. Mahalle Mekteplerinin aksine bu okulda yeni öğretim metodları uygulanmakta, kara tahta, tebeşir, silgi, öğretmen masası, okumayı kolaylaştıracak levhalar kullanılmaktaydı.

Metindeki bilgilerden hareketle soruların cevaplarını yazınız.

1- Mustafa Kemal'in anne ve babasının farklı düşüncede olmasının nedeni ne olabilir?

.....

2- Eğitim aldığı okulların ve ailesinin eğitimi ile ilgili düşünceleri Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerini düşününce nasıl bir etki yaratmış olabilir?

.....

3- Sizin ilkokula başlama anınız ile Mustafa Kemal'in eğitim hayatına başlaması ile ilgili yaşadıkları düşünüldüğünde benzer ve farklı olan yönleriniz var mıdır?

.....

18.

Düyun-u Umumiye	Aydınlanma çağı	Milliyetçilik akımı
Tanzimat Fermanı	Sanayi İnkılabı	Islahat Fermanı

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yere tablodaki kavramlardan uygun olanları yazınız.

- a- Avrupa'da 18. yüzyılda bilgiye dayalı özgür ve akılcı düşüncenin etkili olduğu bu döneme ..... denir.
- b- Osmanlı Devleti, aldığı borçları ödeyemeyince Avrupalı Devletler tarafından ..... kuruldu.
- c- Avrupa'da yaşanan ..... ile insan ve hayvan gücünden, makinelere dayalı üretime geçildi.
- d- ..... ile Osmanlı Devleti'nde ilk defa padişahın gücü üstünde kanun gücünün varlığı kabul edildi.
- e- Fransız İhtilalindeki, her milletin kendi bağımsız devletini kurması düşüncesi ..... yayılmasına neden oldu.

19. Aşağıdaki tabloda yer alan bilgileri karşılaştırarak birbiri ile ilgili olan kavramları eşleştiriniz.

A	Mustafa Kemal, burada yakın arkadaşlarıyla birlikte Vatan Ve Hürriyet adında gizli bir cemiyet kurdu.	1	Trablusgarp Savaşı
B	Mustafa Kemal'in Meşrutiyet yönetimine karşı olanların İstanbul'da başlattığı isyana müdahale ettiği gelişmedir.	2	Picardi Manevraları
C	Mustafa Kemal, bu görevi sırasında Çanakkale Boğazı'nı askeri açıdan ayrıntılı olarak inceleme fırsatı buldu.	3	31 Mart Vakası
D	Mustafa Kemal'in askeri tatbikatı izlemesi için 1910 yılında Fransa'ya gönderildi.	4	Balkan Savaşları
E	Mustafa Kemal, Derne ve Tobruk bölgelerinde İtalyanlara karşı önemli başarılar kazandı ve binbaşılığa terfi etti.	5	Selanik
		6	Şam

20. Atatürk; Türk devlet ve millet hayatının her alanında olduğu gibi, kültür ve kimlik esaslarının da millî olması gerektiğini düşünüyordu. Bu amaçla kültürün önemli parçalarından dil unsurlarını ve tarih bilincini geliştirme yolunda büyük çaba gösterdi. Türk tarihi üzerine teoriler geliştirip arkeolojik kazılar başlattı. Türk dilinin yabancı dillerin etkisinden kurtulması, Türk dilinin gelişmesini sağlamak için çalıştı. Bu amaçla Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih kurumunun kurulmasına öncülük etti.

Mustafa Kemal bu çalışmaları yaparken hangi düşünürün fikirlerinden etkilenmiş olabilir?

.....

.....

.....

.....

21. Aşağıdaki şiir Mustafa Kemal Atatürk'ün fikir hayatını etkileyen aydınlardan Mehmet Emin Yurdakul'a aittir.

Vatan için her mihnete katlandılar;
Ölümleri tahkir eden şu şahitler
Türk İli'nin hayatını kazandılar
Bu memleket büyüklüğün vatanıdır;
Ellerinde silâhlarla ölenlerin,
Son nefeste ümitlerle gülenlerin,
Hakk'a kurban olanların Turan'dır.
Bu sâf ruhlar şu dünyadan ayrılırken
Yanık sesle "vatan!" diye haykırmıştır

Bu şiir Mustafa Kemal'de hangi duygunun uyanmasında etkili olmuştur?

.....

22. Aşağıda verilen kelimeleri uygun boşluklara yazınız.

Şam 5. Ordu

Vatan ve Hürriyet

İttihat ve Terakki

İstanbul Harp Akademisi

Askeri Ataşe

Hareket Ordusu'nda

meşrutiyeti

Picardi

Trablusgarp'ta

teşkilatçılık

vatanseverlik

Mustafa Kemal 1905 yılında	mezun olmuştur.
Mustafa Kemal, ilk görev yeri.....	kurmay yüzbaşı olarak atanmıştır.
Mustafa Kemal ilk görev yerinde ülke sorunlarına çözüm bulmak için	Cemiyeti'ni kurmuştur.
İtalya'nın sömürge amacıyla işgal ettiği.....	gönüllü olarak gitmesi Mustafa Kemal'in .....kişilik özelliğini gösterir.
Mustafa Kemal, ...ortadan kaldırmak amacıyla başlayan isyanı bastırmak için kurulan	görev yapmıştır.
Osmanlı ordusunu temsilen Fransa'da yapılan	Manevralarına gözlemci olarak katılmıştır.
Mustafa Kemal'in ilk askeri başarısını	elde etmiştir.

23. Aşağıdaki cümlelerin doğru mu, yanlış mı olduğunu tablo üzerinde (X) işareti koyarak belirtiniz.

DOĞRU	YANLIŞ	CÜMLELER-İFADELER
		Mustafa Kemal, İstanbul Harp Akademisi'nden mezun olunca Kurmay Yüzbaşı olarak Şam 5. Ordu'da göreve başlamıştır.
		Mustafa Kemal, Trablusgarp, Derne, Tobruk ve Bingazi'de İtalya'ya karşı mücadele etmiştir.
		Mustafa Kemal Selanik'te İttihat ve Terakki Partisi'ni kurmuştur.
		Mustafa Kemal'in ilk askerî başarısı Trablusgarp Savaşı'dır
		Mustafa Kemal'in Şam'da Vatan ve Cemiyeti'ni kurması onun teşkilatçı ve liderlik kişilik özelliğini gösterir.
		Osmanlı Devleti, Afrika'daki son toprağını Atina Antlaşması ile Yunanistan'a bırakmıştır.
		Mustafa Kemal, Picardi'de yapılacak askeri manevraları izlemesi için 1910 yılında Almanya'ya gönderildi.
		Mustafa Kemal ordunun siyasetten ayrılması gerektiğini düşündüğü için İttihat ve Terakki Cemiyeti'nden ayrılmıştır.
		İstanbul'da başlayan 31 Mart Vakası ulusal egemenliği savunmuştur.
		Mustafa Kemal'in 31 Mart Vakası'nın bastırılmasında görev alması yenilik taraftarı olduğunu gösterir.

24. Aşağıda Mustafa Kemal ile ilgili bilgiler verilmiştir. Bu bilgiler ile olayları eşleştiriniz.

GELİŞMELER	
1	İlk askeri başarısını kazandığı yer
2	Meşrutiyet karşıtlarının başlattığı isyan
3	Mustafa Kemal'in Şam'da kurduğu cemiyet
4	Osmanlı'nın Afrika'daki son topraklarını kaybettiği antlaşma
5	Mustafa Kemal'in Trablusgarp'ta savaştığı yerler
6	Mustafa Kemal'in Kurmay Başkanlık yaptığı ordu
7	Mustafa Kemal'in "ordu-siyaset" çekişmesi nedeniyle ayrıldığı cemiyet
8	Askeri ataşe olarak görev yaptığı şehir

OLAYLAR	
A	Vatan ve Hürriyet Cemiyeti
B	Trablusgarp Savaşı
C	Mondros Ateşkes Antlaşması
Ç	Derne, Tobruk ve Bingazi
D	Hareket Ordusu
E	Sofya
F	Selanik, Manastır ve Sofya
G	Uşi Antlaşması
Ğ	İttihat ve Terakki Cemiyeti
H	31 Mart Vakası

1-	2-	3-	4-
5-	6-	7-	8-

25. Aşağıdaki kutucuklarda Mustafa Kemal'in askerlik hayatıyla ilgili kavramlar verilmiştir. Kutucuk numaralarını kullanarak aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1 Şam 5.Ordu	2 Vatan ve Hürriyet Cemiyeti	3 Hareket Ordusu	4 İttihat ve Terakki Cemiyeti
5 Uşi Antlaşması	6 Trablusgarp	7 Picardi Manevraları	8 Vatanseverlik
9 Diplomasi	10 Teşkilatçılık	11 Sofya	12 Kurmaya Yüzbaşı

a- Hangileri Mustafa Kemal'in ilk görev yeri ile ilgilidir?

.....

b- Hangileri İtalya'nın sömürge arayışı için işgal ettiği yerle ilgilidir?

.....

c- Hangileri Mustafa Kemal'in Selanik'teki görevleriyle ilgilidir?

.....

d- Hangileri Mustafa Kemal'in kişilik özellikleridir?

.....

e- Hangileri Osmanlı toprakları dışındaki görevleriyle ilgilidir?

.....

f- Hangileri Mustafa Kemal'in askerlik deneyimlerini arttırmasını sağlamıştır?

.....

g- Hangileri Mustafa Kemal'in siyasi faaliyetlerine örnektir?

.....

h- Hangileri Mustafa Kemal'in askeri atışe olarak görev yaptığı yerlerdendir?

.....

26. Aşağıda Mustafa Kemal'in düşünce yapısını etkileyen kişilere ait özellikler verilmiştir.

Verilen düşünceleri ait olduğu isim ile eşleştiriniz.

A	1897 tarihli Osmanlı-Yunan Savaşı sırasında Yurt ve ulus sevgisini dile getirdi. Şiirlerinde adalet ve özgürlük kavramları ön plana çıkardığı şiirleriyle Mustafa Kemal'i etkilemiştir.		Ziya GÖKALP
B	Milliyetçilik ve Türkçülük üzerine yazdığı eserlerle Mustafa Kemal'i etkilemiştir. Eserleri arasında Türk Töresi, Türk Medeniyeti Tarihi gibi eserler vardır.		Mehmet Emin YURDAKUL
C	Vatan şairi olarak bilinir. Vatan sevgisi üzerine yazdığı şiirlerle Mustafa Kemal'i etkilemiştir.		Tevfik Fikret
D	Türkçülük akımını savunan şiirler yazmıştır. "Milli Şair" olarak bilinir. Mustafa Kemal'i millî kültür, millî birlik ve beraberlik alanlarında etkilemiştir.		Namık Kemal

27. Aşağıda Mustafa Kemal'e ait bazı sözler verilmiştir. Mustafa Kemal'in bu sözlerinden hangi kişilik özelliklerine ulaşılabilir.

Ben size taarruzu emretmiyorum. Ölmeyi emrediyorum. Biz ölünceye kadar geçecek zaman içinde yerimize başka kuvvetler ve komutanlar geçebilir.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Bugün günün ağardığını nasıl görüyorsam uzaktan bütün Doğu milletlerinin de uyanışını öyle görüyorum. Bağımsızlık ve hürriyete kavuşacak daha çok kardeş millet vardır.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

...Ancak hür fikirli insanlardır ki vatanlarına faydalı olabilirler, onlardır ki vatanlarını kurtarıp muhafaza etmek kudretine malik olurlar....

.....

.....

.....

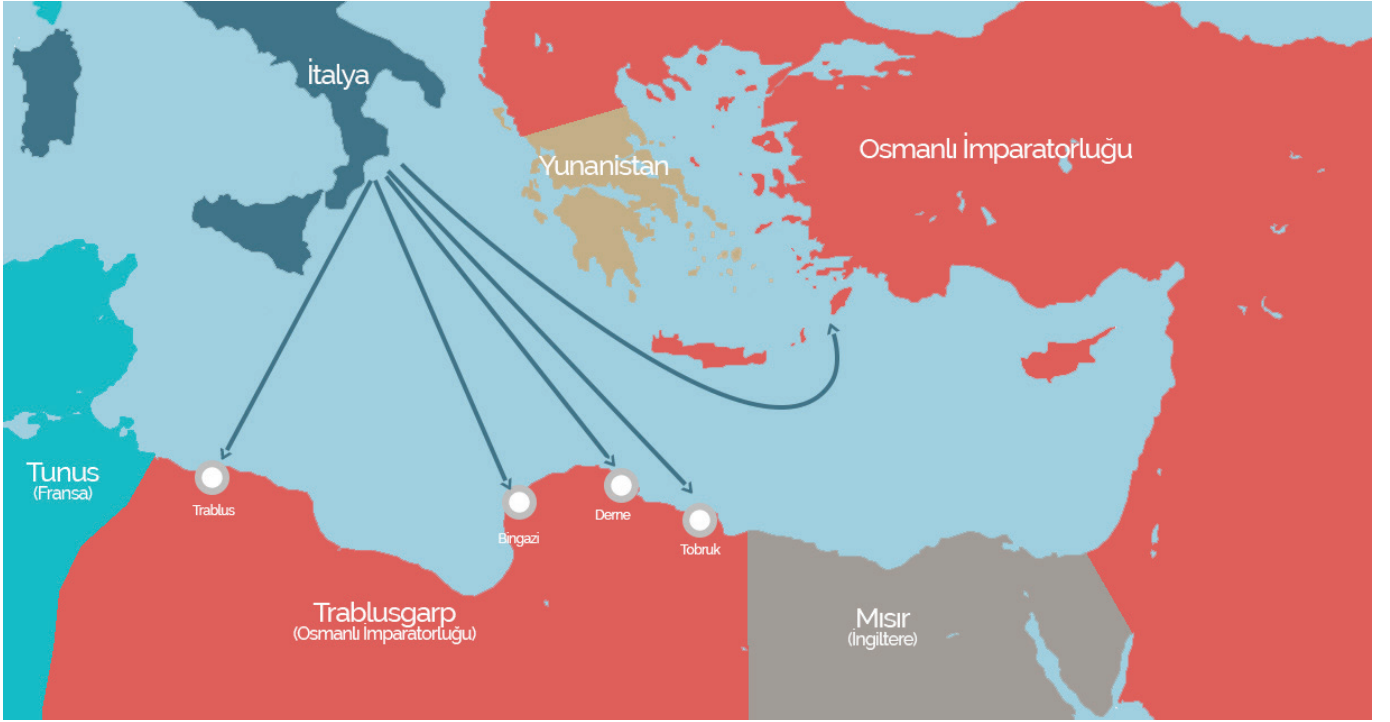
.....

.....

.....

.....

28. Haritada İtalya'nın Trablusgarp'ı ve bazı Ege adalarının işgali gösterilmiştir.

Aşağıdaki soruları haritayı kullanarak cevaplayınız.

1. İtalya'nın Trablusgarp'ta işgal ettiği yerler nerelerdir?

2. Osmanlı Devleti, Trablusgarp'a kara yoluyla asker gönderebilir mi? Nedenleriyle açıklayınız.

3. İtalya'nın Trablusgarp'ı işgal etmek istemesinin nedenleri nelerdir?

29. Osmanlı Devleti'nin tarihi boyunca aldığı en büyük yenilgilerden biri olan Balkan Savaşları, Osmanlıların yüzyıllardır ana vatan olarak gördükleri Rumeli topraklarını terk ederek, Anadolu'ya çekilmesi ile sonuçlanmıştır. 1877 - 1878 Osmanlı - Rus Savaşı'ndan sonra 1912 - 1913 Balkan Savaşları da Rumeli Türklüğü için sabrın, direncin ve tahammülün son sınırı olmuş ve Türklerin büyük kitleler halinde Anadolu'ya göç etmesiyle sonuçlanmıştır. Daha önceki tarihlerde gerçekleşen göçlerde Balkanlardaki yerleşim merkezleri de göçmenler için bir sığınak oluştururken, Balkan yenilgisi sonucunda göçmenlerin tek sığınakları Anadolu toprakları olmuştur.

Buna göre Balkan Savaşları ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin büyük yenilgilerinden biri olarak kabul edilmiştir.
- B) Savaş sonrasında Anadolu'ya büyük Türk göçleri gerçekleşmiştir.
- C) Osmanlı Devleti Balkan Savaşları sonunda Bulgaristan'dan Sofya'yı geri almıştır.
- D) Osmanlı Devleti'nin Anadolu toprakları göçmenler için tek sığınak haline gelmiştir.

30. Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan ve Karadağ ittifakını engelleyemeyen, hatta Balkan kiliseleri arasındaki ihtilafları ortadan kaldırarak bu ittifaka dolaylı da olsa zemin hazırlayan Osmanlı Hükümeti, savaşı önleyebilecek diplomatik adımları da atamamıştır. Bunun neticesinde, aynı anda dört Balkan ülkesi ile savaşmak zorunda kalmıştır. Hükümetin, 150.000 kişilik talimli ve tecrübeli kişilerden oluşan muazzam ordusunu büyük devletlere iyi niyet gösterisi olarak terhis etmiş olması, Anadolu içlerindeki birliklerin cephelere yetiştirilememesi ve ordu içindeki siyasi çekişmeler gibi sebeplerden ötürü, Osmanlı ordusu kısa bir süre içinde her cephede yenilgiye uğramıştır. Balkan devletlerinin ganimet paylaşımında anlaşamamaları nedeniyle çıkan İkinci Balkan Savaşı sonucunda, ancak Edirne geri alınabilmıştır.

Yukarıdaki metinden hangisine ulaşamaz?

- A) Balkan devletleri arasında ittifaklar oluşmasında Rusya önderlik etmiştir.
- B) Osmanlı'nın Balkan kiliseleri arasındaki ihtilafları ortadan kaldırması ittifak kurmalarını kolaylaştırmıştır.
- C) Savaşın kaybedilmesinde hükümetin orduda terhis işlemleri yapmasının da payı vardır.
- D) Osmanlı ordusunda siyasi görüş ayrılıkları savaşın kaybedilmesinde etkili olmuştur.

31. Balkan Savaşının sebepleriyle ilgili olarak,

- I. Fransız İhtilaliyle yayılan milliyetçilik akımının etkisi
- II. Balkan Devletlerinin büyük devletlerce kışkırtılması
- III. Osmanlı - Alman yakınlaşmasından rahatsız olan İngiltere'nin Rusya'nın Balkanlardaki politikalarına müdahale etmemesi

gelişmelerinden hangileri Osmanlı Devleti'nin uyguladığı dış siyasetle ilgilidir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

32. Mustafa Kemal Balkan Savaşlarından sonra Bulgaristan'ın başkenti Sofya'ya Askeri Ateşe olarak gönderildi. Buradaki görevi boyunca bir taraftan da Türklerin sorunlarıyla ilgilenmiş ve ayrıca Bulgar Parlamentosunun çalışmalarını yakından takip etmiştir. Düzenlenen maskeli baloya özellikle yeniçeri kıyafeti ile katılmıştır.

Buna göre Mustafa Kemal'in Sofya'da bulunduğu dönemde hangi alanda etkin olduğu söylenemez?

- A) Türk Kültürü   B) Siyasi ilişkiler   C) Askeri tecrübeler   D) Diplomatik ilişkiler

33. Balkan Savaşındaki yenilginin nedenlerini anlatan bir tarihçinin açıklamalarında; "Harbin İstanbul çevresinde meydana getirdiği sefalet ve ümitsizlik memleketin ruhsal durumunu cidden sarsmış ve hükümeti zaafa uğratmıştır." ifadelerine yer vermiştir.

Yukarıda yapılan açıklamada yenilginin hangi nedenine vurgu yapılmıştır?

- A) Askerî   B) Ekonomik   C) Siyasi   D) Psikolojik

34. Balkan Savaşları öncesi ile Balkan Savaşları sonrasına dair Osmanlı Devleti'nin batı sınırlarını gösteren haritalar verilmiştir.

Balkan Savaşları öncesi Osmanlı Devleti ve Balkan Devletlerinin sınırları

Balkan Savaşları sonrası Osmanlı Devleti ve Balkan Devletlerinin sınırları

Haritalar incelendiğinde Balkan Savaşları ile ilgili olarak hangisi söylenebilir?

- A) Balkan Savaşları sonrası Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki topraklarının tamamına yakını elinden çıkmıştır.
B) I. Balkan Savaşlarında yer almayan Arnavutluk II. Balkan savaşında Osmanlı Devleti'ne karşı Balkan Devletleriyle birlik olmuştur.
C) Balkan Savaşları sonrasında Yunanistan Balkan topraklarından pay elde ederken Ege Adaları konusunda oldukça zararlı çıkmıştır.
D) I. Balkan Savaşında en fazla payı Bulgaristan aldığı için II. Balkan savaşı diğer Balkan Devletleri tarafından Bulgaristan'a karşı verilmiştir.

35. Avrupalı devletler zamanla bilimsel bilgiyi teknolojiye aktarıp buhar gücüyle çalışan gemiler icat ettiler ve dokuma fabrikaları kurdular. Böylece Sanayi İnkılabı ortaya çıktı.

Verilen bilgiye göre Sanayi İnkılabının doğuşunda etkili olan temel gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Coğrafi Keşifler   B) Reform   C) Aydınlanma Çağı   D) Rönesans

36. Osmanlı topraklarında bulunan Üsküp'te yaşayan gayrimüslim bir vatandaş, aydın bir grubun; anayasa hazırlanması ve meclisin açılması gerektiğini açılacak bu mecliste azınlıklara da temsil hakkı verilmesi gerekliliğini savunduklarını gazetedeki haber olarak okumuş ve oldukça memnun kalmıştır.

Buna göre gazetede haberi verilen bir grup aydının savunduğu fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Batıcılık   B) Ümmetçilik   C) Türkçülük   D) Osmanlıcılık

37. Mustafa Kemal okul çağına geldiğinde anne ve babası arasında hangi okula gideceği tartışma konusu oldu. Çünkü annesi dini eğitim alması amacıyla Mahalle Mektebine yazılmasını isterken babası modern eğitim veren başka bir okula yazılmasını istiyordu.

Mustafa Kemal'in anne ve babasının bu tutumu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Meslek seçiminde yol göstermek istemişlerdir.
B) Eğitime önem vermişlerdir.
C) İyi bir asker ve komutan olmasını hedeflemişlerdir.
D) Ticari hayata atılmasını amaçlamışlardır.

38. Mustafa Kemal, babasının vefatından sonra annesi ile birlikte dayısının yanına yerleşti. Dayısının köyünde, onun verdiği görevleri kardeşi ile birlikte yerine getiriyordu.

Mustafa Kemal'in çiftlik işlerini yerine getirmesi onun hangi özelliğinin gelişmesine katkı sağladığı söylenebilir?

- A) İleri görüşlülük   B) Cesaret   C) Sorumluluk sahibi   D) Vatansever

39. Mustafa Kemal'in Manastır Askeri İdadisindeki öğrencilik yıllarında başlayan 1897 Osmanlı - Yunan Savaşında, Osmanlı Devleti sahada başarılı olup savaşı kazanmasına rağmen masa başında yapılan görüşmelerde savaş kaybedilmiştir. Bu durum Mustafa Kemal'i çok üzmüştür.

Yukarıdaki bilgiler Osmanlı Devleti'nin hangi alanda yetersiz olduğunu gösterir?

- A) Askerî   B) İktisadî   C) İdarî   D) Diplomasi

40. Mustafa Kemal, 1892 yılına gelindiğinde annesinin isteği ile Selanik Mülkiye Rüştiyesi'ne kaydoldu. Ancak Mustafa Kemal asker olmak istediği için bu sivil okula devam etmek istemedi ve annesinden habersiz girdiği askeri okul sınavını kazandı. Daha sonra annesinin rızasını alarak bu okulda öğrenimine devam etti.

Bu olay Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğini gösterir?

- A) Sabırlı B) Kararlı C) Planlı D) İleri Görüşlü

41. Mustafa Kemal'in Manastır Askeri İdadisi'ndeki eğitiminde onu fikri yönden etkileyen olaylar ve kişiler olmuştur. Bu kişilerin başında ona edebiyat ve şiir sevgisini aşılayan Ömer Naci gelmektedir. Ömer Naci sayesinde Harp Akademisi yıllarında etrafına topladığı arkadaşlarını güzel konuşmasıyla kısa zamanda tesiri altına alırdı.

Buna göre Ömer Naci'nin Mustafa Kemal'in hangi kişisel özelliğinin gelişmesine katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Cesaretle konuşması
B) Hitabet sanatının gelişmesi
C) Vatansever özelliklere sahip olması
D) İleri görüşlü olması

42. Mustafa Kemal'in doğduğu yıllarda Osmanlı Devleti sınırları içerisindeki okullarda eğitim birliği yoktu, okullar medreseler, batı tarzı okullar, azınlık okulları ve yabancı okullar olmak üzere dört gruba ayrılıyordu.

Buna göre farklı tür okulların bulunması Osmanlı Devleti'ni nasıl etkilemiştir?

- A) Kültürel çatışmalara neden olmuştur.
B) Milliyetçilik akımından etkilenmemesini sağlamıştır.
C) Eğitimin gelişmesini sağlamıştır.
D) Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmıştır.

43. Selanik, Avrupa'nın etkisine açık olduğu için birçok kültürü içerisinde barındırmaktaydı. Farklı dil, din ve kültürden insanların kaynaşarak bir arada yaşadığı bir şehir kimliğindeydi. Şehirde Türk okullarının yanında pek çok yabancı okulda bulunmaktaydı.

Buna göre Selanik'le ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Eğitim - öğretim birliği sağlanmıştır.
B) Türkler çoğunluğu oluşturmaktadır.
C) Zengin bir kültürel ortam vardır.
D) Batıdan en çok etkilenen şehirdir.

44. İttihat ve Terakki Cemiyeti tarafından II. Meşrutiyet döneminde uygulanmak istenen düşünce anlayışıdır. Çok uluslu bir devlette uygulama şansı olmayan bu akıma göre Türk kültürü korunacak ve geliştirilecek, ülkeyi yöneten kesim ise Türklerden oluşacaktı. Türkçülük düşüncesi, İttihatçılar tarafından Balkan Savaşları ve sonrasında ön planda tutulan bir politika haline geldi.

Verilen bilgilere göre Türkçülük akımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Irk üstünlüğüne önem vermiştir.
- B) Çok kültürlülüğü savunmuştur.
- C) Türk milli kültürünü ön plana çıkarmıştır.
- D) Meşrutiyetle birlikte ortaya çıkmıştır.

45. 19. yüzyılın başından itibaren Osmanlı Devleti'nde yaşayan azınlıklar, Fransız İhtilali'nin ortaya çıkardığı milliyetçilik düşüncesinin etkisi ve Avrupalı Devletlerin desteği ile ayaklandılar. Başlayan bağımsızlık isyanları sonucu devlet Balkanlar'da önemli ölçüde toprak kaybetti ve daha da zayıfladı. Sırlar, Bulgarlar, Karadağlılar ve Yunanlar gibi Balkan milletleri bağımsızlık kazanarak Osmanlıdan ayrıldılar.

Bu bilgiler dikkate alındığında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Önemli ölçüde toprak kayıpları yaşanmıştır.
- B) Balkanlardaki hâkimiyet tamamen kaybedilmiştir.
- C) Fransız İhtilalinden olumsuz etkilenilmiştir.
- D) İsyânların çıkmasında Avrupalı devletlerinin etkisi vardır.

46. "Osmanlı Devleti kuruluşundan 18. yüzyıla kadar dünya devletleri arasındaki güçlü konumunu ve üstünlüğünü korumayı başardı. Fakat bu yüzyıldan sonra hem devlet içindeki hem de Avrupa'daki değişikliklerin etkisiyle gücünü kaybetmeye başladı. Ülkenin kötü yönetilmesi, Fransız İhtilali sonucu ortaya çıkan milliyetçilik akımının etkisiyle yaşanan toprak kayıpları ve Avrupa'daki teknolojik gelişmelerin yeterince takip edilememesi gibi olaylar Osmanlı gibi bir devletin yıkılma sürecini hızlandırdı."

Yukarıdaki bilgilere göre Osmanlı Devleti'nin 20. yüzyılda dağılmaya başlamasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?

- A) Avrupa'da meydana gelen değişimler
- B) Teknolojik gelişmelerin takip edilememesi
- C) Avrupalı Devletlerin Osmanlı'yı parçalamak istemesi
- D) Azınlık isyanları sonucunda yaşanan toprak kayıpları

47. Tanzimat'ın ilanından sonra Avrupa'ya gönderilen öğrenciler burada Fransız İhtilalinin etkisi ile yönetim alanında ortaya çıkan değişimleri ve kralın yanında bir de halk tarafından seçilen meclisin bulunduğunu gördüler. Ülkeye dönen ve Jön Türkler olarak adlandırılan bu grup devletin dağılmasını engellemek için Meşrutiyet adı verilen bu yönetim biçimini Osmanlı'da da uygulamak istediler. Bu düşünce doğrultusunda çalışmalara başlayan Jön Türkler, Meşrutiyet'in ilan edilmesini sağladılar.

Verilen bilgilere göre Jön Türklerle ilgili olarak hangisi söylenemez?

- A) Avrupa'da meydana gelen değişimlerden etkilendikleri
- B) Osmanlı'nın dağılmasını engellemek istedikleri
- C) Yönetim şeklinin değişmesini istedikleri
- D) Padişahı tahttan indirerek meclisi açtıkları

48.

Mustafa Kemal'in doğup büyüdüğü Selanik şehri çeşitli milletler ve dinlerden insanları bünyesinde barındırmaktaydı. Hatta Avrupa'nın en kalabalık Yahudi nüfusu bu şehirde yaşamaktaydı.

Verilenlerden, Selanik'in hangi alandaki özelliğine ilişkin çıkarımda bulunulabilir?

- A) Kültürel
- B) Siyasi
- C) Sosyal
- D) İktisadî

49. "...Evlerinin önü genişçeydi. Çocuklarla burada toplanır ve oynardık. O daima elinde bir kitapla vaktini geçirirdi. Arada sırada çıkan çocuk kavgalarında pencereden hakem vazifesi görür, gürültücüleri yatıştırır, barıştırırdı. Genellikle ağırbaşlıydı. Ancak latifeyi de çok severdi. "Mancık ile Bir Kavas" adlı sırttan atlamaca oyununa girmezdi. O yalnız düşen kalkanlarla eğlenirdi. Nasılsa bizim kafamız kızmış olacak ki, söz birliği ederek, onu karga tulumba etmeye teşebbüs ettik. Nihayet oyuna girmeye razı oldu ve sonuncu olarak sırayla eğilmiş çocukların üzerinden atladı, sona gelince dimdik ayakta durdu. Ne yaptysak olmadı, eğilmem dedi ve eğilmedi."

Metinde Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangilerine vurgu yapılmıştır?

- A) Liderlik - Planlılık
- B) Liderlik - Kararlılık
- C) Kararlılık - Cesaretililik
- D) Kararlılık - Gurura yer vermeme

50. Mustafa Kemal'in karakterini şekillendiren öğretmenlerden biri de tarih öğretmeni Mehmet Tevfik Bey'dir. Tevfik Bey derslerinde Türk tarihinin yanında, Fransız İhtilali ve düşünürlerinden de bahseder, öğrencilerinin ufkunu genişletir, coşku ve heyecanlarına ortak olurdu. Mustafa Kemal kendisinde tarihe karşı ilgi ve sevgi oluşturan bu öğretmeni hakkında "Kendisine minnet borcum var. Bana yeni bir ufuk açtı." diyerek ondan övgüyle bahsetmiştir.

Metne göre tarih öğretmeni Mehmet Tevfik Bey'in, Mustafa Kemal'in fikir dünyasının oluşmasında hangi katkıyı sağladığı söylenemez?

- A) Türk tarihine ait eserler okuması
- B) Avrupa'da gelişen olayların farkına varması
- C) Daha önce düşünemediği konularda fikirler edinmesi
- D) Türk tarihinin diğer uygarlık tarihlerinden üstün olduğunu anlaması

51. Mustafa Kemal'in fikir dünyasının oluşmasında Türk aydınlardan Namık Kemal, Ziya Gökalp, Tevfik Fikret, Mehmet Emin Yurdakul; yabancı aydınlardan Voltaire, Montesquieu ve Jean Jacques Rousseau etkili olmuştur.

Verilen bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Türk aydınlarından daha fazla etkilenmiştir.
- B) Türk ve Batılı düşünce adamlarından etkilenmiştir.
- C) Yabancı aydınlarından sadece milliyetçilik alanında etkilenmiştir.
- D) Vatanseverlik fikrini Tevfik Fikret'ten almıştır.

52. 1897 tarihli Türk - Yunan Savaşı çok çetin geçmiştir. Savaş alışılmışın dışında bir ay gibi kısa zamanda Osmanlı Devleti'nin zaferiyle sonuçlanmıştır. Türk kuvvetleri Teselya'yı ele geçirmiştir. Türk ilerleyişi karşısında Avrupalı Devletler harekete geçmiş ve Osmanlı Devleti'ni barış antlaşmasına zorlamıştır. Yapılan antlaşmaya göre Osmanlı Devleti ele geçirdiği Teselya'yı boşaltmıştır. Türkler savaşta uğradıkları zararları da tazmin edememiştir. Bir başka ifadeyle Türkler savaşın galibi fakat barışın mağlubu olmuştur.

Yukarıdaki metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti askeri alanda başarılar elde edebileceğini göstermiştir.
- B) Askeri bir zaferden siyasi başarısızlık sonucu istenilen sonuç alınamamıştır.
- C) Avrupalı devletlerin Yunanlıların yanında savaşa girmesi sonucunda Osmanlı Devleti barışı kabul etmiştir.
- D) Osmanlı Devleti diplomatik alanda başarısız olması nedeniyle hak ettiği bir barış antlaşmasını yapamamıştır.

53. Fransız İhtilali'yle yıkılmaz sanılan, hatta egemenlik hakkını tanrıdan aldıklarına inanılan mutlak krallıkların yıkılabileceği görülmüştür. Fransız Devrimi'nin özgürlükçü ve eşitliği savunan düşünce yapısı kıta Avrupasına ve diğer devletlere yayılmaya başlamıştır. Egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğu kabul edilmiş, eşitlik, özgürlük ve adalet fikirleri benimsenmeye başlanmıştır. Fransız İhtilali'yle başlayan milliyetçilik ilkesi siyasi bir nitelik kazanarak çok uluslu devletlerin sonu olmaya başlamıştır. Fransız İhtilali'nden sonra dağınık halde bulunan milletler birlikler kurmaya çalışmışlar ve ihtilalin getirdiği düşünce yapısı evrensel noktalara ulaşarak Yeni Çağ kapanmış ve Yakın Çağ başlamıştır. Fransızların yayınladığı İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi dünya çapında benimsenmiştir.

Fransız İhtilali'nin sonuçlarından hangisi Mustafa Kemal'i demokratik bir tutum benimsemesi konusunda etkilediği söylenemez?

- A) Özgürlük   B) Adalet   C) Milli Egemenlik   D) Milliyetçilik

54. Millî egemenlik düşüncesi ilk defa 18. yüzyılda Fransız düşünürü Jean Jacques Rousseau tarafından ortaya atıldı. Düşünceleri sayesinde baskıcı hükümdarlara karşı bireylerin hak ve hürriyetlerini teminat altına almak için mücadeleler başlatıldı. Bu amaçla "Toplum Sözleşmesi" adlı eserini yazdı. Rousseau; yurttaşı, ortak benliği, halkı, devleti yaratan bir toplum sözleşmesini ve bu sözleşmeye toplumdaki her bireyin dâhil olması gerektiğini vurgular. Rousseau, halk olmanın temelinde egemenliğin var olması gerektiğini savunur. Yasaların olmadığı bir yerde devletten söz edilemeyeceğini vurgular. Yasaların, halkın tümü için geçerli olması gerektiği inancındadır. Rousseau'ya göre yurttaşlar olmadan erdem, erdem olmadan özgürlük, özgürlük olmadan devlet olamaz. Devletin iktidara değil, halka ait olduğunu ve ulus - devlet anlayışını benimser.

Buna göre Jean Jacques Rousseau'nun,

- I. Eşitlik
- II. Milli devlet
- III. Ulusal hâkimiyet
- IV. Hukuk devleti olma

kavramlarından hangileri ile Mustafa Kemal'i etkilediği söylenebilir?

- A) I ve II.   B) I, II ve III.   C) II, III ve IV.   D) I, II, III ve IV.

55. Mustafa Kemal'in etkilendiği yazarlardan biri Mehmet Emin Yurdakul'dur.

CENGE GİDERKEN

Ben bir Türk'üm; dinim, cinsim uludur;
Sinem, özüm ateş ile doludur.
İnsan olan vatanının kuludur.
Türk evladı evde durmaz giderim.
...
Tanrım şahit, duracağım sözümde;
Milletimin sevgileri özümde;
Vatanımdan başka şey yok gözümde.
Yâr yatağın düşman almaz, giderim.
...

Mehmet Emin Yurdakul'un bu şiiri Mustafa Kemal'i hangi yönden etkilediği söylenebilir?

- A) Milliyetçilik   B) İslamcılık   C) Osmanlıcılık   D) Milli Egemenlik

56. Siyasi çekişmeler orduyu da çeşitli gruplara bölmüştü. Subaylar arasında doğan husumet vatan savunması için omuz omuza çarpışabilmeyi bile engelleyecek durumdaydı. Bunlar yetmiyormuş gibi, Balkanlardaki gerginliğin artması üzerine büyük devletlerin "Balkanlarda bir harp çıksa dahi Balkanlardaki statükonun değiştirilmeyeceği" yolundaki beyanatlarına aldanarak, 70.000 yetişmiş er, harbe girmesi her an muhtemel olan iki ordudan terhis edildi.

Verilen bilgilere göre Balkan Savaşı'nın kaybedilme sebepleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Osmanlı savaş gücünün zayıflatılması
B) Ordu içindeki siyasi kutuplaşmanın getirdiği olumsuz ortam
C) İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin takip etmiş olduğu yanlış siyaset
D) Osmanlı Devletinin, Avrupalı devletlerden gelen mesajlara göre davranması

57. Coğrafi Keşifler ile Dünya ticaret yolları okyanuslara kaymış ve Osmanlı Devleti bu ticaretin gerisinde kalmıştı. Çeşitli kanallarla batıdan gelen bol altın ve gümüş Osmanlı parasının değerini düşürmüştü, Türk ham maddeleri Avrupalı alıcılar için çok ucuz hale gelmiş ve yerli sanayi yıkılmaya başlamıştı. Avrupa Endüstri Devrimi'nin baskısı özellikle özellikle 19. yüzyılın başından itibaren Osmanlı ekonomisinde tahrip edici etkisini göstermiştir. Dokuma sanayisinde İşkodra'da 1812 yılında 200, Tırnova' da 2000 tezgah çalışırken, 1831'de İşkodra'da tezgah adedi 40'a, Tırnovada ise 200'e düşmüştür. Endüstrinin diğer kolları da aynı şekilde çöküş içerisindeydi.

Yukarıda verilenlere göre,

- I. Osmanlı parası değer kaybetmiştir.
II. Üretim yapan el tezgâhlarının sayısı azalmıştır.
III. Osmanlı tüccarlarının Avrupa ile ekonomik rekabet gücü artmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.   B) I ve II.   C) II ve III.   D) I, II ve III.

58. Osmanlı Devleti 1838 yılında İngiltere ile imzaladığı Balta Limanı Antlaşması ile Avrupa malları Osmanlı pazarlarına gümrüksüz girebilecekti. Zaten zayıf olan Osmanlı sanayisi Avrupa malları karşısında savunmasız hale gelmişti. Yerli esnafın ürettiği mallar satılamaz olmuş, üretim durmuş ve ödemeler yapılamaz hale gelmişti. Dış borçlar ile ayakta durmaya çalışan ekonomi sonunda iflas etmiş ve 1881 yılında Düyun-u Umumiye kurulmuştur.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin durumu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Esnaf el tezgâhlarında üretimi arttırmıştır.
- B) Devletin gelir vergileri artış göstermiştir.
- C) Osmanlı toprakları açık pazar haline gelmiştir.
- D) Osmanlı üretilen işlenmiş mallar Avrupa'ya satılmaya başlanmıştır.

59. Osmanlı Devleti'nde İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin yaptığı çalışmalar sonucu padişah II. Abdülhamit, Meclisi yeniden açmıştı. II. Meşrutiyet'in ilanı ile Anayasa yeniden yürürlüğe girmiş ve özgür bir ortam oluşturulmaya çalışılmıştır. Bu durumdan hoşlanmayan bazı çevreler İstanbul'da ayaklanma başlattı. Bu ayaklanma ile ülkede gerilim artmış rejim tehlikeye düşmüştür. Bu ayaklanma Mustafa Kemal'in de Kurmay Başkanlığı'nı yaptığı Hareket Ordusu tarafından bastırılmıştır.

Bu ayaklanma ile ilgili olarak,

- I. Rejim karşıtlarının düzenlediği bir ayaklanmadır.
- II. İsyancılar halkın yönetime katılmasını istemektedir.
- III. Mustafa Kemal demokrasiden yana tavır sergilemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) I ve III.
- D) I, II ve III.

60. Osmanlı Devleti dağılmayı önlemek amacıyla Tanzimat Fermanı'nı yayınlamış böylece herkesin can, mal ve namusu kanunla güvence altına alınmıştır. Ayrıca Islahat Fermanı ilan edilerek gayrimüslimlere fazladan haklar verilmiştir. Buna rağmen ayrılıkçı ayaklanmalar engellenememiştir. Osmanlı aydınlarına göre bunun nedeni olarak padişahın yönetimde tek söz sahibi olmasıydı. Padişahın halk tarafından denetlenmesi gerektiğine inanan Jön Türkler, Meşrutiyet'in ilan edilmesini sağlamışlardır.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisinin hedeflendiği söylenemez?

- A) Kanun üstünlüğü ile toplumsal huzuru sağlamak
- B) Tamamen halk egemenliğine dayalı bir yönetim kurmak
- C) Azınlıkların devlete olan bağlılıklarını arttırmak
- D) Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü korumak

61. Osmanlı Devleti Fransız İhtilâli'nin ortaya çıkardığı milliyetçilik akımından olumsuz etkilenmiş ve geniş toprak kayıpları yaşamıştır. Bir yandan Balkan ulusları bağımsızlıkları için ayaklanırken, diğer yandan bazı Arap aşiretleri Avrupalı Devletlerin de kışkırtmaları sonucu bağımsızlık ümidiyle Osmanlı'ya karşı mücadele etmişlerdi. Osmanlı Devleti aydınları dağılmayı önlemek amacıyla Osmanlıcılık, Türkçülük, İslamcılık ve Batıcılık gibi fikir akımları ortaya koydular.

Yukarıda verilen bilgiler dikkate alındığında,

- I. Osmanlı Devleti çok uluslu bir yapıya sahiptir.
- II. İslamcılık fikri amacına ulaşamamıştır.
- III. Siyasi varlıkta birlik amaçlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.   B) I ve III.   C) II ve III.   D) I, II ve III.

62. Selanik, taş duvarları, sarmaşıklı dar sokakları ve denize nazır bahçeli evleri ile tipik bir Osmanlı kentiydi. Batı ile etkileşiminde önemli bir konuma sahipti. Bazı Avrupa başkentler ile demiryolu bağlantısı bulunan kentin, işlek bir limanının bulunması önemini daha da arttırıyordu. Sokaklarında çocuk cıvıltıları, çan sesleri ve göğe yükselen minarelerdeki ezan sesleri ahenk içindeydi. Gazeteler, dergiler basılır, kitaplar burada yayınlanırdı. Batılı fikirler burada bu kentte yayılmaya başlar ve Osmanlı'ya ulaşırdı.

Buna göre Selanik kentinin hangi özelliği hakkında bilgi verildiği söylenemez?

- A) Siyasi   B) Sosyal   C) Askerî   D) Kültürel

63. Fransız İhtilâli'nin etkileri Osmanlı Devleti'ni olumsuz etkiledi. Milliyetçilik akımı ve Avrupalı devletlerin de kışkırtmalarıyla Bulgar, Sırp ve Yunanlılar bağımsızlıklarını kazanmak için Osmanlı'ya karşı ayaklandılar. Osmanlı yöneticileri dağılmayı önlemek için bazı fikir akımları ortaya atılar. Osmanlıcılık fikri doğrultusunda Tanzimat Fermanı imzalandı ve herkesin canı, malı, namusu kanunla güvence altına alındı. Islahat Fermanı ile azınlıklara daha fazla haklar verildi. Daha sonra Meşrutiyet ilan edilerek kısmen de olsa halkın yönetime katılması sağlanmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenemez?

- A) Azınlıkların devlete olan bağlılığını arttırmak
- B) Azınlıklara Müslümanlarla eşit haklar vermek
- C) Devletin bütünlüğü için azınlık isyanlarını önlemek
- D) Sadece gayrimüslimlerin kamu hizmetine girmelerini sağlamak

64. Sanayi İnkılabının etkisiyle üretimde kol gücünün yerini makineler almaya başladı. Makineler sayesinde üretim hızla arttı. Hızlı üretimle birlikte ham madde ve pazar ihtiyacı ortaya çıktı. Sanayileşmiş devletler ihtiyaçlarını karşılamak için sömürge yarışına girdiler. Devletlerarası gruplaşmalar ve daha fazla sömürge elde etmek ve var olan sömürgeleri de korumak amacıyla silahlanma yarışı ortaya çıktı. Sanayileşmiş devletler ihtiyaç duydukları ham maddeyi geri kalmış devletlerden alıp ürettikleri ürünleri yine bu devletlere sattılar.

Buna göre Sanayi İnkılâbı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Küçük esnaf ve atölyeler önemini kaybetmiştir.
- B) Fabrikalarda makine kullanımı ile üretim şekli değişmiştir.
- C) Makine gücü ile üretim maliyetleri arttı ve fiyatlar yükselmiştir.
- D) Ham madde ve pazar arayışı sömürgecilik yarışını başlamıştır.

65. Selanik önemli bir liman kenti olmakla birlikte demiryolu ile Avrupa başkentlerine de bağlanmaktaydı. İşlek bir liman ve birçok fabrikanın bulunduğu kentte canlı bir ekonomik hayat yaşanıyordu. Bunun yanı sıra Avrupa'da ortaya çıkan fikirler Selanik üzerinde Osmanlı'da yayılma imkânı buluyordu. Aydınlar, yenilikçi fikirlerini yaymak için bu kentte gazete dergi ve kitaplar basıyordu. Okuryazar oranının fazla olduğu, farklı dinden ve ırktan insanların bir arada yaşadığı Selanik, Avrupa'daki gelişmelerin yakından takip edildiği ve batı ile etkileşimin yoğun yaşandığı bir şehirdi.

Buna göre Selanik ile ilgili olarak,

- I. Ticaret kentidir.
- II. Çok uluslu bir yapıya sahiptir.
- III. Zengin bir kültürel hayat yaşanmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

66. Fransız İhtilali sonucu ortaya çıkan milliyetçilik akımının etkisiyle Osmanlı Devleti'ndeki azınlıklar bağımsızlıklarını kazanmak için isyan ettiler. Osmanlı aydınları bu isyanları önlemek ve devletin dağılmasının önüne geçmek için bazı çalışmalar yürütmüştür.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde dağılmayı önlemeye yönelik çabalardan biri değildir?

- A) Düyun-u Umumiye'nin kurulması
- B) Islahat Fermanı'nın ilan edilmesi
- C) Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi
- D) Meşrutiyet'in ilan edilmesi

67. Mustafa Kemal Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'nin kuruluş gerekçelerini arkadaşlarına şu sözlerle ifade etmiştir: "Bu talihsiz memlekete karşı önemli görevlerimiz vardır. Onu kurtarmak tek hedefimizdir. Bugün Makedonya'yı ve bütün Rumeli topraklarını vatan bütünlüğünden ayırmak istiyorlar. Millet, baskıcı ve zorba yönetim altında yok oluyor. Hürriyet olmayan bir memlekette ölüm ve yok olma vardır. Her ilerlemenin ve kurtuluşun anası hürriyettir. Eskimiş çürük yönetimi yıkmak, milleti hâkim kılmak, özetle vatani kurtarmak için sizi göreve çağırıyorum."

Mustafa Kemal bu sözü ile aşağıdakilerden hangisine vurgu yapmıştır?

- A) Bağımsızlığa   B) Barışa   C) Yeniliklere   D) Millet sevgisine

68. Sömürge arayışındaki İtalya'nın Trablusgarp'ı işgali üzerine bölgeye gizlice giden genç Osmanlı subayları Mustafa Kemal, Enver Paşa, Fuat Paşa, Nuri Paşa ve Fetih Paşa bölgedeki yerel halkı örgütledi ve İtalya'ya karşı saldırıya geçti. Bu direniş hareketi, İtalyanların beklemedikleri kadar güçlüydü. Böylece Osmanlı Devleti yoktan var ettiği ordusuyla İtalyanlara karşı kıyasıya bir mücadeleye girişti. Mustafa Kemal, bu mücadele sırasında 22 Aralık'ta büyük bir başarı elde ederek Tobruk Savaşı'nı kazandı.

Metne göre,

- I. İtalya, ekonomik nedenlerle Osmanlı toprağını işgal etmiştir.
II. Osmanlı subayları vatanseverlik duygusuyla hareket etmişlerdir.
III. İtalyanlar beklemedikleri bir direnişle karşılaşmışlardır.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II.   B) I ve III.   C) II ve III.   D) I, II ve III.

69. 1908 yılında İkinci Meşrutiyet ilan edildiği zaman Mustafa Kemal, Selanik'te askerlik görevini sürdürmekte, bir yandan da İttihat ve Terakki Cemiyeti içinde çalışarak İstanbul'daki siyasi gelişmeleri yakından izlemekteydi. Mustafa Kemal, Meşrutiyet'in ilanını ve sonrasında yapılanları yeterli görmüyor; memlekette daha büyük ve daha köklü değişikliklerin gerçekleştirilmesi gereğine inanıyordu. Fakat kendisinin görüşleri İttihat ve Terakki Cemiyeti ileri gelenlerinin görüş ve düşüncelerine uymadı. Buna rağmen fikirlerini söylemekten ve yetkilileri uyarmaktan da çekinmedi.

Paragrafta Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliği vurgulanmıştır?

- A) İleri görüşlülüğü   B) Açık sözlülüğü   C) Çok yönlülüğü   D) Yöneticiliği

70.

1	Çanakkale Cephesi'nde düşmanın nereden karaya çıkarma yapacağını önceden bilmesi	a	Yeniliklere açık
2	Trablusgarp Savaşına gönüllü olarak katılması	b	Vatanseverlik
3	31 Mart Vakasında Hareket Ordusu içerisinde yer alıyor olması.	c	İleri görüşlü

Yukarıdaki tabloda yer alan olaylar göz önünde tutulduğunda Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinin doğru eşleştirildiği seçenek aşağıdakilerden hangisidir?

- A) (1-a) (2-b) (3-c)   B) (1-c) (2-a) (3-b)   C) (1-c) (2-b) (3-a)   D) (1-a) (2-c) (3-b)

71. Ağustos 1914'te Birinci Dünya Savaşı başladıktan sonra İttihatçıların Almanlarla anlaşmasını acı bir şekilde eleştirir. Hatta Alman Ordularının zafer yürüyüşleri yaptıkları günlerde savaşı kaybedeceklerini söyler. Osmanlı'nın savaşa girmesi üzerine, ısrarla ordu içinde rütbesine uygun bir görev verilmesini ister. Enver Paşa, "Orduda sizin için daima bir görev vardır. Ancak Sofya Ataşeliği, daha önemli olduğu için orada bırakıyoruz" şeklinde cevap verir. Mustafa Kemal cevabında "Yurt savunmasından daha önemli ve yüce bir görev olamayacağını, arkadaşları cephede vururken kendisinin Sofya'da kalamayacağını, eğer birinci sınıf subay olmak yeteneğinde değilse, kanaatini açıkça bildirmesini ister." Yazılı ve sözlü ısrarları üzerine, 29 Kasım 1914'te 1.Tümen Komutanlığına atanır.

Metindeki bilgiler dikkate alındığında Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangisine ulaşamaz?

- A) İleri görüşlülük   B) Vatanseverlik   C) Kararlılık   D) Teşkilatçılık

72. 1870 yılında siyasi birliğini tamamlayan ve sanayisi hızla gelişen İtalya, sömürgeciliğe yöneldi. Coğrafi konum olarak kendisine yakın ve zayıflamış Osmanlı Devleti'nin toprağı olan Trablusgarp'a göz dikti. Büyük devletlerden buranın işgali konusunda onay alan İtalya, 1911 yılı Eylül ayı sonunda Trablusgarp'ı işgal etti. Osmanlı Devleti bu işgale doğrudan müdahale edemedi. Mısır, İngiliz işgali altında olduğu için karadan, donanmanın yetersizliğinden dolayı da denizden Trablusgarp'a yardım gönderilemedi. Aralarında Mustafa Kemal'in de bulunduğu genç subaylar, gönüllü olarak bölgeye gittiler. Burada halkı örgütleyerek İtalyanlara karşı büyük bir direniş başlattılar. Mustafa Kemal, Derne ve Tobruk bölgelerinde İtalyanlara karşı önemli başarılar kazandı.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) 19. yüzyılda, Osmanlı Devleti'nin toprakları sömürgeci devletlerin hedefi haline gelmiştir.
 B) İtalya'nın, Trablusgarp'ı işgal etmesinde Osmanlı Devleti'nin genel durumu da etkili olmuştur.
 C) Mustafa Kemal ve genç subaylar halkı örgütleyerek İtalya'nın Trablusgarp'ın işgalini engellemiştir.
 D) Osmanlı Devleti, işgali engellemeye çalışmıştır.

73. Aşağıda Osman Nizami Paşa'nın, Mustafa Kemal ile ilgili sözleri verilmiştir.

Mustafa Kemal Harp Akademisi'nde iken onun üstün niteliklerini ilk keşfeden Osman Nizami Paşa olacaktı. Paşa, Ali Fuat'ın babası İsmail Fazıl Paşa'nın evinde kendisini mahcubiyetle dinleyen Mustafa Kemal ile konuşup şunları söylemişti: " (I) Mustafa Kemal Efendi oğlum görüyorum ki, İsmail Fazıl Paşa seni takdir etmek hususunda yanılmamış. Şimdi ben de onunla hemfikirim. (II) Sen bizler gibi yalnız Erkân-ı Harp zabiti olarak normal hayata atılmayacaksın. (III) Keskin zekân ve yüksek kabiliyetin memleketin geleceği üzere müessir olacaktır. (IV) Bu sözlerimi bir kompliman (hoşa giden söz) olarak alma, sen de memleketin başına gelen büyük adamların daha gençliklerinde gösterdikleri müstesna (benzeri az bulunan) kabiliyet ve zekâ emareleri görmekteyim. İnşallah yanılmamış olurum." Gelecek günler Osman Nizami Paşa'nın görüşlerini haklı çıkaracaktı.

Buna göre numaralanmış cümlelerin hangisinde Osman Nizami Paşa'nın Mustafa Kemal'in geleceği ile ilgili düşüncelerini destekleyici yönde bir açıklama bulunmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

74. Mustafa Kemal'i Manastır Askeri İdadisi'nde etkileyen gelişmeler yaşanmıştır. Bu okulda onu etkileyen önemli olaylardan biri 1897 yılında başlayan Osmanlı Devleti ile Yunanistan arasındaki Dömeke Savaşı'dır. Türk ordusu Yunan ordusunu yenilgiye uğratarak Atina'ya doğru ilerlemeye başlayınca Avrupalı Devletlerin, Yunanlıların lehine hareket etmeleri Osmanlı Devleti'nin mutlak zaferine engel olmuştu. Osmanlı Devleti'nin savaşı kazanmasına rağmen masada istediğini alamadı. Bu durum Mustafa Kemal'in gelecekle ilgili kaygılarını daha da artırmış, bu savaşla ilgili düşüncelerini "Gençlik hayatımın en heyecanlı günlerini yaşadım. Yaşımın küçük olmasına rağmen bu savaşa katılmayı çok istemiştim. Az daha gönüllü müfrezelerin arasına katılıp gidecektim." diye ifade etmektedir.

Mustafa Kemal'in aşağıdaki sözlerinden hangisi bu metindeki açıklama ile doğrudan ilgili olabilir?

- A) Yurt toprağı! Her şey feda olsun sana. Kutlu olan sensin. Hepimiz senin için fedaiyiz.
B) Türk çocuğu atalarını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır.
C) Medeniyet öyle bir ışıktır ki, ona kayıtsız olanları yakar, mahveder.
D) Ey yükselen yeni nesil! İstikbal sizindir. Cumhuriyeti biz kurduk, onu devam ettirecek sizlersiniz.

75. Aşağıdaki tabloda Mustafa Kemal'in askerlik hayatıyla ilgili doğru "D", yanlış "Y" etkinliği verilmiştir.

		Doğru	Yanlış
I.	İstanbul Harp Akademisi'nden mezun olduktan sonra Sofya 5. Ordu'ya atanmıştır.		+
II.	31 Mart Olayı'nda Hareket Ordusu'nda Askeri ataşe görevinde bulunmuştur.	+	
III.	Balkan Savaşları sırasında Gelibolu'da görev yapması Çanakkale Savaşları'nda başarılı olmasını kolaylaştırmıştır.	+	
IV.	Trablusgarp'ın işgali üzerine bölgeye "Şerif" takma adıyla gitmiştir.		+

Verilen tabloya göre kaç numaralı maddelerin cevabı yanlış işaretlenmiştir?

- A) I ve II. B) II ve III. C) II ve IV. D) III ve IV.

76.

Verilen görsele göre Mustafa Kemal'le ilgili,

- I. İlk görev yerinden sonra Selânik'teki 3.Ordu'da görevine devam etmiştir.
- II. Diplomatik görevde bulunmuştur.
- III. Balkan Savaşları'nda, Gelibolu'ya Trablusgarp'tan gelmiştir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II.   B) I ve III.   C) II ve III.   D) I, II ve III.

CEVAP ANAHTARI

1. a) Tevfik Fikret b) Duyunu Umumiye c) Balkan d) İttihat ve Terakki Cemiyeti e) Meşrutiyet karşıtları

2. 1.Yunanistan
2.Sorumluluk
3.Mahalle Mektebi - Şemsi Efendi Mektebi
4.Ömer Naci
5.Liderlik

3. D, Y, Y, D, Y

4. D, D, Y, D, D

5.

1	Islahat Fermanı ile kaldırılan vergi çeşididir.	6	ANAYASA
2	Milletvekilleriye eskiden verilen isimdir.	3	MEŞRUTİYET
3	Hükümdarın yanında halk meclisinin de bulunduğu yönetim biçimidir.		MECLİS
4	18. yüzyılda Avrupa'da ortaya çıkan ve her konuda akla öncelik tanıyan düşünce sistemidir.		OLİGARŞİ
5	Toplum düzenini daha iyi hale getirmek için yapılan değişikliklere verilen isimdir.	1	CİZYE
6	Bir devletin yönetim biçimini belirten, yasama, yürütme ve yargılama güçlerinin nasıl kullanılacağını gösteren, yurttaşların kamu haklarını bildiren temel yasadır.	4	AYDINLANMA
		2	MEBUS
		5	İNKILAP

6. 1- Londra Barış Antlaşması 2- Atina Antlaşması 3- İstanbul Antlaşması 4- Midye - Enez hattı
5- Doğu Trakya 6- Edirne 7- Arnavutluk 8- Bükreş

7. D, Y, D, Y, Y, D, Y, D

8. 6 - 4 - 5 - 7 - 8 - 3 - 2 - 1

9. KOZMOPOLİT / ÇOK ULUSLU

10. Osmanlı'da eğitim - öğretimde birlik yoktur.

11.

Z	K	E	Z	Ü	J	A	F	J	Z	R	I	T	S	A	N	A	M
Ü	J	G	G	L	I	K	S	X	T	G	T	G	H	F	R	Z	H
B	K	D	J	N	S	M	O	D	S	V	S	G	U	M	İ	I	B
E	A	U	S	Ö	E	V	F	Q	İ	H	Z	B	L	R	S	R	Y
Y	D	A	U	Y	L	P	Y	R	L	M	E	A	U	N	T	İ	C
D	R	E	V	K	A	F	A	M	A	V	R	E	K	E	A	L	C
E	İ	S	W	O	N	U	G	J	E	W	İ	K	O	Q	N	A	S
O	B	S	N	Ç	İ	D	X	J	D	F	A	W	P	K	B	R	Z
R	E	U	A	Z	K	Z	G	R	İ	H	T	P	R	X	U	L	C
A	Y	O	L	Z	A	H	D	G	C	İ	L	J	A	Y	L	W	T
L	C	R	V	J	S	C	I	L	S	C	O	A	H	E	B	V	Ü
D	K	İ	L	R	E	D	İ	L	U	A	V	N	K	Y	I	E	R
E	L	A	K	K	A	N	A	Ç	L	N	U	E	E	İ	S	E	K
J	Z	K	A	R	A	R	L	I	T	R	D	M	O	T	R	B	L
R	G	S	A	İ	D	A	D	İ	A	E	P	Ğ	C	Ş	S	M	Ü
B	A	T	I	C	I	L	I	K	N	M	U	E	E	Ü	W	E	K
M	A	T	E	M	A	T	İ	K	İ	Ö	G	T	B	R	E	P	V
T	L	K	B	K	P	V	J	D	B	A	L	K	A	N	L	A	R

12. D, D, Y, D, Y, D, D

13. 1 - Fransız ihtilali 2- Rönesans 3 - Sanayi İnkılabı 4 - Skolastik 5 - Milliyetçilik
6 - Orta çağ 7 - İhtilal 8 - Reform 9 - Kilise 10 - Sömürge

14. 1) Coğrafi Keşifler
2) Rönesans
3) Reform
4) Sanayi İnkılabı
5) Fransız İhtilali

15. 1) 31 Mart Olayı 2) İslamcılık 3) Duyun-u Umumiye 4) Tanzimat Fermanı 5) Kanun-i Esasi

16. D, Y, D, Y, D

17. 1- Annesinin geleneksel düşüncede olması ve eğitimi bu doğrultuda almasını istemesi, babasının yenilikçi düşüncede olması ve bu doğrultuda eğitim almasını istemesi.vb

2- Mustafa Kemal hem gelenekçi değerlerine bağlı, hemde yenilikçi gelişmelere açık modern bir düşünce yapısına sahip olmasında etkili oldu.vb.

3 -Ailelerin heyecanı, eğitime verdikleri önem, hangi okula gitsin tartışmaları vb. benzer, Osmanlı Devletinde farklı eğitim kurumları olması günümüzde tüm okulların aynı tarzda eğitim vermesi eğitim birliği olması.vb.

18. A) Aydınlanma Çağı
B) Duyun-u Umumiye
C) Sanayi İnkılabı
D) Tanzimat Fermanı
E) Milliyetçilik

19. 1 - E, 2 - D, 3 - B, 4 - C, 5 - Boşta Kalacak, 6 - A

20. ZİYA GÖKALP

21. VATAN SEVGİSİ, MİLLİYETÇİLİK, TÜRKÇÜLÜK

22.	1. Mustafa Kemal 1905 yılında İstanbul Harp Akademisi mezun olmuştur.
	2. Mustafa Kemal, ilk görev yeri Şam 5. Ordu kurmay yüzbaşı olarak atanmıştır.
	3. Mustafa Kemal ilk görev yerinde ülke sorunlarına çözüm bulmak için Vatan ve Hürriyet Cemiyeti 'ni kurmuştur.
	4. İtalya'nın sömürge amacıyla işgal ettiği Trablusgarp gönüllü olarak gitmesi Mustafa Kemal'in vatanseverlik kişilik özelliğine gösterir.
	5. Mustafa Kemal, Meşrutiyet ortadan kaldırmak amacıyla başlayan isyanı bastırmak için kurulan Hareket Ordusu görev yapmıştır.
	6. Osmanlı ordusunu temsilen Fransa'da yapılan Picardi Manevralarına gözlemci olarak katılmıştır.
	7. Mustafa Kemal'in ilk askeri başarısını Trablusgarp elde etmiştir.

23.

DOĞRU	YANLIŞ	CÜMLELER-İFADELER
X		Mustafa Kemal, İstanbul Harp Akademisi'nden mezun olunca kurmay yüzbaşı olarak Şam 5.Ordu'da göre başlamıştır.
X		Mustafa Kemal; Trablusgarp'ta, Derne, Tobruk ve Bingazi'de İtalya'ya ya karşı mücadele etmiştir.
	X	Mustafa Kemal Selanik'te İttihat ve Terakki Partisi'ni kurmuştur.
X		Mustafa Kemal'in ilk askerî başarısı Trablusgarp'tır.
X		Mustafa Kemal'in Şam'da Vatan ve Cemiyeti'ni kurması onun teşkilatçı ve liderlik kişilik özelliğini gösterir.
	X	Osmanlı Devleti, Afrika'daki son toprağını Atina Antlaşması ile Yunanistan'a bırakmıştır.
	X	Mustafa Kemal, Pikardi'de yapılacak askeri manevraları izlemesi için 1910 yılında Almanya'ya gönderildi.
X		Mustafa Kemal ordunun siyasetten ayrılması gerektiğini düşündüğü için İttihat ve Terakki Cemiyeti'nden ayrılmıştır.
	X	İstanbul'da başlayan 31 Mart İsyanı ulusal egemenliği savunmuştur.
X		Mustafa Kemal'in 31 Mart Vakası'nı bastırılmasında görev alması yenilik taraftarı olduğunu gösterir.

24.

1→B	2→H	3→A	4→G	5→Ç	6→D
		7→Ğ	8→E		

25. a- Yukarıdaki kavramlardan hangisi ya da hangileri Mustafa Kemal'in ilk görev yeri ile ilgilidir?
.....1,2,8,10,12.....
- b- Yukarıdaki kavramlardan hangisi ya da hangileri İtalya'nın sömürge arayışı için işgal ettiği yerle ilgilidir?
.....5,6,8,10.....
- c-Yukarıdaki kavramlardan hangisi ya da hangileri Mustafa Kemal'in Selanik'teki görevleriyle ilgilidir?
.....3,4,.....
- d-Yukarıdaki kavramlardan hangisi ya da hangileri Mustafa Kemal'in kişilik özellikleridir.
.....8,10.....
- e-Yukarıdaki kavramlardan hangisi ya da hangileri Osmanlı toprakları dışındaki görevleriyle ilgilidir?
.....7,9,11.....
- f-Yukarıdaki kavramlardan hangisi ya da hangileri Mustafa Kemal'in askeri deneyimlerini arttırmıştır?
.....6.....
- g-Yukarıdaki kavramlardan hangisi ya da hangileri Mustafa Kemal'in siyasi faaliyetlerine örnektir?
.....2,4.....
- h-Yukarıdaki kavramlardan hangisi Mustafa Kemal'in askeri ataşe olarak görev yaptığı yerdir?
.....9,11.....

A	1897 tarihli Osmanlı-Yunan Savaşı sırasında Yurt ve ulus sevgisini dile getirdi. Şiirlerinde adalet ve özgürlük kavramları ön plana çıkardığı şiirleriyle Mustafa Kemal'i etkilemiştir.	B	Ziya GÖKALP,
B	Milliyetçilik ve Türkçülük üzerine yazdığı eserlerle Mustafa Kemal'i etkilemiştir. Eserleri arasında Türk Töresi, Türk Medeniyeti Tarihi gibi eserler vardır.	D	Mehmet Emin YURDAKUL
C	Vatan şairi olarak bilinir. Vatan sevgisi üzerine yazdığı şiirlerle Mustafa Kemal'i etkilemiştir.	A	Tevfik Fikret,
D	Türkçülük akımını savunan şiirler yazmıştır. "Millî Şair" olarak bilinir. Mustafa Kemal'i millî kültür, millî birlik ve beraberlik alanlarında etkilemiştir.	C	Namık Kemal,

27.

Ben size taarruzu emretmiyorum. Ölmeyi emrediyorum. Biz ölünceye kadar geçecek zaman içinde yerimize başka kuvvetler ve komutanlar geçebilir.

**VATANSEVERLİK-
CESARET**.....

.....

.....

.....

.....

Bugün günün ağardığını nasıl görüyorsam uzaktan bütün Doğu milletlerinin de uyanışını öyle görüyorum. Bağımsızlık ve hürriyete kavuşacak daha çok kardeş millet vardır.

**İLERİ
GÖRÜŞLÜLÜK**.....

.....

.....

.....

.....

"...Ancak hür fikirli insanlardır ki vatanlarına faydalı olabilirler, onlardır ki vatanlarını kurtarıp muhafaza etmek kudretine malik olurlar...."

VATANSEVERLİK

.....

.....

.....

.....

28. 1. Trablus, Derne, Tobruk ve Bingazi

2. Hayır. Çünkü Mısır'ın İngiliz işgali altında olması nedeniyle Osmanlı'nın Trablusgarp ile kara bağlantısı yoktur.

3. * Kendilerine yakın olması

* Osmanlı Devletinin oldukça zayıflaması

29-C

30-A

31-B

32-C

33-D

34-A

35-C

36-D

37-B

38-C

39-D

40-B

41-B

42-A

43-C

44-C

45-B

46-C

47-D

48-C

49-B

50-D

51-B

52-C

53-D

54-D

55-A

56-C

57-B

58-C

59-C

60-B

61-D

62-C

63-D

64-C

65-D

66-A

67-A

68-D

69-B

70-C

71-D

72-C

73-D

74-A

75-C

76-D

meb.gov.tr